ОБЩ УСТРОЙСТВЕН ПЛАН
НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

ИЗПЪЛНИТЕЛ: НАЦИОНАЛНА АГЕНЦИЯ ЗА ТЕРИТОРИАЛНО УСТРОЙСТВО ООД, ГР.СОФИЯ

ВИД НА ПЛАНА: ОУП НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

ВЪЗЛОЖИТЕЛ: ОБЩИНА КАСПИЧАН

ФАЗА: ОКОНЧАТЕЛЕН ПРОЕКТ

ГЛАВЕН ПРОЕКТАНТ: АРХ. АЛЕКСАНДЪР СИМЕОНОВ КИРЕВ

ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ РЕГ. № 05707

ПЪЛНА ПРОЕКТАНТСКА ПРАВОСПОСОБНОСТ
арх. АЛЕКСАНДЪР СИМЕОНОВ КИРЕВ
Рег. №: 05707
дата 2021 г. подпис

гр. СОФИЯ

2021 г.

УПРАВИТЕЛ:

арх.Александър Кирев

Дружество с ограничена отговорност "Национална агенция за териториално устройство" С О Ф И Я

АВТОРСКИ КОЛЕКТИВ:

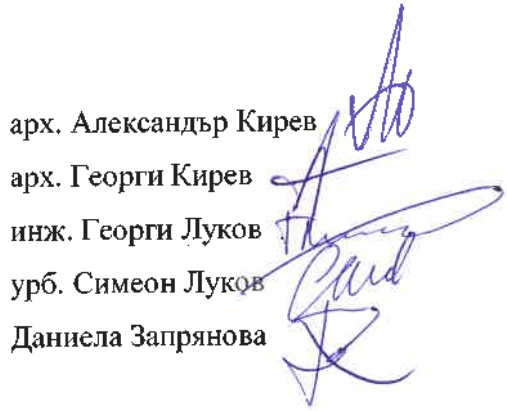

арх. Александър Кирев

арх. Георги Кирев

инж. Георги Луков

урб. Симеон Луков

Даниела Запрянова

СЪДЪРЖАНИЕ

I. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ 1

1. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ И ПРОБЛЕМИ **1**

1.1. ДЕМОГРАФИЯ 1

1.1.1. БРОЙ И ЕВОЛЮЦИЯ НА РАЗВИТИЕ 1

1.1.2. СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО – ПОЛОВА, ВЪЗРАСТОВА, СОЦИАЛНА ... 2

1.1.3. ТЕНДЕНЦИИ НА РАЗВИТИЕ 5

1.2. СТРУКТУРА НА ЗАЕТОСТТА 8

1.2.1. ОТРАСЛИ, СЕКТОРИ НА ДЕЙНОСТ, СОЦИАЛНА И ПРОФЕСИОНАЛНА КАТЕГОРИЗАЦИЯ 8

1.2.2. ТЕНДЕНЦИИ НА РАЗВИТИЕ 9

2. ИКОНОМИЧЕСКА БАЗА **12**

2.1. ОТРАСЛИ 12

2.2. СТРУКТУРА НА СОБСТВЕНОСТТА 15

2.3. ЕФЕКТИВНОСТ 15

2.4. РЕГИОНАЛНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ 17

3. ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОУЧВАНИЯ **20**

3.1. РЕЛЕФ 20

3.2. КЛИМАТ 22

3.3. ГЕОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ 27

3.4. ФЛОРА И ФАУНА 36

3.5. ПОЗЕМЛЕН РЕСУРС ПО ТЕРИТОРИИ 39

3.6. СТРУКТУРА НА СОБСТВЕНОСТТА 45

4. ОБИТАВАНЕ **46**

4.1. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО СЪСТОЯНИЕ НА ЖИЛИЩНИЯ ФОНД 46

4.2. СТРУКТУРА НА СОБСТВЕНОСТТА 48

4.3. ВИДОВЕ ПРОСТРАНСТВЕНИ СТРУКТУРИ НА ОБИТАВАНЕ 49

4.4. ТЕХНИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВИДОВЕТЕ ОБИТАВАНЕ 49

4.5. ГРАДСКА ДИНАМИКА 53

5. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ **56**

5.1. ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА МРЕЖАТА ОТ ОБЕКТИ 56

5.2. ВИДОВЕ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ПО НИВА НА ОБСЛУЖВАНЕ 57

6. ОБРАЗОВАНИЕ – ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЕКТИТЕ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ РАВНИЩА, СОБСТВЕНОСТ **58**

7. КУЛТУРА – ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗНАЧИМОСТ..... 62
8. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА..... 192
8.1. ТРАСЕТА И СЪОРЪЖЕНИЯ. ТЕХНИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ НА ЕЛЕКТРОСНАБДИТЕЛНА, ВОДОСНАБДИТЕЛНА, КАНАЛИЗАЦИОННА, ГАЗОПРОВОДНА, ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНА И ДРУГИ МРЕЖИ 193
8.1.1. ЕЛЕКТРОСНАБДИТЕЛНА МРЕЖА..... 193
8.1.2. ВОДОСНАБДИТЕЛНА И КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА..... 196
8.1.3. ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ..... 199
8.1.4. ГАЗОПРОВОДНА МРЕЖА 200
8.1.5. ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ И ДРУГИ МРЕЖИ..... 200
8.1.6. ПЪТНА И ЖЕЛЕЗОПЪТНА МРЕЖА (КЛАСИФИКАЦИЯ И СЪСТОЯНИЕ) .. 202
8.1.7. СМЕТОСЪБИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ДЕПА ЗА ОТПАДЪЦИ 209
9. ОТДИХ И ТУРИЗЪМ 212
9.1. ОБЕКТИ, ЗНАЧИМОСТ И СОБСТВЕНОСТ 212
9.2. ВЛИЯНИЕ В ОБЩОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ 214
II. ПРОГНОЗА..... 218
1. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ 218
1.1. ПРОГНОЗА ЗА ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ..... 218
1.2. ПРОГНОЗА ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ 220
1.3. ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА БАЗА..... 224
1.4. ПРИОРИТЕТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ 228
2. ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ..... 228
2.1. МОДЕЛ НА УРБАНИСТИЧНО РАЗВИТИЕ 228
2.2. ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ТЕРИТОРИИТЕ..... 232
2.2.1. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ 234
2.2.2. ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ 242
2.2.3. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ..... 248
2.2.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ 251
2.2.5. ТЕРИТОРИИ, ЗАЕТИ ОТ ВОДИ И ВОДНИ ОБЕКТИ..... 255
2.2.6. ТЕРИТОРИИ НА ТРАНСПОРТА 255
2.3. РАЗВИТИЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА 256
ПРИЛОЖЕНИЕ 1: БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА. 256
ПРИЛОЖЕНИЕ 2: РЕГИСТЪР НА ЗАЛИВАЕМИТЕ ИМОТИ В ОБЩИНА КАСПИЧАН..... 2560

I. АНАЛИЗ НА СЪЩЕСТВУВАЩОТО ПОЛОЖЕНИЕ

1. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИ УСЛОВИЯ И ПРОБЛЕМИ

1.1. ДЕМОГРАФИЯ

1.1.1. БРОЙ И ЕВОЛЮЦИЯ НА РАЗВИТИЕ

Населението на Община Каспичан по данни на НСИ към 2016 г. е 7550 души, което в сравнение с данните от 2011 г., показва трайна тенденция за намаляване.

Таблица 1. Еволюция на развитие на населението на Община Каспичан

Година на преброяване	2011	2016
Население	7976	7550

Източник: НСИ, 2017 г.

Към 2016 г. около 36% от населението е съсредоточено в общинския център гр. Каспичан. В общината има два много малки града - град Каспичан с население 2833 души и град Плиска с население 853 души; едно средно село – с. Каспичан с население, съответно 1403 жители и шест малки села Върбяне, Златна нива, Косово, Кюлевча, Марково и Могила.

За последните 15 години населението на общината е намаляло с 22,5% или почти ¼.

Таблица 2. Еволюция на развитие на населението на Община Каспичан по населени места

Територия	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Община Каспичан	9749	9785	9654	9535	9405	9311	9219	9073	8871	8691	7954	7911	7817	7708	7687	7550
с.Върбяне	317	329	321	320	327	313	308	300	288	281	260	253	242	242	264	258
с.Златна нива	631	649	634	615	612	629	614	604	587	582	622	622	609	605	635	607
гр.Каспичан	3653	3600	3549	3471	3400	3350	3305	3289	3260	3175	3084	3059	2987	2914	2863	2833
с.Каспичан	1559	1576	1580	1584	1567	1598	1616	1627	1602	1582	1384	1403	1420	1411	1413	1403
с.Косово	336	378	374	374	393	385	411	402	387	400	240	243	257	257	255	259
с.Кюлевча	585	602	587	583	567	552	551	519	496	463	337	336	328	327	315	308
с.Марково	942	952	935	933	914	885	848	820	792	778	762	748	742	738	722	714
с.Могила	524	500	484	473	458	456	447	428	408	385	367	356	345	337	330	315
гр.Плиска	1202	1199	1190	1182	1167	1143	1119	1084	1051	1045	898	891	887	877	890	853

Източник: НСИ, 2017 г.

Графика 1 Еволюция на развитие на населението на Община Каспичан

1.1.2. СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО – ПОЛОВА, ВЪЗРАСТОВА, СОЦИАЛНА

Съотношението между мъже и жени се е запазило, като към 2016 г. е 51:49% в ползана жените.

Таблица 3. Полова структура на населението в Община Каспичан

Година	Общо			В градовете			В селата		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2001	9749	4797	4952	4855	2357	2498	4894	2440	2454
2002	9785	4816	4969	4799	2326	2473	4986	2490	2496
2003	9654	4769	4885	4739	2314	2425	4915	2455	2460
2004	9535	4716	4819	4653	2264	2389	4882	2452	2430
2005	9405	4633	4772	4567	2215	2352	4838	2418	2420
2006	9311	4568	4743	4493	2169	2324	4818	2399	2419
2007	9219	4545	4674	4424	2139	2285	4795	2406	2389
2008	9073	4487	4586	4373	2115	2258	4700	2372	2328
2009	8871	4383	4488	4311	2083	2228	4560	2300	2260
2010	8691	4300	4391	4220	2048	2172	4471	2252	2219
2011	7954	3950	4004	3982	1952	2030	3972	1998	1974
2012	7911	3938	3973	3950	1939	2011	3961	1999	1962
2013	7817	3890	3927	3874	1903	1971	3943	1987	1956
2014	7708	3828	3880	3791	1863	1928	3917	1965	1952
2015	7687	3801	3886	3753	1836	1917	3934	1965	1969
2016	7550	3714	3836	3686	1790	1896	3864	1924	1940

Източник: НСИ, 2017 г.

Графика 2. Полова структура на населението на Община Каспичан

Очертава се тенденция на намаляване на процентът на населението в подтрудоспособна възраст и в надтрудоспособна възраст до 2010 г.. след което съотношението се запазва относително същото, като към 2016 г. то е 58% в трудоспособна възраст към 28% в надтрудоспособна и 16% в подтрудоспособна..

Таблица 4. Структура на населението по възрастови групи за 2000-2016 г. в Община Каспичан

Година	Общо	Под трудоспособна възраст	В трудоспособна възраст	Над трудоспособна възраст
2001	9749	1866	5047	2836
2002	9785	1863	5148	2774
2003	9654	1783	5187	2684
2004	9535	1730	5205	2600
2005	9405	1684	5194	2527
2006	9311	1647	5203	2461
2007	9219	1600	5227	2392
2008	9073	1575	5200	2298
2009	8871	1515	5114	2242
2010	8691	1447	5040	2204
2011	7954	1314	4592	2048
2012	7911	1312	4598	2001
2013	7817	1313	4534	1970
2014	7708	1288	4454	1966
2015	7687	1264	4460	1963
2016	7550	1239	4366	1945

Източник: НСИ, 2017 г.

Графика 3. Възрастова структура на населението на Община Каспичан

В социалната структура на населеиието, икономически активните представляват около 57%. Заетите са 72% от икономически активните. Социалната структура на икономически неактивните е както следва: 9% са учащите, 64% са пенсионери, 14% са лица, заети само с домашни или семейни задължения и други - 13%.

Таблица 5. Структура на населението по социална категоризация в Община Каспичан към 2011г.

Пол	Общо	Икономически активни			Икономически неактивни				
		Общо	Заети	Безработни	Общо	Учащи	Пенсионери	лица, заети само с домашни или семейни задължения	Други
Общо	6752	2911	2093	818	3841	337	2443	554	507
мъже	3333	1626	1175	451	1707	177	1044	151	335
жени	3419	1285	918	367	2134	160	1399	403	172

Източник: НСИ, 2017 г.

Графика 4. Социална категоризация на населението на Община Каспичан

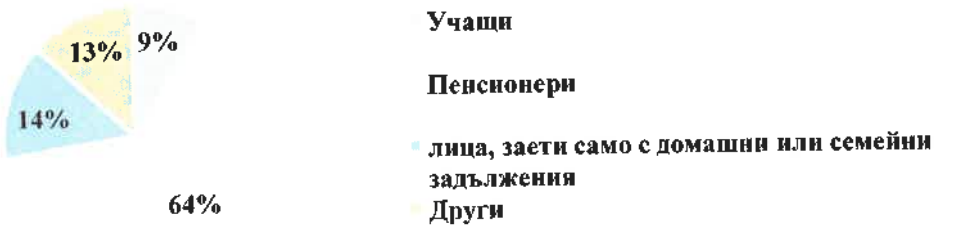

1.1.3. ТЕНДЕНЦИИ НА РАЗВИТИЕ

Естественият прираст на населението през целия период от 2001-2016 г се запазва отрицателен.

Таблица 6. Естествен прираст на населението за периода 2005- 2016г. по пол в в община Каспичан

Година	Живородени			Умрели			Естествен прираст		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
2005	83	39	44	173	95	78	-90	-56	-34
2006	93	45	48	176	103	73	-83	-58	-25
2007	96	51	45	161	82	79	-65	-31	-34
2008	100	57	43	170	81	89	-70	-24	-46
2009	76	30	46	137	67	70	-61	-37	-24
2010	79	46	33	164	85	79	-85	-39	-46
2011	89	45	44	162	87	75	-73	-42	-31
2012	90	46	44	149	71	78	-59	-25	-34
2013	88	42	46	146	75	71	-58	-33	-25
2014	67	40	27	147	79	68	-80	-39	-41
2015	81	42	39	154	87	67	-73	-45	-28
2016	77	35	42	154	91	63	-77	-56	-21

Източник: НСИ, 2017 г.

Таблица 7. Естествен прираст за периода 2001- 2016г. в Община Каспичан, брой

Година	Живородени	Умрели	Естествен прираст
2001	119	145	-26
2002	98	173	-75
2003	99	178	-79
2004	93	147	-54
2005	83	173	-90
2006	93	176	-83
2007	96	161	-65
2008	100	170	-70
2009	76	137	-61
2010	79	164	-85
2011	89	162	-73
2012	90	149	-59
2013	88	146	-58
2014	67	147	-80
2015	81	154	-73
2016	77	154	-77

Източник: НСИ, 2017 г.

Тенденцията е лавинообразна съгласно червената линия, като се наблюдава нарастваща тенденция през периода 2007- 2009 и 2011-2013 г., а през останалите години тенденцията е намаляваща.

Графика 5. Естествен прираст на населението на Община Каспичан

Отчетен е отрицателен механичен прираст през целия разглеждан период с изключение на 2001-2002 г., 2011-2012 г. и 2015 г.

Таблица 8. Механичен прираст за периода 2005- 2016г. по пол в община Каспичан, брой

Година	Заселени			Изселени			Механичен прираст		
	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени	всичко	мъже	жени
2005	200	96	104	240	123	117	-40	-27	-13
2006	184	74	110	195	81	114	-11	-7	-4
2007	228	113	115	255	105	150	-27	8	-35
2008	144	74	70	220	108	112	-76	-34	-42
2009	121	49	72	262	116	146	-141	-67	-74
2010	170	75	95	265	119	146	-95	-44	-51
2011	158	74	84	124	50	74	34	24	10
2012	145	73	72	129	60	69	16	13	3
2013	96	38	58	132	53	79	-36	-15	-21
2014	118	51	67	147	74	73	-29	-23	-6
2015	227	111	116	175	93	82	52	18	34
2016	127	55	72	187	86	101	-60	-31	-29

Източник: НСИ, 2017 г.

Таблица 9. Механичен прираст за периода 2001- 2016г. в Община Каспичан, брой

Година	Заселени	Изселени	Механичен прираст
2001	457	369	88
2002	250	237	13
2003	155	207	-52
2004	119	184	-65
2005	200	240	-40
2006	184	195	-11
2007	228	255	-27
2008	144	220	-76
2009	121	262	-141
2010	170	265	-95
2011	158	124	34
2012	145	129	16
2013	96	132	-36
2014	118	147	-29
2015	227	175	52
2016	127	187	-60

Източник: НСИ, 2017 г.

Тенденцията в развитието на механичния прираст е намаляваща до 2005 г., след което е нарастваща до 2007 г., намаляваща в периода 2007-2010 г., след което е нарастваща съгласно червената линия.

Графика 6. Механичен прираст на населението на Община Каспичан

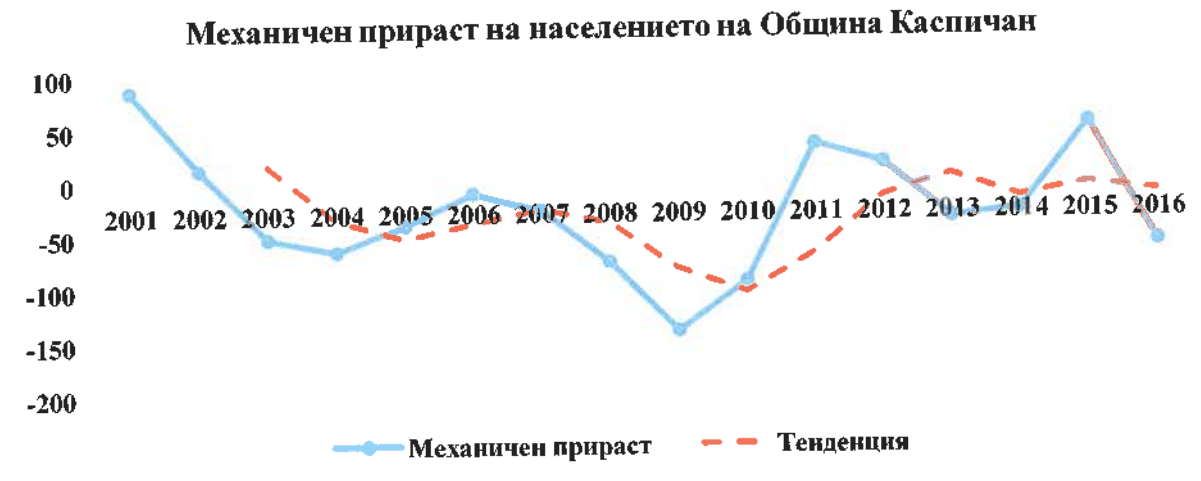

1.2. СТРУКТУРА НА ЗАЕТОСТТА

1.2.1. ОТРАСЛИ, СЕКТОРИ НА ДЕЙНОСТ, СОЦИАЛНА И ПРОФЕСИОНАЛНА КАТЕГОРИЗАЦИЯ

Трудовата заетост в района е силно променлива. Най-голям е относителният дял на заетите в промишлеността, след това в селското стопанство и най-малко в непроизводствената сфера. Сезонният характер на работата в земеделието, строителството, хранително-вкусовата промишленост и горското стопанство оказват влияние върху цикличността на нивото на безработица. Въпреки някои благоприятни тенденции за Каспичан, световната икономическа криза, както и общите социално-политически промени в страната и негативите от закриване на производства, раздържавяване и преструктуриране на цели сектори от икономиката водят до трайна безработица за значителна част от населението на общината.

Таблица 10. Брой наети лица по трудово и служебно правоотношение в Община Каспичан по икономически дейности за периода 2008-2015 година

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общо	2273	2052	1921	2000	2045	2038	2157	2192
Селско, горско и рибно стопанство	83	128	121	138	147	151	147	155
Добивна промишленост	-	-	-	-	-	..	..	..
Преработваща промишленост	1316	1096	1041	1088	1127	1145	1303	1331
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	-	-	-	-	..	-	..	..
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	18	17	21	25	25
Строителство	6	3	2	..	..	..	..	..
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	85	116	115	104	104	92	62	77
Транспорт, складиране и пощи	302	297	249	253	254	242	238	225
Хотелиерство и ресторантьорство	..	16	21	19	22	23	27	33
Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения	..	..	..	..	..	..	..	..
Финансови и застрахователни дейности	..	..	..	..	4	4	4	4
Операции с недвижими имоти	7	5	3	4	8	7	6	..
Професионални дейности и научни изследвания	..	..	..	..	..	-	..	..
Административни и спомагателни дейности	..	..	..	..	..	..	..	..

Държавно управление	..	..	..	..	..	..	..	..
Образование	161	158	163	160	162	152	152	145
Хуманно здравеопазване и социална работа	54	62	62	53	49	47	60	85
Култура, спорт и развлечения	..	..	2	2	2	..	..	..
Други дейности	28	22	16	15	19	17	15	14

Източник: НСИ, 2017 г.

Разпределението на броя заети в община Каспичан според социялната и професионалната им категоризация, показва най-висок дял на работещите професии, неизискващи специална квалификация /21,1%/ и Машинни оператори и монтажници /27,4%/, следвани от квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии – 13,2%. Най-малко са заетите квалифицирани работници в селското, горското и рибното стопанство и заетите на ръководни позиции.

Таблица 11. Професионална категоризация на заетите в община Каспичан

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общо за община Каспичан	2273	2052	1921	2000	2045	2038	2157	2192
Ръководители	144	143	139	127	128	125	116	119
Специалисти	200	208	191	205	214	213	221	211
Техници и приложни специалисти	279	219	212	213	220	196	187	174
Помощен административен персонал	134	122	100	97	91	97	127	137
Персонал, зает с услуги за населението, търговия и охрана	159	166	162	142	139	132	137	183
Квалифицирани работници в селското, горското и рибното стопанство	7	13	10	26	21	15	30	15
Квалифицирани работници и сродни на тях занаятчии	158	203	168	268	220	245	251	289
Машинни оператори и монтажници	593	520	491	414	482	504	598	600
Професии, неизискващи специална квалификация	599	458	448	508	530	511	490	464
Професии във въоръжените сили	-	-	-	-	-	-	-	-
Непосочена	-	-	-	-	-	-	-	-

Източник: НСИ, 2017 г.

1.2.2. ТЕНДЕНЦИИ НА РАЗВИТИЕ

Броят на заетите лица намалява до 2010 г. след, което започва постепенно да нараства.

Таблица 12. Заетост по години

Година	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Общо	2273	2052	1921	2000	2045	2038	2157	2192

Тенденцията в развитието на броя на наетите лица по трудово и служебно правоотношение в Община Каспичан за периода 2008-2015 г. е нарастваща съгласно червената линия.

Графика 7. Тенденцията в развитие на заетостта в Община Каспичан

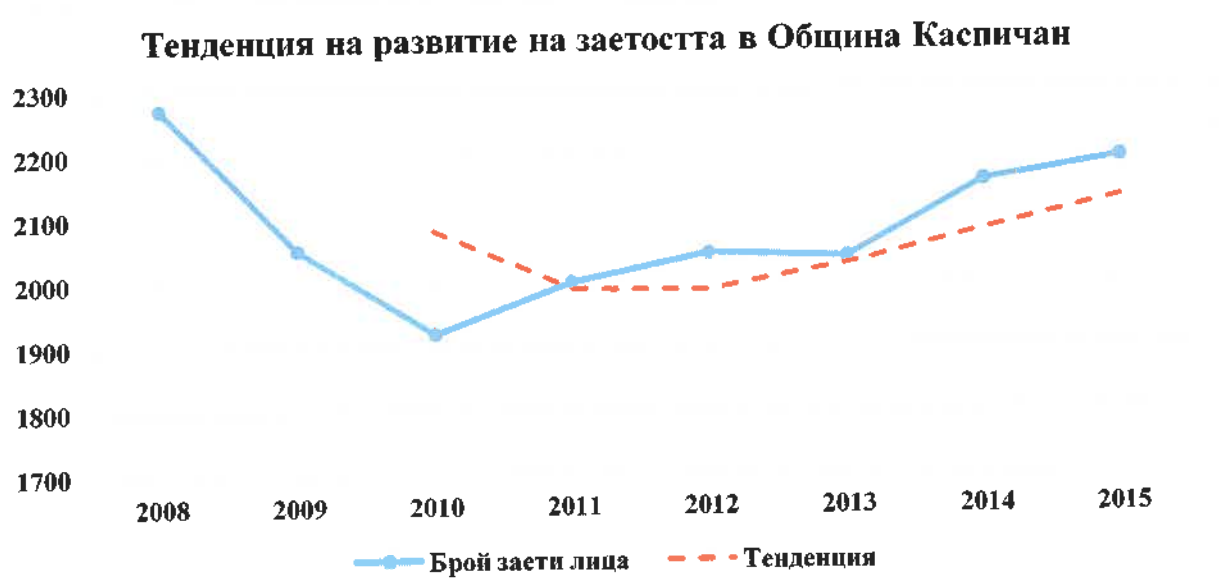

Изводи за социално-икономическите условия и проблеми:

- около 36% от населението е съсредоточено в общинския център гр. Каспичан
- за последните 15 години населението на общината е намаляло с почти ¼
- Естественият прираст на населението се запазва отрицателен
- Смъртността е по-висока от средната за областта. Въпреки по-високата средна раждаемост, общият прираст на населението е отрицателен, с отчетлива тенденция за обезлюдяване на по-малките населени места.
- Най-голям е относителният дял на заетите в промишлеността
- трайна безработица за значителна част от населението на общината
- броя на наетите лица по трудово и служебно правоотношение през последните години нараства

СХЕМА ДЕМОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА

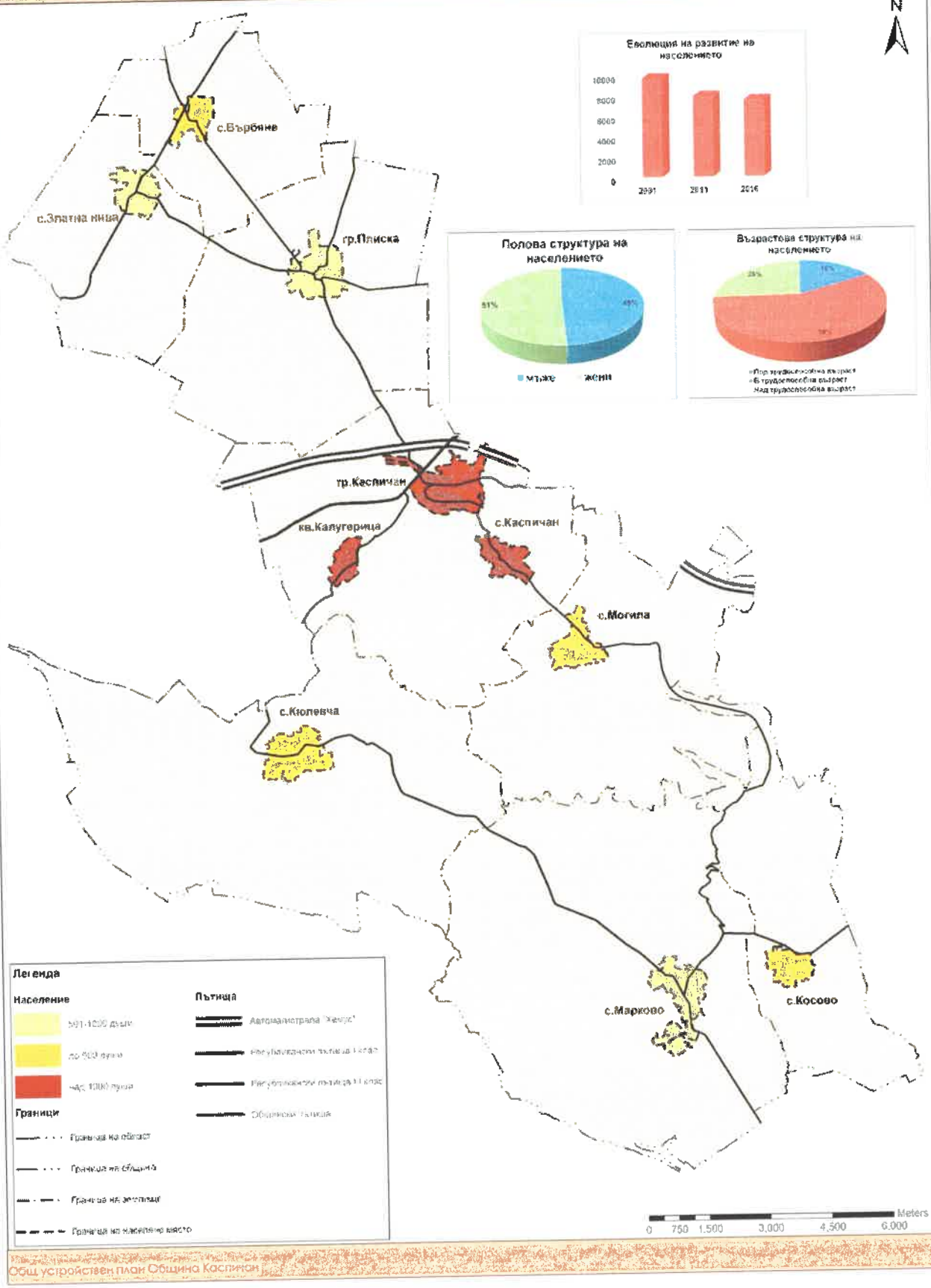

2. ИКОНОМИЧЕСКА БАЗА

2.1. ОТРАСЛИ

Делът на стопанските сектори в местната икономика, според формирания нетен приход от продажби е както следва: Промишленост - 80,4 %, Търговия и услуги - 12,3 %, Селско и горско стопанство - 7,3%.

Приоритетни отрасли в общинската икономика са туризмът, селското стопанство, леката и хранително-вкусовата промишленост. Общината разполага с дадености за развитие на екологично и природосъобразно животновъдство и земеделие.

Икономическият облик на селата е селскостопанскикато преобладават дребните стопанства.

Богатото културно-историческо наследство и уникалните природни дадености са предпоставки за превръщането на община Каспичан във водеща туристическа дестинация. Много добри условия за развиване на ловен туризъм.

- **Селско и горско стопанство**

Селското стопанство е традиционен отрасъл за община Каспичан. То се специализира в производството на зърнено - житни култури, зеленчуци, отглеждане на едър и дребен рогат добитък. Общината разполага със сравнително добри ресурси за развитие на земеделието - плодородни почви, благоприятни климатични условия за отглеждане на разнообразни видове култури. Развиват се лозарството и овощарството.

Таблица 13: Земеделски производители, кооперации и пазар на земята в община Каспичан

Показател по години	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Брой земеделски производители	173	220	207	163	163	139
Брой земеделски кооперации	2	2	2	2	2	2

Източник: ОСЗ – Каспичан

В община Каспичан има две земеделски кооперации. Броят на регистрираните земеделски производители в община Каспичан се променя динамично, като през 2008 г. достига 220, а през 2012 г. намалява до 139.

Таблица 14: Обработваема земеделска земя в община Каспичан 2007-2012 г. (дка)

Показател	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Обработваема земеделска земя	131 689	137 467	137 805	137 897	137 433	139 584

Източник: ОСЗ – Каспичан

Общият брой декари обработваемата земеделска земя нараства от 2007 до 2012 г. със 7895 дка, достигайки 139584 дка.

Земеделските земи с начин на трайно ползване "Ливади, пасища и мери", собственост на Община Каспичан са 20405,047 дка. През 2010 г. са отдадени за ползване 24,77% или 5054,601 дка. Най - голям дял за индивидуално ползване от стопанства са получили: с. Каспичан – 2565,089 дка, с. Косово – 1547,700 дка гр. Плиска – 1085,800 дка.

На територията на Община Каспичан през 2012 г. съществуват 1034 броя лични стопанства за отглеждане на животни.

Горите заемат 19% от територията на община Каспичан. Общата площ на горската територия възлиза на 6 023 ха.

На територията на община Каспичан функционират 2 дървообработващи предприятия и 10 склада за продажба на дървесина.

През последните години не е извършвано ново залесяване с горски масиви на територията на община Каспичан.

- **Промишленост**

В промишлеността преобладава делът на малките фирми с персонал от 1 до 9 заети лица. Те представляват около 87% от общия брой. Единственото предприятие с работещи от 100 до 250 души е "Керамат" АД, а фирмите с персонал над 250 човека са само "Рока България" АД и "Херти" ООД.

Таблица 15. Групи предприятия, в зависимост от броя на заетите по години за периода 2008-2015 /бр./

Групи предприятия	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Микро (до 9 заети)	131	152	165	161	188	174	174	181
Малки (10 до 49 заети)	15	18	18	20	17	21	-	18
Средни (50 до 249 заети)	3	-	-	-	-	-	-	-
Големи (над 250 заети)	-	-	-	-	-	-	-	-

Източник: НСИ, 2017 г.

Основните примишлени предприятия в община Каспичан са: "Рока България" АД – производство на санитарен фаянс; „Цинкови покрития" АД – завод за горещо поцинковане, "Керамат" АД –производство на тухли; "Ринг" ООД –производство на бетон и бетонови изделия;.

В хранително - вкусовата промишленост работни места осигуряват "Айсис" ООД – консервна промишленост, "Крис ойл 97" ООД – производство на рафинирано олио; "Бакхус 4" ООД - производство на вино; ЕТ" Живко Грозев" – производство на хляб и хлебни изделия, „Ив Мес" ЕООД – производство на месни продукти.

Леката промишленост е застъпена в производството на: амбалаж от дърво – "Янан – Янкул" ЕООД ; Производство на опаковки и каширано велпапе – "Велпа" ООД; Производство на алуминиеви и пластмасови капачки - " Херти " АД; „Леков и синове" ЕООД – производство на алуминиева и PVC дограма; ЕТ" Пламен Станев" – производство на дървена дограма.

Търговията е добре развита, като мрежата от търговски обекти обхваща всички населени места. „Августамел" ООД е основен представител в търговия на едро със зърно.

Таблица 16. Водещи предприятия в Община Каспичан

Предприятие	Сектор	Местоположение
"Рока България" АД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
„Цинкови покрития" АД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
"Керамат" АД –	преработваща промишленост	гр. Каспичан
"Ринг" ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
"Айсис" ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
"Крис ойл 97" ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
Петролна база		гр. Каспичан
„Керамик техно сервиз" ООД	строителство	гр. Каспичан
"Бакхус 4" ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
ЕТ" Живко Грозев"	преработваща промишленост	гр. Нови Пазар
„Ив Мес" ЕООД	преработваща промишленост	с.Златна нива
„Бразда" ООД	преработваща промишленост	с.Златна нива
"Янан – Янкул" ЕООД	преработваща промишленост	гр. Нови Пазар
"Велпа" ООД;	преработваща промишленост	гр. Каспичан
" Херти " АД; „	преработваща промишленост	гр. Плиска
Леков и синове ЕООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
ЕТ" Пламен Станев"	преработваща промишленост	Ветрен
Августамел" ООД	преработваща промишленост	гр. Каспичан
ЕТ"Симеон Дянков",	преработваща промишленост	гр. Плиска
ПК „Хан Аспарух"		гр. Плиска
Кооперация „ВККЧЗС Надежда 96"		гр. Плиска
"Плантабул"ООД	преработваща промишленост	с.Каспичан

2.2. СТРУКТУРА НА СОБСТВЕНОСТТА

Само 5% от икономическите субекти на територията на общината са общинска собственост, останалите са частна собственост. Над 82% от всички активни единици са частна собственост на местно лице.

Таблица 17: Брой активни единици в община Каспичан за 2015 година, по преобладаваща форма на собственост*

Населено място	Преобладаваща форма на собственост			
	Общинска	Частна на местно лице	Частна под чуждестранен контрол	Частна на неправителствена организация
с. Върбяне		6	1	1
с. Златна нива	1	6	1	1
гр. Каспичан	4	111	5	7
с. Каспичан	2	10		1
с. Косово	1			
с. Кюлевча		16	1	1
с. Марково	2	8	5	2
с. Могила		4		1
гр. Плиска	2	32	1	2
Общо	12	193	14	16

Източник: НСИ, 2017 г. *Данните са на база вписаните активни единици в Регистъра на статистическите единици (РСЕ), включително осигурители, училища, детски градини и др.

Разпределение на площта на ТП "ДГС Каспичан" по видове собственост (ха):

- Държавна собственост – 5888 ха.
- Частна собственост – 7 ха.
- Общинска собственост – 128 ха.

2.3. ЕФЕКТИВНОСТ

Ефективността на предприятията е представена в таблица 18.

Таблица 18. Основни показатели на отчетените нефинансови предприятия в община Каспичан за 2015 година по икономически дейности

Икономическа дейност	Произ-ведена продук-ция	Приход и от дейност та	Нетни приходи от продажб и	Разходи за дейностт а	Печалба за текущат а година	Загуба за текущ ата годин а	Заети лица	Наети лица	Дълготрай ни материалн и активи за текущата година
	хиляди левове						брой		хил. лв
Общо	**118 406**	**151 325**	**133 612**	**146 895**	**7 110**	**3 318**	**1 820**	**1 641**	**101 181**
Селско, горско и рибно стопанство	16 454	24 607	15 551	21 066	3 454	302	191	154	13 488
Добивна промишленост	..	..	..	..	..	-	..	..	..
Преработваща промишленост	96 951	115 425	107 616	115 852	2 255	2 818	1 351	1 323	77 449
Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия и на газообразни горива	..	..	..	..	..	-	..	-	..
Доставяне на води; канализационн и услуги, управление на отпадъци и възстановяване	..	..	..	..	..	-	..	..	..
Строителство	..	..	..	..	..	-	..	..	..
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	1 256	6 718	6 401	6 423	319	27	143	79	2 880
Транспорт, складиране и пощи	935	1 275	1 151	812	417	-	18	11	2 122
Хотелиерство и ресторантьорст во	453	780	742	853	85	..	34	23	2 491
Създаване и разпространени е на информация и творчески продукти; далекосъобщен ия	..	..	..	..	-	-	..	..	-
Операции с недвижими имоти	95	168	103	134	..	3	5	..	1 118

Професионални дейности и научни изследвания	122	122	122	..	76	-	8	..	..
Административни и спомагателни дейности	..	..	..	23	..	..	..	-	..
Образование	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Хуманно здравеопазване и социална работа	174	177	174	151	24	-	14	7	..
Култура, спорт и развлечения	-	-	-	-	-	-	..	-	-
Други дейности	19	19	19	9	11	..	6	..	..

2.4. РЕГИОНАЛНИ ХАРАКТЕРИСТИКИ

Локализацията на производствените мощности в общината формира няколко добре обособени производствени зони и ядра:

Промишлените и обслужващите функции са съсредоточени главно в двата града - Каспичан и Плиска.

Таблица 19: Разпределение на активните икономически субекти на територията на Община Каспичан по населени места

Населено място	Брой икономически субекти
с. Върбяне	8
с. Златна нива	9
гр. Каспичан	127
с. Каспичан	13
с. Косово	1
с. Кюлевча	18
с. Марково	17
с. Могила	5
гр. Плиска	37

Стопанските дворове в регулация са:

- гр.Плиска, разположен в северната част на града - кв.1, кв.2, кв.2а, кв.2б, кв.2в, кв.2г, кв.2д, кв.2е, кв.2ж, кв.2з, кв.2и, кв.2к, кв.2л и кв.2м;

- с. Златна нива, разположен в северната част на селото - кв.1, кв.1а, кв.1б, кв.1в, кв.1г, кв.1д, кв.1ж и кв.1з;
- с.Могила, разположен в северната част на селото - кв.1, кв.1а и кв.1б;
- с.Каспичан, разположен в северната част на селото - кв.109, кв.109а, кв.109г и кв.109д;
- с.Върбяне, разположен в югозападната част на селото - кв.100, кв.101, кв.102;
- кв. Калугерица, гр.Каспичан - разположен в северната част на квартала - кв.1, кв.1а и кв.1б;
- с.Марково има два стопански двора: в северозападната част на селото - кв.51 и в югоизточната част на селото - кв.48;
- с.Косово, разположен в северната част на селото - кв.31

Изводи за икономическата база:

- през последните години се отчита спад в броя на земеделските производители с около 20%, но от друга страна се отчита увеличавана на площта на обработваемата земеделска земя
- в промишлеността преобладава делът на малките фирми с персонал от 1 до 9 заети лица - около 87% от общия брой
- приоритетни отрасли в общинската икономика са туризмът, селското стопанство, леката и хранително-вкусовата промишленост.
- Общината разполага с дадености за развитие на екологично и природосъобразно животновъдство и земеделие.
- Локализацията на производствените мощности в общината формира няколко добре обособени производствени зони и ядра:
- Промишлените и обслужващите функции са съсредоточени главно в двата града - Каспичан и Плиска
- в община Каспичан липсват възможности за трудова заетост, представляваща интерес за младите хора

СХЕМА ИКОНОМИЧЕСКА БАЗА

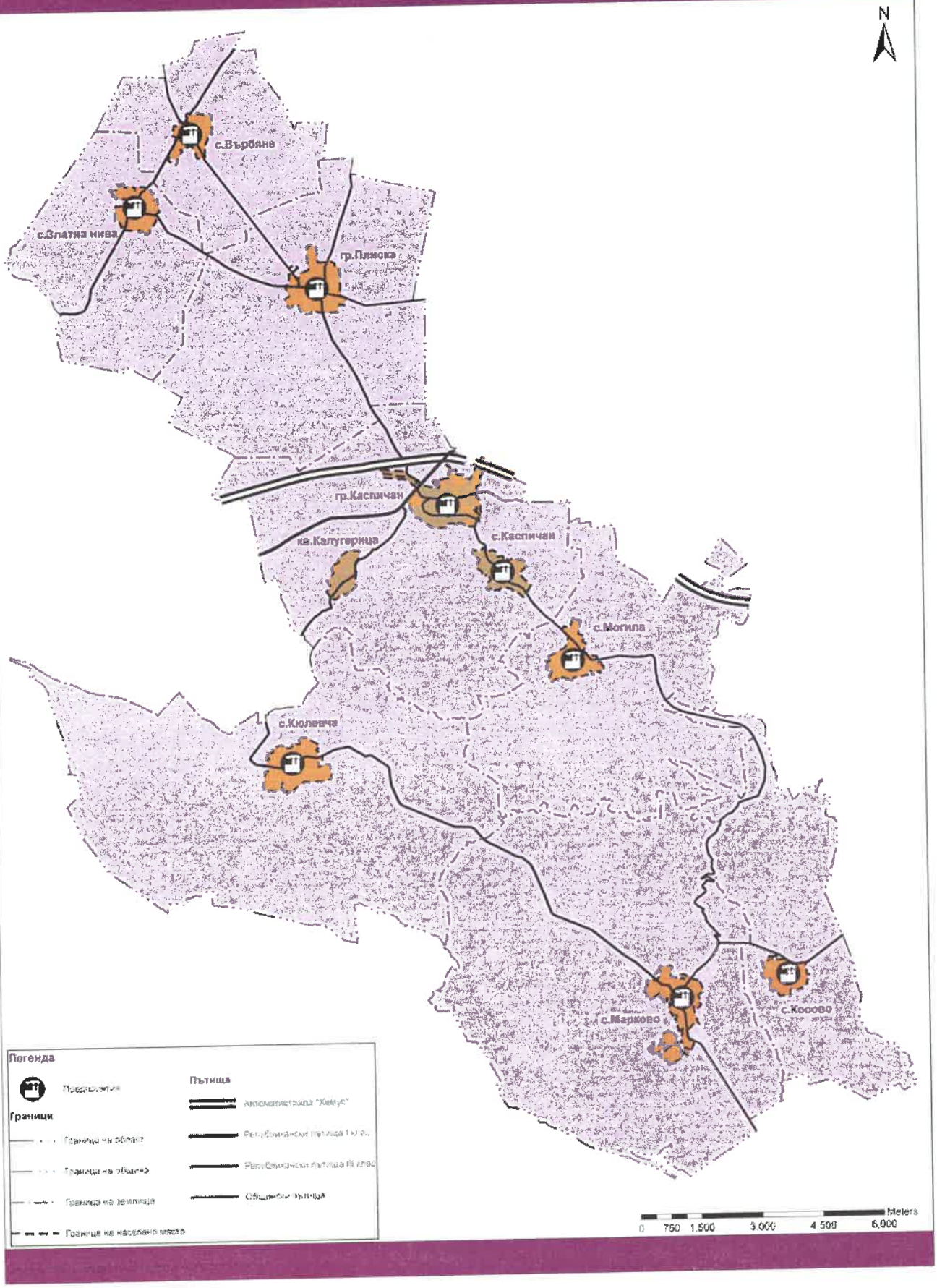

3. ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОУЧВАНИЯ

3.1. РЕЛЕФ

Релефът на територията на Община Каспичан е хълмисто равнинен и платовиден, като предлага разнообразие на ландшафта. Територията на общината попада в Източната подобласт на физико- географската област на Дунавската равнина. В средната част на района се намира Провадийско-Роякското плато, което представлява остатъчно карстово плато. Средната надморска височина на територията на общината е 212 м, на гр. Каспичан - 120 м., а на град Плиска е 140 м. Най-високата точка е могилата "Етемовите" на Мадарското плато – 431 м. Средните стойности на разчленението на релефа са относителни ниски, което е типично за Дунавската равнина - средното вертикално разчленение е 85 м/км , а средното хоризонтално разчленение - под 1м/км. В зависимост от особеностите на релефа територията на общината може да се подели на две части - южна (висока) част и северна (ниска) част. Южната част има платовиден релеф и включва северозападната част на Провадийското плато, по което минава източната граница на общината с общините Ветрино и Провадия (от Варненска област). На юг (извън територията на общината) р. Главница разделя Провадийското от Роякското плато, които се намират в Източна България, между градовете Шумен и Провадия. На север и юг граничат съответно с река Провадийска и река Голяма Камчия, като в границите на мястото се включват и скалните масиви Невша - Венчан и Комунари. На запад достигат до селата Мадара и Благово, а на изток - до път с. Гроздьово - с. Бързица.

Широко циркум денудиално плато между реките Провадийска /средното течение/ Девня, Провадийска /долното течение/, Голяма Камчия, Стара река /приток на Голяма Камчия/ и Мадара /приток на Провадийска река/. Съставено е от варовикови натрупвания, едрозърнести пясъчници, варовити мергели и пясъчници и варовик. Провадийска река и нейният приток Главница разделят платото на три по-малки плата Мадарско, Добринско /високо 320 м./ и Роякско /389 м./. Височината на платото намалява от северозапад към югоизток. Южните склонове са полегати докато северните и западните са стръмни, на места дори вертикални. По северните и южните склонове на платото в устойчиви на ерозия конгломерати са образувани стъпала и корнизи. Платото е дълбоко нарязано от Провадийският пролом по чиито склонове има свличане на почвата и наносни коноси. Има широко разгърнат карст с карстови извори и пещери. По долината на река Каменица се откриват варовикови стръмни скали.

Между гр. Каспичан и с. Кюлевча е разположено Мадарското плато, което представлява най-северозападното разклонение на Провадийското плато. На платото се намира най-високата точка на релефа в общината (431 м). Платата заемат по-голямата част от землищата на селата Марково, Косово и Могила, а също така и южната част от землището на с.Каспичан. Средните наклони на терена по най-високите части на платата са между 8° до 15°. Те са силно

разчленени от многобройни малки реки и сухи дерета. Склоновете на платата са стръмни и на повечето места завършват в горната си част с отвесни скални венци. Северните склонове на платото в района на селата Мадара и Кюлевча представляват внушителни почти отвесни скални венци. Средните наклони на терените по склоновете на платата варират в широк диапазон - между 16 и 72°. Подножията на платата представляват широка от 0,5 до 3 км ивица, до която опират долините на реките Провадийска и Мадара. Поради наличието на карбонатни скали, изграждащи платата, повърхността им е силно окарстена. Северната част има равнинно-хълмист релеф. Тя заема северните и средните части на общината, като в обхвата й попада малко повече от половината й площ. В нея изцяло се включват землищата на с. Върбяне, с. Златна нива и гр. Плиска, а също така и по-ниските части от землищата на селата Кюлевча и Каспичан. Преобладават наклони на терените от 0 до 3°, които слабо се увеличават (до 5-8 °) по склоновете на долините на р. Провадийска и р. Мадара. Река Провадийска е главна отводнителна артерия и местен ерозионен базис за всички реки в общината. Тя води началото си от южните склонове на Самуиловските височини (на 2 км северно от с. Добри Войниково, община Хитрино) и тече в посока от северозапад към югоизток. В същото направление по долината на реката е построен участъкът на ж.п. линията Русе-Варна от гара Хитрино през Каспичан за Провадия и Синдел.

Таблица 20: Разпределение на общата площ на Община Каспичан по наклон на терена в градуси

Степени на наклон	Равно	Полегато	Наклонено	Стръмно	Много стръмно	Общо
	0°-4°	5°-10°	11°-20°	21°-30°	над 30°	
площ хектари	1205.0	1439.3	1417.9	1657.7	427.6	6147.5
проценти	19.юни	23.апр	23.яну	26.сеп	7.0	100.0

Източник: ДГС Нови Пазар 2011

Реката е образувала три речни тераси - една заливна и две надзаливни. Най-голяма площ заема ниската заливна тераса с височина 2-3 метра. Над нея са разположени две надзаливни тераси с височина съответно 7-10 и 30-35 м. На територията на общината в река Провадийска се вливат десният й приток р. Мадара (извираща от Шуменското плато) и левият й приток Крива река (извираща от северните склонове на Самуиловските височини).

Таблица 21. Населени места в общината – надморска височина:

N	Населено място	Надморска височина, м
1	с. Върбяне	235
2	с. Златна нива	206
3	гр. Каспичан	108
4	с. Каспичан	141

5	с. Косово	905
6	с. Кюлевча	198
7	с. Марково	266
8	с. Могила	113
9	гр. Плиска	147

Източник: НСИ

Таблица 22. Разпределение на общата площ по средна надморска височина

Надморска височина	Площ (ха)	%
51 - 100 m	37.1	0.6
101 - 150 m	77.5	1.3
151 - 200 m	1072.2	17.4
201 - 250 m	382.6	6.2
251 - 300 m	3280.1	53.4
301 - 350 m	669.3	10.9
351 - 400 m	613.4	10.0
451 - 500 m	15.3	0.2
Общо	**6147.5**	**100.0**

Източник: ДГС Нови Пазар 2011

Таблица 23. Разпределение на общата площ по изложения на терена

Изложения	Сенчести север, северо-изток, северо-запад, изток	Припечни юго-изток, юго-запад, запад, юг	Общо
площ хектари	3027.5	3120.0	6147.5
проценти	49.2	50.8	100.0

Източник: ДГС Нови Пазар 2011

3.2. КЛИМАТ

Климатът на община Каспичан е ясно изразен умерено-континентален. Разположението в югоизточната част на Дунавската равнина позволява безпрепятственото нахлуване на северозападни, северни и североизточни въздушни маси.

Годишната сумарна слънчева радиация е 133-140 ккал/см2. Сумарната слънчева радиация през юли 19-19,5 ккал/см2, а през декември – 3-3,5 ккал/см2.

Температурният режим се отличава с горещо лято и студена зима. Средната годишна температура за високите места е 8-10 градуса по Целзий, а за по-ниските - 11-12 градуса. Средномесечната температура за най-студения месец - януари е -1,1 градуса, а за най-топлия - юли - +22 градуса.

Таблица 24. Средна месечна и годишна температура на въздуха, отчетена в община Каспичан

Средна денонощна температура													
Средна месечна и годишна температура на въздуха													
станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	годишна

Шумен	-1,1	1	4,4	10,7	15,6	19,4	22	21,6	17,4	12	6,8	1,8	11
Царев брод	-1,1	0,8	4,2	10,4	15,5	19,2	21,5	21,4	17,4	12,1	7	1,7	10,8

Източник: „Климатичен справочник за България – Том III. Температура на въздуха, температура на почвата, слана“, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1983 г.

Средната минимална температура е 5,7-5,9°C, а средната максимална – 16,7-16,9°C.

Таблица 25. Екстремни температури, отчетени от станция Шумен и станция Царев брод

Екстремни температури													
Средна месечна максимална температура на въздуха													
станция	**месец**	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**годишна**
Шумен	t°	2,7	5,7	10,3	17,4	22,4	26,1	28,9	29	25	18,6	11,6	5,6	16,9
Царев брод	t°	2,5	5,3	10,1	17,2	22,3	16,1	28,9	28,8	24,8	18,3	11,3	5,3	16,7
Средна месечна минимална температура на въздуха														
станция	**месец**	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**годишна**
Шумен	t°	-4,8	-2,8	0	5	9,8	13,4	15,4	15	11,4	6,9	3,2	-1,7	5,9
Царев Брод	t°	-4,8	-2,9	-0,3	4,7	9,6	13,1	15,1	14,8	11,3	6,8	3,1	-1,7	5,7

Източник: „Климатичен справочник за България – Том III. Температура на въздуха, температура на почвата, слана“, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1983 г.

Преобладаващите ветрове в района на общината са западните, северните и североизточните. Северозападните ветрове са силни със скорост около 16 м/сек.

Таблица 26: Ветрови режим

Честота на силите на ветрове по посока								
станция	**N**	**NE**	**E**	**SE**	**S**	**SW**	**W**	**NW**
Шумен	9,5	4,2	0,7	1,6	5,1	8,1	54,1	16,8

Източник: „Климатичен справочник за България – Том IV. „Вятър““, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1982 г.

Скоростта на вятъра през зимата и пролетта е по-голяма – 3 м/сек., а през лятото - около 2 м/сек.

Таблица 27: Средна месечна и годишна скорост на вятъра м/сек

Средна месечна и годишна скорост на вятъра м/сек													
станция	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**годишна**
Шумен	3,0	3,3	3,1	2,6	2,3	2,0	2,0	2,0	1,9	2,2	2,4	2,4	2,4
Царев брод	3,0	2,9	2,6	2,5	2,2	1,6	1,7	1,6	1,3	1,5	2,2	2,	2,1

Източник: „Климатичен справочник за България – Том IV. „Вятър““, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1982 г.

Графика 8. Роза на ветровете

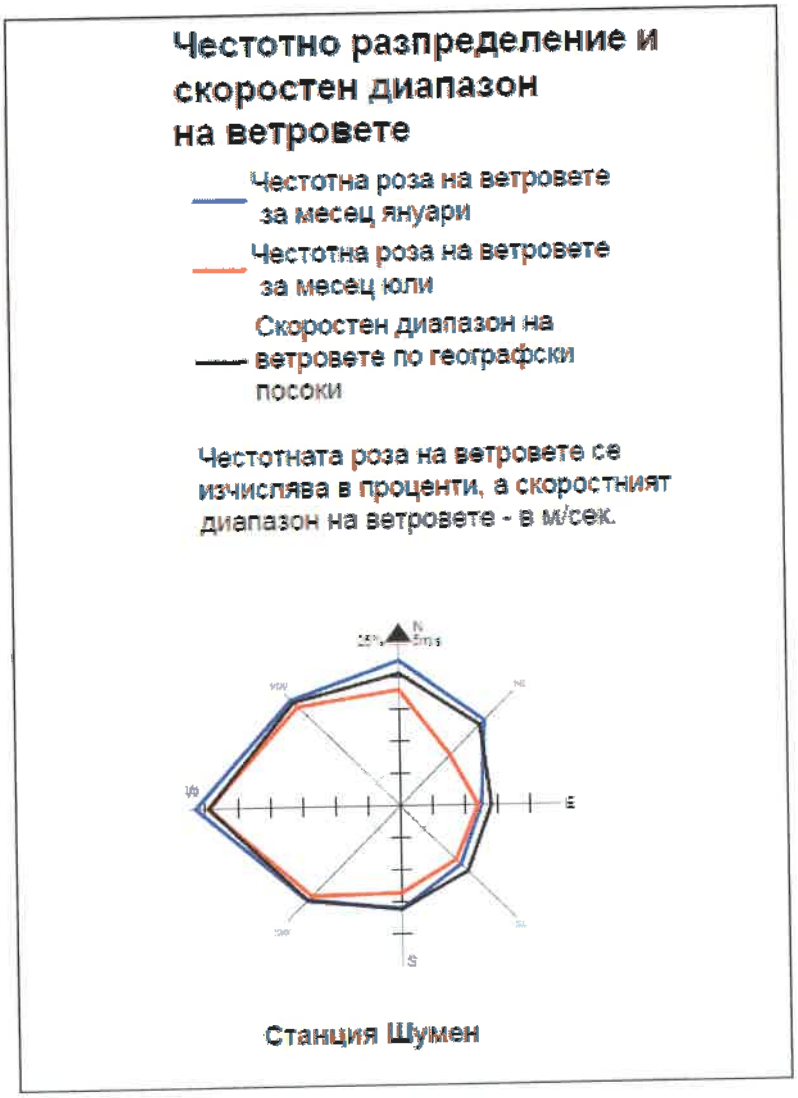

Таблица 28: Средна скорост на вятъра по посока м/сек

Средна скорост на вятъра по посока м/сек												
Шумен												
посока	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
N	4,5	4,6	4,9	4,2	4,0	3,9	3,6	3,4	3,9	3,8	4,3	4,4
NE	3,7	3,8	4,4	3,7	3,5	3,3	3,2	3,1	3,2	3,3	3,4	3,5
E	2,5	3,0	3,4	3,3	3,4	2,6	2,4	2,6	2,6	2,9	3,1	2,4
SE	2,6	3,2	3,4	3,5	3,7	2,6	2,4	2,5	2,6	3,0	3,0	2,9
S	3,2	4,1	3,8	3,7	3,1	2,5	2,7	2,6	2,5	3,2	3,2	4,0
SW	4,1	4,7	4,7	4,4	4,0	3,8	3,9	4,2	3,5	4,0	4,1	4,0
W	6,3	7,4	6,4	6,2	5,6	5,6	5,9	5,4	5,4	5,3	6,0	5,7
NW	4,7	5,9	4,9	4,9	4,3	5,0	4,4	4,2	4,7	4,2	4,6	4,2

Източник: „Климатичен справочник за България – Том IV. „Вятър““, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1982 г.

Средната височина на снежната покривка през януари е от 10 см в най-ниските места до 20-40

см.

Таблица 29. Месечна височина на снежната покривка /см/

Месец	Стойност- височина /см/	Шумен	Нови Пазар
X	Средна		
	max		
	min		
XI	средна	.	.
	max	30	35
	min	-	-
XII	средна	15	11
	max	60	52
	min	-	-
I	средна	20	14
	max	56	68
	min	-	-
II	средна	18	12
	max	145	68
	min	-	-
III	средна	10	5
	max	100	48
	min	-	-
IV	средна	.	.
	max	10	2
	min	-	-
V	средна		
	max		
	min		

Източник: „Климатичен справочник за България – Том II. Влажност на въздуха, мъгла, хоризонтална видимост, облачност, снежна покривка“, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1979 г.

Средния отчетен брой на дните със снежна покривка е 37, отчетено от метеорологична станция Шумен. Снежна покривка се отчита предимно през месеците декември и януари.

Таблица 30. Отчетени дни със снежна покривка

Станция Шумен													
Месец	XII			I			II			III			
Брой дни със снежна покривка	4	5	5	7	6	5	5	.	.	.	.	.	
Станция Нови Пазар													
Месец	XII			I			II			III			
Брой дни със снежна покривка				2									

Източник: „Климатичен справочник за България – Том II. Влажност на въздуха, мъгла, хоризонтална видимост, облачност, снежна покривка“, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1979 г.

Годишно от метеостанция Нови Пазар се отчитат около 30 дни с мъгла, а от станции Шумен и Царев брод – по 25-26 дни. Най-много дни с мъгла са отчетени през месеците в периода октомври – март.

Таблица 31. Брой на дни с мъгла по месеци, полугодия и годишно

Брой на дни с мъгла по месеци, полугодия и годишно															
Станция	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	IV-IX	X-III	годишно
Шумен	4,0	2,3	2,0	1,4	1,2	1,0	0,5	0,7	0,9	2,7	3,8	4,8	5,8	19,6	25,4
Нови Пазар	4,9	3,7	2,5	1,7	1,3	1,0	0,5	1,2	1,6	2,9	3,8	4,7	7,2	22,6	29,8
Царев брод	4,2	2,6	2,9	1,6	1,0	0,5	0,3	0,7	1,0	3,7	4,2	3,1	5,0	20,7	25,8

Източник: „Климатичен справочник за България – Том II. Влажност на въздуха, мъгла, хоризонтална видимост, облачност, снежна покривка“, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1979 г.

Облачността е по-малка от средната за страната, което обуславя по-големия среден брой слънчеви часове за годината - 2204 часа. Средната относителна влажност през януари е 70-80%, а през юли 5060 в северните части и 60-70% в южните. Средният годишен валеж е от под 500мм до около 800мм. Характерни са летните засушавания и зимните снежни бури.

Таблица 32. Средномесечна и годишна относителна влажност, %

Месец	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	Год.
Шумен	82	80	74	69	71	70	65	64	68	75	82	84	74
Царев брод	86	82	76	71	73	71	67	67	71	74	82	84	75

Източник: „Климатичен справочник за България – Том II. Влажност на въздуха, мъгла, хоризонтална видимост, облачност, снежна покривка“, Институт по метеорология и хидрология към БАН, София, 1979 г.

Количеството на валежите слабо се увеличава от север на юг към Провадийското плато, поради орографския ефект върху валежите, предизвикан от нарастването на надморската височина и преобладаващия въздушен пренос от север. В режима на валежите се регистрира максимум през юни и минимум през септември.

Средната относителна влажност през януари е 70-80%, а през юли 50-60 в северните части и 60- 70% в южните. Средният годишен валеж е от под 500 мм до около 800 мм. През зимата най-малко валежи падат в крайните северни части, а най-много в югозападните, където достигат 150 и повече мм.

През пролетта валежите са от под 100 мм. Лятото е с най-обилни валежи 150-200 мм. Средният брой на дните със снежна покривка в средната част на общината е 20-25 дни, а в северната част и по планините на юг – 50-80 дни.

3.3. ГЕОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

3.3.1. ГЕОЛОГИЯ

В геоложко отношение територията на общината попада в обхвата на Мизийската плоча, върху която е формирана Дунавската равнина. В района на Провадийското плато земната кора е изградена от структурата на Провадийската синклинала. Източно от меридиана на с. Марково на повърхността се разкриват палеогенски седименти с разнообразен скален състав от ядрото на синклиналата. Периферията на синклиналата е изградена от горнокредни скали (предимно варовици, пясъчници, мергели и конгломерати), като най-високите й части са изградени от напукани и окарстени варовици. В северната и средната част на общината кредните седименти са покрити от кватернерни отложения. Те са представени от слабо споени льосови и льосовидни отложения и алувиални наноси (глини, пясъци и чакъли) на река Провадийска и нейните притоци. Също с кватернерна възраст са делувиалните и пролувиалните материали, припокриващи по-старите скални формации по склоновете на Провадийското плато.

В община Каспичан се срещат следните инженерногеоложки типове скали:

- Рохкави
- Скални
- Полускали

В община Каспичан се срещат следните комплекси от различни инженерногеоложки типове скали:

- Глинести и рохкави
- Скални и полускални
- Скални, полускални, глинести и

В община Каспичан се срещат следните генетични и литоложки типове скали:

- Морски метаморфни типове – пясъчници, мергели, варовици и диломити
- Континентални седиментни типове – льосовидна глина, езерни - пясъци и чакъли,

Кварцови пясъци, които се използват като суровина за керамичното производство, инертните материали, се добиват в кариерата при с. Златна нива. Мергелни глини се добиват в землището на гр. Каспичан от кариерата за глина в североизточната част на града.

Мощността на континенталните, кватернерните и плиоценски отложения са следните:

- Мощност на делувиалните отложения - 5-6 м.

Характерни физико-механични показатели на скалите и хидрогеоложки елементи:

- Съпротивление на натиск в сухо състояние на варовици– 390кг/см2
- Съпротивление на натиск във водонапито състояние на варовици – 280 кг/см2
- Съпротивление на натиск в сухо състояние на мергели – 370 кг/см2
- Съпротивление на натиск във водонапито състояние на мергели – 300 кг/см2

Таблица 33. Разпределение на общата площ по дълбочина на почвите в Община Каспичан

Дълбочина на почвата	тв.плитка 0-15 см	плитка 16-30 см	ср.дълбока 31-60 см	дълбока 61-120 см	мн.дълбока над 120 см	общо
хектари	0.0	1466.0	1320.8	1093.0	2216.1	6095.9
проценти	0.0	24.1	21.7	17.9	36.3	100.0

ДГС Нови Пазар 2011

За общината съществува риск от разрушителни геоложки процеси и явления в земната среда – естествени и техногенни. Съществува геоложки риск от проявление на:

➢ **процеси с внезапно действие или с периодично активизиране, както следва:**

- **Земетресения**

По отношение на сеизмичната опасност територията на общината попада между двете главни земетръсни огнища в Северна България - Стражица и Шабла. Според сеизмичното райониране на страната от 1997 г. територията на общината се включва в сеизмоопасната зона от 7"а степен.

При евентуална изява на сеизмичността такива земетресения могат да предизвикат по-сериозни въздействия, свързани с повреди и разрушения върху сгради и съоръжения.

Силните земетресения бихамогли да причинят и вторични явления и деформации в земната среда – свлачища, срутища, пропадане, втечняване, водонаситени седименти, предизвикващи допълнителни разрушения.

- **Свлачище**

За района са характерни най опасните свлачища – III група, които представляват дълбоки свлачища с периодично активизиране на отделни части. Те са големи, сложно устроени свлачища с дълбочина на основната хлъзгателна повърхнина до 50-60 м ис площ няколко десетки дка. Склоновете, където те са проявени се намират в състояние близко до граничното равновесие. За активизиране на свлачищния процес са достатъчни малки по размер допълнителни дестабилизиращи фактори - абразия, ерозия, интензивни валежи и снеготопене, сеизмично и техногенно въздействие. На фона на бавното движение по най-дълбоко разположената хлъзгателна повърхнина се проявяват съвременни активизации на горни етажи в телата н съществуващи стари свлачища. Рядко се достига дод съвременно активизиране,

достигащо до основната свлачищна повърхнина или зона. Последствията от тази група свлячища са най-тежки, а противодействието – най-трудно, скъпо и не винаги с успеваемост. Социално-икономическото значение на свлачищата е голямо и се изразява в разрушения и деформации на населени места, сгради, пътища и други инженерни съоръжения и комуникации.

Геоложкият риск е свързан с последващи ендогенни естествени процеси: първични ефекти и вторични ефекти – свлачища, срутища, пропадане, втечняване и водни прониви.

Свлачищата имат ниска степен на предсказуемост. Могат да предизвикат катастрофа с дълготрайно локално въздействие с бърза скорост в линеен план.

- **Разрушителни ефекти от наводнения**

Части от територията на Община Каспичан попадат в райони със значителен потенциален риск от наводнения (РЗПРН) на територията на Басейнова дирекция „Черноморски район", утвърдени със Заповед №РД-745/01.10.2013 г. на министъра на околната среда и водите, а именно РЗПРН с наименование „Мадара - Мадара" и РЗПРН с наименование „Провадийска - Каспичан".

Съгласно Програмата от мерки към утвърдения с Решение № 1103/29.12.2016 г. на Министерски съвет План за управление на риска от наводнения в Черноморски район, за двата РЗПРН са предвидени както конкретни мерки, които следва да бъдат изпълнени, така и мерки на ниво район за басейново управление, целящи намаляване на вредното въздействие на водите.

➢ **процеси с непрекъснато действие**

- **Активен разлом**

През част от територията на общината преминават активни надлъжни разломи от I ред, които разграничават отделните морфоструктурни зони, или подзони с дължина от 200 до 400 км и имат голям рисков потенциал за възникването на силни земетресения и други разрушителни процеси. От съществено значение при определянето на геоложкия риск са и дълбочината на проникване на различните разломи и ширината на съпътстващите ги разломни зони.

Тектонските вертикални и хоризонтални движения по разломи имат висока степен на предсказуемост. Могат да предизвикат катастрофа с постоянно зонално въздействие с бавна скорост в линеен план.

- **Скален венец около платовидна заравненост с повишена опастност от склонови процеси**

Съвременният релеф на Дунавската равнина е предопределен от седиментната надстройка на Мизийската плоча, като има подчертано хълмисто-платовиден облик. Незначителни различия в орографския план на равнината се наблюдават източно от долината на р. Янтра. Тук широко

разпространение имат циркумденудационните плата, каквото е и Шуменското плато.

На фона на съседните ерозионно-денудационни понижения те се открояват със значителните си относителни превишения от порядъка на 250—350 т. Вилните им части са бронирани от варовити скали с малък наклон (1—3°), в обсега на които се развиват активни карстови процеси. Периферията на платовидните равнища завършва със субвертикални откоси, преминаващи в стръмни сипейни склонове (25—30°), спускащи се към съседните ниски полета. По периферията на остатъчните плата, коронясвани от твърди и крехки варовити скали, лежащи върху глинести и мергелни комплекси се създават условия за активно протичане на ерозионни и свлачищно- срутищни процеси.

- **Агресивност на водата - карбонатна**

За източната част на общината, в землищата на гр. Каспичан, с. Каспичан и с. Могила, са характерни агресивни подземни води с карбонатна агресивност спрямо бетона и желязото. Карбонатно-агресивните води се отличават с малка карбонатна твърдост /под 3°-5° d/ и съдържат свободен въглероден двуокис /до няколко десетки mg/l/, респ. въглена киселина.

Агресивните води имат висока степен на предсказуемост. Могат да предизвикат аварии с дълготрайно регионално въздействие с бавна скорост в площен план.

➢ **процеси с непрекъснато действие, водещи до внезапно (рисково) явление**

- **Карст във варовици**

Южните части територията на общината попадат в карстов район, като е налице открити окарстени варовици. Геоложката опасност от това явление е свързана с високата водопроницаемост и водообилност на окарстените скали, както и с пониженета им устойчивост. Скалният масив, в който е развит карст, придобива нови инженерногеоложки и хидрогеоложки условия в сравнение с масив от същите скали, незасегнати от разтварящото действие на подземните води. Създава се възможност за развитие и активизиране на различни явления и деформации, като пропадане, слягане, обрушване и др., в резултат на гравитационни, хидростатични и хидродинамични сили, възникващи в следствие наличието на карстови форми.

Карстът и карстовите подземни води от една страна са извънредно важен водоизточник, а от друга страна представляват значителна пречка при строителството.

Окарстяването има средна степен на предсказуемост. Може да предизвика аварии с постоянно регионално въздействие с бавна скорост в площен план.

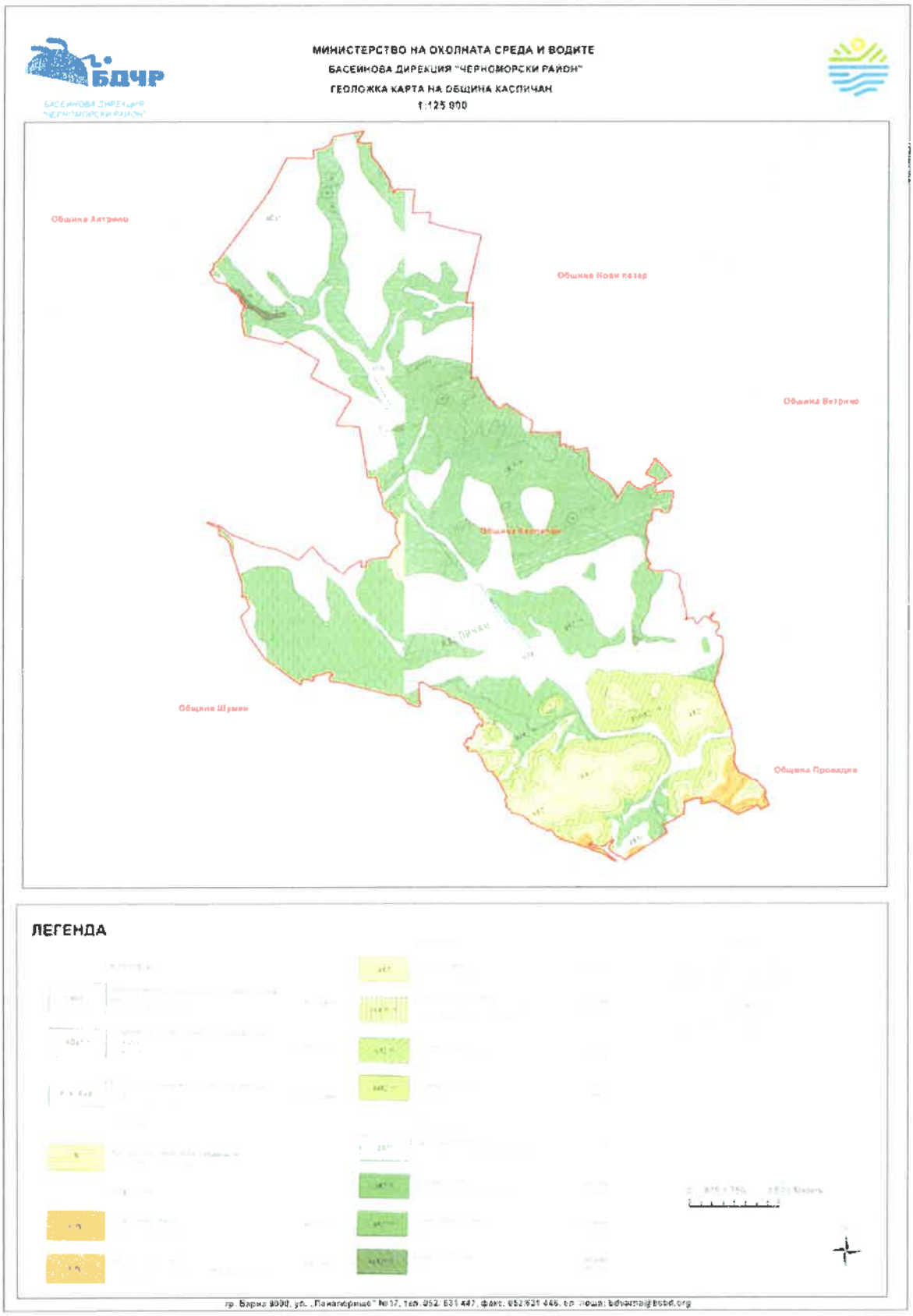

Графика 9. Геоложка карта на Община Каспичан, Източник МОСВ, 2017 г.

СХЕМА ИНЖЕНЕРНА ГЕОЛОГИЯ

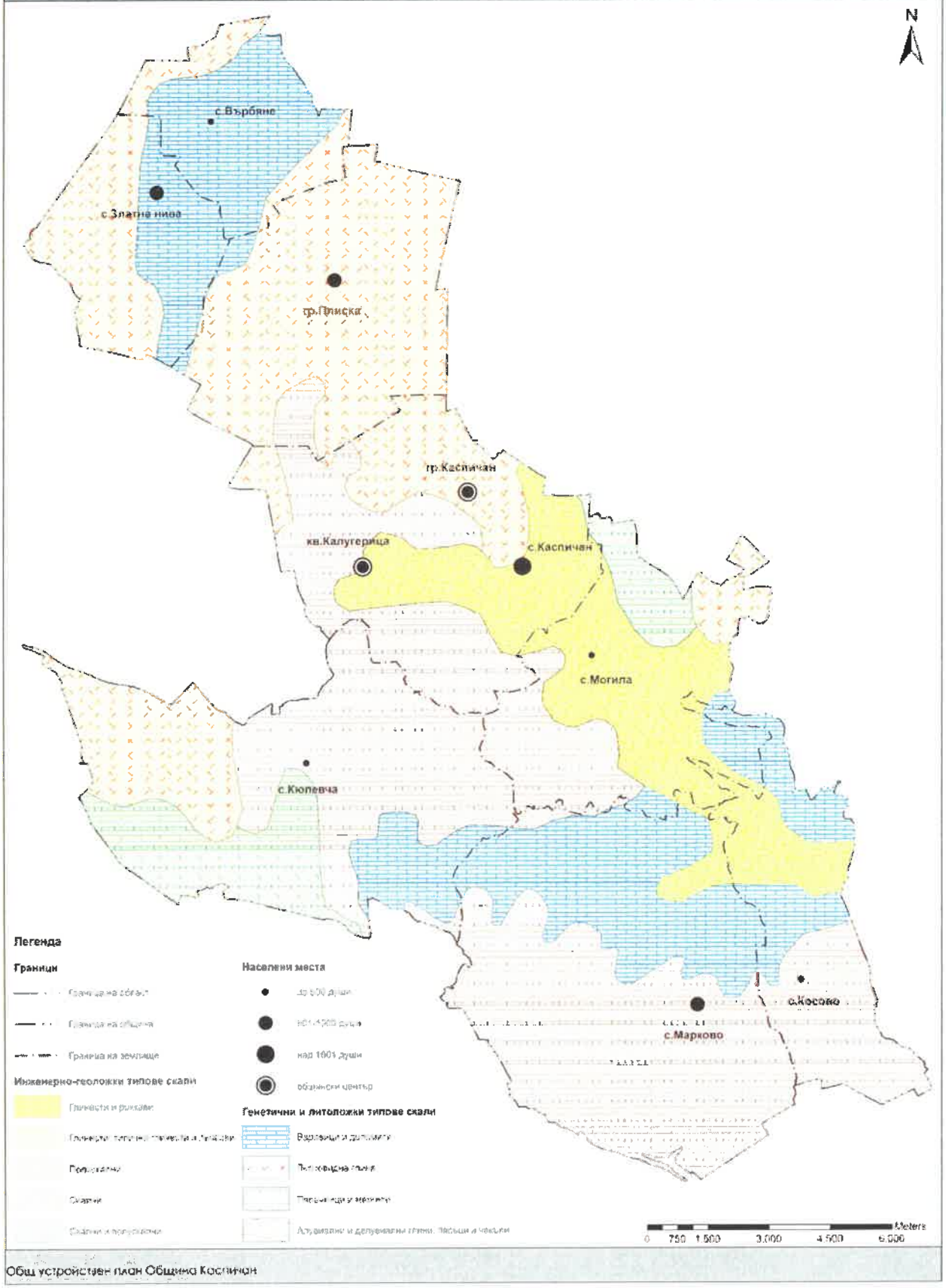

Общ устройствен план Община Каспичан

СХЕМА ГЕОЛОЖКА ОПАСНОСТ

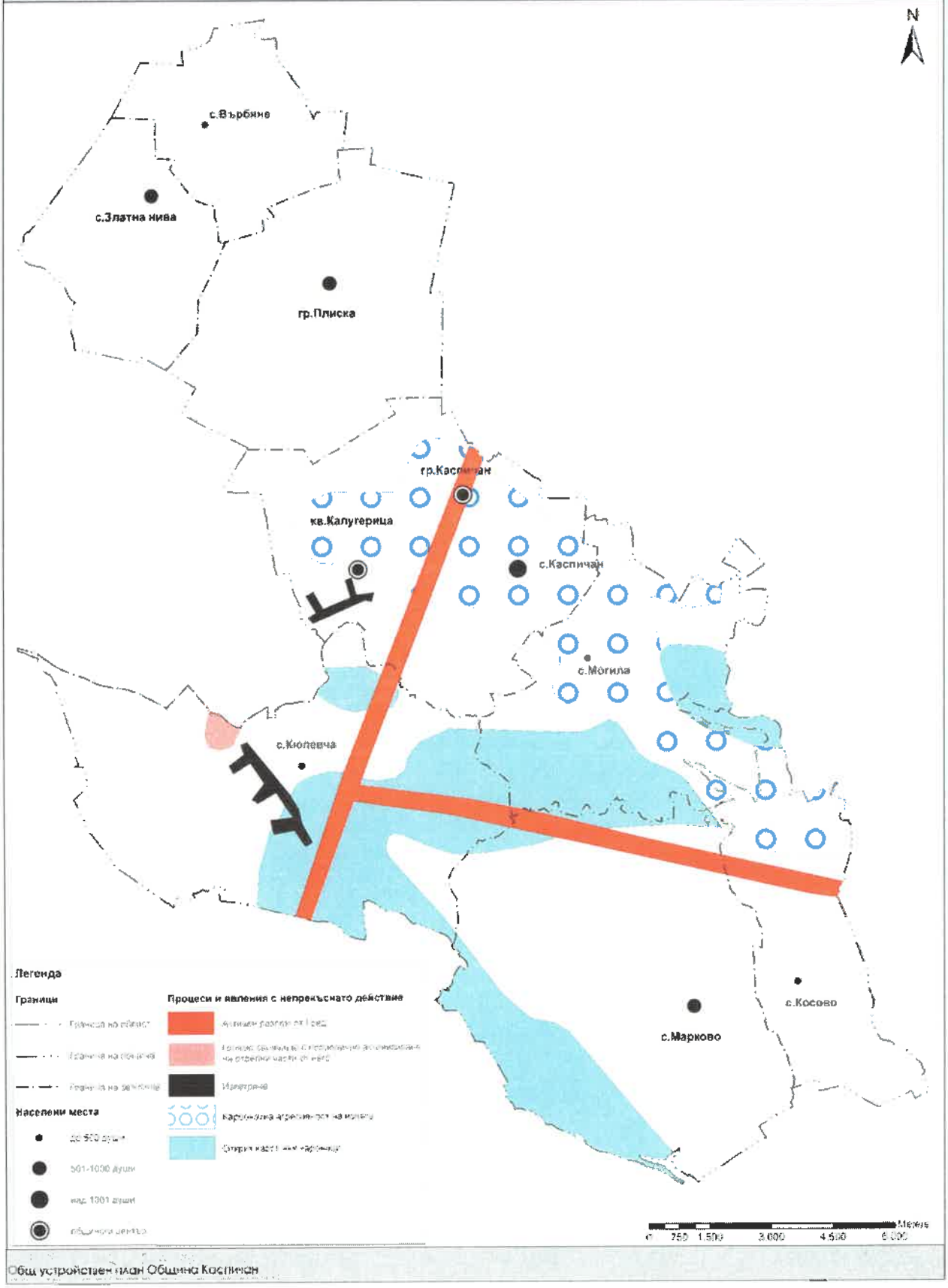

Общ устройствен план Община Каспичан

3.3.2. ХИДРОЛОГИЯ

Речната мрежа в общината е формирана от р. Провадийска и нейните притоци. Водосборният басейн на р. Провадийска е ограничен на север от поречието на р. Русенски Лом, а на юг - от поречието на р. Голяма Камчия. Площта на цялата водосборна област на р. Провадийска е 2132 $м^2$, а цялата дължина на реката е 119 км. Средният наклон на реката е твърде малък - 3,6 ‰, а гъстотата на речната мрежа е 0,5 км/км2. Река Провадийска има осем притока, от които най-голям е Крива река, вливаща се в р.Провадийска източно от гр. Каспичан. Цялата дължина на Крива река е 48 км, а площта на водосборния й басейн е 218 км2. Поречието на р. Провадийска принадлежи към Черноморската водосборна област, като интегрираното управление на водните ресурси се администрира от Басейновата дирекция във Варна и РИОСВ-Шумен. Средногодишният отток на р. Провадийска преди вливането на р. Мадара в нея е 0,410 м /сек (което прави около 13 млн.м /год), като средният минимален годишен отток е 0,108 м /сек, а средният максимален годишен отток - 0,997 м /сек. Средногодишният отток на Крива река при устието й в р. Провадийска е 0,274 м /сек (около 8,6 млн.м /год), а на р. Мадара при устието й в р. Провадийска е 0,217 м /сек (около 8 млн.м /год). Отточните модули, даващи представа за интензивността на оттокообразуването средно върху водосборните площи, се изменят по следния начин: на р. Провадийска преди устието на р. Мадара в нея - 1,11 л/сек/км, на р. Мадара при устието й в р. Провадийска - 1,24 л/сек/км , а на Крива река при устието й в р. Провадийска - 1,26 л/сек/км . Средногодишният обем на оттока на р. Провадийска, представен в отточен слой (в мм) е под 50 мм, което е една твърде ниска стойност от гледна точка на възможностите за използване на ресурсите от повърхностни води в общината. Този извод се налага особено при сравнение с данните за средногодишния отточен слой за другите големи реки в Шуменска област (например, за р. Голяма Камчия при гр. Велики Преслав — 205 мм, а за р. Врана при с. Кочово - 125 мм). Пълноводната фаза има продължителност 5 месеца (от февруари до юни включително), като максималният отток се регистрира през май, когато се оттичат 13,2 % от годишния отток. Това е свързано с месечния максимум на валежите през същия месец и с преобладаващото дъждовно подхранване. Маловодието обхваща останалите месеци, като най-ниски са стойностите на оттока през септември (4,7 % от годишния отток). Посочените данни дават основание да се направи изводът, че община Каспичан разполага с ограничени ресурси от повърхностни води, което налага тяхното опазване и пестеливо използване. Подземните води в общината са представени от грунтови води в речните тераси и пукнатинно-карстови води в района на Провадийското плато. Водоносните хоризонти на грунтовите води се подхранват главно от валежни води, а по време на пълноводието - и от речните води, поради хидравличната връзка между тях. Средната дебелина на водоносните пластове с грунтови води по терасите на р. Провадийска е 3-5 м, но в отделни участъци варира

в широки граници. Дренирането на грунтовите води е почти изключително от р. Провадийска и притоците й при ниски водни строежи и от изградените вододобивни съоръжения (предимно шахтови и сондажни кладенци в цялото поречие). Пукнатинно-карстовите води са характерни за южната част от територията на общината, където образуването им е свързано с инфилтрирането на валежните води в дълбоко напуканите окарстени варовици, изграждащи Провадийското плато. Подземните води в общината като цяло се характеризират с благоприятни хидрохимични показатели, което ги прави годни за битово и промишлено водоснабдяване и за напояване. По химичен състав грунтовите води в терасите на р. Провадийска и притоците й са предимно хидрокарбонатно-калциеви, хидрокарбонатно-калциево-магнезиеви до хидрокарбонатно- магнезиево-калциеви, а минерализацията им варира в широки граници (от 0,3 г/л до 1,1 г/л). Подземните води, които са разположени под льосовата покривка, имат повишено съдържание на сулфатни и натриеви йони, което придава слабо горчив вкус на водите. Пукнатинно-карстовите подземни води по химичен състав са предимно хидрокарбонатно-калциево-магнизие ви, като средната им минерализация е около 6- 8 г/л, но в дълбочина се повишава над 1 г/л.

В общината няма минерални води.

СХЕМА ЗАЛИВАЕМИ ЗОНИ

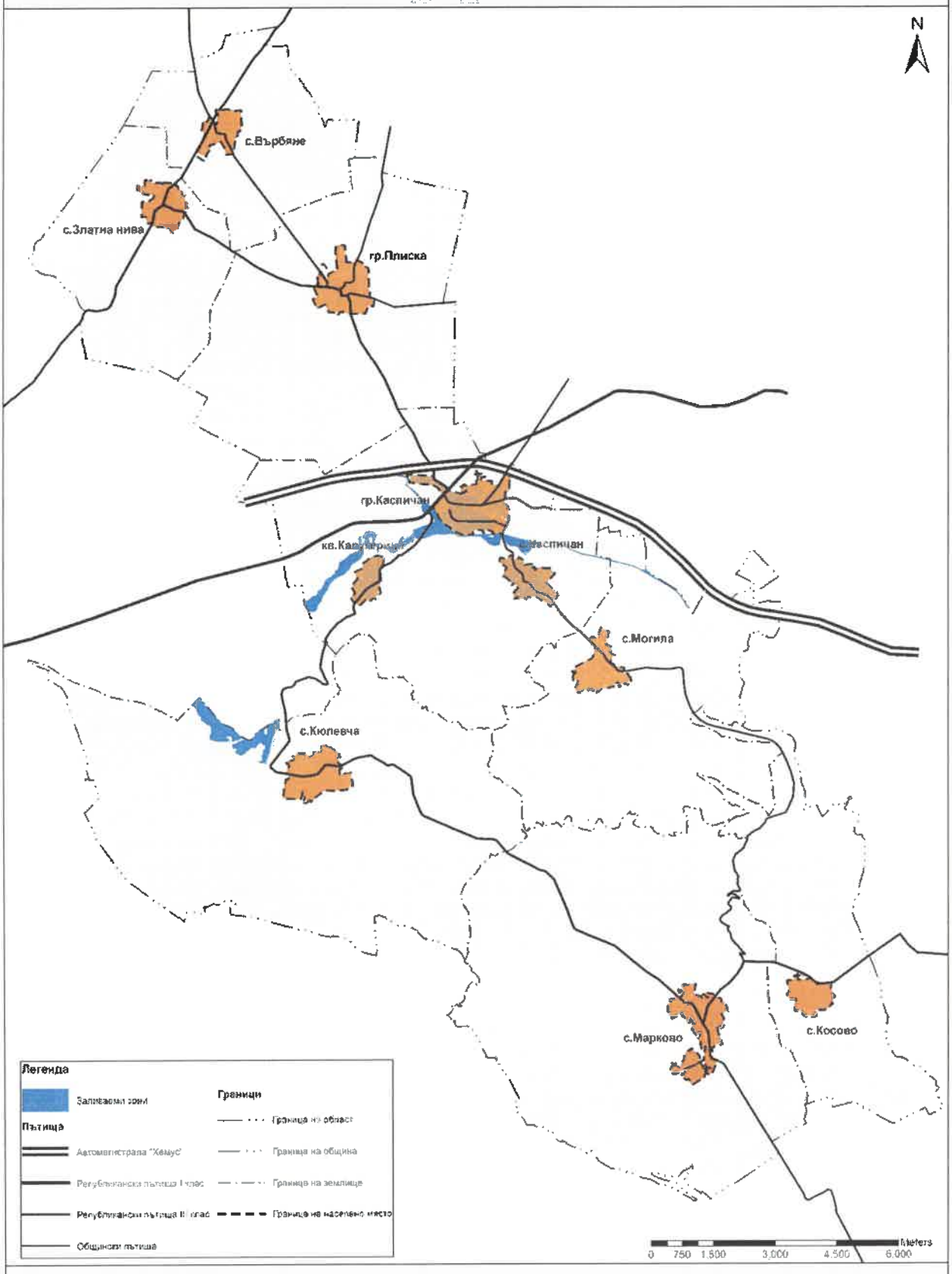

Общ устройствен план Община Каспичан

3.4. ФЛОРА И ФАУНА

На територията на община Каспичан се намират части от три защитени зони, включени в "Натура 2000"

- **Защитена зона "Провадийско-роякско плато" за опазване на дивите птици,** BG0002038, обявена със Заповед № РД- 134/14.02.2012г. на Министъра на околната среда и водите

Половината от територията на мястото е заета от смесени широколистни гори с чувствително преобладаване на цер /Quercus cerris/ примесен с благун /Quercus frainetto/, източен горун /Quercus polycarpa/, обикновен габър /Carpinus betulus/, келяв габър /Carpinus orientalis/ и мъждрян /Fraxinus ornus/ (Бондев, 1991). Около една трета от тези гори са семенни високостъблени с облика на някогашните естествени смесени широколистни гори, покривали обширни територии от този район.

В района на Провадийско-Роякското плато са установени 160 вида, от които 36 са включени в Червената книга на България (1985). От срещащите се видове 68 са от европейско природозащитно значение (SPEC) (BirdLife International, 2004). Като световно застрашени в категория SPEC1 са включени 4 вида, а като застрашени в Европа съответно в категория SPEC2 - 19 вида, в SPEC3 - 45 вида. Мястото осигурява подходящи местообитания за 52 вида, включени в приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие, за които се изискват специални мерки за защита. От тях 49 са вписани също в приложение I на Директива 79/409 на ЕС. Провадийско-Роякското плато е едно от петте най-важни места в страната от значение за Европейския съюз за опазването на египетския лешояд /Neophron percnopterus/, бухала /Bubo bubo/, средния пъстър кълвач /Dendrocopos medius/, синявицата /Coracias garrulus/, козодоя /Caprimulgus europaeus/, градинската овесарка /Emberiza hortulana/ и ястребогушото коприварче /Sylvia nisoria/. Орелът змияр /Circaetus gallicus/, белоопашатият мишелов /Buteo rufinus/, скалният орел /Aquila chrysaetos/ и малкият орел /Hieraaetus pennatus/ гнездят също в значителни количества. Добрата хранителна база и подходящите места за почивка привличат по време на пролетна и есенна миграция относително големи количества бели и черни щъркели и различни видове грабливи птици. Долината на река Провадийска се явява място с тесен фронт на миграция, където преминават и често спират за преноощуване и хранене над 35000 щъркели и 3000 грабливи птици.

- **Защитена зона "Провадийско-роякско плато" за опазване на природните местообитания,** BG000104, приет с Решение на МС №661/16.10.2007г.

Растителността се състои от цер и балгун, източно-габърови гори, храсти и ксеротермни пасища от степен тип. Голяма част от платото е заета със селскостопански земи.

- **Защитена зона "Каменица" за опазване на природните местообитания**, BG000138, приет с Решение на МС №122/02.03.2007г.

Зоната е важна за опазването на различни степни местообитания, растения и животни. Това е единствената зона за съобществата на нарязанолистнния тъжник (Spiraea crenata) и една от няколкото в страната за храстовидната карагана (Caragana frutex).

На територията на община Каспичан попадат и следните защитени местности:

- **Защитената местност "Каньона"** за опазване на растителния вид „Нарязанолистен тъжник" /Spiraea crenata L/ който е запазен единствено на територията на общината и е включен в Червената книга на България".

Други представители от застрашения животински свят също включени в Червената книга на България" живеещи на територията на общината са Египетски лешояд /Neophron percnopterus/, Бял щъркел /Ciconia ciconia/, Малък креслив орел /Aquila pomarina / и Червен кълвач.

- **Защитена местност „Мадарски скални венци"** от 2007г. Намира са на територията на две общини - Шумен и Каспичан и заема площ от 3 193 дка. Местността е обитание на петрофилни защитени животински видове и находище на редки и защитени растителни видове. Представлява част от територията на Националния историко-археологически резерват „Мадара".

Защитената местност е обявена със Заповед №535/12.07.2007 г. на МОСВ за опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове. Най-често срещаните в района представители на фауната са: лешников и горски сънливец, белогръд таралеж, подковоноси и гладконоси прилепи, гарван, белоопашат мишелов, скален орел, малък лешояд, бухал, черен и белогръд бързолет, скална лястовица, ливаден дърдавец,шипоопашата и шипобедрена костенурка, степен гущер, дъждовник и др.

Защитената местност „Мадарски скални венци" се намира на територията на две общини - в землищата на с.Мадара, община Шумен и на с.Кюлевча, кв.Калугерица и с.Каспичан, община Каспичан с обща площ 3 191.336 дка.

Зелени площи в населените места:

В центровете на селата има озеленени площи, които с усилието на местните власти се обновяват с нови детски площадки.

В регистъра на Регионалната здравна инспекция са включени 13 гробищни парка за община Каспичан.

3.5. ПОЗЕМЛЕН РЕСУРС ПО ТЕРИТОРИИ

Общата площ на общината е 275811 дка.

Таблица 34. Поземлен ресурс по територии в Община Каспичан

Вид територии	Площ в дка	%
Земеделски земи	194461,1	70,5
Горски територии	61475	22
Населени места и други урбанизирани територии	14133,9	5,41
Водни течения и водни площи	2534,5	0,92
Територии за добив на полезни изкопаеми	97	0,03
Територии за транспорт	3110	1,14
Защитени територии	163082	59,1
Нарушени територии за възстановяване	-	-
Общо	275811,5	100

➢ Урбанизирани територии

Урбанизираността на територията на общината е 49% градско, спрямо 51% селско население /при 73% за страната в полза на градското/. В община Каспичан се наблюдава равномерно разпределение на населението в градовете и селата.

Селищната система на община Каспичан е добре изградена. В границите й са включени 9 населени места. Урбанистичната класификация на селищата е относително поляризирана - два града-Каспичан и Плиска, 1 голямо село – с. Каспичан (над 1000 жители), 2 средно големи села – Златна нива и Марково (500-1000 жители), 4 средни села – Върбяне, Косово, Кюлевча, Могила (200-500 жители). В общината няма малки и много малки населени места под 200 жители.

Общинския център - град Каспичан се намира в централната част на територията на общината. На север от него са разположени град Плиска и селата Златна нива и Върбяне. На юг от общинския център се намират селата: Каспичан, Могила, Кюлевча, Косово и Марково.

Развитието на селищната мрежа в община Каспичан е довело до съсредоточаване на основните административни, промишлени, обслужващи и културни дейности в град Каспичан.

Всички селища разполагат с изградена инфраструктура по отношение на електроснабдяване, водоснабдяване, съобщителни връзки и транспортен достъп, но нямат изградена канализация.

Таблица 35. Категория, ЕКАТТЕ и площ на населените места в Община Каспичан

Населени места	Категория/ н.м.	ЕКАТТЕ	Площ в дка
с. Върбяне	7	12838	796,32

с. Златна нива	6	31084	1005,86
гр. Каспичан	4	36587	2526,45
с. Каспичан	5	36590	909,17
с. Косово	6	38772	755,40
с. Кюлевча	7	41109	1506,79
с. Марково	6	47319	1710,42
с. Могила	7	48773	1058,99
гр. Плиска	4	56770	1545,62

- **Защитени зони и защитени територии**

На територията на общината попадат части от три защитени зони по НАТУРА 2000:

1. Защитена зона „Провадийско-роякско плато“ за опазване на дивите птици с идентификационнен код BG0002038, обявена със Заповед №РД-134 от 14 февруари 2012г. (ДВ бр.26/30.03.2012г.) на Министъра на околната среда и водите;
2. Защитена зона „Провадийско-роякско плато“ за опазване на природните местообитания с идентификационнен код BG000104, зоната е включена в списъка от защитени зони приет с Решение на Министерски съвет №661/16.10.2007г. (обн. ДВ бр.85/23.10.2007г.);
3. Защитена зона „Каменица“ за опазване на природните местообитания с идентификационнен код BG000138, зоната е включена в списъка от защитени зони приет с Решение на Министерски съвет №122/02.03.2007г. (обн. ДВ бр.21/09.03.2007г.);

Таблица 36. Защитени зони по директивата за птиците:

№	Наименование	Документ	Площ, ha	Обхваща землищата на:
1	Защитена зона „Провадийско-роякско плато“	Заповед №РД-134 от 14 февруари 2012г. (ДВ бр.26/30.03.2012г.) на Министъра на околната среда и водите	84031.5	с. Каспичан, с. Косово, с. Кюлевча, с. Марково, с. Могила

Таблица 37. Защитени зони по директивата за местообитанията:

№	Наименование	Документ	Площ, ha	Обхваща землищата на:
1	Защитена зона „Провадийско-роякско плато“	Решение на Министерски съвет №661/16.10.2007г. (обн. ДВ бр.85/23.10.2007г.)	50158.59	с. Каспичан, с. Косово, с. Кюлевча,

				с. Марково, с. Могила
2	Защитена зона „Каменица“	Решение на Министерски съвет №122/02.03.2007г. (обн. ДВ бр.21/09.03.2007г.)	1454.53	гр. Плиска, с. Златна нива, с. Каспичан, с. Могила

В териториалния обхват на Община Каспичан попадат следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии:

- **Защитената местност "Каньона"**
  - **Местоположение:** в землището на с. Каспичан, Община Каспичан, обявена със Заповед No.РД-330 от 23.04.2012 г. на МОСВ, бр. 44/2012 на Държавен вестник ;

Площ: 17.58 хектара

Цели на обявяване:

Опазване на растителен вид нарязанолистен тъжник (*Spirea crenata L.*) и неговото местообитание

- **Защитена местност „Мадарски скални венци”**

Местоположение: в землището на с. Кюлевча, Община Каспичан, обявена със Заповед No.РД-535 от 12.07.2007 г. на МОСВ, бр. 68/2007 на Държавен вестник

Площ: 319.13 хектара

Цели на обявяване:

1. Опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове (лешников и горски сънливец, белогръд таралеж, подковоноси и гладконоси прилепи, гарван, белоопашат мишелов, скален орел;

2. Опазване на защитени животински видове: малък лешояд, бухал, черен и белогръд бързолет, скална лястовица, ливаден дърдавец, шипоопашата и шипобедрена костенурка, стенен гущер, дъждовник и др.

3. Опазване на находища на редки и защитени растителни видове (гризебахова кутявка, румелийско подрумиче, източен равнец, ленолистен целолист, източен микс, кавказка копривка, туфест игловръх и др.

- **Земеделски земи**

Според баланса на територията съществуващите използвани земеделски площи в община Каспичан са 194 461 дка. Обработваемата земя е 145 878,1 дка или около 53 % от територията на общината при средна за страната 57%. Най-голям е делът на нивите – 140 792,5 дка (51%), на трайните насаждения (вкл. лозя) - 5085,6 дка (1,8% от земеделските земи). Необработваемите земи са 48 583,6 дка или около 17,6% от земеделските земи.

Таблица 38: Земеделски земи в Община Каспичан

Землище	Обща площ /дка/
Каспичан	27425,1
гр.Плиска	31929,5
с. Върбяне	15241,7
с. Златна нива	16652,5
с. Косово	16256,3
с. Кюлевча	34209,5
с. Марково	39768,3
с. Могила	16093,1

- **Горски територии**

Горските територии в община Каспичан заемат площ от 6147,5 ха или около 22% от територията на общината.

Държавно горско стопанство "Нови Пазар" на територията на Община Каспичан обхваща следните землища: гр. Каспичан-790,3 ха, гр. Плиска-11,1 ха, с. Златна нива(без горскостопански територии), с.Върбяне(без горскостопански територии), с. Кюлевча-1566, 2 ха, с. Марково-1946,6 ха, с. Косово-473,3 ха, с. Могила-1360,0 ха, кв. Калугерица (без горскостопански териотории).

Таблица 39: Разпределение на общата площ на ДЛС „Паламара" по землища на територията на Община Каспичан

ЕКАТТЕ	Землище	Горски фонд в ха	ПФ в ха	Общо в ха	Отдели и подотдели
12838	Върбяне	-	1677.6	1677.6	
31084	Златна нива	-	1860.7	1860.7	
36590	Каспичан	790.3	3184.8	3975.1	Отдели №№ 340 а-е,2,3; 341; 342 б-и,1-5; 343-345; 346 д-и,1; 347 а-д,1-4; 348; 349 а,б,г-ж,1-6; 350 а,б,г; 447-1,2;
38804	Косово	473.3	1772.0	2245.3	Отдели №№ 369 з; 371; 372-б; 373-375; 376 р-ш,5-11; 377;
41109	Кюлевча	1566.2	3638.2	5204.4	Отдели №№ 342 а; 346 а-г; 352 ж; 392 а-в,д; 394; 399 а-з,н-т,1-3; 400 а; 401-408; 409 д-л,4-6; 410-419;
47319	Марково	1946.6	3743.2	5689.8	Отдели №№ 376 а-п,щ-д1,1-4; 378; 379; 380 в-д,5; 381-387; 388 а,б,1; 389-391; 392 г,е-н,1-5; 393; 420; 421; 444;

48773	Могила	1360.0	1856.9	3216.9	Отдели №№ 346 к; 347 е; 349 в; 350 в; 351 ; 352 а-е,1-4; 353-368; 369 а-ж,1-7; 370; 372 а-г,1-5; 380 а,б,1-4; 388 в-е,2;
56770	Плиска	11.1	3500.1	3511.2	Отдел № 447 а-г;

Източник: ДГС Нови Пазар 2011

Таблица 40: Разпределение на горските територии по категории и функции на територията на Община Каспичан

Горски територии по категории и функции	Обща площ	Залесена площ	Незалесена площ
	ха		
д.з.г. пояс	2.5	2.5	0.0
Всичко защитни горски пояси	2.5	2.5	0.0
Общо защитни функции	2.5	2.5	0.0
защитена зона птици	6.4	5.8	0.6
защитена зона местообитания	0.6	0.6	0.0
защитени зони птици и местообитания	6121.0	5852.6	268.4
Всичко защитени зони Натура 2000	6128.0	5859.0	269.0
Всичко рекреационни	0.0	0.0	0.0
Общо специални функции по т.1	6128.0	5859.0	269.0
Общо специални функции по т.1+т.2+т.3	6128.0	5859.0	269.0
Общо защитни и специални функции	6130.5	5861.5	269.0
Всичко стопански функции	17.0	9.3	7.7
Общо	6147.5	5870.8	276.7

Източник: Протокол за категоризация, ДГС Нови Пазар 2011

- **Нарушени територии за възстановяване**

Съгласно изпълнението на "Проект за извършване на рекултивация на засегнатите терени от извършените в минало време добивни работи на територията на бивша кариера „Златна нива“ общ. Каспичан, област Шумен" и изпълнението на техническата рекултивация, частично на южния котлован с квадратура на нарушената площ - 22 664 м^2 и северния котлован с квадратура на нарушената площ - 8569 м^2. Общата нарушена площ е 31 233 м^2, което е около 3,1 ха.

СХЕМА ТЕРИТОРИАЛНИ ПРОУЧВАНИЯ

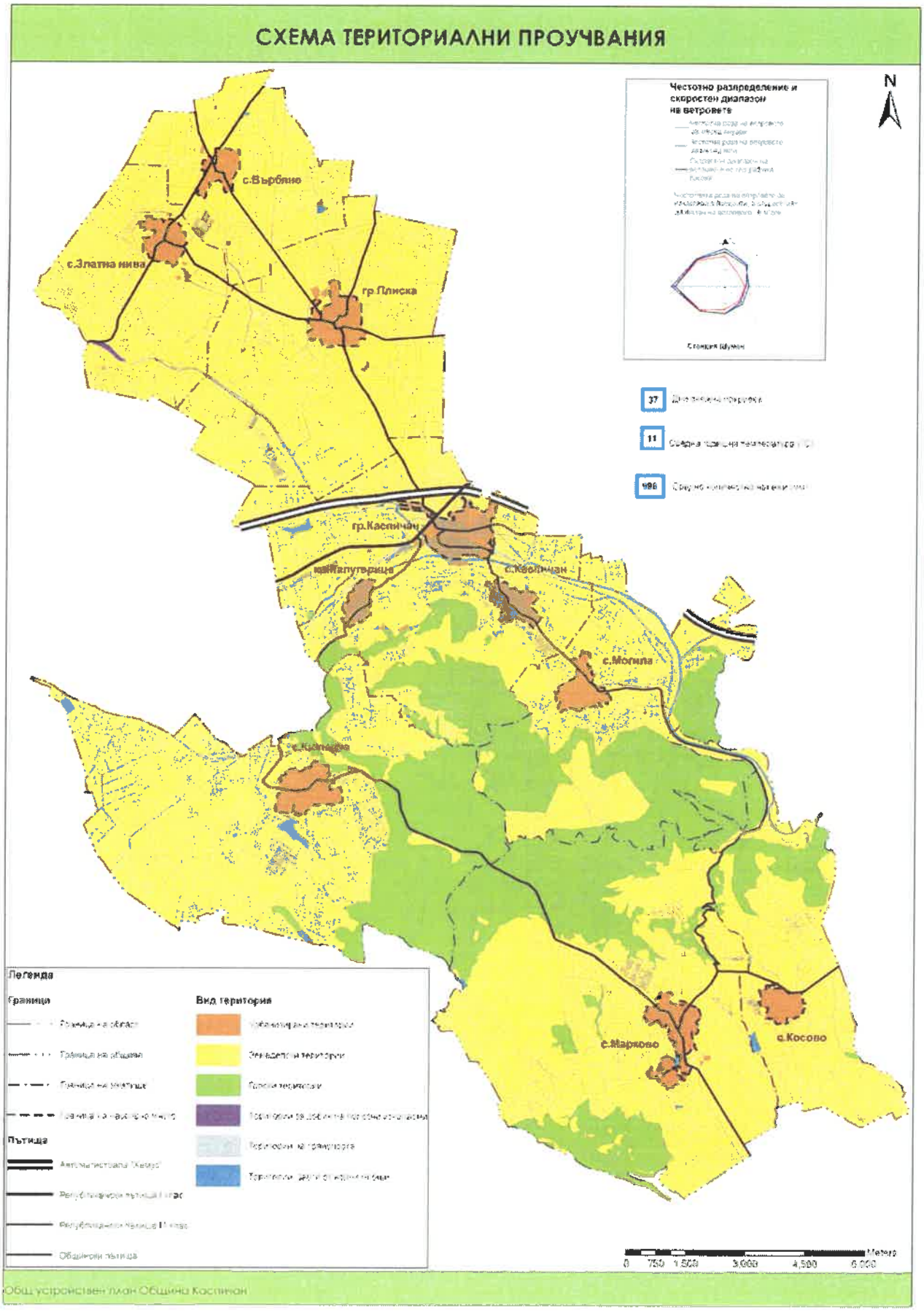

3.6. СТРУКТУРА НА СОБСТВЕНОСТТА

Структурата на поземлените ресурси (видовете територии) по основните форми на собствеността е представена чрез данните от таблица 41.

Таблица 41. Територии в Община Каспичан по форма на собствеността (в дка)

Вид собственост	Брой имоти	Площ /дка/
Държавна публична	295	15066,4
Държавна частна	1277	60192,6
Общинска публична	2612	29924,2
Общинска частна	2155	11630,2
Стопанисвано от общината	43	2742,6
Съсобственост	289	11708,4
Частна	16327	109128,1
Обществени организации	3727	35355,3

Държавните гори, включени в горскостопанския план, се стопанисват, ползват, управляват и охраняват от държавно горско стопанство "Нови Пазар". Останалите недържавни гори се стопанисват, ползват и управляват от техните собственици и се охраняват от горското стопанство.

Изводи от териториалните проучвания:

- хълмисто равнинен и платовиден релеф, който предлага разнообразие на ландшафт
- за общината съществува риск от разрушителни геоложки процеси и явления в земната среда с внезапно действие или с периодично активизиране: земетресения, свлачище, разрушителни ефекти от наводнения
- части от територията на Община Каспичан попадат в райони със значителен потенциален риск от наводнения
- за общината съществува риск от разрушителни геоложки процеси и явления в земната среда с непрекъснато действие - активен разлом, скален венец около платовидна заравненост с повишена опастност от склонови процеси, карбонатна агресивност на водата
- за общината съществува риск от разрушителни геоложки процеси и явления в земната среда с непрекъснато действие, водещи до внезапно (рисково) явление - Карст във варовици

- На територията на община Каспичан се намират части от три защитени зони, включени в "Натура 2000"
- На територията на община Каспичан попадат и две защитени територии по ЗЗТ – защитени местности
- Развитието на селищната мрежа в община Каспичан е довело до съсредоточаване на основните административни, промишлени, обслужващи и културни дейности в град Каспичан
- В общината няма нарушени територии за възстановяван
- Географското разположение и климатичните особености създават благоприятни условия за проветряване на територията и лесно разсейване на евентуални замърсявания

4. ОБИТАВАНЕ

4.1. КОЛИЧЕСТВЕНО И КАЧЕСТВЕНО СЪСТОЯНИЕ НА ЖИЛИЩНИЯ ФОНД

По данни на НСИ към 2011 г. на територията на общината има 3682 жилищни сгради, 72% от които са обитавани, 26,5% - необитавани и 1,8% - за временно обитаване. За периода между последните две преброявания се отчита намаляване на общия брой на жилищните сгради с около 8%, което основно се дължи на намаляване на жилищните обитавани сгради и тези за временно обитаване.

Таблица 42. Жилищни сгради по вид на сградата и начин на ползване в община Каспичан за 1985, 2001 г. и 2011 г.

Година	2001	2011
Общо	4004	3682
Жилищни обитавани	3050	2639
Жилищни необитавани	661	977
Временно обитавани	289	65
Колективни Домакинства	4	1

Източник: НСИ, Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г., Справочник Област Шумен

Около 43% от жилищните сгради и около 50,5% от всички жилища на територията на общината са разположени в градовете Каспичан и Плиска

Таблица 43. Жилищен фонд към 31.12.2016 година - община Каспичан*

Община, населени места	Жилищни сгради - бр.	Жилища - бр.
Община Каспичан	3692	4288
В градовете	1587	2169
В селата	2105	2119
с. Върбяне	193	193

с. Златна нива	277	279
гр.Каспичан	971	1554
с. Каспичан	463	479
с. Косово	81	81
с. Кюлевча	535	523
с. Марково	258	266
с. Могила	298	298
гр.Плиска	616	615

Източник: НСИ, 2017

Според материала на външните стени, 98,6% от жилищните сгради са масивни тухлени сгради. Много нмалък е процентът на панелните и стоманобетонните сгради.

Таблица 44. Жилищни сгради по материал на външните стени

Територия	Общо	панелни	стоманобетонни	тухлени
Община Каспичан	4288	43	17	4228
в градовете	2169	35	11	2123
в селата	2119	8	6	2105
с. Върбяне	193	-	1	192
с. Златна нива	279	-	-	279
гр.Каспичан	1554	34	11	1509
с. Каспичан	479	3	-	476
с. Косово	81	3	-	78
с. Кюлевча	523	1	1	521
с. Марково	266	1	4	261
с. Могила	298	-	-	298
гр.Плиска	615	1	-	614

Източник: НСИ, 2017 г.

Според броя на стаите най-голям е делът на тристайните /38,6%/ и двустайните жилища /26,4%/.

Таблица 45. Жилища по брой на стаите в Община Каспичан

Общо	1-стайни	2-стайни	3-стайни	4-стайни	5-стайни	с 6 и повече стаи
4287	181	1132	1656	937	231	150

Източник: НСИ, Районите, областите и общините на Р България, 2015 г.

От гледна точка периодизация на сградния фонд, най-голям е процентът на жилищните сгради строени през периода до края на 1949 г. – 42% от наличния сграден фонд.

Таблица 46. Периодизация на сградния фонд в Община Каспичан

Периодизация	Общо	Вид на сградата						
		до края на 1949	1950 - 1959	1960 - 1969	1970- 1979	1980 - 1989	1990- 1999	2000- 2011
Жилищни сгради	3682	1543	567	615	406	313	144	94
Жилища	4280	1556	614	757	562	509	182	98

Централно водоснабдени са 94% от жилищните сгради в град Каспичан. Собствен водоизточник ползват само 0,6% от сградите, 3,5% имат и централно водоснабдяване и собствен водоизточник, а 2 % не са водоснабдени.

Таблица 47. Обитавани жилища по източник на водоснабдяване и местонамиране към 2011 г.

Брой жилища	Общо	В градовете	В селата
Общо	2905	1538	1367
Обществено водоснабдяване	2735	1471	1264
Собствен водоизточник	16	5	11
Обществено водоснабдяване и собствен водоизточник	104	55	49
Няма източник на вода	50	7	43

С обществена канализация са свързани 36% от обитаваните жилища в община Каспичан, 5% са свързани с изгребни ями, 17% ползват септични ями, а 38% попивни ями. В 4% от жилищните сгради няма никакъв достъп до канализация и/или ями.

Таблица 48. Обитавани жилища по наличие на канализация и местонамиране към 01.02.2013 г.

Брой жилища	Общо	В градовете	В селата
Общо	2905	1538	1367
Свързана с обществена канализация	1053	1041	12
Свързана с изгребна яма	136	100	36
Свързана със септична яма или друго пречиствателно съоръжение	501	95	406
Свързана с попивна яма	1091	286	805
Няма канализация	124	16	108

4.2. СТРУКТУРА НА СОБСТВЕНОСТТА

Около 98,6 % от жилищата в Община Каспичан са частна собственост на физически лица. Едва 1% от жилищата са държавна или общинска собственост, а 0,4% - са собственост на частни юридически лица.

Таблица 49. Брой жилища по форма на собственост в община Каспичан

Територия	Общо	По форма на собственост		
		държавни, общински	частни	
			юридически лица	физически лица
Община Каспичан	4287	43	17	4227

Източник: НСИ, Районите, областите и общините на Р България, 2015 г.

4.3. ВИДОВЕ ПРОСТРАНСТВЕНИ СТРУКТУРИ НА ОБИТАВАНЕ

Пространствените структури на обитаване могат да се разделят на 3 вида:

- Територия, застроена с еднофамилни жилищни сгради
- Територия, застроена с многофамилни жилищни сгради
- Територия, застроена с вилни сгради

Първата пространствена структура на обитаване представлява жилищната среда, представена от индивидуални форми на обитаване – еднофамилни жилищни сгради, като преобладават едноетажните и дву- етажните сгради.

Друга форма на обитаване са многофамилните жилищни сгради и сградите, строени по индустриален способ. Третата форма на обитаване за вилните сгради, разположени във вилни зони.

4.4. ТЕХНИКО-ИКОНОМИЧЕСКИ ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ВИДОВЕТЕ ОБИТАВАНЕ

Таблица 50. Планова осигуреност на територията - действащи планове и такива в процедура по ЗУТ, ЗРР, ЗОЗЗ, ЗООС, ЗГ

№	Населено място	Вид на плана	Заповед за одобряване
1	гр.Каспичан	ОУП	1981, няма данни за одобряването му
	гр.Каспичан	ЗРП	№ РД-25-300 - 01.04.1986г.
	гр.Каспичан	„Попълване на съществуващ кадастрален план и оцифряване на кадастралния и регулационен план на гр.Каспичан"	Решение на Общински съвет Каспичан № 53 по Протокол № 5 - 25.01.2008г.
	кв. Калугерица	Актуализация на ОГП	
2	с.Каспичан	ЗРП	№ РД-25-300 - 01.04.1986г.
3	гр.Плиска	ЗРП	№ РД-25-344 - 1988г.
4	с. Кюлевча	ЗРП	№ РД-25-236 - 07.10.1991г.

5	с.Могила	ЗРП	№ РД-25-301 - 01.04.1986г.
6	с.Златна нива	ЗРП	№ РД-25-482 - 1989г.
7	с.Върбяне	РП – улична регулация РП – дворищна регулация	№ 560 - 24.10.1928г. №2795 - 24.10.1928г.
8	с.Косово	РП – улична регулация РП – дворищна регулация	№ 494 – 1927г. № 3263– 1927г.
9	с.Марково	Идейно застроителен регулационен план	№ 552 - 18.06.1966г.

- **Технико-икономически характеристики на територията, застроена с еднофамилни жилищни сгради**

Граници на територията, застроена с еднофамилни жилищни сгради, са границите на населените места. Максималната височина на сградите е 3 етажа /9 м./, а минималната – 1 етаж /3 м/.

- **Технико-икономически характеристики на територията, застроена с многофамилни жилищни сгради са:**

Граници на територията, застроена с многофамилни жилищни сгради, са границите на имотите, в които са разположени многофамилни жилищни сгради. Тази пространствена структура на обитаване е представена единствено в гр.Каспичан и включва 14 броя многофамилни жилищни сгради с обща РЗП 27174 кв.м. Максималната височина на сградите е 7 етажа /21 м./, а минималната – 2 етажа /6 м/.

- **Технико-икономически характеристики на територията, застроена с вилни сгради са:**

Вилните зони на територията н общината са:

- в град Каспичан, представляващ по КК район 36587.504
- местност „Карачка“ представляваща по КК район 36590.49

Вилните сгради в Община Каспичан са както следва:

- 42 едноетажни и 16 двуетажни сгради в гр. Каспичан
- 1 едноетажна сграда в с. Каспичан
- 3 едноетажни и 3 двуетажни сгради в с. Кюлевча

Максималната височина на сградите е 3 етажа /9 м/, а минималната – 1 етаж /3м/.

Таблица 51. Технико-икономически характеристики

Територия	Полезна площ на жилищато - кв. м			
	общо	жилищна площ	спомагателна площ	площ на кухните
Община Каспичан	300694	234392	43931	22371
В градовете	159337	122295	23374	13668
В селата	141357	112097	20557	8703

с. Върбяне	10107	7389	1742	976
с. Златна нива	17138	13483	2735	920
гр.Каспичан	118750	91264	16803	10683
с. Каспичан	32045	25679	4643	1723
с. Косово	6429	5441	635	353
с. Кюлевча*	35068	26719	5595	2754
с. Марково	19364	15841	2740	783
с. Могила	21206	17545	2467	1194
гр. Плиска*	40587	31031	6571	2985

Източник: НСИ, 2017 г.

Таблица 52. Технико-икономически характеристики на жилищните сгради към 1.02.2011 г. по населени места в община Каспичан

Община, населени места	1 етаж	2 етажа	3 етажа	4 етажа	5 етажа	7 етажа	10 и повече етажа	Общо
Община Каспичан	**2732**	**873**	**65**	**5**	**6**	**1**	-	**3682**
гр. Каспичан	**631**	**265**	**60**	**5**	**6**	**1**	-	**968**
Къща	585	247	43	-	-	-	-	875
Жилищен блок, кооперация	-	1	15	5	5	1	-	27
Сграда от смесен тип (над 60% жилищна площ)	1	-	2	-	1	-	-	4
Лятна кухня	3	-	-	-	-	-	-	3
Вила	42	16	-	-	-	-	-	58
Сграда за колективно домакинство	-	1	-	-	-	-	-	1
гр. Плиска	**524**	**91**	-	-	-	-	-	**615**
Къща	522	91	-	-	-	-	-	613
Лятна кухня	2	-	-	-	-	-	-	2
с. Върбяне	**189**	**2**	**2**	-	-	-	-	**193**
Къща	189	2	1	-	-	-	-	192
Сграда от смесен тип (над 60% жилищна площ)	-	-	1	-	-	-	-	1
с. Златна Нива	**225**	**52**	-	-	-	-	-	**277**
Къща	225	52	-	-	-	-	-	277
с. Каспичан	**409**	**52**	**2**	-	-	-	-	**463**
Къща	408	52	1	-	-	-	-	461
Сграда от смесен тип (над 60% жилищна площ)	-	-	1	-	-	-	-	1
Вила	1	-	-	-	-	-	-	1

с.Косово	**59**	**22**	-	-	-	-	-	**81**
Къща	59	22	-	-	-	-	-	81
с.Кюлевча	**221**	**307**	**1**	-	-	-	-	**529**
Къща	206	304	1	-	-	-	-	511
Лятна кухня	12	-	-	-	-	-	-	12
Вила	3	3	-	-	-	-	-	6
с.Марково	**218**	**40**	-	-	-	-	-	**258**
Къща	218	40	-	-	-	-	-	258
с.Могила	**256**	**42**	-	-	-	-	-	**298**
Къща	256	42	-	-	-	-	-	298

Източник: НСИ, 2011 г.

Таблица 53. Информация за многофамилните жилищни сгради на територията на Община Каспичан

Адрес	Етажност	РЗП
гр.Каспичан		
ул."Шести септември", блок 1, 2 и 3	5	2410
ул."Димитър Благоев" № 65	4	1796
ул."Димитър Благоев" № 34 б	5	1745
ул."Рила" № 5	4	1043
ул."Мадарски конник" № 77	4	1308
ул."Димитър Благоев" № 33	2	663
ул."Димитър Благоев" № 35	3	714
ул."Кирил и Методий"	3	885
ул."Димитър Благоев" № 34	4	1860
ул."Тракия" № 1	5	2214
ул."Димитър Благоев" № 2	4	986
ул."Мадарски конник" № 115	5	3425
ул."Мадарски конник" № 117	7	4722
ул."Мадарски конник" № 119	5	3403

Източник: Община Каспичан, 2017 г.

Общинският център е в категория много малък град. Бруто жилищни територии в кв.м/жител е 540 което надхвърля норматива за много малки градове – 45-60 кв.м/жител. Нето жилищни територии на град Каспичан е 50%, което не отговаря на определения норматив за много малки градове – 65-75%. За останалите категории населени места бруто и нето жилищни територии са над определените нормативи.

Таблица 54: Нето и бруто жилищни територии спрямо нормативите за различните видове населени места:

Населено място	Класификация на населено място	Бруто жилищни територии /дка./	Бруто жилищни територии в кв.м/ жител	Норматив за Бруто жилищни територии в кв.м/ жител	Нето жилищни територии /дка/	Нето жилищни територии в %	Норматив за нето жилищни територии в %
гр.Каспичан	много малък град	2526,4	540	200	1269,1	50%	65-75%
гр. Плиска	много малък град	1545	2324	200	1382,7	89%	65-75%
с.Върбяне	малко село	796,3	3799	370	771,2	97%	65-75%
с.Златна нива	малко село	1005,8	1701	370	991,6	98%	65-75%
с.Каспичан	средно село	909,1	504	350	629,1	69%	65-75%
с.Косово	малко село	775,4	4288	370	775,4	100%	65-75%
с.Кюлевча	малко село	1506,8	9473	370	1506,8	100%	65-75%
с.Марково	малко село	1710,4	2913	370	1698	99%	65-75%
с.Могила	малко село	1058,9	5023	370	1058,9	100%	65-75%

4.5. ГРАДСКА ДИНАМИКА

По данни на НСИ към 01.02.2011 г., от заетите лица в общината – общо 2093 на брой, 1518 човека /или около 72,5%/ живеят и работят в едно и също населено място в Община Каспичан. Всекидневните трудови мигранти са 575 души. От тях, в същата община работят около 34,6%, а в общини от същата област са заети около 51,5%. Останалите работят в населени места в друга област. Всекидневните трудови мигранти на 1000 заети лица са 274,7 души.

Таблица 55. Всекидневни трудови мигранти по направление на миграцията /Брой/

Територия	заети лица	лица, които живеят и работят в едно и също населено място	всекидневни трудови мигранти							всекидневни трудови мигранти на 1000 заети лица
			общо	от тях отиват на работа						
				в същата община		в община на същата област		в община на друга област		
				в градове	в села	в градове	в села	в градове	села	
Община Каспичан	2093	1518	575	161	38	274	22	76	4	274,7

Източник: НСИ, 2011 г.; Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г.; Справочник Том 1: Население, Книга 7 Всекидневни пътувания

От учащите лица, общо 1060 на брой, 68,8% живеят и учат в едно и също населено място. Всекидневно пътуващите учащи до други населени места са 31,2%. Всекидневните учебни пътувания на 1000 учащи лица е 312,3.

Таблица 56. Всекидневни пътувания на учащите по пол /Брой/

Територия	учащи лица	лица, които живеят и учат в едно и също населено място	всекидневно пътуващи учащи			всекидневни учебни пътувания на 1 000 учащи лица
			общо	мъже	жени	
Община Каспичан	1060	729	331	171	160	312,3

Източник: НСИ, 2011 г.; Преброяване на населението и жилищния фонд през 2011 г.; Справочник Том 1: Население, Книга 7 Всекидневни пътувания

Изводи за обитаването:

- отчита се намаляване на общия брой на жилищните сгради с около 8%, което основно се дължи на намаляване на жилищните обитавани сгради и тези за временно обитаване
- около 50,5% от всички жилища на територията на общината са разположени в градовете Каспичан и Плиска
- Централно водоснабдени са 94% от жилищните сгради в град Каспичан. Собствен водоизточник ползват само 0,6% от сградите, 3,5% имат и централно водоснабдяване и собствен водоизточник, а 2 % не са водоснабдени.
- С обществена канализация са свързани 36% от обитаваните жилища в община Каспичан, 5% са свързани с изгребни ями, 17% ползват септични ями, а 38% попивни ями. В 4% от жилищните сгради няма никакъв достъп до канализация и/или ями.
- Около 98,6 % от жилищата в Община Каспичан са частна собственост на физически лица
- Пространствените структури на обитаване в общината са 3 вида: територия, застроена с еднофамилни жилищни сгради, територия, застроена с многофамилни жилищни сгради и територия, застроена с вилни сгради
- Нето жилищни територии на град Каспичан не отговарят на определения норматив за много малки градове
- Всекидневните трудови мигранти са около 1/3 от заетите лица в общината

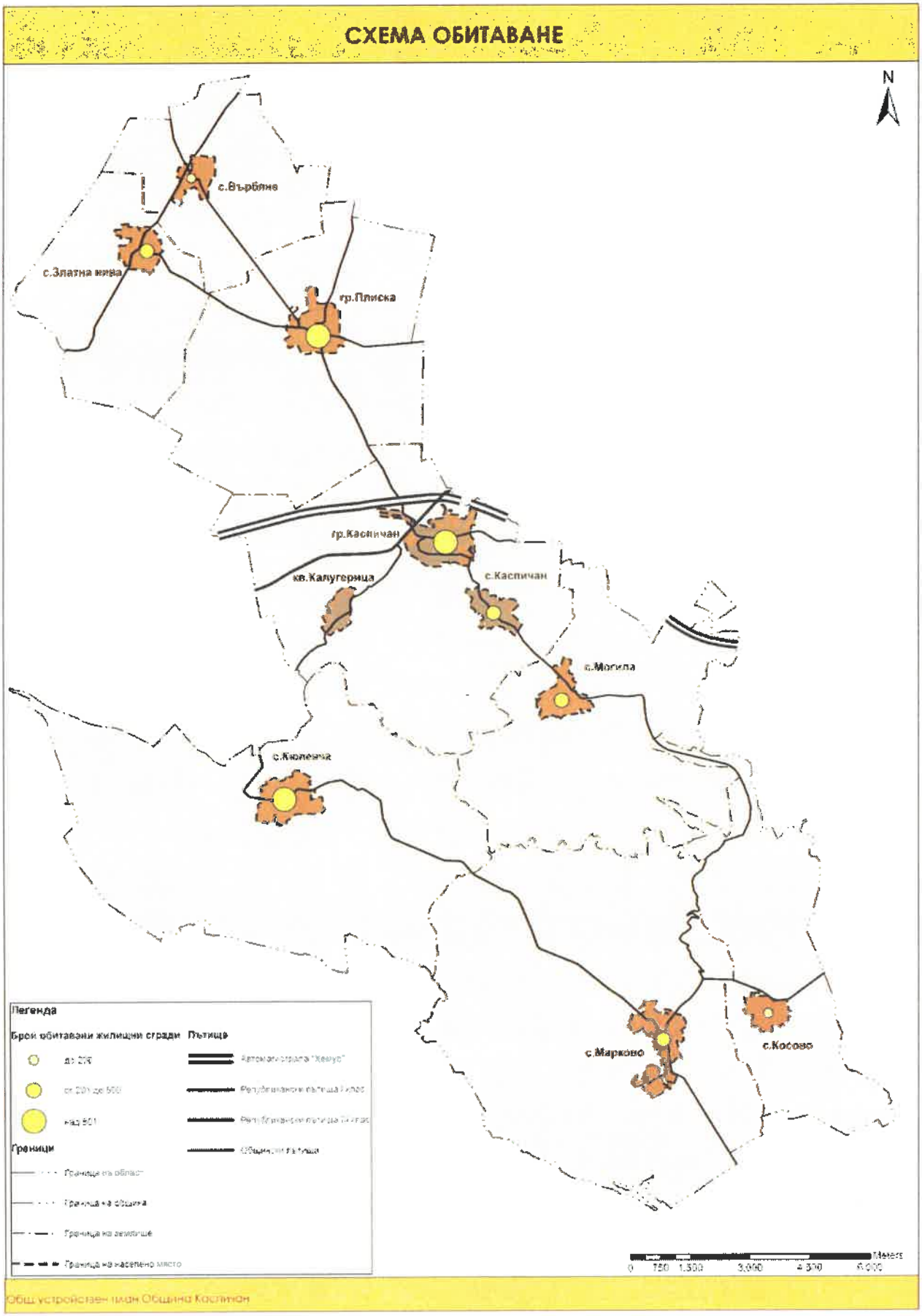
СХЕМА ОБИТАВАНЕ
N
с.Върбяне
с.Златна нива
гр.Плиска
гр.Каспичан
кв.Калугерица
с.Каспичан
с.Могила
с.Кюлевча
с.Марково
с.Косово
Легенда
Брой обитавани жилищни сгради
Пътища
Граници
Граница на населено място
Meters
0 750 1,500 3,000 4,500 6,000
Общ устройствен план Община Каспичан

5. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

5.1. ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА МРЕЖАТА ОТ ОБЕКТИ

Болничната помощ за населението се осъществява в Многопрофилна болница за активно лечение "Д-р Д. Беров" гр. Нови Пазар, която обслужва общините Нови Пазар, Козлево, Каспичан и Каолиново.

На територията на Община Каспичан се извършва само извънболнична медицинска помощ с регистрирани лекарски практики и медицински кабинети в училищата и детските градини.

Поради преструктурирането и закриването на част от здравните заведения в Община Каспичан не функционира Центърът за спешна медицинска помощ (ЦСМП) и най-близкото здравно заведение, което обслужва жителите на община Каспичан е ЦСМП-Нови пазар, който се намира на разстояние 5 км. от общинския център гр.Каспичан.

В общината функционират следните медицински кабинети към учебни и детски заведения:

- **Град Каспичан:** СОУ "Панайот Волов"; ОДЗ "Снежанка"
- **Село Каспичан:** ОУ "Христо Ботев"; ЦДГ "Радост"
- **Село Марково:** ОУ "Пенчо Славейков"; ЦДГ "Ален мак"; ЦДГ "Червената шапчица"
- **Град Плиска:** ОУ "Св.Паисий Хилендарски"; ЦДГ "Детелина"; ЦДГ "Червената шапчица"

Само в четири населени места са регистрирани лекраски практики както следва:

- 3 амбулатории за първична извънболнична медицинска помощ – индивидуални практики – две в гр. Каспичан и една в гр. Плиска
- 14 амбулатории за първична извънболнична специализирана медицинска помощ – индивидуални практики – 2 в с. Каспичан и 12 в гр. Каспичан
- 4 амбулатории за първична дентална помощ – индивидуални практики – 2 в гр. Каспичан и по една в с. Марково и в гр. Плиска

Таблица 57. Лекарски практики по населени места в община Каспичан

Лекарски практики	Населени места			
	гр.Каспичан	гр.Плиска	с.Каспичан	с. Марково
първична извънболнична медицинска помощ	2	1		
първична извънболнична специализирана медицинска помощ	12		2	
първична дентална помощ	2	1		1

В общината по данни на НСИ от 2015 г. има една детска ясла с капацитет 18 места, в която пред последната година грижи се полагат за 19 деца.

На мястото на бившия Дом за деца, лишени от родителски грижи в гр.Каспичан е открит

Център за настаняване от семеен тип с капацитет 12 деца до 10-годишна възраст, които ще се отглеждат в среда, близка до семейната. Те ще посещават детска градина и училище. Децата, които са били в Дома в Каспичан, са настанени в приемни семейства, осиновени или върнати в родните семейства.

На лицата в неравностойно социално положение се предоставя социална услуга „домашен социален патронож“ с капацитет 180 лица.

Голям е процента на самотно живеещите възрастни хора на теритарията на общината. Лицата проявяват интерес към услугите предоставяни по НП „АХУ” дейности – „Личен асистент” и „Социален асистент” и НП „СУСС” дейност – „Домашен помощник”. В с.Кюлевча функционира Дневен център за възрастни хора с увреждания капацитет 30 човека. В дневния център се провежда музикотерапия, трудотерапия, която включва готварство и цветарство, квилингтерапия.

Таблица 57.1. Социални дейности и обекти на социалната инфраструктура

Наименование	Капацитет	Населено място
Дневен център за възрастни хора с увреждания	30 човека	с.Кюлевча
Център за настаняване от семеен тип „Слънце” (ЦНСТ) за деца от 3 до 10 г.	12 места	гр. Каспичан
Център за социална рехабилитация и интеграция /ЦСРИ/	20 места	гр. Каспичан
Домашен социален патронож	180 лица	

5.2. ВИДОВЕ ЛЕЧЕБНИ ЗАВЕДЕНИЯ ПО НИВА НА ОБСЛУЖВАНЕ, СОБСТВЕНОСТ

На територията на Община Каспичан се извършва само извънболнична медицинска помощ. В общината няма лечебни заведения.

Изводи за здравеопазването:

- На територията на Община Каспичан се извършва само извънболнична медицинска помощ, която се осъществява от лекарски практики в четири от населените места и от медицински кабинети към учебни и детски заведения
- В общината няма лечебни заведения
- Общината разполага с изградена мрежа от обекти на социалната инфрсатруктура

СХЕМА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ

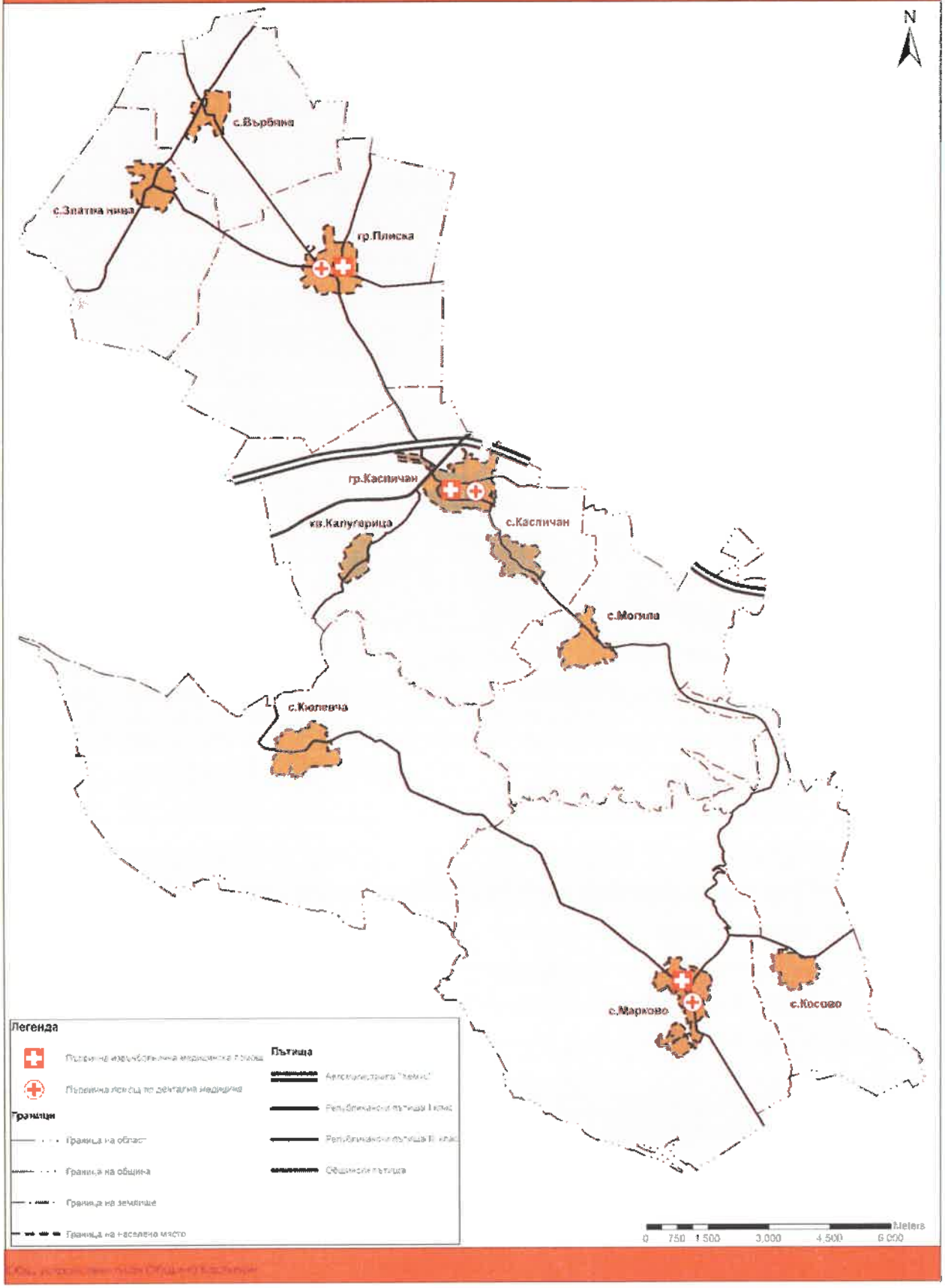

6. ОБРАЗОВАНИЕ – ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ НА ОБЕКТИТЕ, ОБРАЗОВАТЕЛНИ РАВНИЩА, СОБСТВЕНОСТ

За периода 2001-2013 г. се отчита намаляване на броя на децата в детските градини с около 22,5%, като в следствие на това е намалял и броят на детските градини. Капацитета на детските градини е значително по-голям от запълняемостта на групите. На сто деца се падат 165 места.

Таблица 58. Детски градини, деца, места и групи в детските градини в Община Каспичан по учебни години

Учебна година	Детски градини	Деца		Места		Детски групи
		общо	в т.ч. момичета	общо	на 100 деца	
2001/2002	7	241	119	287	119,1	13
2002/2003	7	263	124	297	112,9	13
2003/2004	8	238	103	314	131,9	13
2004/2005	8	241	122	314	130,3	13
2005/2006	7	232	119	289	124,6	12
2006/2007	7	221	105	289	130,8	12
2007/2008	5	270	128	305	113,0	14
2008/2009	5	265	139	300	113,2	13
2009/2010	6	274	138	303	110,6	13
2010/2011	6	247	126	303	122,7	10
2011/2012	6	258	135	302	117,1	13
2012/2013	6	236	118	302	128,0	12
2013/2014	6	233	115	304	130,5	12
2014/2015	6	217	103	293	135,0	12
2015/2016	6	194	95	316	162,9	11
2016/2017	6	187	80	308	164,7	11

Източник: НСИ, 2017 г.

За периода 2001-2016 г. броят на училищата е намалял наполовина в следствие намаляване броя на учениците във всички степени на образование.

Таблица 59. Училища, паралелки, учители, учащи и завършили в общообразователни и специални училища в община Каспичан по учебни години

Учебна година	Училища	I – IV клас				V – VIII клас					IX – XII клас				
		паралелки	учители	учащи		паралелки	учители	учащи		завършили	паралелки	учители	учащи		завършили
				общо	в т.ч. жени			общо	в т.ч. жени				общо	в т.ч. жени	
2001/2002	9	29	32	532	266	28	36	473	225	87	3	6	48	31	11
2002/2003	8	25	28	501	244	20	30	440	215	95	7	11	160	84	5
2003/2004	8	24	28	482	223	20	29	425	214	96	4	12	76	46	9
2004/2005	8	23	28	448	195	20	33	418	218	82	4	9	84	45	13
2005/2006	7	20	26	397	173	19	29	391	204	74	4	8	87	50	15
2006/2007	7	20	25	388	181	17	30	368	183	67	4	9	84	51	19

2007/2008	6	18	23	355	161	18	29	357	173	58	4	6	82	53	19
2008/2009	6	19	23	363	168	17	28	323	148	75	4	9	81	50	17
2009/2010	6	20	25	373	183	18	27	313	133	66	4	8	78	42	18
2010/2011	6	19	26	345	169	18	28	325	145	55	4	9	80	43	7
2011/2012	4	18	20	333	169	17	29	328	143	62	4	7	74	38	22
2012/2013	4	17	19	317	170	17	27	297	138	58	4	9	70	32	16
2013/2014	4	17	19	309	164	16	31	323	142	43	4	-	73	39	13
2014/2015	4	18	20	295	153	16	32	305	140	60	4	-	58	26	16
2015/2016	4	17	18	278	145	16	29	314	154	68	4	2	63	32	13
2016/2017	4	16	29	266	139	16	35	282	143	78	4	2	60	31	7

Източник: НСИ, 2017 г.

Учениците от първи до четвърти клас за учебната 2011-2012 г. са 333 деца. Учениците от пети до осми клас за същия период са 328. В резултат на отрицателния прираст и общата тенденция за обезлюдяване на по-малките населени места, намалява и броят на учениците, като училищата се съсредоточават в двата града – Каспичан и Плиска. Добър показател е сравнително ниския брой на напусналите училище – 7 за 2010/2011г.

Таблица 60. Училища, учащи, паралелки и учители за община Каспичан за периода 2001/2002 до 2016/2017 учебни години

Години	Училища	Учащи	Паралелки	Учители
2001/2002	9	1053	60	74
2002/2003	8	999	49	66
2003/2004	8	983	48	69
2004/2005	8	950	47	70
2005/2006	7	875	43	63
2006/2007	7	840	41	64
2007/2008	6	794	40	58
2008/2009	6	767	40	60
2009/2010	6	764	42	60
2010/2011	6	750	41	63
2011/2012	4	735	39	56
2012/2013	4	684	38	55
2013/2014	4	705	37	50
2014/2015	4	658	38	52
2015/2016	4	655	37	49
2016/2017	4	608	36	66

Източник: НСИ, 2017 г.

Детските градини в общината за 2011/2012г. по данни на НСИ са шест на брой – по една в град Каспичан и с. Каспичан, гр. Плиска, с.Златна нива, с. Косово и с. Марково.

Училищното образование се извършва в четири училища – СУ „Панайот Волов“, гр.Каспичан, ОУ „Христо Ботев“, с.Каспичан, ОУ „Пенчо Славейков“, с.Марково и ОУ „Св.Паисий Хилендарски“, гр.Плиска.

През учебната 2011–2012 година по Национална програма „Оптимизация на училищната мрежа” са закрити началните училища в с. Златна нива и с. Косово. Децата от тези училища са пренасочени за обучение съответно: от с. Златна нива в гр. Плиска, а от с. Косово в с. Марково.

Училищата са три основни и едно средно общообразователно училище. От тях средищни училища са СУ „П. Волов”- гр. Каспичан, ОУ „Св. П. Хилендарски” - гр. Плиска и ОУ „П. Славейков”, с. Марково. В трите училища са обхванати общо 666 ученика.

Таблица 61. Образователни обекти, равнища, собственост, площ

Наименование	Вид	Населено място	Финансиране	Площ на имотите
ДГ „Червената шапчица”	детска градина	с.Златна нива	Общинско	7500 м2
ДГ „Червената шапчица”	детска градина	с.Косово	Общинско	1000 м2
ДГ „Ален мак”	детска градина	с.Марково	Общинско	870 м2
ДГ „Снежанка”	детска градина	гр .Каспичан	Общинско	5016 м2
ДГ „Радост”	детска градина	с. Каспичан	Общинско	1047 м2
ДГ „Детелина”	детска градина	гр.Плиска	Общинско	6935 м2
ОУ „Христо Ботев“	Основно (I-VIII клас), преобразувано в обединено училище /2017 г./	с.Каспичан	Общинско	5819 м2
СУ „Панайот Волов”	средно училище (I-XII клас)	гр. Каспичан	Общинско	10373 м2
ОУ „Пенчо Славейков“	Основно (I-VIII клас), преобразувано в обединено училище /2017 г./	с.Марково	Общинско	6250 м2
ОУ „Св.Паисий Хилендарски“	Основно (I-VIII клас), преобразувано в обединено училище /2017 г./	гр.Плиска	Общинско	6900 м2

Източник: Регистър на Министерство на образованието и науката, 2017 г.

Обслужващо звено в сферата на образованието е център за работа с деца в гр.Каспичан.

Изводи за образованието:

- отчита се намаляване на броя на децата в детските градини
- отчита се намаляване на броят на училищата и учениците във всички степени на образование, което води съсредоточаване на училищата се в двата града – Каспичан и Плиска

СХЕМА ОБРАЗОВАНИЕ

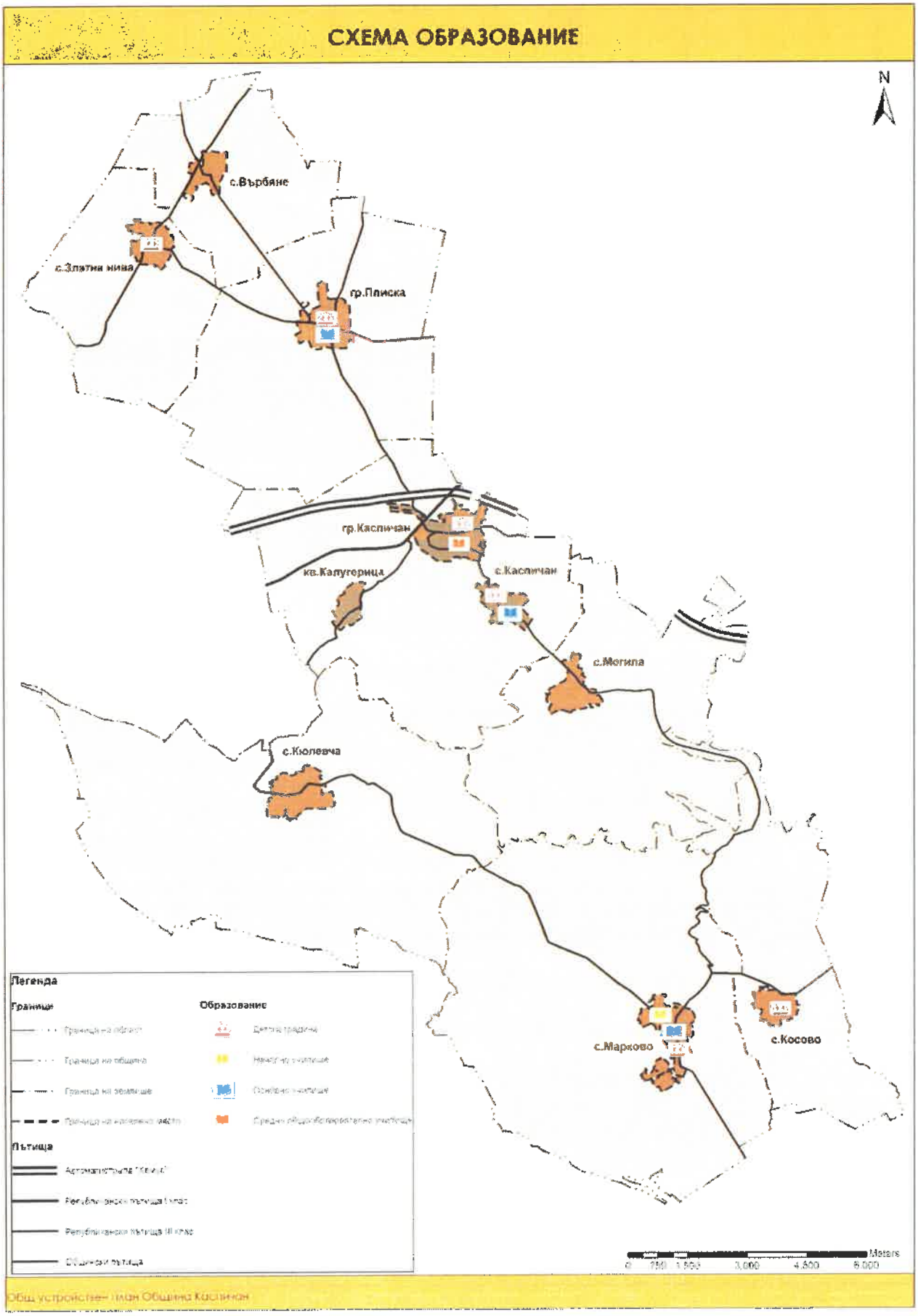

7. КУЛТУРА – ТЕРИТОРИАЛНО РАЗПОЛОЖЕНИЕ И ЗНАЧИМОСТ

7.1. АНАЛИЗ НА ИСТОРИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ И АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА ВСИЧКИ ОБЕКТИ НА НЕДВИЖИМОТО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

Територията на община Каспичан се характеризира с много висока наситеност на регистрирани недвижими културни ценности.

Специфичните особености на археологическите недвижими културни ценности ги определят като най-застрашени при реализацията на ивестиционни намерения от всякакъв порядък, което изисква и особено внимание и компетентност при формулирането на предписания за опазването им по време на разработване на различните видове планове и програми.

На територията на общината съществуват и нерегистрирани до момента археологически обекти, притежаващи статут на недвижими културни ценности, съгласно чл. 146, ал. 3 от ЗКН. До момента на тяхната идентификация, превантивната им защита се осигурява от хипотезата на чл. 160, ал. 2 от ЗКН.

Всички разкопани и неразкопани постройки около Мадарски конник при с. Мадара" са обявени за „народна старина" във в. „Известия" бр. 69/1927 г.

С Постановление на МС № 161 от **05.08.1958 г.** за историко-археологически резервати са обявени:

- "територията на Вътрешния град на Плиска, включена в каменната крепостна стена";
- „районът, източно от с.Мадара между селото, лозята и шосето към парка, новото гробище, както и територията на парка под скалите".

На територията на Общината се намира Националният историко археологически резерват „Плиска" и част от Националния историко-археологически резерват „Мадара". НИАР „Плиска" съхранява останките от Първата българска столица. В музея към резервата са изложени ценни културно-исторически реликви. Крепостта е разделена на външен и вътрешен град. На 1.5 км от Източната порта се намира Голямата базилика – най-големият християнски храм, датиран от края IX в. През 864 г великият владетел на България Княз Борис I поканва да работят в Плиска учениците на Кирил и Методий и така се поставя началото на Плисковско-Преславската книжовна школа. Останките от старата българска столица край село Абоба са открити и изследвани за първи път от професор Карел Шкорпил. Територията на общината обхваща и част от живописното Мадарско плато и НИАР „Мадара", обявен за Национален резерват с постановление №161 от 5.08.1958 г. Там се намира уникалният скален релеф „Мадарският конник", изсечен през VIII в. от н.е. в скалата на 23 м. над земята, който е единствен по рода си скален релеф в Европа от ранното Средновековие. Мадарският конник е включен през 1979 г. в Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО. През 2008 г. той е обявен за Глобален символ на България.

Археологически резерват Плиска е една от най-интересните исторически забележителности на България и е включен в списъка със стоте Национални туристически обекта на страната. Повечето от намерените интересни обекти и артефакти са изложени в Историческия музей към комплекса, където посетителите могат да научат факти за бита на местното население и неговата материалната и духовна култура в периода VII-X век. Съгласно Приложение към чл.50, ал.3 от ЗКН "Ранно средновековен град Плиска" в община Каспичан и "Праисторически, антични и средновековни структури до Мадара" в общини Шумен и Каспичан, притежават статут на археологически резервати.

Средновековна Плиска е разположена на 23.3 км^2 площ. Цялата и територия е оградена със землено укрепление е форма на неправилен трапец, което е съставено от землен вал, ров и берма. Земленото укрепление се датира в първата половина на VIII в. Приблизително в центъра на Външния град е разположена каменна крепост, очертаваща границите на Вътрешния град.

Селищната структура на Външния град се състои от обособени поселения квартали. В хронолически план селищата във Външния град се разделят на две основни руни, свързани съответно със столичния и следстоличния период на Плиска. В някои от тях се проследяват и двата периода на съществуване. Първата група селища е по-малобройна. Това са проучените селища в районите на Голямата базилика, Асардере, обекти 31, 33 и 40, обект "Цеха", югоизточно от Вътрешния град. На няколко места във Външния град са засечени части от трасета на водопроводи, датирани в периода VIII - X в.

Допълнителна информация за броя и разположението на селищата са регистрираните над 40 църкви на територията на Външния град. Предполага се, че всяка църква е принадлежала към дадено поселение, както и, че не всички селища, в които има църкви, възникват след приемането на християнството, а някои от тях са съществували и преди това.

В първата половина на IX в. се датира и една сграда (№ 32), разположена близо до източната порта на Вътрешния град. Постройката е едно пространствена, ориентирана север-юг, с основи изградени от квадри на хоросанопа спойка.

Проучените архитектурни комплекси са над двайсет. Големината им варира от 2-3 до 30 дка. Характерни представители са обекти № 14, 40-56, 62-69. Състоят се от каменни зидове, оформящи един или няколко правоъгълни двора, едноделни и многоделни жилищни постройки и сгради с верижен план със стопански или производствен характер. Един от най-цялостно проучените архитектурни комплекси е обект № 31. На площ от 12 дка, заградена с камена ограда, са разкрити няколко жилищни и стопански сгради, както и три корабни триапсидна базилика с два притвора, градена от тухли и камъни, споени е хоросан.

Безспорно най-внушителният архитектурен комплекс във Външния град, чисто построяване и функциониране се свързва непосредствено с централната власт, е Голямата базилика с манастир. Целият архитектурен ансамбъл е ограден с невисока каменна стена. Централно място заема базилика с внушителни размери (99/29,5 м), трикорабна, триапсидна с триделеп притвор и обширен атриум с открити портици. Към обема и се включват също баптистерий от юг и параклис от север. На север от базиликата е издигнат архиепископски дворец със зидария от квадри, споени с хоросан. Състои се от триделни жилищни помещения и приемна зала между тях. В близост до двореца са разкрити банска постройка и верижна сграда с килии. На изток от архиепископската резиденция е обособен двор, в който са поместени кухня, трапезария, баня. стопански и жилищни постройки. Покрай южния ограден зид на комплекса в триделна сграда са разположени дидаскалията и скрипторият. Около базиликата са проучени два некропола светски покрай апсидите и монашески на юг от атриума.

Между Голямата базилика и източната порта на Вътрешния град е открит единствения каменен път в Плиска, настлан с големи грубо обработени блокове.

Ранносредновековният град Плиска е обявен за Историко археологически резерват с Постановление № 161 на Министерския съвет от 5.08.1958 г. (в. Известия, бр.; 01 02.09.1958г.). Като територия на резервата в Постановлението е посочена територията на Вътрешния град на Плиска, включена в каменната крепостна стена. Територията на Външния град на Плиска, включена в землените укрепления, както и самите те (ров и вал), девташларите в землищата на град Плиска, селата Върбяне и Златна нива са обявени тук като терени под наблюдение в историко-археологическо отношение. Определени са и временни режими за обработването на земята, застрояване и мелиорации.

В ДВ бр.46/1970 г. в "Списък на археологическите паметници в Шуменски окръг" са обнародвани всички познати до този момента 22 бр. археологически обекта влизащи в рамките на Национален археологически резерват Мадара.

На III-тата сесия на Комитета за световно и природно наследство /Луксор - Кайро - X.1979 г./ скалният релеф Мадарски конник е включени в списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО.

С Наредба №22 за опазване на историко-археологическите резервати „Плиска" и „Мадара" на Комитета за култура и Комитета по архитектура и благоустройство **(ДВ бр. 14/1981 г.)** е определен редът за проучване, опазване и устройство на старобългарските центрове Плиска, Преслав и Мадара, определени за историко-археологически резервати с Постановление на МС № 161 за обявяване на старините край Плиска и Мадара за резервати.

Границите на резерватите се определят, както следва:

➢ **Резерват «Плиска»**

- от изток, запад, север и юг границите очертават очертанията на земленото укрепване на външния град
- за охранителна зона се определя територията с широчина 50 м от външния ръб на рова на земленото укрепване от четирите му страни

➢ **Резерват «Мадара»**

- на запад и северозапад – източната регулационна граница на с. Мадара и външната ограничителна линия на територия с широчина 50 м северно от пешеходната връзка жп гара Мадара, до пресечката и с панорамния път гр. Каспичан – резерват Мадара
- на север и североизток – трасето на панорамния път гр. Каспичан /кв. Калугерица/ - резерват «Мадара» до пътя за местността «Кирика».
- на изток и югоизток - външната ограничителна линия на територия с широчина 250 м от ръба на скалния масив с посока изток (включително зоната над местността „Кирика") до местността „Камен път" над с. Кюлевча
- на юг и югозапад - трасето на пътя с. Марково - с. Кюлевча, лозята на с. Кюлевча до местността „Дюлчец" и южната регулационна граница на с. Мадара.
- За охранителна зона се определя територия с широчина 50 м от посочените граници на резервата.
- Границите на резервата по Наредба № 22 са определени по стари регулационни линии, по пътища и като отстояние в метри от ръба на скалния венец. Охранителната зона от 50м също е определена формално.

➢ **Устройство и опазване на резерватите**

- Всички видове работи по застрояване и благоустрояване на резерватите и охранителните зони се извършват съгласно предвижданията н устройствените планове, като се спазват действащите нормативни актове
- До пълното археологическо разкриване на резерватите и техните изменения и допълнения се изготвят и нанасят от НИПК
- Проектите за ново строителство, благоустройство, озеленяване и комуникации в резерватите и охранителните зони, предвидени в устройствените планове, се изработват или задължително се съгласуват с НИПК във всички фази на проектирането им.
- Всички мероприятия в границите на резерватите и охранителните им зони, предвидени или допълнително включени в устройствените и други планове, се изпълняват след писмено решение на НИПК.

- **Режим на ползване на земята в резерватите**

За археологическите паметници в резерватите се установява следният режим за ползване:

- от обработваемия поземлен фонд се изключват площите на вътрешния град Плиска поради наличието на паметници с голяма стойност и реалната ангажираност на територията над тях.
- останалите земи, включени в границите на резерватите, се ползват съгласно временния режим, определен в чл. 2 на Постановление № 161 на МС за обявяване на старините край Плиска и Мадара за резервати.
- стопанисването и опазването на горския фонд в резерватите се извършват от Министерство на горите и горската промишленост
- съществуващите лозя се оставят до тяхното амортизиране
- ежегодно при приемане на баланса на земята реално заетата земя от новоразкрити паметници се изключва от баланса на земята на окръжния аграрно промишлен съюз.

През **1997 г.** е издаден Акт № 18 за изключителна държавна собственост на недвижим имот, находящ се в гр. Плиска, представляващ Резерват "Плиска" (17.03.1997г., гр. София. Министерство на финансите). В акта е включена територията на Вътрешния град на Плиска, включена в каменната крепостна стена. С този акт стопанисването и управлението на резервата се предоставя на Община Каспичан.

С Акт № 1148 за поправка на Акт за изключителна държавна собственост № 18/17.03.**1997г.** стопанисването и управлението на резервата с площ 505.34 дка се предоставя на Министерство на културата.

В м. "Бабанов", разположена в землището на с. Калугерица, на около 1000 м североизточно от Мадарския конник е регистрирано светилище от римската епоха. Археологическият паметник е разположен на наклонена тераса на около 50 м. в подножието на скалния масив на Мадарското плато. То се намира в държавен горски фонд, стопанисван от ДЛ Нови пазар, в подотдели "а" и "б" на отдел 340 от IV-ти горско-стопански участък Каспичан. Върху и около светилището съществува насаждение от келяв габър и липа. Съгласно лесоустройствения план /ЛУП/, за тази територия до 2012 г. е определен режим "без мероприятия".

През 2002 г., на основание Разрешение за теренни археологически проучвания № 503 от 02.08.2002 г. издадено от Съвета за теренни археологически проучвания към АИМ при БАН в същата местност са проведени аварийни археологически проучвания. В резултат на разкопките са открити основите на две сгради, разкрити частично. От първата са запазени южния, части от източния и западния зид на правоъгълно помещение, ориентирано с дългата

си ос изток-запад, с размери 7,00х6,00м. Дебелината на стените е около 0,65 м със запазена височина до 0,35 м. Стените са градени от средно големи ломени камъни на калова спойка. Северният зид на помещението е изцяло разрушен от незаконната иманярска намеса. Разкритите при археологическите разкопки тегули и имбрици предполагат покритието на сградата. Във вътрешността са открити фрагменти от римска битова керамика от II-III в. и част от варовикова колонка. Втората сграда е разположена на около 10 м. северно от първата. Съдейки от разчистените три блока, оформящи част от северозападния ъгъл на сградата може да се допусне, че тя е градена от добре оформени каменини блокове, свързани с П-образни железни скоби, залети с олово. Наблюдават се изсичания в скалите, оформящи площадка и стъпала към нея. При разкопките са открити фрагменти от луксозна и вносна битова керамика, фрагменти от лампи, фрагменти от стъклени съдове, цели и фрагментирани оброчни плочки с посветителни надписи, части от мраморна пластика, части от каменен корниз, част от надпис върху варовикова плоча и бронзови римски монети от II до IV век. Наличието на голямо количество имбрици и тегули подсказват, че втората сграда е била покрита както първата. Въз основа на подемния материал открит при разкопките, ръководителите на проучването отнасят съществуването на сградата в периода II - началото на IV век.

Археологическото проучване е в начална фаза и все още не е завършено. Предстои доразкриване на запазените археологически структури във вътрешността на помещенията и между тях, както и разчистването на негативите на иманярските изкопи. За проведените археологически проучвания е извършено археологическо заснемане, направена е фото и текстова документация.

Новоразкритото светилище изцяло попада в границите на НИАР "Мадара", обявен за археологически резерват с ПМС 161 от 1958г., обнародвано в ДВ бр.70/1958г. За територията на новооткритото светилище са в сила разпоредбите на Наредба № 22 на КК за опазване на НИАР "Мадара" - ДВ бр. 14 от 1981г.

Новоразкритото светилище притежава висока културно-историческа стойност и има статут на археологически паметник на културата с категория "национално значение", съгласно декларационно писмо на НИПК № 545 от 27.02.2001 г.

Предвид високата културно-историческа стойност на новоразкритото антично светилище, определя временни граници на паметника на културата в периметър от 50 м. в северна, западна, южна и източна посока от разкритите до момента градежни структури на двете сгради на светилището. За така очертаната територия се определя режим "за археологическо проучване, консервация и реставрация". Забраняват се всякакви други дейности, свързани с нарушаване на земните пластове.

Определя граници на охранителна зона 100 м. около границите на паметника на културата. За така очертаната територия се определя режим "Забранява се всякакъв вид строителство с изключение на трасирането на алейна мрежа". Всички дейности, включително и лесоустройствени планове и мероприятия, се съгласуват с НИПК, съгласно чл. 20 от ЗПКМ и чл. 143 във връзка с чл. 6, ал. 5, т. 5 от ЗУТ.

Теренното археологическо проучване на светилището следва да продължи до пълното изчерпване и документиране на археологическите структури и движими находки.

За временно опазване на зидовете на сградите на светилището от атмосферни влияния и злонамерени действия, градежният материал, открит по време на проучването в насипа и по зидовете, да се подрежда на суха фуга върху оригиналния им градеж.

Съобразно етапите и предвидената площ за археологическо проучване, по заявка на РИМ - Шумен, ДЛ - Нови пазар да разреши и да организира извеждането на гола сеч и изнасяне на дървения материал от територията на светилището.

След приключване на археологическото проучване, по искане на Директора на РИМ-Шумен, Директорът на НИПК да назначи комисия, съгласно чл. 18 от ЗПКМ и чл. 7, ал. 1, т. 2 от ПУЗ на НИПК за определяне на мерките, които да се предприемат за опазването на рзкритото антично светилище.

С протокол на междуведомствена комисия от **26.11.2002 г.** в изпълнение на Заповед № Р- 223 /22.11.2002 г. на Директора на НИПК и одобрен от Директора на НИПК са определени временни режими /териториален обхват, граници и предписания за опазването/ за археологическия обект "Антично светилище", находящо се в границите на НИАР "Мадара", м. Бабанов, с. Калугерица /сега кв. Калугерца, гр. Каспичан/, общ. Каспичан, обл. Шумен.

С Акт № 1341 за частна общинска собственост от **24.08.2009г.** поземлен имот № 000120 от землището на с. Стоян Михайловски, община Нови Пазар с площ 41.513 дка се предоставя за управление и стопанисване на кмета на Община Нови пазар. В имота (ситуиран във Външния град на Плиска) е разположена археологическата недвижима културна ценност "Голямата базилика».

С протокол на междуведомствена комисия от **07.09.2010 г.** в изпълнение на Заповед № РД 9К-0171/01.09.2010 г. на министъра на културата, утвърден от министъра на културата, са прецизирани режимите /териториален обхват, граници и предписания за опазването/ на НИАР "Мадара".

Определени са следните **режими за опазване на Национален историко-археологически резерват „Мадара”**, област Шумен,

а) Териториален обхват:

Териториалният обхват на резервата включва имоти от землищата на гр. Каспичан - кв. Калугерица, с. Мадара и с. Кюлевча, област Шумен.

Общата площ на територията на резервата е 5644 дка.

Номерата на имотите, включени в териториалния обхват са посочени в приложения към протокола списък.

б) Граници на Национален историко-археологическн резерват „МАДАРА”по КВС:

- от север - северните граници на имоти с номера 70167; 70236 и 70264 от землището на гр. Каспичан, кв. Калугерица;
- от запад - права, свързваща югозападния ъгъл на имот № 61029 със североизточния ъгъл на имот № 70193; източната и южна граница на имот № 70193; асфалтов път с № 70226; асфалтов път с №№ 70134 и 70226, до пресичането му с асфалтов път Мадара-Калугерица с № 70104, на югозапад до пресичането му със землищната граница между с. Мадара и кв. Калугерица; по същия път до алеята с № 0221, свързваща асфалтовия път с гара Мадара; на запад по алеята, преминаваща южно от гробищния парк и от там по алеята до гара Мадара; от там на юг по източните регулационни граници на с. Мадара до пътя за с. Кюлевча; по пътя за с. Кюлевча на юг до северната граница на масив №71;
- от юг - по северната граница на масив № 71, по източната граница на имот № 288 от землището на с. Кюлевча; от там на изток по северната граница на имот № 22 до източното лице на път с № 375; от там на юг - по източното лице на пътя до северната регулационна граница на с. Кюлевча, оттам на изток по нея и по част от източната регулационна граница на с. Кюлевча до пътя за с. Марково от там по асфалтовия път с № 644 до полски път № 667;
- от изток - по източните граници на имоти с №№ 709, 702, 701, 700 от землището на с. Кюлевча и източните граници на имоти 811, 838, 500, 25204; през имот № 223; отново по южната граница на имот 838 по западната граница на имот № 265 и по южната граница на имот № 214, до пресичането и със северната граница на резервата при имот 264 от землището на кв. Калугерица.

в) **Предписания за опазване на територията на Национален историко- археологнчески резерват „МАДАРА”:**

Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация, експониране и социализация. За територията се прилагат предвидените дейности и ограничения от ЛУП за горския фонд, като дейностите, нарушаващи целостта на земния пласт се извършват задължително след предварително съгласуване с РИМ-Шумен и в присъствието

на археолог. При провеждане на археологически проучвания, при които се налага изсичане на дървесни видове се изисква съгласуване с РУГ Шумен. Забранява се пашата на домашни животни, бивакуването и паленето на огън.

Забранява се промяна на предназначението на земята и всякакъв вид строителство, несвързано с консервационно-реставрационните работи или за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите - алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки, експозиционни информационни табла, алейно и художествено осветление. Цитираните дейности се съгласуват с Министерството на културата на основание на чл. 83 от ЗКН.

Забраняват се всички строителни, добивни, мелиоративни и други дейности, които нарушават целостта на земните пластове и скалния масив.

За територията, попадаща в защитената местност се прилага режимът, определен в Заповед № РД -635/ 12.07.2007 г. на МОСВ.

За територията на резервата и в детайли - за формиралата се приемно- обслужваща зона под релефа на конника (имоти № източна част на 225, 229, 237,228, 234, 227 240, от 2721 до 2729 и 500), за къмпинга (имот № 220) от землището на с. Мадара и за част от територията на м. Кирика (имоти с №№ 200, 70160 и част от 70162) от землището на кв. Калугерица - да се изработи концепция и планово задание за ПУП-ПРЗ. Ограничителите за ползването на териториите от цитираните детайли да се определят с концепцията и със заданието за ПУП-ПРЗ. Плановото задание и ПУП-ПРЗ се съгласуват с Министерството на културата съгласно чл. 80 и по реда на чл. 84 от ЗКН.

Определени са следните граници и режими на охранителните зони на Национален историко-археологически резерват „МАДАРА":

- **Охранителна зона 1 - зона за охрана на околния ландшафт:**

а) Териториален обхват на охранителна зона I:

В охранителната зона 1 попадат териториите северно от алеята, свързваща гара Мадара с асфалтовия път Мадара - Калугерица до регулационната граница на кв. Калугерица, между асфалтовия път Мадара - Калугерица от изток, а от запад - жп линията и масиви 114 и 112 от землището на кв. Калугерица.

Номерата на имотите, включени в териториалния обхват са посочени в приложения към протокола списък.

Територията на охранителна зона 1 е 1190 дка

б) **Граници на охранителна зона I:**

- от север - част от югозападната регулационна граница на кв. Калугерица и южната граница на имот №70178;

- от запад - източните граници на масиви 112 и 114 от землището на кв. Калугерица и път с № 106 от землището на с. Мадара до северната регулационна граница на с.Мадара; от там на юг по източната регулационна граница на с.Мадара до началото на алеята от гара Мадара до асфалтовия път с.Мадара-кв. Калугерица.
- от юг - алеята, свързваща гара Мадара до асфалтовия път с. Мадара-кв. Калугерица.
- от изток - асфалтовият път с.Мадара-кв. Калугерица - от алеята на юг до регулационната граница на кв. Калугерица на север.

в) Предписания за опазване на територията на охранителна зона I:

- Определя се като територия за охрана на околния ландшафт. Забранява се промяната на предназначението на земята. Не се ограничава начинът на ползване и на обработка на земята. Забраняват се всякакви строителни дейности, с изключение на инфраструктура.
- При всички дейности стриктно да се спазват изискванията на чл. 160, ал. 2 и чл. 161, ал. 1 от ЗКН.
- Изкопните работи при изграждането на инфраструктурата се извършва под наблюдението на археолог от РИМ - Шумен.
- На територията на охранителната зона се забранява паленето на огън и бивакуването.
- Забранява се откриването на кариери за добив на подземни богатства.

➢ **Охранителна зона II - зона под археологическо наблюдение**

а) Териториален обхват на охранителна зона II:

В охранителната зона II попадат териториите, заключени между пътя с.Мадара-кв. Калугерица - от регулацията на квартала до разклона за мотела в м. Кирика; между пътя за м. Кирика и източната регулационна граница на кв. Калугерица, масиви с № 108, 57, 58, 59, 60 и 61 от землището на кв. Калугерица и част от западната граница от територията на резервата.

- Номерата на имотите, включени в териториалния обхват са посочени в приложения към протокола списък
- Територията на охранителна зона II е 684 дка.

б) Граници на охранителна зона II

- от север - южните граници на масиви с №№ 108, 57, 58, 60 и 61 от землището на кв.Калугерица;
- от запад - по източните регулационни граници на кв.Калугерица и част от пътя кв.Калугерица-Мадара до разклона за мотела в имот № 70193.
- от юг - по асфалтовия път от разклона за мотела в имот № 70193 до имота на мотела и южната граница на същия имот
- от изток - по източната граница на имот №70193, от там на север по права линия до югозападната граница на имот №61029.

в) Предписания за опазване на територията на охранителна зона II:

- Определя се като територия под археологическо наблюдение. Допуска се промяна на предназначението на земята. В земеделските земи се допуска обработка на земята до 0,30м. При промяна предназначението на земята и преди изпълнение на изкопни работи, свързани с инвестиционни проекти и инфраструктура, предварително се извършва сондажно археологическо проучване на терените, предвидени за застрояване, съгласно чл.161, ал.1 и чл.148, ал.5 от ЗКН. За целта главният архитект на община Каспичан уведомява РИМ Шумен за издадените визи за инвестиционни проекти и ПУП, а Областна дирекция "Земеделие" гр.Шумен - за ивършени промени в предназначението на земята и утвърждаване на трасета за инфраструктурни обекти.
- ПУП за територията на охранителна зона II се съгласува с Министерство на културата по процедурата на чл.84 на ЗКН.
- На територията на охранителната зона се забранява паленето на огън и бивакуването.
- Забранява се откриването на кариери за добив на подземни богатства.

➢ **Охранителна зона III - зона за археологическо наблюдение**

а) Териториален обхват на охранителна зона III:

Териториалния обхват на охранителна зона III включва ивица селскостопански земи източно от източната граница на резервата от землищата на кв.Калугерица и с.Кюлевча.

Територията на охранителна зона III е 1623 дка.

б) Граници на охранителна зона III

- от север, северозапад, запад, югозапад и юг - източната граница на територията на резервата;
- от изток - източните граници на имоти №669 и 671; северните граници на имоти с №21307, 21036, 21031, 21030, 21055, 21054, 21062, 21063, 21064, 21007 и 21006; южните граници на имоти с №22088 и 22089, източните граници на имоти с №22089 и от 22087 до 22069, източните граници на имоти с №22110, 22067, 22066, от 22021 до 22034, по южните граници на имоти №22045, 22109, 22046 и 22047, всичките от землището на с.Кюлевча, от там по южната граница на имоти с №25004, 25027, 25039, 25051, 25064, 25068, 25086, 25087, 25103, 25104, 25125, 25126, 25127 и част от южната граница на имот 223 от землището на кв.Калугерица.

в) Предписания за опазване на територията на охранителна зона III:

- Определя се като територия за археологическо наблюдение.
- Забранява се промяна на предназначението на земята и се запазва начинът на ползването й. При всички селскостопански дейности стриктно се спазват изискванията на чл.160, ал.2 от ЗКН.
- На територията на охранителната зона се забранява паленето на огън и бивакуването.

- Забранява се откриването на кариери за добив на подземни богатства.

Определените граници и режими за опазване на територията на резервата и охранителната му зона да бъдат отразени в кадастралните карти на землищата на кв.Калугерица, с.Мадара и с.Кюлевча, а заинтересуваните собственици да бъдат уведомени по служебен път.

Общините Шумен и Каспичан и РПУ Шумен и Каспичан осъществяват ефективно наблюдение на тези територии с оглед предотвратяването на иманярски посегателства, съгласно чл.4 от ЗКН.

С протокол на междуведомствена комисия от **29.10.2012г.** в изпълнение на Заповед № РД 9К-192/17.10.2012г. на министъра на културата е направено предложение: за определяне на режими /териториален обхват, граници и предписания за опазването/ за археологическата недвижима културна ценност "Гражданска постройка (обект №32), пред Източната порта", гр. Плиска, общ. Каспичан, обл. Шумен, обявена с ДВ бр.46 от 1970г. като археологически паметник на културата и за предоставяне на статут и определяне на режими /териториален обхват, граници и предписания за опазването/ за археологическата недвижима културна ценност "Ров и вал на земленото укрепление на Плиска", с. Стоян Михайловски и с.Избул, общ. Нови пазар, с.Върбяни и гр. Плиска, общ. Каспичан, обл. Шумен.

Пред комисията е изложено предложение на Община Каспичан към територията на резервата да бъде добавена територията на имота, в който е разположена "Голямата базилика", както и средновековният път. водещ от Източната порта на Плиска до комплекса.

Представителите на Община Нови Пазар заявяват пред комисията желание комплексът "Голямата базилика" да остане археологическа недвижима културна дейност с индивидуални граници и предписания за опазване съгласно определените от Министъра на културата задачи на междуведомствената комисия.

Резерватът и охранителната му зона обхващат урбанизирани територии и земеделски земи.

На територията на археологическия резерват и на територията на охранителната зона не попадат зони, защитени по смисъла на ЗЗТ и ЗБР.

След проведените разисквания, комисията формулира за **Археологически резерват "Ранно средновековен град Плиска"** следните режими за опазване:

- **Вариант А**

а) Териториален обхват:

В териториалния обхват на резервата попадат имоти от землището на с. Стоян Михайловски. обшина Нови Пазар и от землището на гр. Плиска, община Каспичан, както следва:

- с. Стоян Михайловски - имоти с номера 000120 (Манастир "Голямата базилика"); част от 000024 (селскостопански път); 000194 (селскостопански път); 000122 (асфалтов път и средновековен каменен път) и 000121 (селскостопански път)

- гр. Плиска - имоти с номера 013001 (Вътрешен град); 000002 (полски път); 000004 (селскостопански път); 000003; 000001; 000017 (селскостопански път): 000018: 000016; 000015; част от 000008 (асфалтов път); 000006 (селскостопански път); 000007: 000010; 000009 (гражданска сграда № 32) и 000031 по КВС.

Площта на резервата е 702,636 дка.

б) Граници на резервата.

- от север по северната граница на имот 000024, по западната и северната граници на имот 000194 от землището на с. Стоян Михайловски и по северните граници на имот и 000002; 000004: 000003; 000001 от землището на гр. Плиска;

- от изток - източната и северната граници на имот 000121 от землище на с. Стоян Михайловски, по границите на имот 000009 и по източната граница па имот 000008 (асфалтов път) от землището на гр. Плиска;

- от юг - южните граници иа имоти 000017 и 000016 от землището на гр. Плиска;

- от запад западната граница на имот 000001 от землището на гр. Плиска.

в) Предписания за опазване на територията на археологическия резерват:

- Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация и експониране.

- Забранява се обработката на земята и всякакъв вид строителство, несвързано с консервационно-рсетаврационните работи и социализацията на археологическите недвижими културни ценности, като се допуска такова за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите защитни покрития, алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки и експозиционни информационни табла. Допуска се ремонт и реконструкция на приемно-информационната сграда пред Източната порта на Плиска. Археологически непроучените терени и тези, засипани след проучване, се затревяват.

- Допуска се изграждане на инфраструктура - електрозахранване, художествено и аленно осветление, водопровод, канал след провеждане на археологическо проучване на терените, които ще бъдат засегнати. Цитираните дейности се съгласуват с МК на основание на чл. 84 от ЗКН.

➢ **Вариант Б:**

а) Териториален обхват:

В териториалния обхват на резервата попадат имоти от землищата на с. Стоян Михайловски. община Нови Пазар и от землището на гр. Плиска, община Каспичан, както следва:

- с. Стоян Михайловски част от имот 000194 (селскостопански път), част от имот 000122 (асфалтов път и средновековен каменен път), част от 000121 (селскостопански ггът) по КВС

- гр. Плиска - имоти с номера 013001 (Вътрешен град): 000002 (полски път); 000004 (селскостопански път): 000003: 000001: 000017 (селскостопански път); 000018: 00001б>; 000015; част от 000008 (асфалтов път): 000006 (селскостопански път); 000007: 000010 и 000031 по КВС.

Площта на резервата е 614,332 дка.

б) Граници на резервата.

- от север — по северната граници на имот 000194 от землището на с. Стоян Михайловски и по северните граници на имоти 000002; 00000-1; 000003: 000001 от землището на гр. Плиска;
- от изток - източната и северната граници на имот 000121 от землище на с. Стоян Михайловски. по източната граница па имот 000008 (асфалтов път) от землището на гр. Плиска;
- от 101— южните граници на имоти 000017 и 000016 от землището па гр Плиска;
- от запад западната граница па имот 000001 от землището на гр. Плиска.

в) **Предписания за опазване на територията на археологическия резерват:**

- Определя се като територии за археологическо проучване, консервация, реставрация и експониране.
- Забранява се обработката на земята и всякакъв вид строителство, несвързано е консервационно-реставрационните работи и социализацията на археологическите недвижими културни ценности, като се допуска такова за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите защитни покрития, алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки и експозиционни информационни габла. Допуска се ремонт и реконструкция на приемно-информационната сграда пред Източната порта на Плиска. Археологически непроучените терени и тези. засипани след проучване се затревява.
- Допуска се изграждане на инфраструктура електрозахранване, художествено и алейно осветление, водопровод, канал след провеждане на археологическо проучване па терените, които ще бъдат засегнати.

Цитираните дейности се съгласуват с МК на основание на чл. 84 от ЗКН.

Определят се следните режими за опазване на охранителната зона на археологическия резерват:

а) **Териториален обхват па охранителната зона но КВС:**

Териториалният обхват на охранителната зона обхваща имоти от землищата на с. Стоян Михайловски и с. Исбул, община Нови Пазар, с. Върбяне, и гр. Плиска, община Каспичан, както следва:

Петдесет метрова ивица пред имотите на вала и рова на Голямото землено укрепление (Аспарухов вал) и имоти и масиви на:

- с. Стоян Михайловски имоти с номера 000116 и 000009 (ров и вал) и масиви с номера от 37 до 43 и масив 62;
- с. Исбул - имот с номер 000400 (ров и вал) и масиви от 32 до 39:
- с. Върбяне имоти с номера 000145, 000139, 000119 000120, 000100 (полски път), 000121, 000163, 000156, 000164, 000080, както и масиви 6, 8, 9, 10, 11 и имот 013057:
- гр. Плиска имоти с номера 001311, 000138, 000369, 000244, 000245, 000260, 000263, 000317, 000279, 000313, 000318, 000320, 000319, както и масиви 10, 37, 21, 18, 20, 17, 14, 13, 19, 12, 11; имоти е номера 040065, 040064, 040041, град Плиска в регулационните му граници, както и всички имоти, в които са регистрирани археологически обекти, и които са обособени е отделни номера в КВС към горните землища, и имоти - пътища, дерета, пасища, мери и др. според археологическата карта на Външния град на Плиска.

б) Граници на охранителнита зона:

- от север права, отстояща на 50 м северно от рова и вала с посока изток запад преминаваща през масиви с номера 35 (землище на с. Стоян Михайловски), 28, 29, 30 и 31 (землище на с. Исбул)
- от изток - по източната граница на имот 040061 (от землище на гр. Плиска): но права, отстояща на 50 м източно от рова и вала с посока юг-север, преминаваща през масиви 54, 53, 51 45, 44, 36 (землище на с. Стоян Михайловски):
- от юг - южната граница на имоти с номера 040062, 000241, 000338, 000237, 000261. 040052, 040053, 040054, 004058, 040059 и 040060 (землище на гр. Плиска):
- от запад - права север-юг, отстояща на 50 м заладно от вала и рова, преминаваща през масив с номер 5, имот номер 019001, масив 7, масив 12, масив 13 (землище на с. Върбяни); по западите граници на имоти 000116 и 000137 (землище на гр. Плиска).

в) Предписания за опазване на територията на охранителната зона:

Определят се четири режима за ползване на земята в охранителната зона.

Режим А - селскостопански земи, обособени в имоти и масиви по КВС, в които няма индивидуални или групови недвижими културни ценност, определени с граници и режими за ползване на земята:

- Определя се като територия за археологическо проучване и наблюдение. Запазва се начинът на трайно ползване на земята. Забранява се промяна на предназначението на земята, освен при разширение на регулационните граници па гр. Плиска в западна, северна и източна посоки. Обработката на земята се ограничава до дълбочина 0,30 м. Насажденията с дълбока

коренова система (овошки и лозя) се запазват до изживяване. Забранява се възстановяването им и засаждането на нови такива. Забранява се извършване на насипни работи.

- Допуска се изграждане и ремонт на инфраструктура като изкопните работи се наблюдават от археолог, определен от РИМ Шумен, за което Общините уведомяват музея за издадените строителни разрешения. По време на строителните работи стриктно се спазват изискванията на чл. 160, ал. 2.
- За комплекса на съществуващия мотел се допуска ремонт и реконструкция в рамките на застроената площ, при запазване на етажността и плоския покрив.
- Забранява се бивакуването и паленето на огньове.

Режим Б - територия на северното разширение на каменната стена на Плиска:

- Определя се като територия за археологическо проучване и наблюдение. Запазва се начинът на трайно ползване на земята. Забранява се промяна на предназначението на земята. Обработката на земята се ограничава до дълбочина 0.20 м. Забранява се засаждането на насаждения с дълбока коренова система (овошки и лозя). Забранява се извършване на насипни работи.
- Допуска се изграждане и ремонт на инфраструктура като изкопните работи се наблюдават ог археолог, определен от РИМ-Шумен. за което Общините уведомяват музея за издадените строителни разрешения. По време на строителните работи стриктно се спазват изискванията на чл. 160, ал. 2.
- Забранява се бивакуването и паленето на огньове.

Режим В - земеделски имоти, в които са регистрирани всички археологически обекти, обособени е отделни номера в КВС на съответните землища, според археологическата карта на Външния град на Плиска, както и за имоти 043, 046, 009 от масив 43, землище на с. Стоян Михайловски, община Нови Пазар:

- Определя се като територия на археологическо проучване, наблюдение, консервационно-реставрационни работи и социализация. Забранява се обработката на земята и имотите до археологическото им проучване могат да се ползват за ливади и пасище. Забранява се промяна на предназначението на земята.
- Допуска се изграждане на инфраструктура и трайни защитни покрития, свързани със социализацията на обектите.
- Всички дейности се съгласуват с МК съгласно изискванията на чл. 84 от ЗКН.
- Забранява се бивакуването и паленето на огньове.

Режим Г - урбанизирана територия на гр. Плиска:

- Определя се като територия за археологическо наблюдение. Всички строителни дейности, свързани с изкопни работи се извършват под наблюдение на археолог, определен

от РИМ Шумен, за което Община Каспичан уведомява музея за издадените строителни разрешения. По време на изкопните работи стриктно се спазват изискванията на чл. 160, ал.

- Допуска се разширение на регулационните граници на гр. Плиска в западна, северна и източна посоки.

❖ **Археологическа недвижима културни ценност "Манастир "Голямата базилика":**

Определят се следните режими за опазване на АНКЦ:

а) Териториален обхват:

В териториалния обхват влизат части от имоти с номера 000024, 000194, 000121 (полски пътища) и 000120 (Манастир "Голямата базилика"), землище на с. Стоян Михайловски. община Нови пазар.

Площта на АНКЦ е 46,182 дка.

б) Граници на АНКЦ:

- от север - северната граница на имот 000024 (полски път)
- от изток - източната граница на имот 000121;
- от юг - южната граница на имот 000121;
- от запад - северната граница на имот 000122 (асфалтов път и средновековен каменен път) и западната граница на имот 000191.

в) Предписания за опазване на територията на АНКЦ:

- Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация и експониране.
- Забраняват се всякакъв вид дейности, несвързани с консервационно-реставрационните работи, като се допускат такива за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите защитни покрития, алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки и експозиционни информационни табла. Археологически неироучените терени и тези. засипани след проучване се затревяват.
- Допуска се изграждане на инфраструктура електрозахранване, художествено и алейно осветление, водопровод, канал след провеждане па археологическо проучване 15а терените, които ще бъдат засегнати.
- Цитираните дейности се съгласуват с МК на основание на чл. 84 от ЗКН.

❖ **Археологическа недвижима културна ценност "Средновековен каменен път от Източната порта до Манастир "Голямата базилика".**

Определят се следните режими за опазване на АНКЦ:

а) Териториален обхват:

В териториалния обхват на АНКЦ попадат части от имоти 000194 и 000121 (селскостопански пътища) и имот 000122 .(асфалтов път и средновековен каменен път) от землището на с. Стоян Михайловски. община Нови Пазар.

Площ на АНКЦ - 41.122 дка.

Най- южният участък от средновековния каменен път с дължина около 27м попада в границата на резерватната територия.

б) Граници на охранителната зона

- от север - северната граница па имот 000122:
- от запад западните граници на имот 000194;
- от юг - южната граница на имот 000122;
- от изток - източната граница на имот 000121.

в) Предписания за опазване на територията на АНКЦ:

Определя се за територия за консервация и експониране. Допуска се ограждането на инфраструктура и монтаж на информационни табла, извън габаритите на каменния път. Терените, незаети от асфалтовото трасе и каменния път се затревява, а селскостопанските пътища се ползват по предназначение. Забранява се пресичането на каменния път от всякакви превозни средства, е изключение на подхода към музея от север. Забранява се преминаването на селскостопанска техника през каменния път и по подхода към музея.

❖ **Археологическа недвижима културна ценност "Ров и вал на земленото укрепление на Плиска"**

Определят се следните режими за опазване на АНКЦ:

а) Териториален обхват:

В териториалния обхват па АНКЦ попадат имоти е номера 000110, 000009 от землището на с. Стоян Михайловски; 000400 от землището на с. Исбул; 000145, 000139, 000120, 000100 (полски път), 000121, 000163, 000156 и 000080 от землището на с. Върбяни; 001311, 000138, 000369, 000244, 000245, 000260, 000263, 000317, 000279, 000313, 000318, 000320, 000319 от землището на гр. Плиска.

б) Граници на АНКЦ

- от север по северните граници на имоти 000116, 000009 от землището на с. Стоян Михайловски; северната граница на имот 000400 от землището на с. Исбул; по северната граница на имот 000145 от землището на с. Върбяни;
- от запад западните граници на имоти 000145, 000139, 000163, 000080 от землището на с. Върбяни; 001311 и 000138 от землището на гр. Плиска;
- от юг - южните граници на имоти 000138, 000369, 000244, 000245, 000260, 000263, 000317, 000279, 000313, 000318, 000320 от землището на гр. Плиска;

- от изток - източните граници на имоти е номера 000320, 000319 от землището на гр. Плиска и имот 000009 и 000116 ог землището на с. Стоян Михайловски.

в) Предписания за опазване на територията на АНКЦ:

- Определя се като територия за археологическо проучване, реинтеграция и експониране. Забранява се всякакъв вид строителство, включително и инфраструктура. Забранява се обработването на земята с изключение на залесяване с дървесни и храстови видове по билото на вала и по вътрешната му страна, свързано с експонирането.

Забранява се бивакуването и паленето на огън. Забраняват се всякакви изкопни и насипни работи по рова и вала, несвързани с тяхната реинтеграция, както и депониране на строителни и битови отпадъци.

Всички дейности по реинтеграцията и експонирането на АНКЦ се съгласуват с МК съгласно изискванията на чл. 84 от ЗКН.

- **Археологическа недвижима културни ценност. "Гражданска постройка (обект № 32), пред Източната порта на Плиска".**

Определят се следните режими за опазване на АНКЦ:

а) Териториален обхват:

Съвпада с територията на имот 000009 от землището на гр. Плиска.

Площ на АНКЦ – 1,848 дка.

б) Граници на АНКЦ:

От север, изток, юг и запад, границите па АНКЦ съвпадат е границите на имот 000009 от землището на гр. Плиска.

в) Предписания за опазване на територията иа АНКЦ:

- Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация и експониране.
- Забраняват се всякакъв вид дейности, несвързани с консервационно-реставрационните работи, като се допускат такива за осигуряваме на достъп и обслужване на посетителите защитни покрития, алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки и експозиционни информационни табла. Археологически непроучените терени и тези, засипани след проучване се затревяват.
- Допуска се изграждане на инфраструктура електрозахранване, художествено и алейно осветление, водопровод, канал след провеждане на археологическо проучване на терените, които ще бъдат засегнати.
- Цитираните дейности се съгласуват с МК на основание на чл. 84 от ЗКН.

- **Археологическа недвижима културна ценност. "Жилищно - производствен комплекс** (обект № 31):

Определят се следните режими за опазване на АНКЦ:

а) Териториален обхват:

Съвпада с територията на имот 000117 от землището на с. Стоян Михайломски, община Нови Пазар.

Площ на АНКЦ - 12,291 дка.

б) Граници на АНКЦ:

От север, изток, юг и запад, границите на АНКЦ съвпадат с границите на имот 000117 от землището на с. Стоян Михайловски.

в) Предписания за опазване на територията на АНКЦ:

- Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрации и експониране.
- Забраняват се всякакъв вид дейности, несвързани с консервационно реставрационните работи, като се допускат такива за осигуряване па достъп и обслужване на посетителите защитил покрития, алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки и експозиционни информационни табла. Археологически непроучените терени и тези, засипани след проучване се затревяват.
- Допуска се изграждане на инфраструктура електрозахранване, художествено и алейно осветление, водопровод, канал след провеждане на археологическо проучване на терените, които ще бъдат засегнати.
- Цитираните дейности се съгласувате МК на основание на чл. 81 от ЗКН.
- Определените граници и предписания за опазване на територията на на археологическия резерват, охранителната му зона и тези на петте недвижими културни ценности, следва бъдат отразени в КВС съгласно изискванията на чл. 79. ал. 5 от ЗКП, а собствениците на имотите да бъдат уведомени.

С протокол от заседанието на СЕСОНКЦ № 36 от **29.01.2013** г. е разгледан протокола на междуведомствена комисия от 29.10.2012г. в изпълнение на Заповед № РД 9К-192/17.10.2012г. на министъра на културата за изготвяне на актуализация на режимите – граници и предписания за опазване на НИАР Плиска и предоставяне на статут на «Голямата базилика». След разглеждане на предложенията и предложените два варианта е прието предложението на НИНКН за определяне на режими – граници и предписания за опазване на археологически резерват „Плиска“ на вариант «А».

Със Заповед №: РД-9Р-34 от **17.08.2015 г.** /ДВ бр.64 от 2015г./ на министъра на културата на обекта: **“Вътрешен град на Плиска” с манастир “Голямата базилика” и “Средновековен каменен път”, находящ се в границите на АР “Ранносредновековен град Плиска”**, с.

Стоян Михайловски, общ. Нови пазар и гр. Плиска, общ. Каспичан, обл. Шумен е предоставен статут на групова археологическа недвижима културна ценност с категория "национално значение". За недвижимата културна ценност са определени режими /териториален обхват, граници и предписания за опазването.

В границите на „Ранно средновековен град Плиска", археологически резерват съгласно т. 3 от приложение към чл. 50, ал. 3 ЗКН, територия, определена с Постановление № 161 на Министерския съвет от 5 август 1958 г. (публикувано във в-к „Известия", бр. 70 от 1958 г.) т. 127 „Национален археологически резерват Плиска" от „Списък на археологическите паметници в Шуменски окръг" (ДВ, бр. 46 от 1970 г.) и чл. 2, т. 1 от Наредба № 22 за опазване на историко-археологическите резервати „Плиска" и „Мадара" (ДВ, бр. 14 от 1981 г.) е предоставен статут на „Вътрешен град на Плиска" с манастир „Голямата базилика" и „Средновековен каменен път" с класификация на групова археологическа недвижима културна ценност, с категория „национално значение" и със следния териториален обхват на частта от резерватната територия, обособяваща недвижимата културна ценност:

Териториален обхват на груповата археологическа недвижима културна ценност „Вътрешен град на Плиска" с манастир „Голямата базилика" и „Средновековен каменен път":

- **Граници на недвижимата културна ценност:**

- от юг - южните граници на имоти 000017 и 000016 от землището на гр. Плиска;
- от север - по северната граница на имот 000024 по западната и северната граница на имот 000194 от землището на с. Стоян Михайловски и по северните граници на имоти 000002, 000004, 000003 и 000001 от землището на гр. Плиска;
- от изток - източната и северната граница на имот 000121 от землището на с. Стоян Михайловски, по границите на имот 000009 и по източната граница на имот 000008 (асфалтов път) от землището на гр. Плиска;
- от запад - западната граница на имот000001 от землището на гр. Плиска.
- Териториалният обхват включва имоти от землището на гр. Плиска, община Каспичан, с площ 702,636 дка, както следва: гр. Плиска - имоти с номера 013001 (Вътрешен град), 000002 (полски път), 000004 (селскостопански път), 000003, 000001, 000017 (селскостопански път), 000018, 000016, 000015, част от 000008 (асфалтов път), 000006 (селскостопански път), 000007, 000010, 000009 (гражданска сграда № 32) и 000031 по КВС.

- **Предписания за опазване на територията на груповата археологическа недвижима културна ценност „Вътрешен град на Плиска" с манастир „Голямата базилика" и „Средновековен каменен път":**

- Определя се като територия за археологическо проучване, консервация, реставрация и експониране.
- Забранява се обработката на земята и всякакъв вид строителство, несвързано с консервационно-реставрационните работи и социализацията на археологическите недвижими културни ценности, като се допуска такова за осигуряване на достъп и обслужване на посетителите - защитни покрития, алеи, погледни площадки, площадки за почивка, пейки и експозиционни информационни табла.
- Допуска се ремонт и реконструкция на приемно-информационната сграда пред Източната порта на Плиска. Археологически непроучените терени и тези, засипани след проучване, се затревяват.
- Допуска се изграждане на инфраструктура - електрозахранване, художествено и алейно осветление, водопровод, канал след провеждане на археологическо проучване на терените, които ще бъдат засегнати.

Къща-музей Калугерци е автентична българска къща, построена през 1877г. Намира се в кв. Калугерица на гр. Каспичан. Етнографската изложба е единствена по рода си в региона и е лицензирана от Министерството на културата. Тук са показани предмети и инструменти от бита и историята на местното население.В общината са открити и продължават да се откриват артефакти и културно- исторически ценности от неолита и пет различни по-късни епохи.
В много от населените места има действащ православен храм, част от Варненската и Великопреславска епархия, Шуменска околия., а в някои от селата – действащи джамии. Общинският център няма изградена църква.

7.2. ЗНАЧИМОСТ НА ОБЕКТИТЕ

На територията на общината, по данни на НИНКН, са регистрирани 229 недвижими културни ценности от световно, национално и местно значение, от които:

- По вид според научната и културната област, към която се отнасят, съгласно чл.47 от ЗКН: 103 – археологически, 2 - историко-археологически, 8 - исторически, 117 - архитектурно-строителни, 3 – художествени и 3 – народни старини.
- Според пространствената структура и териториалния обхват, съгласно чл.48 от ЗКН: 190 – единични, 11 – групови, 30 – част от групова НКЦ.
- По категория: 1 - със световно значение, 84 - с национално значение, 16 - с местно, 2 за сведения, а останалите не са категоризирани.

С писмо № 545 от 27.02.2001г. на НИПК е определен режим /териториален обхват, териториален обхват на охранителните зони и предписания/ за опазването на археологическите обекти, които съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН притежават статут на археологически недвижими културни ценности с категория "национално значение" и за които не са определени режими за опазването по реда на ЗКН.

Другите обекти са придобили статут на недвижими културни ценности но реда на действащата в годините нормативна уредба, без определени режими за опазването им - териториален обхват, граници и предписания за опазване.

Съгласно чл.146, ал.3 от ЗКН всички недвижими археологически обекти притежават статут на НКЦ с категория "национално значение" до установяването им като такива но реда на ЗКН.

В Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България" по информация на НАИМ/БАН са регистрирани 170 археологически обекти, които притежават статут на недвижими културни ценности с национално значение.

Информацията за Археологически обекти от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България" е единствено за обекти, регистрирани в АИС АКБ в резултат на инцидентни теренни проучвания. На територията на цялата Община Каспичан не са правени системни издирвания на археологически обекти, които значително биха обогатили познанията за археологическото наследство в този регион.

В таблицата са представени обектите на културното наследство в общината с по-важните им характеристики.

Таблица 62. Недвижими културни ценности на територията на Община Каспичан съгласно Закона за културното наследство /ЗКН/

№ по ред	№ в нас. място	*Данни за НКЦ*				Наименование на НКЦ	Махала / местност /наименование на квартала и други данни	*Статут по смисъла на ЗКН*					
		Населено място	Адрес	Квартал №	УПИ, пл. №			Документ за предоставяне на статут: /ДВ бр./год.; протокол на НСОПК/ СЕСОНК Ц, заповед № на МК/	Декларационни актове: /писмо на НИПК/ списък на НИПК/ протокол/ заповед № на МК/	№ по ред в Списъка на обектите в документ	Вид на НКЦ		Категория на НКЦ
											Според научната и културната област, към която се отнасят, съгл.чл.47 от ЗКН	Според пространствената структура и териториалния обхват, съгл.чл.48 от ЗКН: единична/ групова	
1	1					Паметна плоча на Стоян Христов Иванов			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	21	историческа	единична	
2	1					Побити камъни	250м югоизточно	ДВ бр.46 от1970г.		48	археологическа	единична	национално
3	2					Побити камъни	500м източно	ДВ бр.46 от1970г.		49	археологическа	единична	национално
4	1	село Каспичан	ул."Мусала" № 10	76	XIV-178	Църква "Св. Никола"			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,1	архитектурно-строителна	единична	

5	2	село Каспичан	ул."Чапаев"		до ок 333, ок334 и ок335	Чешма	до църквата - до ок 52 и 92		Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,2	архитектурно-строителна	единична	
6	3	село Каспичан	ул."Ален мак" № 9	79	XIII-344	Къща на Радко Дочев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,3	архитектурно-строителна	единична	
7	4	село Каспичан	ул."Чапаев"	73	VII	Къща на Данко Вълчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,4	архитектурно-строителна	единична	
8	5	село Каспичан	ул."Явор" № 6	69	XII-103	Къща на Ради Кунчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,5	архитектурно-строителна	единична	
9	6	село Каспичан	ул."Г. Скобелев" № 23	108	III-426	Къща на Гаваз Мехмед			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,6	архитектурно-строителна	единична	
10	7	село Каспичан	ул."Д. Войников" № 13	104	VI-370	Къща на Калайджи Мехмед			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	1,7	архитектурно-строителна	единична	
11	8					Паша мааза			Списък от 07.04.1972 г.		архитектурно-строителна	единична	
12	9					Антично селище	1.5км североизточно	ДВ бр.46 от1970г.		58	археологическа	единична	местно
13	10					Тракийски некропол	в двора на ТКЗС, североизточно	ДВ бр.46 от1970г.		59	археологическа	единична	местно

14	11					Скална гробница	м."Кирика", 1км югоизточно	ДВ бр.46 от1970г.		60	археологическа	единична	национално
15	12					Обществени сгради	м."Кирика", 1км югоизточно	ДВ бр.46 от1970г.		61	археологическа	единична	национално
16	13					Старобългарски надпис	1.5км югоизточно	ДВ бр.46 от1970г.		62	археологическа	единична	национално
17	14	кв.Калугерица	ул."Маршал Жуков" № 13	13		Християнски гробища	в селото /квартала/	ДВ бр.46 от1970г.		63	археологическа	единична	национално
18	15	кв.Калугерица	ул."Ю.Гагарин" № 34	16	XI-196	Църквата /старото училище/			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	3,1	архитектурно-строителна	единична	
19	16	кв.Калугерица	ул."Чавдар войвода"	25	X	Чешма от 1879г.	до ок 54, но попада в парцел X		Писмо №396 от 03.02.1976 г.	3,2	архитектурно-строителна	единична	
20	17	кв.Калугерица	ул."Маршал Жуков" № 5	13	XII-134	Къща на Руси Рачев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	3,3	архитектурно-строителна	единична	
21	18	кв.Калугерица	ул."Чавдар войвода" № 2	25	XI-172	Къща на Рачо Жечев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	3,4	архитектурно-строителна	единична	
22	19	кв.Калугерица	ул."Ю.Гагарин" № 13	20	II-51	Къща на Стоян Петев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	3,5	архитектурно-строителна	единична	

23	20	кв.Калугерица	ул."Ю.Гагарин" № 21а	22	УПИ I-143	Паметна плоча на загинали в Отечествената война			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	22	историческа	единична	
24	1					Църква "Св. Николай"			Списък от 21.11.1977 г.	5	художествена	единична	
25	2	с.Косово	ул."Панчевска" № 2	24	II-195	Църква "Св. Анастас"			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,1	архитектурно-строителна	единична	
26	3	с.Косово	ул."Шипка"	65	III-257	Къща на Георги Георгиев Пехливанов			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,2	архитектурно-строителна	единична	
27	4	с.Косово	ул."Хан Аспарух"	57	VI-256	Къща на Стефан Йорданов			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,3	архитектурно-строителна	единична	
28	5	с.Косово	ул."Хан Аспарух"	57	III-255	Къща на Пеньо Николов			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,4	архитектурно-строителна	единична	
29	6	с.Косово	ул."Хан Аспарух"	южно от кв.19	58	Къща на Иван Илиев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,5	архитектурно-строителна	единична	

30	7	с.Косово		17	I-55	Къща на Васил Дяков			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,6	архитектурно-строителна	единична	
31	8	с.Косово	ул."Ботев"	63	VII-245	Къща на Митю Калчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,7	архитектурно-строителна	единична	
32	9	с.Косово	ул."Цар Самуил"	10	VII-83	Къща на Недю Йорданов			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,8	архитектурно-строителна	единична	
33	10	с.Косово		17	IV-49	Къща на Павел Георгиев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,9	архитектурно-строителна	единична	
34	11	с.Косово	ул."Цар Самуил"	17	V-48	Къща на Добри Момчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7.10.	архитектурно-строителна	единична	
35	12	с.Косово	ул."Васил Левски"	1	V-100	Къща на Георги Жеков Златев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	7,11	архитектурно-строителна	единична	
36	13	с.Косово	ул."Каракол ов"	1	VIII	Паметна плоча на загиналите във войните			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	23	историческа	единична	

37	1					Тракийско и антично селище	м."Гръцка сеч", 2км югоизточно	ДВ бр.46 от 1970г.		78	археологическа	единична	местно
38	2					Тракийски некропол	в селото	ДВ бр.46 от1970г.		79	археологическа	единична	местно
39	3					Антично селище	м."Брястовец", 1км източно	ДВ бр.46 от1970г.		80	археологическа	единична	за сведение
40	4					Антично селище	2км южно	ДВ бр.46 от 1970г.		81	археологическа	единична	за сведение
41	5					Късноантично селище	1км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		82	археологическа	единична	местно
42	1					**I-ва групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	I	архитектурно-строителна	групова	
43	I.а	с.Кюлевча		20	I-131, XIII-133 и XII-173	Имоти с пл.№№131, 133, 173			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	I.а	архитектурно-строителна	част от групова	
44	I.б	с.Кюлевча	ул."Георги Минев"		93, 92, 91, 131	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	I.б	архитектурно-строителна	част от групова	
45	I.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на I-ва			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	I.в	архитектурно-строителна	част от групова	

						групова НКЦ							
46	2	с.Кюлевча	ул."Георги Минев" № 8		I-131	Къща на Енчо Стоянов			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	I	архитектурно-строителна	единична	
47	3	с.Кюлевча	ул."Васил Коларов" № 39	20	XIII-133	Къща с работилница на Стефка Василева			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	2	архитектурно-строителна	единична	
48	4	с.Кюлевча	ул."Васил Коларов" № 41	20	XII-173	Къща с работилница на Стефан Колев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	3	архитектурно-строителна	единична	
49	5	с.Кюлевча				**II-ра групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	II	архитектурно-строителна	групова	
50	II.а	с.Кюлевча				Имоти с пл№ № 172, 213, 246, 489			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	II.а	архитектурно-строителна	част от групова	
51	II.б	с.Кюлевча	ул."Васил Коларов"		172, 212, 213, 214, 246, 489	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	II.б	архитектурно-строителна	част от групова	

52	II.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на II-ра групова НКЦ:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	II.в	архитектурно-строителна	част от групова	
53	6	с.Кюлевча	ул."Васил Коларов" № 31	21	VII-172	Къща и кафене на Мария Широкова			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	4	архитектурно-строителна	единична	
54	7	с.Кюлевча	ул."Васил Коларов" № 28	40	XVII-213	Къща с кръчма на Ганка Вълкова			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	5	архитектурно-строителна	единична	
55	8	с.Кюлевча	ул."Васил Коларов" № 29	38	XIV-246	Къща на Станка Тонева			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	6	архитектурно-строителна	единична	
56	9	с.Кюлевча				**III-та групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	III	архитектурно-строителна	групова	
57	III.а	с.Кюлевча				Имоти с пл.№№ 159, 115, 116, 117			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	III.а	архитектурно-строителна	част от групова	

58	III.б	с.Кюлевча			168, 167, 166, 159, 158, 112, 113, 114, 118, 115, 116, 117, 124, 125	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	III.б	архитектурно-строителна	част от групова	
59	III.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на III-та групова НКЦ:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	III.в	архитектурно-строителна	част от групова	
60	10	с.Кюлевча	ул."Недялко Вълчев" № 3	8	VII-117	Къща и чешма на Стоянка Драгиева			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	7	архитектурно-строителна	единична	
61	11	с.Кюлевча	ул."Ивайло " № 7	23	V-159	Къща на Марин Чанев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	8	архитектурно-строителна	единична	
62	III.г	с.Кюлевча		8	до X-115	Улична чешма „Джамийската”	до имот с пл.№115, кв.8		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	III.г	архитектурно-строителна	част от групова	

63	13	с.Кюлевча				**IV-та групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	IV	архитектурно-строителна	групова	
64	IV.а	с.Кюлевча				Имоти с пл.№№ 191, 193, 194, 195, 196, 494, 227, 226, 197, 198, 199, 201, 202			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	IV.а	архитектурно-строителна	част от групова	
65	IV.б	с.Кюлевча			181, 183, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 196, 195, УПИ II кв.60, 227, 220, 226, 225, 197, 198, 199, 201, 202	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	IV.б	архитектурно-строителна	част от групова	

66	IV.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на IV-та групова НКЦ			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	IV.в	архитектурно-строителна	част от групова	
67	14	с.Кюлевча		41	VIII-198	Къща на Коста Върбанов			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	9	архитектурно-строителна	единична	
68	15	с.Кюлевча				Къща на Костадин Неделчев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	10	архитектурно-строителна	единична	
69	16	с.Кюлевча	ул."Балкан" № 6	42	XIV-191	Къща на Иван Радев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	11	архитектурно-строителна	единична	
70	17	с.Кюлевча	ул."Нейко Драганов" № 7	42	VII-193	Къща на Стоянка Върбанова			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	12	архитектурно-строителна	единична	
71	18	с.Кюлевча	ул."П. Волов" № 11	40	XI-226	Къща на Йорданка Василева			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	13	архитектурно-строителна	единична	
72	19	с.Кюлевча		60	II	Къща на Златка Василева			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	14	архитектурно-строителна	единична	
73	IV.г	с.Кюлевча			до УПИ I-189 кв.42	Улична чешма /"Чернього вска"/	до имот в кв.42, пл.№189		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	IV.г	архитектурно-строителна	част от групова	

74	20	с.Кюлевча				**V-та групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	V	архитектурно-строителна	групова	
75	V.а				298, 299, 300, 304, 302, 303, 239, 236а, 320, 319, 311, 310, 312, 309, 308, 307, 306, 305	Имоти с пл.№№ 298, 299, 300, 304, 302, 303, 239, 236, 320, 319, 311, 310, 312, 309, 308, 307, 306, 305			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	V.а	архитектурно-строителна	част от групова	
76	V.б	с.Кюлевча			298, 299, 300, 304, 303, 302, 240, 239, 236а, 234, 233, 231, 230,	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	V.б	архитектурно-строителна	част от групова	

					228, 320, 319, 311, 310, 309, 307, 308, 306, 305								
77	V.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на V - та групова НКЦ			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	V.в	архитектурно-строителна	част от групова	
78	21	с.Кюлевча		59	I-320	Църква „Св.Илия”			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,1	архитектурно-строителна	единична	
						Църква "Св. Пр. Илия"			Списък от 21.11.1977 г.	11	художествена	единична	
						Църква и чешма			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	15	архитектурно-строителна	единична	
79	22	с.Кюлевча		44	III-311 и XII-311	Къща на Вълко Митев Чолаков			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,9	архитектурно-строителна	единична	
						Къща на Ганчо Вълков			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	16			
80	23	с.Кюлевча		43	XII-236а				Писмо №6768 от	17	архитектурно-строителна	единична	

						Таш мааза и къща /свалена/			10.12.1987 г.			част от групова	
81	24	с.Кюлевча		39	III-239	Къща на Кера Малчева			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	18	архитектурно-строителна	единична	
82	25	с.Кюлевча		45	IX-304	Къща на Михаил Петев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	19	архитектурно-строителна	единична	
83	26	с.Кюлевча		56	XIV-305	Къща на Тонка Боянова			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	21	архитектурно-строителна	единична	
84	27	с.Кюлевча		45	XII-298 и XXII-298	Къща на Райко Герчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,8	архитектурно-строителна	единична	
									Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	20			
85	V.г	с.Кюлевча			до IX-304 кв.45	Улична чешма	до имот в кв.45, пл.№ 304		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	V.г	архитектурно-строителна	част от групова	

86	28	с.Кюлевча				**VI-та групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VI	архитектурно-строителна	групова	
87	VI.а	с.Кюлевча		49	277, 278	Имоти с пл.№№ 277, 278			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VI.а	архитектурно-строителна	част от групова	
88	VI.б	с.Кюлевча			283, 279, 444, 817, 442, 441, 278, 277	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VI.б	архитектурно-строителна	част от групова	
89	VI.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на VI-та групова НКЦ:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VI.в	архитектурно-строителна	част от групова	
90	29	с.Кюлевча	ул."Възрождена" № 6	49	IV-277	Къща на Гани Геров Памукчиев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,4	архитектурно-строителна	единична	
						Къща на Ганчо Памукчиев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	22			
91	30	с.Кюлевча	ул."Възрождена"	49	V-278	Къща на Стоян Пеев Вълков			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,5	архитектурно-строителна	единична	

						Къща на Стоян Пеев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	23			
92	31	с.Кюлевча				**VII-ма групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VII	архитектурно-строителна	групова	
93	VII.а	с.Кюлевча			35, 34, 30, 29, 28	Имоти с пл.№№: 35, 34, 30, 29, 28			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VII.а	архитектурно-строителна	част от групова	
94	VII.б	с.Кюлевча			33, 34, 31, 24, 25, 27, 46, 45, 40, 39, 36, 35, 29, 28, 30, 34	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VII. б	архитектурно-строителна	част от групова	
95	VII.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на VII-ма групова НКЦ:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VII. в	архитектурно-строителна	част от групова	
96	32	с.Кюлевча	ул."Ален мак" № 1	5	VI-35	Къща на Антон Къчеджиев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	24	архитектурно-строителна	единична	

97	33	с.Кюлевча				**VIII-ма групова НКЦ, включваща:**			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VIII	архитектурно-строителна	групова	
98	VIII.а	с.Кюлевча			VI-63 и XIII-97	Имоти с пл.№№ 63, 97			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VIII. а	архитектурно-строителна	част от групова	
99	VIII.б	с.Кюлевча			44, 46, 48, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63, 74, 95, 96, 97, 102, 103, 104, 105, 108, 109, 43, 41	Улично пространство, ограничено от имоти:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VIII. б	архитектурно-строителна	част от групова	
100	VIII.в	с.Кюлевча				Единични НКЦ в обхвата на територията на VIII-ма групова НКЦ:			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VIII. в	архитектурно-строителна	част от групова	
101	34	с.Кюлевча	ул."В. Коларов" № 11	9	VI-63	Къща на Дочо Колев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,11	архитектурно-строителна	единична	

									Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	25			
102	35	с.Кюлевча	ул."Недялко Вълчев" № 16	11	XIII-97	Къща на Атанас Данчев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	26	архитектурно-строителна	единична	
103	VIII.г	с.Кюлевча			до VI-63 кв.9	Улична чешма	до имот в кв.9, пл.№63		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VIII. г	архитектурно-строителна	част от групова	
104	VIII.г	с.Кюлевча			до I-105 кв.8	Улична чешма	до имот в кв.8, пл.№105		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	VIII. г	архитектурно-строителна	част от групова	
105		с.Кюлевча				Единични НКЦ, извън границите на груповите НКЦ:							
106	36	с.Кюлевча		60	XIII-476	Къща на поп Христо Михайлов			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,7	архитектурно-строителна	единична	
									Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	27			
107	37	с.Кюлевча		40	XIV-216	Къща на Петър Вълчев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	28	архитектурно-строителна	единична	

108	38	с.Кюлевча		45	I-292	Къща на Недялко Митев			Писмо №6768 от 10.12.1987 г.	29	архитектурно-строителна	единична	
109	39	с.Кюлевча			до IX-316 кв.57	Улична чешма	до имот в кв.57, пл.№316		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.		архитектурно-строителна	единична	
110	40	с.Кюлевча			до IX-255 кв.37	Улична чешма	до имот в кв.37, пл.№255		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.		архитектурно-строителна	единична	
111	41	с.Кюлевча		19	I-Озеленяване	Улична чешма /"Матракьовата"/	до имот в кв.19, пл.№140		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.		архитектурно-строителна	единична	
112	42	с.Кюлевча			до X-151а кв.12	Улична чешма	до имот в кв.12, пл.№86		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.		архитектурно-строителна	единична	
113	43	с.Кюлевча		13	III-Озеленяване	Улична чешма /"Баш чешма"/	до имот в кв.13, пл.№76		Писмо №6768 от 10.12.1987 г.		архитектурно-строителна	единична	
114	44	с.Кюлевча			до VIII-254 кв.37	Хаджийолова чешма	до ок 128		Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,2	архитектурно-строителна	единична	
115	45	с.Кюлевча				Чешма от горната махала	до ок 48		Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,3	архитектурно-строителна	единична	
116	46	с.Кюлевча		44	VIII-309	Къща на Димитър Ст. Жечев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,1	архитектурно-строителна	единична	

117	47	с.Кюлевча		56	XIV-305	Къща на Пенчо Братков			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	5,6	архитектурно-строителна	единична	
118	48	с.Кюлевча		38	X	Паметник на загиналите във войните от 1912 до 1945 година			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	24	историческа	единична	
119	1	с.Марково				Тракийски некропол	м."Мерishка", 1км източно	ДВ бр.46 от1970г.		94	археологическа	единична	местно
120	2	с.Марково				Антично и средновековно селище	м."Шарлъка", 1км южно	ДВ бр.46 от1970г.		95	археологическа	единична	местно
121	3	с.Марково				Скални килии	м."Шарлъка", 1км южно	ДВ бр.46 от 1970г.		96	археологическа	единична	местно
122	4	с.Марково		25	I-167	Църквата "Св. Никола"			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,1	архитектурно-строителна	единична	
						Църквата "Св. Николай"			Списък от 21.11.1977 г.	4	художествена		

123	5	с.Марково		25	XII-168	Старото училище			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,2	архитектурно-строителна	единична	
124	6	с.Марково			402	Долното училище			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,3	архитектурно-строителна	единична	
125	7	с.Марково		27	III-322	Къща на Димитър Кънчев Димитров			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,4	архитектурно-строителна	единична	
126	8	с.Марково		3	28	Къща на Христо Добриков Петров			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,5	архитектурно-строителна	единична	
127	9	с.Марково		45	VII-375	Къща на Първан Ангелов Митев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,6	архитектурно-строителна	единична	
128	10	с.Марково	ул."Кирил и Методий" № 1	45	III-364	Къща Георги Стоянов Калчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,7	архитектурно-строителна	единична	
129	11	с.Марково		48	XIII-384	Къща на Димитър Златев Петков			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,8	архитектурно-строителна	единична	
130	12	с.Марково	ул."Станко Георгиев" № 6	43	IV-382	Къща на Герчо Павлов Панчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,9	архитектурно-строителна	единична	
131	13	с.Марково	ул."Станко Георг	48	X-387	Къща на Стоян Христов			Писмо №396 от	6.10.	архитектурно-строителна	единична	

			иев" № 11						03.02.1976 г.				
132	14	с.Марково	ул."Пенчо Йорданов" № 5	25	IV-164	Къща на Георги Мирчев Вълчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,11	архитектурно-строителна	единична	
133	15	с.Марково		19	XI-309	Къща на Петър Драгоев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	6,12	архитектурно-строителна	единична	
134	16	с.Марково			терен между ок86-ок87-ок88	Паметник на загиналите във войните от 1912 до 1945 година.			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	25	историческа	единична	
135	1	с.Могила				Праистори ческо, антично и средновеко вно селище	върху могилата, 1км западно	ДВ бр.46 от1970г.		100	археологическа	единична	местно
136	2	с.Могила				Тракийско и антично селище	м."Стража", 2км западно	ДВ бр.46 от1970г.		101	археологическа	единична	местно
137	3	с.Могила				Късноанти чна крепост - Градище дузю	на платното, 4км източно	ДВ бр.46 от.1970г.		102	археологическа	единична	местно

138	4	с.Могила				Късноантична и средновековна репост	м."Гюре бахча", 7км югоизточно	ДВ бр.46 от1970г.		103	археологическа	единична	местно
139	5	с.Могила				Средновековно селище	м."Гюре бахча, 6км югоизточно	ДВ бр.46 от 970г.		104	археологическа	единична	местно
140	6	с.Могила				Скални килии	м."Могилското платно", 7.5км югоизточно	ДВ бр.46 от 1970г.		105	археологическа	единична	местно
141	7	с.Могила				Скален манастир	платото, 7.5км югоизточно	ДВ бр.46 от1970г.		106	археологическа	единична	местно
142	8	с.Могила				Скални килии - Манастиря	платото, 7.5км югоизточно	ДВ бр.46 от 1970г.		107	археологическа	единична	местно
143	9	с.Могила		13	XX-137	Къща на Марийка Бойчева Станчева			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	2,1	архитектурно-строителна	единична	
144	10	с.Могила	ул."Балкан" № 2	4	XI-48	Къща на Иван Димов Вълчев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	2,2	архитектурно-строителна	единична	
145	11	с.Могила		13	V-151	Къща на Димитър Йорданов			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	2,3	архитектурно-строителна	единична	
146	12	с.Могила		13	XIX-138	Къща на Неделчо			Писмо №396 от	2,4	архитектурно-строителна	единична	

						Тошев Христов			03.02.1976 г.				
147	13	с.Могила	ул."Пирин" № 24	15	IV-79 и XXIV-79	Къща на Добри Станчев Добрев			Писмо №396 от 03.02.1976 г.	2,5	архитектурно-строителна	единична	
148	14	с.Могила				Обелиск на загинали в Отечествената война			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	26	историческа	единична	
149	1					Всички разкопани и неразкопани постройки в градището при Абоба /Плиска/		ДВ бр.69 от1927г.		2	народна старина	групова	
						Територията на Вътрешния град на Плиска, включена в каменната		ПМС №161 от 05.08.1958г. /в-к "Известия" бр.70 от 1958г./			историко-археологически		национално

						крепостна стена						
						Национален археологически резерват Плиска	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.	127	археологически		
						Ранно средновековен град Плиска		Приложение към чл.50, ал.3 от ЗКН	3			
150	2					Вътрешен град на Плиска с манастир "Голямата базилика" и "Средновековен каменен път"		Заповед № РД-9Р-34 от 17.08.2015 г. /ДВ бр.64 от 2015 г./			археологическа	групова	национално
151	3					Голямата базилика	4км северено	ДВ бр.46 от 1970г.		127/17	археологическа	единична	национално

152	4					Манастирски сгради	4км северено, при Голямата базилика	ДВ бр.46 от 1970г.		127/18	археологическа	единична	национално
153	5					Старинен път	до Голямата базилика 3-4км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/19	археологическа	единична	национално
154	6					Землено укрепление	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/1	археологическа	единична	национално
155	7					Каменно укрепление	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/2	археологическа	единична	национално
156	8					Голям дворец - Тронната зала	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/3	археологическа	единична	национално
157	9					Дворцова църква	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/4	археологическа	единична	национално

158	10					Малък дворец - крепостни съоръжения	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/5	археологическа	единична	национално
159	11					Малък дворец	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/6	археологическа	единична	национално
160	12					Прабългарско светилище	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/7	археологическа	единична	национално
161	13					Водохранилище	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/8	археологическа	единична	национално
162	14					Баня	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/9	археологическа	единична	национално
163	15					Църква в Малкия дворец	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/10	археологическа	единична	национално
164	16					Стопански сгради в югозападния ъгъл на Малкия дворец	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/11	археологическа	единична	национално
165	17					Баня до южната врата на Малкия дворец	3км северно	ДВ бр.46 от1970г.		127/12	археологическа	единична	национално

166	18					Сграда покрай североизточната стена на Малкия дворец	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/13	археологическа	единична	национално
167	19					Таен тунел	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/14	археологическа	единична	национално
168	20					Основи от т.нар. Крумов дворец	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/15	археологическа	единична	национално
169	21					Гражданска постройка - т.нар. "Болярски жилища"	3км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/16	археологическа	единична	национално
170	22					Църква №31	4.5км северно, Външен град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/20	археологическа	единична	национално
171	23					Сгради	4.5км северно, около църква №31	ДВ бр.46 от 1970г.		127/21	археологическа	единична	национално
172	24					Църква №1	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/22	археологическа	единична	национално
173	25					Църква №2	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/23	археологическа	единична	национално
174	26					Църква №3	Външния град	ДВ бр. от 1970г.		127/24	археологическа	единична	национално

175	27					Църква №4	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 25	археологическа	единична	национално
176	28					Църква №5	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 26	археологическа	единична	национално
177	29					Църква №6	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 27	археологическа	единична	национално
178	30					Църква №7	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 28	археологическа	единична	национално
179	31					Църква №8	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 29	археологическа	единична	национално
180	32					Църква №12	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 30	археологическа	единична	национално
181	33					Църква №13	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 31	археологическа	единична	национално
182	34					Църква №15	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 32	археологическа	единична	национално
183	35					Църква №17	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 33	археологическа	единична	национално
184	36					Църква №22	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 34	археологическа	единична	национално
185	37					Църква №24	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 35	археологическа	единична	национално
186	38					Църква №25	Външни я град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/ 36	археологическа	единична	национално

187	39					Църква №28	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/37	археологическа	единична	национално
188	40					Църква №29	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/38	археологическа	единична	национално
189	41					Църква №36	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/39	археологическа	единична	национално
190	42					Църква №37	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/40	археологическа	единична	национално
191	43					Гражданска постройка №30	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/41	археологическа	единична	национално
192	44					Гражданска постройка №32	Външния град пред Източната порта на Плиска	ДВ бр.46 от1970г.		127/42 6	археологическа	единична	национално
193	45					Гражданска постройка №33	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/43	археологическа	единична	национално
194	46					Гражданска постройка №34	Външния град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/44	археологическа	единична	национално
195	47					Гражданска постройка	Външния град, източно от западната порта	ДВ бр.46 от 1970г.		127/45	археологическа	единична	национално

196	48					Комплекс	Външния град, северно от южната порта	ДВ бр.46 от 1970г.		127/46	археологическа	единична	национално
197	49					Средновековна църква №11	Външен град	ДВ бр.46 от 1970г.		127/47	археологическа	единична	национално
198	50					Средновековно селище и некропол	м."Асар дере", 4км северно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/48	археологическа	единична	национално
199	51					Девташлари	до Абоба	ДВ бр.69 от1927г.		7	народна старина		
						Побити камъни	500м южно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/49	археологическа	единична	национално
200	52					Побити камъни	1км южно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/50	археологическа	единична	национално
201	53					Побити камъни	500м североизточно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/51	археологическа	единична	национално
202	54					Останки от мост Капка канара	1км североизточно	ДВ бр.46 от 1970г.		127/52	археологическа	единична	национално
203	55					Ров и вал на земленото укрепление на Плиска		Протокол на междувед. комисия от 29.10.2012г. и на СЕСОНКЦ №36 от 29.01.201		5	археологическа	еднична	

								3 г./предложение за статут и режими/. Процедурата не е приключена					
204	56					Паметна колона на загинали в Отечествената война			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	27	историческа	единична	
205	57					Бюст-паметник на Георги Ванков			Писмо № 4349 от 04.12.1992 г. /Данни от писмо на Областна администрация - Шумен изх.№23-02-1/1/16.08.2017г./	28	историческа	единична	

206	1					Всички рзкопани и не разкопани постройки около Мадрския конник		ДВ бр.69 от1927г.		5	народна старина	групова	
						Районът източно от с.Мадара между селото, лозята и шосето към парка, новото гробище, както и територият а на парка под скалите		ПМС №161 от 05.08.195 8г. /в-к "Известия " бр.70 от 1958г./			историко-археологически		национално
						Националe н археологич ески резерват Мадара	1 км източно	ДВ бр.46 от 1970г.		89	археологически		
						Праистори чески, антични и средновеко вни структури до Мадара		Приложе ние към чл.50, ал.3 от ЗКН		5			

207	2					Скален релеф - Мадарски конник	Национален рзерват - Мадара, източно, 1 км	ДВ бр.46 от 1970г.		89/1	археологическа	единична	национално
						The Madara Rider /Мадарски конник		WHC Nomination Document - 26.10.1979 (III сесия на Комитета за световно наследство /Луксор – Кайро – X.1979г.)					световно
208	3					Голямата пещера		ДВ бр.46 от 1970г.		89/2	археологическа	единична	национално
209	4					Малката пещера		ДВ бр.46 от 1970г.		89/3	археологическа	единична	национално
210	5					Скална църква		ДВ бр.46 от 1970г.		89/4	археологическа	единична	национално

211	6					Скален манастир		ДВ бр.46 от 1970г.		89/5	археологическа	единична	национално
212	7					Дворцов комплекс		ДВ бр.46 от 1970г.		89/6	археологическа	единична	национално
213	8					Езическо капище		ДВ бр.46 от 1970г.		89/7	археологическа	единична	национално
214	9					Водохрани лище		ДВ бр.46 от 1970г.		89/8	археологическа	единична	национално
215	10					Църква в дворцовия комплекс		ДВ бр.46 от 1970г.		89/9	археологическа	единична	национално
216	11					Средновек овна църква		ДВ бр.46 от 1970г.		89/10	археологическа	единична	национално
217	12					Скален манастир		ДВ бр.46 от 1970г.		89/11	археологическа	единична	национално
218	13					Склад за зрнени храни		ДВ бр.46 от 1970г.		89/12	археологическа	единична	национално

219	14					Антична и средновекв на крепост		ДВ бр.46 от 1970г.		89/13	археологическа	единична	национално
220	15					Църква в Мадарската крепост		ДВ бр.46 от 1970г.		89/14	археологическа	единична	национално
221	16					Казармени помещния в Мадарската крепост		ДВ бр.46 от 1970г.		89/15	археологическа	единична	национално
222	17					Помещения I в Мадарската крепост		ДВ бр.46 от 1970г.		89/16	археологическа	единична	национално
223	18					Помещения II в Мадарската крепост		ДВ бр.46 от 1970г.		89/17	археологическа	единична	национално
224	19					Помещения III в Мадарската крепост		ДВ бр.46 от 1970г.		89/18	археологическа	единична	национално
225	20					Римска вила /жилищна сграда и 13 стопнски идруги сгради		ДВ бр.46 от 1970г.		89/19	археологическа	единична	национално

226	21					Късноримс ка баня		ДВ бр.46 от 1970г.		89/2 0	археологическа	единична	национално
227	22					Късноримс ка църква		ДВ бр.46 от 1970г.		89/2 1	археологическа	единична	национално
228	23					Тракийско селище в дворцовия комплекс		ДВ бр.46 от 1970г.		89/2 2	археологическа	единична	национално
229	24					Антично светилище	м. Бабанов	По смисъла на чл.146, ал.3 от ЗКН /данни от Протокол от 26.11.200 2 г., одобрен от директора на НИПК/			археологическа	единична	национално

Данни от Националния регистър на недвижимите културни ценности, в който се вписват актовете на органите по чл. 65 и Публичния регистър на издадените по чл. 59, ал. 1 декларационни актове и на актовете за прекратяване на временния режим

Таблица 63. Археологически обекти от Автоматизирана информационна система „Археологическа карта на България"

№	Рег. карта	Местоположение	Особености	Вид и хронология	История на проучването	Режим на ползване	Опазване
232	1100139	с. Кюлевча	Площ: 5 дка	Селища Античност		Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН
233	1100152	с. Каспичан, местност: Пунарджик	Площ: 2 дка	Група могили - Неопределима		Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
234	1100154	гр. Плиска, Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима		Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
235	1100155	гр. Плиска, Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
236	1100156	гр. Плиска, Местност: Ески Баалар	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
237	1100157	гр. Плиска, Местност: Ески Баалар до Шкорпил	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

238	1100158	с. Върбяне, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
239	1100159	с. Върбяне, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
240	1100160	с. Върбяне, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
241	1100161	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
242	1100162	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
243	1100163	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
244	1100164	с. Върбяне, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Кенотаф - Първа Българска държава Погребални съоръжения - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН

245	1100165	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
246	1100166	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
247	1100167	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
248	1100168	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
249	1100169	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
250	1100170	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
251	1100171	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
252	1100175	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

253	1100176	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
254	1100177	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
255	1100179	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
256	1100184	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
257	1100185	с. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
258	1100186	с. Каспичан, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
259	1100187	с. Каспичан, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
260	1100188	с. Каспичан, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

261	1100189	с. Каспичан, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
262	1100190	с. Каспичан, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
263	1100191	гр. Плиска, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
264	1100192	с. Златна нива, Местност: каве баир	Площ: 2 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
265	1100193	с. Златна нива, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
266	1100194	с. Златна нива, Местност: каве баир	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
267	1100217	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.
268	1100218	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим А	Статут: обявен ПК с национално значение ПМС 1711/10.62 г.

269	1100221	гр. Плиска, Местност: Везир тепе	Площ: 10 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
270	1100222	гр. Плиска	Площ: 13 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
271	1100223	гр. Плиска , Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
272	1100224	гр. Плиска	Площ: дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

273	1100225	гр. Плиска	Площ: дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
274	1100226	с. Златна нива	Площ: дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
275	1100227	с. Златна нива	Площ: дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
276	1100228	с. Златна нива	Площ: дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

277	1100229	с. Златна нива, Местност: Везир тепе	Площ: 10 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
278	1100230	с. Златна нива, Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
279	1100231	с. Златна нива, Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
280	1100232	с. Златна нива, Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Менхири, побити камъни - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

281	1100233	с. Златна нива, Местност: Везир тепе	Площ: 1 дка	Друго културно място - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
282	1100234	с. Каспичан	Площ: 25 дка	Селище - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
283	1100235	с. Каспичан, Местност: Мендурова чешма	Площ: 50 дка	Селище - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
284	1100236	с. Каспичан	Площ: 30 дка	Селище - КЖЕ втори период Селище - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

285	1100239	гр. Плиска	Площ: дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
286	1100240	с. Каспичан	Площ: дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
287	10000394	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
288	10000398	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Църква Първа Българска държава	Р - но № 376 от 21.10. 2009	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

289	10000399	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
290	10000400	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
291	10000401	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		
292	10000402	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН„Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
293	10000403	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селище и постройки Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

294	10000404	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
295	10000405	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
296	10000406	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		
297	10000407	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
298	10000408	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
299	10000409	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във	Режим Б	Статут: Археологическа

					Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
300	10000410	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
301	10000411	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					техните околности. Подтема 1. Плиска		
302	10000412	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
303	10000413	гр. Плиска	8 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
304	10000414	гр. Плиска	8 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с

					Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
305	10000415	гр. Плиска	8 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
306	10000416	гр. Плиска	8 дка	Селище и постройки Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					техните околности. Подтема 1. Плиска		
307	10000417	гр. Плиска	1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
308	10000418	гр. Плиска	1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
309	10000419	гр. Плиска	1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с

					НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
310	10000421	гр. Плиска	1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
311	10000727	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Плосък некропол - Първа Българска държава		Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
312	10000753	гр. Плиска, Местност: гр. Плиска, УПИ 1, 3,	Площ: 9 дка	Плосък некропол- Първа Българска държава		Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с

		4, 5 по плана на града					национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
313	10001126	гр. Плиска, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
314	10001127	гр. Плиска, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
315	10001128	гр. Плиска, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с

					Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
316	10001129	гр. Плиска, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
317	10001130	гр. Плиска, Местност: Саламана	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					техните околности. Подтема 1. Плиска		
318	10001131	гр. Плиска, Местност: Саламана	Площ: 3 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
319	10001132	гр. Плиска	Площ: 6 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
320	10001133	гр. Плиска	Площ: 6 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с

					НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
321	10001134	гр. Плиска	Площ: 3 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
322	10001135	гр. Плиска	Площ: 4 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

323	10001136	гр. Плиска	Площ: 3 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
324	10001137	гр. Плиска	Площ: 17 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
325	10001138	гр. Плиска	Площ: 2 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		
326	10001139	гр. Плиска	Площ: 8 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
327	10001140	гр. Плиска	Площ: 37 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

328	10001141	гр. Плиска	Площ: 52 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
329	10001142	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
330	10001143	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		
331	10001144	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
332	10001145	гр. Плиска	Площ: 2 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

333	10001146	гр. Плиска	Площ: 16 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
334	10001147	гр. Плиска	Площ: 9 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
335	10001148	гр. Плиска	Площ: 6 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		
336	10001149	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
337	10001150	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

338	10001151	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
339	10001152	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
340	10001153	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска		
341	10001154	гр. Плиска	Площ: 45 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава	Теренни обхождания във Външния град на Плиска по проект на НАИМ – БАН „Старите български столици Плиска и Велики Преслав и техните околности. Подтема 1. Плиска	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
342	10001710	гр. Плиска	Площ: 500 дка	Селища и постройки - Първа Българска държава		Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
343	10002348	гр. Плиска, Местност: НАИР Плиска, Дворцов комплекс	Площ: 1 дка	Друго култово място - Първа Българска държава		Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

344	10002501	с. Каспичан, Местност: м. Киркира, територията на НАИР Мадара	Площ: 10 дка	Гробна яма - Втора Българска държава Масов некропол - Втора Българска държава Манастир - Първа Българска държава Черква - Раннославянски период Църква - Късна античност	През 30-те години на XX в. е проучван от Геза Фехер, който открива останки от голям архитектурен ансамбъл, включващ една монументална постройка и няколко помещения от сгради с верижен план. Според него монументалната постройка е официална парадна зала на владетелското семейство от втората половина на IX в., а верижните помещения са част от християнски манастир, в който се отегля да живее княз Борис I през	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

					последните години от живота си. Фехер допуска също, че манастирът е продължил да съществува и през Второто българско царство. През 80-те и 90-те години на XX в. проучванията са възобновени от д-р Тодор Балабанов, който прави значителни корекции в плана на комплекса. Под основите на правоъгълната постройка, той открива късноантична, едноабсидна базилика от периода V-VI в., върху чиито основи по-късно е била построена		

					монументалната старобългарска сграда. По мнението на Балабанов обаче, тя представлява езически храм, който след покръстването е бил преустроен в малка еднокорабна църква. Тогава са построени и верижните помещения на манастирския комплекс, просъществувал до средата на XI в. През 2009 г. проучванията са подновени от екип на РИМ - Шумен, в състав Георги Майсторски и Иван Бабаджанов. Получена е нова		

					информация за стратиграфията на обекта: находки от Халколита, жилища от античната епоха /III-V в./, изцяло е разкрита олтарната маса на раннохристиянската базилика /с две камери за свети мощи/, обогатена е представата за манастирския комплекс от IX-XI в., проучени са 13 гроба от XIII- нач. XIV в.		
345	10002563	гр. Плиска, Местност: НАИР Плиска, СЗ част на Вътрешния град	Площ: 1 дка	Водоснабдяване - Първа българска държава Кладенец - Първа българска държава Некропол- Първа българска държава Селище и постройки - Първа българска държава	ИЗКОП XX е разположен в центъра на Малкото дървено укрепление (МДУ), проучвания от 2010 - 2014 г. Павел Георгиев, Тихомир Тихов,	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

				Селище и постройки - Византийски период	Радослав Василев Двете дървени укрепления (Малко, с площ близо 2 ха и Голямо - 24 ха) заемат удобната за представително строителство част от Плиска. Трасето и конструктивните им особености бяха установени и проучени през последните години от екип под ръководството на доц. д-р Павел Георгиев. Малкото укрепление е изградено в края на VIII в. Охранявало е най-ранните структури на Плиска: резиденция, производствен център, път.		

					Голямото е изградено непосредствено след това и ограждa само владетелската резиденция заедно с монументалния Крумов дворец. Всички са опожарени едновременно през 811 г. От 2010 г. разкопките са концентрирани в централната част на малкото укрепление (изкоп XX). Проучени бяха пет последователно съществували дървени строежа от VIII-IX в.: големи сгради, ограда или отделни постройки, както и жилища-полуземлянки и		

					дълбок водоем с кладенец, стопански ями и гробове от X-XI в. През 2013 г. започна проучване на неизвестна досега резиденция от IX в. Разкрити бяха останки от силно разрушена баня, която датира от втората половина на IX в. През 2014 г. в близост до нея се попадна на друга баня, която е изградена и съществувала през първа половина на IX в. Запазена е с вкопаното си приземие на площ от 58 кв. м. Състои се от три помещения. Входното е с роля		

					на съблекалня и студена къпалня с басейн за хладка вода. Топлата къпалня заема най-голямото помещение. В източната му стена е оформена ниша (1,0 х 1,5 м), в която е била вместена вана. Запазен е силно обгорелия под за хипокауста. Пещта е разположена в канал с котелно отделение. Пред тях се намира помещение, което е изпълнявало роля на префурний. Освен подподово отопление, същинската част на банята е имала и		

					стенно отопление, монтирано посредством тубули зад облицовката. Водоснабдяването е осигурено с керамичен тръбопровод до голяма шахта, разпределяща водата за котела и двете къпални. Банята е била изградена от каменни блокове и преупотребени антични тухли, споени с хидрофобен хоросан. Под тях навсякъде се проследява подложка от червен хоросан, в която личат дупки от пилоти. Двете бани		

					са функционирали последователно през по-голямата част от IX в. и са обслужвали хигиенните потребности на близка до владетелския двор болярска фамилия. Намерен в близост моливдовул показва, че през 30-те -40-те години тя е поддържала писмени контакти с патриций и протоспатарий, който е завеждал императорското имущество в Константинопол (т. нар. ойкистик). Изглежда че собственикът на резиденцията в		

					Плиска е имал подобни функции при хановете Омуртаг, Маламир, Пресиян, а и по-късно при Борис I. Големите дървени строежи тук са играели изглежда роля на складове и жилища за служителите към владетелския домен. В съседство, вероятно в близост до баните, се очаква да се открият и представителни жилищни сгради от дворцови тип. През 2014 г. се проучиха още три полувкопани жилища и 4 стопански ями от края на X-XI в.,		

					продължи изследването на водоема с кладенец, където се достигна дълбочина над 8 м. Намерените предмети са главно от след столичния период на Плиска, а сред керамичния материал интерес представлява клеймо от византийски амфорен печат с името „Томас". ИЗКОП XXI. През 2015 г. беше проучен горният от установените три строителни хоризонта в изкоп XXI. Открити бяха 16 жилища-полуземлянки, 17 стопански ями, 2		

					битови пещи и други съоръжения. Вкопаните структури се датират в границите от края на X до средата на XI в. Каменната постройка в кв. 13 е изградена над останките от изоставени полуземлянки след средата на XI в. Под останките от жилищния квартал се установиха траншеи и ями от дървен строеж. Части от тях са вкопани в по-ранен изкоп. Изясняването на тези структури предстои. Продължи проучването на		

					дълбокия кладенец в изкоп XX. Изяснено беше, че шахтата му е квадратна със страна 2 м. Достигнатата дълбочина е 11,50 м. Изграден е към края на X или началото на XI в. и е престанал да функционира преди средата на XI в.		
346	10003730	гр. Плиска, Местност: позлемлени имоти 011069 и 040037	Площ: 1 дка	Селище - Първа Българска държава		Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
347	10004484	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селище - Първа Българска държава Укрепено място Първа Българска държава	Археологически разкопки по трасе на канал от пречиствателна станция на "Херти" АД до Асар дере.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

348	10004485	гр. Плиска	Площ: 1 дка	Селище - Бронзова епоха Ров - Бронзова епоха	Археологически разкопки по трасе на канал от пречиствателна станция на "Херти" АД до Асар дере.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
349	10004464	ж. Плиска	Площ: 20 дка	Селище- Първа Българска държава	Спасително археологическо проучване с ръководител Христина Стоянова и зам.-ръководител Станислав Иванов	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
350	10004912	гр. Плиска, Местност: Чеирдзюз	Площ: 20 дка	Селище - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
351	10004913	Населено място: гр. Плиска, Местност: Чеирдзюз	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

352	10004914	Населено място: гр. Плиска, Местност: Чеирдзюз	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
353	10004915	Населено място: гр. Плиска, Местност: Чеирдзюз	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
354	10004916	Населено място: гр. Плиска, Местност: Чеирдзюз	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
355	10004934	с. Върбяне, Местност: Чеирдзюз	Площ: 125 дка	Базилика -Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

356	10004935	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Базилика - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
357	10004936	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
358	10004937	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Базилика - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
359	10004938	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Базилика- Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

360	10004939	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
361	10004940	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
362	10004941	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
363	10004942	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

364	10004943	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
365	10004944	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
366	10004945	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
367	10004946	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Селище	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

368	10004947	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Църква - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
369	10004948	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Некропол -Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
370	10004962	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
371	10004963	с. Върбяне	Площ: 50 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

372	10004964	с. Върбяне	Площ: 13 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
373	10004965	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
374	10004966	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
375	10004967	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

376	10004968	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
377	10004969	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
378	10004970	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
379	10004971	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

380	10004972	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
381	10004973	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
382	10004974	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
383	10004975	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

384	10004977	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
385	10004978	с. Върбяне	Площ: 2 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
386	10004976	с. Върбяне	Площ: 11 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
387	10004995	с. Върбяне	Площ: 200 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

388	10004979	с. Върбяне	Площ: дка	Единична постройка - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
389	10004980	с. Върбяне	Площ: 32 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
390	10004981	с. Върбяне	Площ: 29 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
391	10004982	с. Върбяне	Площ: 29 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

392	10004983	с. Върбяне	Площ: 115 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
393	10004984	с. Върбяне	Площ: 51 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
394	10004985	с. Върбяне	Площ: 358 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
395	10004986	с. Върбяне	Площ: 1 дка	Селище и постройки - Първа Българска държава	Теренни обходи на територията на Външния град на НИАР „Плиска" през 2017 г.	Режим Б	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

396	1	с. Кюлевча	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Регистрирана по топографски карти	Режим А	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
397	2	с. Кюлевча	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Регистрирана по топографски карти	Режим А	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
398	3	гр. Каспичан	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Регистрирана по топографски карти	Режим А	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
399	4	с. Кюлевча	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Регистрирана по топографски карти	Режим А	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

400	5	с. Кюлевча	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Регистрирана по топографски карти	Режим А	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.
401	6	с. Кюлевча	Площ: 1 дка	Единична могила - Неопределима	Регистрирана по топографски карти	Режим А	Статут: Археологическа културна ценност с национално значение съгл. чл. 146, ал. 3 от ЗКН.

Легенда към приложените режими за ползване на териториите, на които се намират археологически обекти:

- Режим „А“ – забраняват се всички видове дейности – строителни, добивни, благоустройствени, селскостопански, мелиоративни и други, които нарушават целостта на земния пласт в границите на археологическия обект.
- Режим „Б“ – относно археологически обекти, попадащи в обработваеми земеделски площи; забраняват се всички видове изкопни работи, както и дълбочинната обработка на почвата (риголване), засаждане на трайни култури с дълбока коренова система, заблатяване и др., които могат да унищожат или засегнат археологическата субстанция в границите на обекта.

Съгласно Националния регистър на военните паметници и картотека, поддържани от Министерство на отбраната на територията на Община Каспичан са декларирани като исторически паметници на културата, които притежават статут на НКЦ и военни паметници 10 възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните.

Таблица 64: Военни паметници на територията на Община Каспичан

Рег. № по анкетна карта	№ по проект на ОУП	№ по списък на НИНКН	Наименование	Местонахождение
1	23	20	Паметна плоча на загинали в Отечествената война	гр.Каспичан, кв. Калугерица
2	204	56	Паметна колона на загинали в Отечествената война	гр. Плиска
3	205	57	Бюст-паметник на Георги Ванков	гр. Плиска
4	1	1	Паметна плоча на Стоян Христов Иванов	с. Върбяне
5	118	48	Паметник на загиналите във войните от 1912 до 1945 година	с. Кюлевча
6	148	14	Обелиск на загинали в Отечествената война	с.Могила
7	134	16	Паметник на загиналите във войните от 1912 до 1945 година	с. Марково
8	36	13	Паметна плоча на загиналите във войните от 1912 до 1945 година	с. Косово
9	230		Паметник мемориал "Майка България"	гр. Каспичан
10	231		Паметник на участниците във Войната 1941-1945г., загиналите във Войните 1912-1918г. и орденоносци жители на село Върбяне	с. Върбяне

Източник: http://oblastshumen.government.bg/files/memorials/Memorials2013.htm

7.3. СЪЩЕСТВУВАЩИ И ПОТЕНЦИАЛНИ ЗАПЛАХИ ЗА ОБЕКТИТЕ, КОИТО ПРЕДСТАВЛЯВАТ НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

Природните фактори, които представляват риск за увреждане на НКН и на експозиционната им среда са предимно свързани с геоложките рискове.

По отношение на сеизмичната опасност територията на общината попада между двете главни земетръсни огнища в Северна България - Стражица и Шабла. Според сеизмичното райониране на страната от 1997 г. територията на общината се включва в сеизмоопасната зона от 7"а степен.

При евентуална изява на сеизмичността такива земетресения могат да предизвикат по-сериозни въздействия, свързани с повреди и разрушения върху сгради и съоръжения.

Част от община Каспичан попада в райони със значителен потенциален риск от наводнения, а именно територията около с.Мадара и гр.Каспичан.

През част от територията на общината преминават активни надлъжни разломи от I ред, които разграничават отделните морфоструктурни зони, или подзони с дължина от 200 до 400 км и имат голям рисков потенциал за възникването на силни земетресения и други разрушителни процеси.

За източната част на общината, в землищата на гр. Каспичан, с. Каспичан и с. Могила, са характерни агресивни подземни води с карбонатна агресивност спрямо бетона и желязото.

Южните части територията на общината попадат в карстов район, като е налице открити окарстени варовици.

Карстът и карстовите подземни води от една страна са извънредно важен водоизточник, а от друга страна представляват значителна пречка при строителството.

Мадарският конник, който се намира в непосредствена близост до западната граница на общината, е изсечен в началото на 9 век върху една стометрова скала, която е била главно свещено място за тогавашните българи. Днес, съкровището е в риск заради ерозия на скалата, причинена от различни фактори.

Наличната база на НКЦ не е застрашена толкова от екстензивно развиващи се процеси на урбанизация, колкото от други съпътстващи процеси като демографска и икономическа криза и липса на основни документи, произтичащи от прилагане на специализираните закони или стратегически документи. Ето защо, задължително е тяхното създаване и прилагане, след което ще се започнат археологически и архитектурни обследвания и проучвания. В зависимост от резултатите на тези проучвания, следва да се предприемат мерки за консервация и експониране на обектите и археологическите и архитектурни обекти, и тяхното социализиране като значим елемент на културния туризъм в общата структура на зоната.

Към обособените и отдалечените зони и отделни значими обекти на археологическото наследство с последващи устройствени мерки е необходимо да се осигури подходящ достъп (обслужващи пътища, екопътеки), а при доказана необходимост и посетителски центрове. Във вътрешността на общината и свързаните с тях укрепления и могилни некрополи необходимата съпътстваща туристическа инфраструктура следва да се развива и в самите населени места. В рамките на цялата територия на общината следва да се проектира и реализира цялостна информационна система за проучените и експонирани недвижими паметници с основен туристически и информационен център в гр. Каспичан.

7.4. ОЦЕНКА НА АКТУАЛНОТО СЪСТОЯНИЕ НА НЕДВИЖИМИТЕ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ. ПРОБЛЕМИ ПО ТЯХНОТО ПОДДЪРЖАНЕ, ИЗЯВА И СОЦИАЛИЗИРАНЕ

Анализираните източници на информация не дават конкретни сведения и оценки за физическото състояние на недвижимото културно наследство в територията. Археологическите и архитектурно-историческите НКЦ могат да се разглеждат в няколко основни групи. - археологически находки, идентифицирани обекти и археологически недвижими културни ценности в извън селищна среда. Тези обекти, поради тяхното местоположение - в отдалечени и трудно достъпни местности, без директен достъп (дори и по черен път), са относително запазени, в рамките на тяхната естествена природна среда, често пъти в близост или в съчетание със защитени местности (по ЗЗТ) или природни забележителности. Най-често са видими или частично видими на терен. - археологически находки и обекти на културата на територията на съвременните населени места. - археологически находки и обекти на културата в извънселищна среда в процес на активна урбанизация. Тези територии се определят като проблемни зони. В тях археологическите обекти в най-голяма степен са застрашени от неправомерно заличаване и разрушаване.

При обобщената оценка (диагноза) на състоянието НКЦ могат да се изведат проблеми по тяхното поддържане, изява и социализиране:

- неравномерна степен на проученост на археологическите обекти в различните части на територията;
- ниска степен на проученост и документиране на археологическите и архитектурно-строителните обекти в територията на общината;

- ниска степен на социализация, или липса на социализация на по-голяма част от обектите на недвижимото културно наследство;
- липса на актуализиран статут и териториално и обектно насочени норми и режими за опазване на недвижимите културни ценности;
- липса на достатъчно конкретни намерения в приетите вече документи на местната власт, по отношение социализацията на обектите на наследството
- липса на план за опазване и управление на НКЦ
- лошо физическо състояние на обектите, част от които са застрашени от обезличаване и разрушаване;
- затруднена или липса на физическа достъпност до голяма част от тях
- ниска или липса на популяризация на обектите сред населението и туристите
- липса на единна информационна система за НКЦ;
- липса на информираност на обитателите /собствениците на НКЦ за изискванията за опазването им,
- липса на управленски механизми за финансиране на дейности за експониране и експлоатация и адаптация на обектите

В тази връзка за обектите, които представляват недвижими културни ценности се формулират следните възможности и мерки за тяхното опазване и популяризиране:

- Съхраняване на урбанистичната автентичност на културната среда;
- Развитие на юридическата защита и висока степен на физическа съхраненост на НКЦ;
- Опазване, социализиране и интегриране на недвижимите културни ценности чрез изява на териториална цялост на историческите пластове и тяхната класификация.
- Изява на НКЦ като ресурс-стимулатор за общото териториално развитие. Изява на ролята на културния туризъм за териториалното развитие.
- Синтез на културни и природни ценности в единно работеща система; повишаване на традиционната роля на природните територии; интегриране на културен и екотуризъм.
- Развитие на културния потенциал на НКЦ: локален, регионален и национален; включване на територията в националните и регионалните културни коридори и маршрути.
- Развитие на инструментариум за териториално управление, чрез параметрите на Специфичните правила и нормативи за териториите за културно-историческа защита

- Подкрепа на тези действия от адекватна система за управление на КИН като единна система, базирана върху принципите на интегрираната консервация и осигурена със специфични планове за опазване.

SWOT анализ с проучване на възможностите за оползотворяване на потенциала на недвижимите културни ценности на територията на общината:

Силни страни	Слаби страни
- висока наситеност на регистрирани недвижими културни ценности - наличие на историко-археологически резервати - съхранени останки от Първата българска столица - Археологически резерват Плиска - една от най-интересните исторически забележителности на България, включена в списъка със стоте Национални туристически обекта на страната - регистрирани 229 недвижими културни ценности от световно, национално и местно значение - близко разположения Мадарски конник - включен в Списъка на световното културно и природно наследство на ЮНЕСКО, обявен за Глобален символ на България	- не са правени системни издирвания на археологически обекти - неравномерна степен на проученост на археологическите обекти в различните части на територията; - ниска степен на проученост и документиране на археологическите и архитектурно-строителните обекти в територията на общината; - ниска степен на социализация, или липса на социализация на по-голяма част от недвижимите културни ценностикултурно наследство; - липса на актуализиран статут и териториално и обектно насочени нормативи и режими за опазване на недвижимите културни ценности; - липса на достатъчно конкретни намерения в приетите вече документи на местната власт, по отношение социализацията на обектите - липса на план за опазване и управление на НКЦ

	- лошо физическо състояние на обектите, част от които са застрашени от обезличаване и разрушаване; - затруднена или липса на физическа достъпност до голяма част от тях - ниска или липса на популяризация на обектите сред населението и туристите - липса на единна информационна система за НКЦ; - липса на информираност на обитателите /собствениците на НКЦ за изискванията за опазването им, - липса на управленски механизми за финансиране на дейности за експониране и експлоатация и адаптация на обектите
Възможности	**Заплахи**
- Съхраняване на урбанистичната автентичност на културната среда; - Развитие на юридическата защита и висока степен на физическа съхраненост на НКЦ; - Опазване, социализиране и интегриране на недвижимите културни ценности чрез изява на териториална цялост на историческите пластове и тяхната класификация. - Изява на НКЦ като ресурс-стимулатор за общото териториално развитие. Изява на ролята на	- Наличие на природни фактори, които представляват риск за увреждане на НКН и на експозиционната им среда - проявление на геоложки процеси и явления свързани с геоложки риск - повреди и разрушения върху сгради и съоръжения - Посегателства върху природните и културно-исторически дадености.

културния туризъм за територриалното развитие. - Синтез на културни и природни ценности в единно работеща система; повишаване на традиционната роля на природните територии; интегриране на културен и екотуризъм. - Развитие на културния потенциал на НКЦ: локален, регионален и национален; включване на територията в националните и регионалните културни коридори и маршрути. - Развитие на инструментариум за териториално управление, чрез параметрите на Специфичните правила и нормативи за териториите за културно-историческа защита - Подкрепа на тези действия от адекватна система за управление на КИН като единна система, базирана върху принципите на интегрираната консервация и осигурена със специфични планове за опазване	

SWOT анализът ще послужи като предпоставка за правилното дефиниране и преформулиране на целите и приоритетите на община Каспичан с отчитане на възможностите за бъдещо развитие на системата от недвижими културни ценности и факторите, които ги застрашават.

От така изготвения SWOT-анализ може да се направи извода, че като цяло състоянието на системата от недвижими културни ценности се характеризира с благоприятни за местното развитие ресурси и потенциали, с превес на възможностите, но и със силно изразени слаби страни

7.5. ВЗАИМОВРЪЗКА С ДВИЖИМОТО И НЕМАТЕРИАЛНО КУЛТУРНО НАСЛЕДСТВО

На територията на общината има девет действащи читалища. Някогашният пионерският дом е превърнат в общински детски комплекс. На територията н НИАР „Плиска“ функционира музей към резервата.

Таблица 65. Културни институции в Община Каспичан

Културни институции	Местоположение
НЧ „Пробуда – 1928”	гр.Каспичан
НЧ „Хр.Ботев – 1892”	с.Марково
НЧ „Просвета – 1911”	гр.Плиска
НЧ „Освобождение – 1904“	кв. Калугерица
НЧ „Каменен стълб – 1888”	с. Кюлевча
НЧ „Васил Левски – 1927”	с. Златна нива
НЧ „Просвета – 1874”	с. Могила
НЧ „Христо Ботев – 1896”	с. Каспичан
НЧ „Васил Левски – 1924”	с. Върбяне
НЧ „Христо Жечев Косовски – 1962”	с. Косово
Музей към резервата НИАР „Плиска“	

7.6. КУЛТУРНО-ТУРИСТИЧЕСКИ МАРШРУТИ

- **Европейски културни коридори**

Територията на Община Каспичан е част от мрежата от културни коридори на Югоизточна Европа, като като през територията преминава културният коридор „Виа Понтика“, който се простира по западното и южното крайбрежие на Черно море. Той се вие покрай водите на водния басейн прекосявайки Турция, България и Румъния, през живописната делта на река Дунав чак до полите на Кавказ. Маршрутът представя следи от праисторически поселения и антични градове.

Виа Понтика е също и вторият по големина европейски миграционен път на птиците, които гнездят в Североизточна Европа и прелитат на юг през зимния сезон.

Културният коридор „Виа Понтика“, освен че разказва за срещите между морските култури, също така представя Мадарския конник и старите столици Плиска и Преслав.

- **Национални културни маршрути**

По данни на Министерство на туризма територията на община Каспичан е част и от мрежата на националните културни маршрути. В Културно-исторически маршрут 1. **„Столиците и градовете на българските царе и патриарси"** Велико Търново - Русе -

Шумен – Плиска - Преслав - Силистра - Провадия са включени НИАР Мадара и съвременният град Плиска с останките от първата българска столица.

Град Плиска е част от един от локусите в Стратегическия план за развитието на културния туризъм в България, а именно локус 6 – „Старите столици", представящ природата и историята на територията Плиска- Преслав- Мадара- Шумен. Стратегията за развитие на територията има за цел интегриран процес за съживяване на историческите градове, културно възстановяване, обединяване на градски структури, със сходни характеристики и история, връзка между древното и модерното наследство.

- **Регионални културни маршрути**

В официалния туристически портал на България община Каспичан е включена в два регионални маршрута:

- **„Първо българско царство"**, включващ „Варна – НИАР Плиска – НИАР Велики Преслав –Варна". Маршрутът може да се осъществи в рамките на 1 ден. Той е предназначен за автомобил или автобус.
- **„ЮНЕСКО (Североизточна България)"**, включващ Варна – Археологически резерват Мадара – Свещарска гробница – Силистра - Сребърна – Русе - Ивановски скални църкви – Варна. Маршрутът може да се осъществи в рамките на 4 дни. Той е предназначен за автомобил или автобус.

Необходимо е да бъдат изработени предложения за градски и междуселищни културно-туристически маршрути, които да бъдат обвързани с регионалните и националните културни маршрути, както и с Европейските културни коридори.

Изводи за културата

- На територията на общината са регистрирани 229 недвижими културни ценности от световно, национално и местно значение
- В общината са открити и продължават да се откриват артефакти и културно-исторически ценности от неолита и пет различни по-късни епохи
- В Автоматизираната информационна система „Археологическа карта на България" по информация на НАИМ/БАН са регистрирани 170 археологически обекти, които притежават статут на недвижими културни ценности с национално значение
- на територията на Община Каспичан са декларирани като исторически паметници на културата, които притежават статут на НКЦ и военни паметници 9 възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните
- Природните фактори, които представляват риск за увреждане на НКН и на експозиционната им среда са предимно свързани с геоложките рискове

- Редица проблеми по поддържане, изява и социализиране на недвижимите културни ценности
- Необходимо е да се реализират мерки за тяхното опазване и популяризиране
- Територията на Община Каспичан е част от мрежата от културни коридори на Югоизточна Европа и част от мрежата на националните културни маршрути и регионални маршрути
- Необходимо е да бъдат изработени предложения за градски и междуселищни културно-туристически маршрути, които да бъдат обвързани с регионалните и националните културни маршрути, както и с Европейските културни коридори

СХЕМА НЕДВИЖИМИ КУЛТУРНИ ЦЕННОСТИ

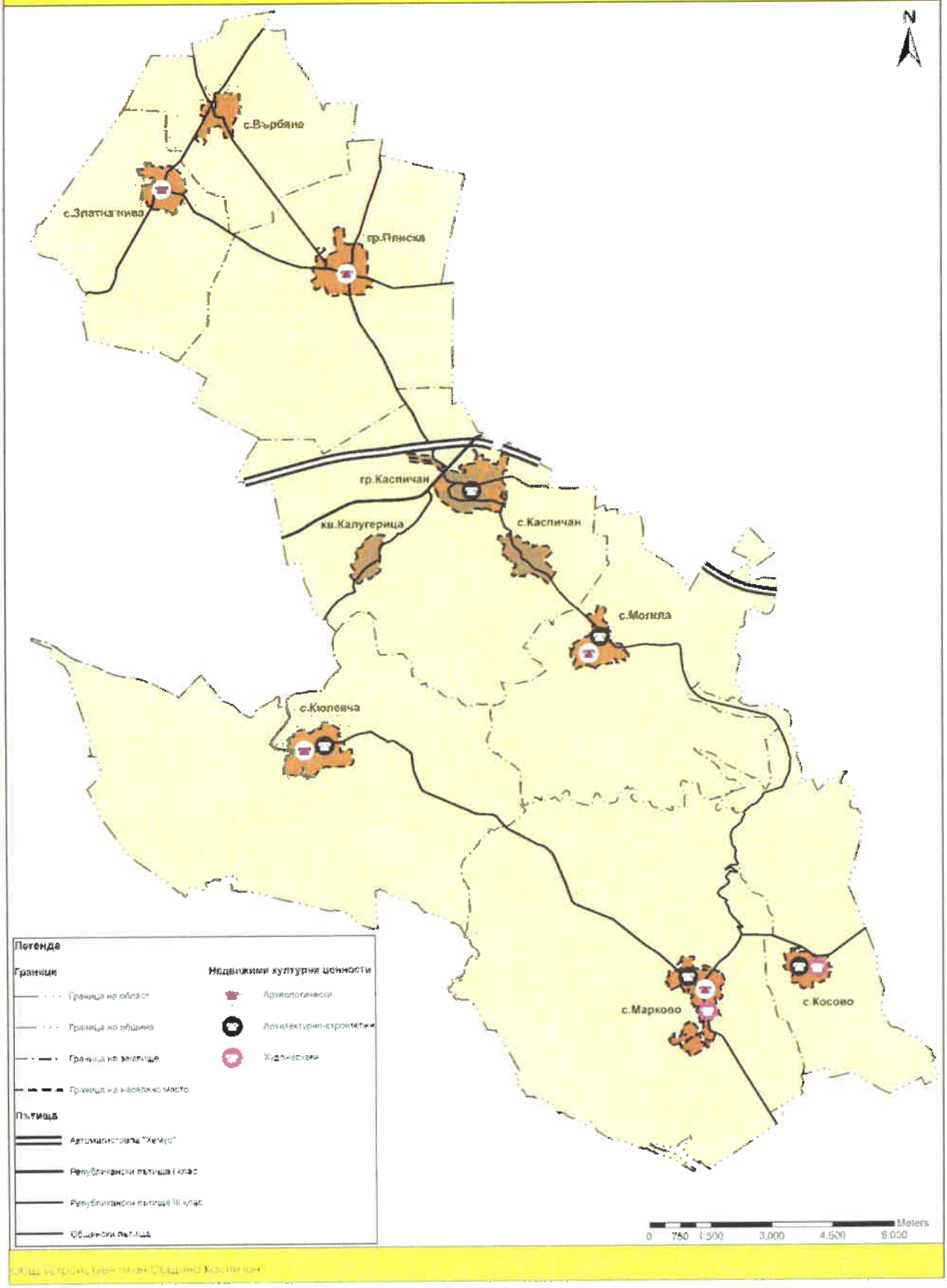

Общ устройствен план Община Каспичан

8. ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

8.1. ТРАСЕТА И СЪОРЪЖЕНИЯ. ТЕХНИЧЕСКИ ПАРАМЕТРИ НА ЕЛЕКТРОСНАБДИТЕЛНА, ВОДОСНАБДИТЕЛНА, КАНАЛИЗАЦИОННА, ГАЗОПРОВОДНА, ДАЛЕКОСЪОБЩИТЕЛНА И ДРУГИ МРЕЖИ

По степен на благоустроеност, населените места имат сходни характеристики - всички са електрифицирани и водоснабдени. В четири от тях е частично подменено осветлението с енергоспестяващи осветителни тела. Сравнима е и благоустроеността на уличната мрежа - с трайна настилка са само централните улици, останалите са тип «макадам» и моментното им състояние е изключително лошо. Лошото състояние на междуселищните пътища възпрепятства движението на хора и стоки.

8.1.1. ЕЛЕКТРОСНАБДИТЕЛНА МРЕЖА

През територията на Община Каспичан преминават въздушни електропреносни линии (ВЕЛ): ВЕЛ 400 kV "Отечество" с приблизителна дължина 7,4км., ВЕЛ 220 kV "Волов" с приблизителна дължина 9,3км., ВЕЛ 220 kV "Коларов" с приблизителна дължина 9,3км., ВЕЛ 110 kV "Плиска" с дължина 4,3км., ВЕЛ 110 kV „Зайчино" с дължина 5,2 км, ВЕЛ 110 kV „Ахинора" с дължина 2,25км и ВЕЛ „Иглика" /разположена северозападно от селата Златна нива и Върбяне"/ с дължина 5 км. Изградени са от желязо-решетъчни (ЖР) стълбове, изолатори, проводници АСО и мълниезащитно стоманено въже.

Широчината на сервитутната ивица на ВЕЛ 110 – 400 kV съгласно Наредба 16 за сервитутите на енергийните обекти е както следва:

- При трасе през населени места и селищни образувания: хоризонталното разстояние между крайните проводници при максимално отклонение, плюс:

  -8m за ВЕ 110 kV, по 4 m от двете страни;

  -12m за ВЕ 220 kV, по 6 m от двете страни;

  -18 m за ВЕ 400 kV, по 9 m от двете страни.

- При трасе в земеделски земи - хоризонталното разстояние между крайните проводници при максимално отклонение плюс 6 m, по 3 m от двете страни.
- При трасе в земи от горския фонд, просеки с широчина: В нискостеблени насаждения с височина до 4 m: - хоризонталното разстояние между крайните проводници плюс 6 m, по 3 m от двете страни.
- При трасе на ВЛ през паркове, зелени зони и други ценни насаждения - намалена широчина на просеката до хоризонталното разстояние между проводниците при най-голямото им отклонение плюс 6 m, по 3 m от двете страни.

Или за конкретните ВЕЛ на територията на Община Каспичан:

- За ВЕЛ 110 kV „Ахинора"- ивица с широчина 40 метра по 20 метра от двете страни на оста (за ос се приема линията свързваща геометричните центрове на основите на два съседни стълба), както са нанесени в по-старите КВС.
- За ВЕЛ 110 kV "Плиска" - ивица с широчина 50 метра по 25 метра от двете страни на оста
- ВЕЛ 110 kV „Зайчино" - ивица с широчина 50 метра по 25 метра от двете страни на оста.
- За ВЕЛ 220 kV "Волов" - ивица с широчина 60 метра по 30 метра от двете страни на оста.
- ВЕЛ 220 kV "Коларов" - ивица с широчина 60 метра по 30 метра от двете страни на оста.
- За ВЕЛ 400 kV "Отечество" - ивица с широчина 80 метра по 40 метра от двете страни на оста.
- ВЕЛ „Иглика" - ивица с широчина 50 метра по 25 метра от двете страни на оста

Всички населени места в общината са електроснабдени. От изградените електропроводна и електроразпределителна мрежа 80% е въздушна и 20% - подземна. Инсталираната мощност е с голям резерв и в момента подстанциите работят с около 20% от капацитета си.

На територията на община Каспичан, в имот, попадащ в землището на с Каспичан, с кадастрален номер 36590.32.40, се намира подстанция (п/ст) "Каспичан". Подстанция „Каспичан" е в експлоатация от 1963г. и служи за преобразуване на електрическата енергия и разполага с два силови трансформатора 110/20 kV; 25 MVA.

Таблица 66. Електроснабдителна система в Община Каспичан - подаваната мощност от електрическите подстанции към всяко от населените места

Населени места	Подстанции /бр./	Ел. проводи СН /км/	ТП /бр./	ТП /kVA/
Върбяне	0	29	3	750
Зл.нива	0	10	4	1000
гр. Каспичан	0	25	19	4750
с. Каспичан	0	3,5	5	1250
Калугерица	0	3,2	4	1000
Косово	0	3	5	1250
Кюлевча	0	3,5	7	1750
Марково	0	24	7	1750
Могила	0	4	4	1000
Плиска	0	21	7	1750

Източник: ЕНЕРГО-ПРО Мрежи АД, 2017 г.

Допустимото натоварване на подстанция Каспичан, която електроснабдява територията на общината е 6 MW. Понастоящем общата подавана мощност за селищната система на общината е 2.7 MW.

Таблица 67. Подавана мощност от подстанция Каспичан към отделните населени места

Населени места	Подавана мощност
Гр. Каспичан /общо/	1.20 mW
- гр.Каспичан: - каб.1	0.28 mW
- гр.Каспичан - каб.2	0.52 mW
- гр.Каспичан -звезда	0.40 mW
с.Могила	0.15 mW
с.Каспичан	0.25 mW
с.Марково	0.10 mW
с.Косово	0.05 mW
кв.Калугерица	0.05 mW
с.Върбяне	0.10 mW
с.Златна нива	0.30 mW
с.Кюлевча	0.20 mW
гр.Плиска	0.30 mW

За общинския център няма изградено резервно електрозахранване. В процес на проектиране е разрастването на северната промишлена зона на град Каспичан. В тази връзка е необходимо да се изгради нов трафопост за покриване на новите промишлени нужди.

В населените места електроразпределителната мрежа е амортизирана и се нуждае от цялостна подмяна. При влошаване на климатичните условия често възникват аварии. Има резки спадове в напрежението на подаваната ел. енергия. Енергоизточниците са от електроенергия, твърди горива (дърва, въглища) и природен газ.

Община Каспичан има значителен потенциал за по-широко използване на ВЕИ. Природните условия са подходящи за използване на слънчева енергия за производство на електроенергия, има възможности за разполагане на слънчеви и фотоволтаични инсталации.

Всички инвестиционни намерения в близост до електропроводи Високо напрежение да се съгласуват с ЕСО ЕАД - МЕР Шумен - собственик на съоръженията.

8.1.2. ВОДОСНАБДИТЕЛНА И КАНАЛИЗАЦИОННА МРЕЖА

На територията на Община Каспичан се намира част от Напоителна система "Виница", която включва: открити канали и дюкери - 8 км, помпени станции – 6 бр., изравнители – 3 бр.

Горепосочените съоръжения се намират в землищата на гр. Плиска, с. Златна нива, с. Върбяне и кв. Калугерица. В момента съоръженията не съществуват. На много места се използва питейна вода за напояване.

На територията на община Каспичан задоволяването на питейно-битовите нужди на населението и осигуряването на необходимия воден капацитет за промишлени и стопански нужди се осъществява основно от "ВиК" ООД – Шумен, клон Нови пазар. Малка част от промишлените нужди се задоволяват посредством собствени водоизточници. Водните количества се осигуряват от местни водоизточници. Дължината на изградената водопроводна мрежа в гр.Каспичан е 22 140 м. Част от трасетата на довеждащите водопроводи са:

- Довеждащ водопровод от каптажи „Мадара" до кв. Калугерица и с. Каспичан, който водоснабдява територията на с. Кюлевча, с. Каспичан и с. Могила
- Тласкателен водопровод от помпена станция „Златна нива" до водоем за с. Върбяне, който водоснабдява територията на с. Златна нива и с. Върбяне.

За периода 2001-2016 г. се отчита намаляване обема на подаваните водни количества към населените места в следствие на намаляване броя на населението. Общото подадено водно количество е намаляло с около 20%. Намаляло е и средното потребление на жител на ден е около 10%.

Таблица 68. Подавани водни количества към населените места община Каспичан за периода 2001-2016 г.

Година	Население	Подадена вода	Полезно - използвана вода (куб.м.)			Водопотребление л/ж/д		
	бр.	(куб.м.)	общо	население	промишл.	общо	население	промишл.
2001	10921	811000	411000	351000	60000	103	88	15
2002	10921	749000	369000	312000	57000	93	78	14
2003	10921	778000	392000	335000	57000	98	84	14
2004	9546	577000	289000	242000	47000	83	69	13
2005	9546	570000	286000	231000	55000	82	66	16
2006	9546	629000	324000	262000	62000	93	75	18
2007	9546	649000	326000	261000	65000	94	75	19

2008	9156	572000	315000	243000	72000	94	73	21
2009	8735	488000	265000	216000	49000	83	68	15
2010	8735	488000	265000	216000	49000	83	68	15
2011	8681	520000	277000	221000	56000	87	70	18
2012	8627	541257	286598	235031	51567	91	74	16
2013	8548	536242	296608	239786	56822	95	77	18
2014	8444	517527	266065	214499	51566	86	70	17
2015	8441	614805	276326	216875	59451	90	70	19
2016	8373	653206	276206	216390	59816	90	71	20

Около 46% от подаваните водни количества са насочени към общинския център гр. Каспичан. Отчитата се големи загуби на водни количества, като от подадената вода, полезно използвани са едва 42%.

Таблица 69. Подавани водни количества към населените места за 2016 г.

Територия	Население	Подадена вода	Полезно - използвана вода (куб.м.)			Водопотребление л/ж/д		
	бр.	(куб.м.)	общо	население	промишл.	общо	население	промишл.
Община Каспичан	**8373**	**653206**	**276206**	**216390**	**59816**	**90**	**71**	**20**
с. Върбяне	252	15368	7720	7652	68	84	83	1
с. Златна нива	617	33256	16629	12453	4176	74	55	19
гр.Каспичан	3102	299706	118062	82222	35840	104	73	32
с. Каспичан	1680	76426	30570	25518	5052	50	42	8
с. Косово	334	14571	4756	4571	185	39	37	2
с. Кюлевча	363	57567	29346	23290	6056	221	176	46
с. Марково	701	53066	17498	16522	976	68	65	4
с. Могила	337	30138	15074	14928	146	123	121	1
гр.Плиска	987	73108	36551	29234	7317	101	81	20

Изградена канализация има само в град Каспичан, която не включва квартал Калугерица. Във всички останали селища се използват септични ями.

В общия устройствен план на община Каспичан са нанесени учредените санитарно-охранителни зпни на водоизточници.

В съответствие с изискванията на ..Наредба № 3 от 16.10.2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно- охранителните зони

около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, около подземните ввдодобивни съоръжения се организират три зони (пояси) за санитарна защита (СОЗ):

пояс I - той има за цел защита на самите водовземни съоръжения като предотврати външния достъп до тях. чрез затваряне и ограждане на съоръженията и началните водопроводи около последнит;:

пояс II - срещу биологични, бързоразвиващи се и силносорбируеми химически замърсители;

пояс III - срещу стабилни химически замърсители.

Границите на пояси II и III най-общо се оразмеряват в съответствие с хидрогеоложките условия в района на вододобивните съоръжения и в зависимост от режима на тяхната експлоатация. Техните размери се определят чрез математическо моделиране.

Пояс I от СОЗ се ограждa с трайна ограда с височина не по-малка от 1.40 м, която се сигнализира с предупредителни надписи върху табели.

Границата на пояс II се сигнализира с ясно водими предупредителни надписи и табели, поставени на добре видимо разстояние едни от други, поставени на колове или съществуващи дървета или огради.

Пояс III се сигнализира аналогично на пояс II.

Собствениците па земи в границите на СОЗ около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, са длъжни да спазват забраните и ограниченията, определени от СОЗ. в който попада имотът, съгласно Приложения № 1 и 2 към чл 10. ал. 1 от Наредба 3/16.10.2000 г.

Осъществяването на дейност в границите на пояси II и III. за която е регламентирано ограничение (О) или ограничение при доказана необходимост (ОДН), се разрешава само, ако инициаторите на дейността с конкретни изследвания и оценка на въздействието върху околната среда докажат, че дейността няма да доведе до негативни последствия за водоизточника.

Нанесените трасета на водопроводи в схема "Водоснабдяване" са нанесени схематично, без точни координати. Съгласно Наредба №7 от 22.12.2003г. за правила и нормативи за устройство на отделните видове територии и устройствени зони - чл.58(4) - Извън урбанизираните територии не се разрешава строителство и разполагане на трайни насаждения по трасетата на подземните водопроводи и канали на разстояние 3м. от двете страни на водопровода, мерено от оста му.

Площите около съществуващите водоизточници, водоеми, помпени станции и др. съоръжения по водопроводните мрежи, които са публична общинска собственост са приблизителни и са както следва:

- ✓ Площи за предстоящи обособяване /включват пояс I на съоръженията и водоизточниците, които не са отразени в КВС в самостоятелни имоти, на които предстои обособяване като такива/ - 1,81 ха;
- ✓ Приблизителни площи за обособяване /включват пояс II и пояс III на СОЗ за водоизточници, за които предстои да бъде учредена СОЗ по Наредба №3 от 15.10.2000г. за условията, реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на СОЗ около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване - 986,4 ха;

8.1.3. ПРЕЧИСТВАНЕ НА ОТПАДЪЧНИТЕ ВОДИ

Липсват пречиствателни съоръжения за отпадните води, което е причина за безконтролното изпускане на замърсени води в почвата и реките и причинява замърсявания на околната среда. Изработен е технически проект "Реконструкция и изграждане на водопроводна и канализационна инфраструктура и пречиствателна станция на отпадни води в гр.Каспичан, община Каспичан, област Шумен", който се до момента не е реализиран.

Анализ на данните от мониторинга на подземни и повърхностни води показва, че няма съществени отклонения от характерното състояние на водните обекти.

Подземните води в общината се характеризират с благоприятни хидрохимични показатели, което ги прави годни за битово и промишлено водоснабдяване и за напояване. Липсата на развита хидромелиоративна мрежа ги прави основен източник за напояване и повишава значението на опазването им от замърсители.

Възможностите за рационално използване на водните ресурси в общината са свързани с необходимостта от:

- реконструкция и модернизация на водоснабдителните мрежи в населените места и на съществуващите водовземни съоръжения;
- по-пълното използване на проектния капацитет на тези съоръжения (в момента не повече от 1/3 от изградените тръбни кладенци работят с проектния си капацитет);
- изграждане на нови вододобивни съоръжения при доказана необходимост;
- почистване на речните легла;

- разработване и реализация на нова водостопанска схема за интегрирано управление на водните ресурси в общината, което ще реши водните проблеми на някои населени места с недостиг на питейни води и води за напояване.

8.1.4. ГАЗОПРОВОДНА МРЕЖА

През територията на общината преминава основен газопровод, чрез който са газифицирани предприятията „Рока България“АД, „Велпа“ООД, „Крис Ойл 97”ЕООД, „Айсис”ООД, Центъра за настаняване от семеен тип „Слънце”, ОДЗ“Снежанка“, СОУ„П.Волов“, както и част от жилищните сгради.

Към момента на територията на община Каспичан има изградена газоразпределителна мрежа (ГРМ) и прилежащи съоръжения, които функционират с налягане 6 бара, съобразно възприетата технология. Захранващия газопровод води началото си от съществуващ газопровод на „Рока България” АД, и е изграден от стоманена тръба в точката на присъединяване и полиетиленови тръби висока плътност с работно налягане 6 бара. В началото на захранващия газопровод е изградена газоизмервателна станция и кранов възел, където се извършва измерване на количествата природен газ преминали към газоразпределителната мрежа на гр. Каспичан. Фактическото захранване с природен газ се извършва през ГРС „Нови пазар” съоръжение част от преносната мрежа на „Булгартрансгаз” ЕАД.

ГРМ в урбанизираната територия е изградена от полиетиленови тръби висока плътност и стоманени тръби представляващи връзка към съоръженията за присъединяване. Като системни съоръжения към мрежата са изградени надземни, линейни кранови възли. Захранването на потребителите се извършва чрез присъединяване на индивидуалните газови инсталации към газорегулаторни и измервателни табла. Общата дължина на изградената до момента ГРМ на територията на община Каспичан, възлиза на 5646 м.

Изработена е Специализирана план-схема за газификация на гр. Каспичан, изградената до този момент ГРМ и бъдещи трасета на газопроводи в урбанизираната територия .

8.1.5. ДАЛЕКОСЪОБЩЕНИЯ И ДРУГИ МРЕЖИ

Всички населени места в общината са телефонизирани и включени в Националната система за автоматично набиране. Община Каспичан има цифрова телефонна централа. Във всички населени места има покритие на мобилните оператори. В община Каспичан има доставчици на сателитни цифрови телевизии.

На територията на Община Каспичан са разположени участъци от подземни кабелни линии, част от Единната електронна съобщителна мрежа /ЕЕСМ/ както следва:

- **Оптична кабелна линия /ОКЛ/, свързваща областна администрация Шумен с Областна администрация Добрич.**

ОКЛ е изградена с оптичен кабел /ОК/ с 24 оптични влакна в защитна HDPE тръба, положена в изкоп. Трасето на кабелната линия със сервитутната си ивица се намира отляво в обхвата на път I-2 (о.п. Шумен Девня), като започва от границата с Община Шумен, преминава през град Каспичан и достига границата с Община Нови Пазар.

Защитната HDPE тръба е част от подземна тръбна мрежа , изградена през 2004 г.с изпълнение на строеж „Подземна тръбна мрежа за оптична свързаност с изтегляне на оптичен кабел на Мобилтел АД и въведена в експлоатация с Разрешение за ползване от 12.2004 г.

ОК е изтеглен през 2010 г. с изпълнение на строеж „Оптично кабелно трасе“ на Националната мрежа за държавната администрация между Нови Пазар- Шумен – Търговище – Разград – Русе – Велико Търново – Севлиево -Ловеч – Плевен – Монтана – Враца с Възложител МС и въведен в експлоатация след издадено разрешение от 05.2010 г.

- **Междуселищна двукабелна съобщителна линия с направление Ветрино-Шумен**, съсобственост между БТК ЕАД и Държвана агенция електронно управление /ДАЕУ/, изградена с кабел тип МКСАБ 4х4х1,2 – отляво /посока за гр. Нови пазар/ на път I-2 (о.п. Шумен Девня)

СХЕМА ТЕХНИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТУРА

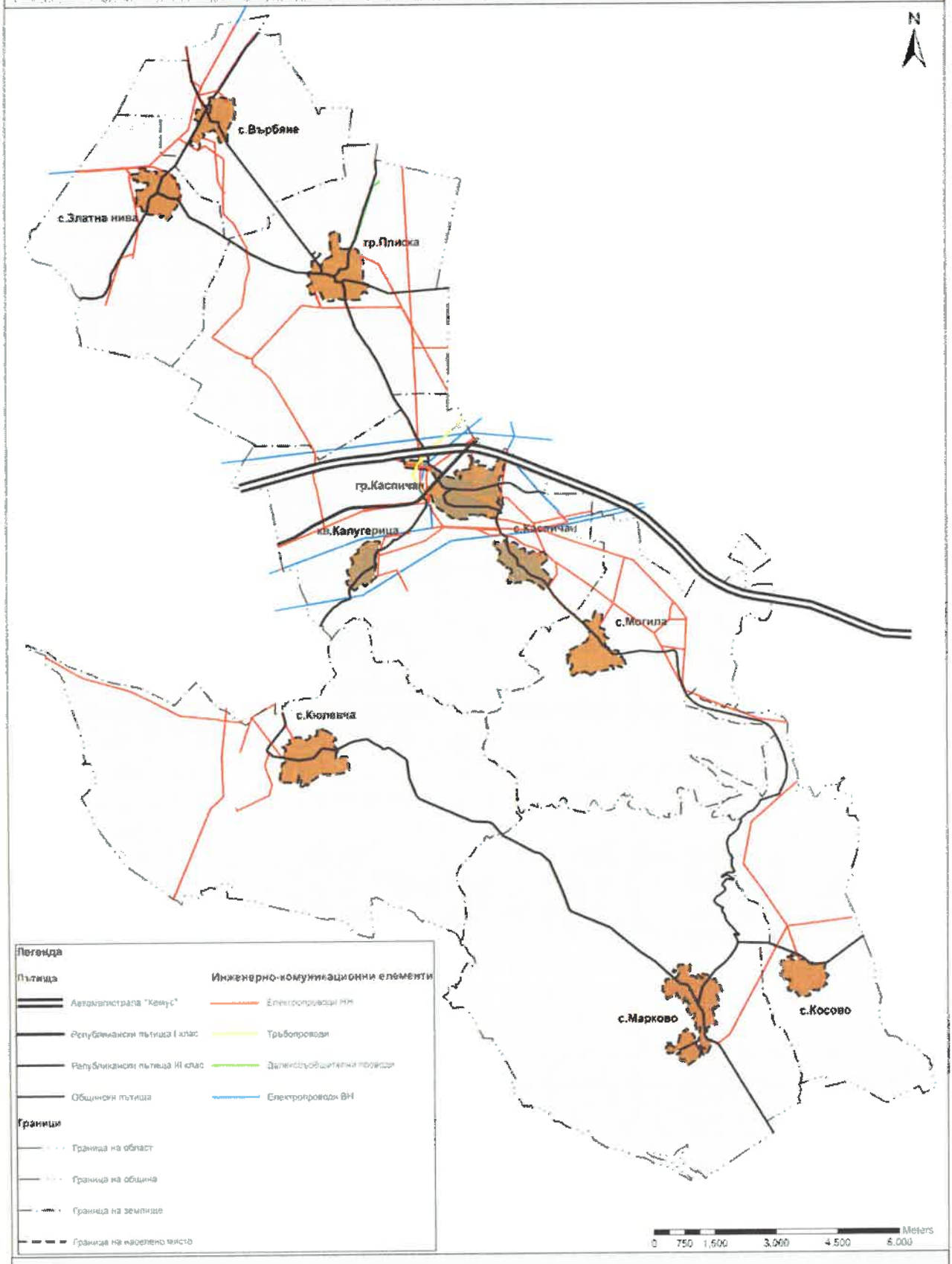

Общ устройствен план Община Каспичан

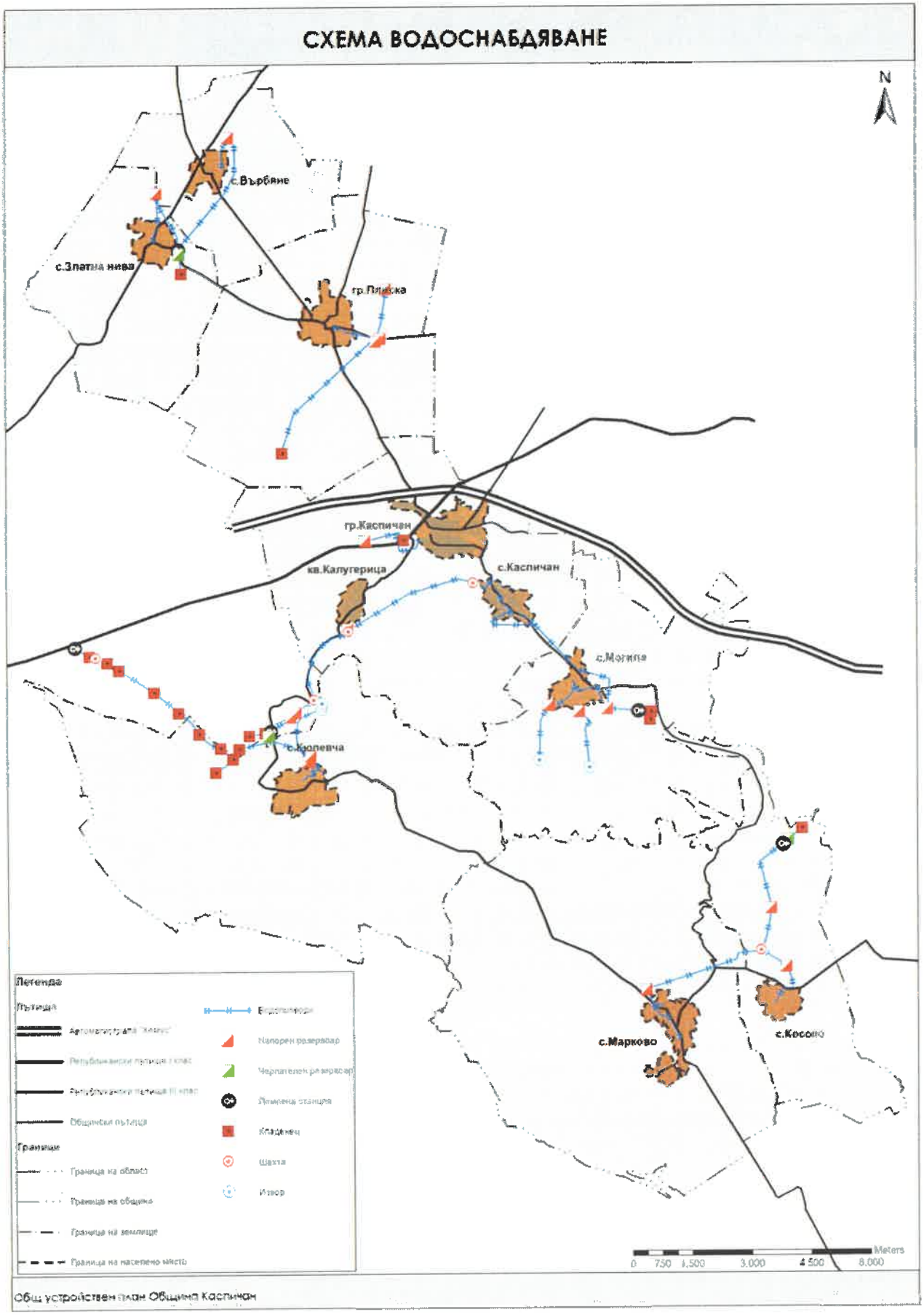
СХЕМА ВОДОСНАБДЯВАНЕ
N
с.Върбяне
с.Златна нива
гр.Лиляка
гр.Каспичан
кв.Калугерица
с.Каспичан
с.Могила
с.Кюлевча
с.Марково
с.Косово
Легенда
Пътища
Автомагистрала "Хемус"
Републикански пътища I клас
Републикански пътища II клас
Общински пътища
Граници
Граница на област
Граница на община
Граница на землище
Граница на населено място
Водопроводи
Напорен резервоар
Черпателен резервоар
Помпена станция
Кладенец
Шахта
Извор
0 750 1,500 3,000 4,500 6,000
Meters
Общ устройствен план Община Каспичан

8.1.6. ПЪТНА И ЖЕЛЕЗОПЪТНА МРЕЖА (КЛАСИФИКАЦИЯ И СЪСТОЯНИЕ)

Община Каспичан заема изключително важно стратегическо положение в Североизточна България. Общинският център град Каспичан се намира на около 70 км от големият морски град и пристанищен център Варна, на 65 км от най близкото летище и на 120 км средно от двете големи дунавски пристанища Русе и Силистра. Железопътната гара Каспичан е важен комуникативен и транспортен възел в Североизточна България. Градът е възникнал през 1866 г. като жп станция Шумен на първата жп линия Русе-Варна. През територията на Община Каспичан преминава трасето на автомагистрала Хемус, свързваща Варна със София. Ж.п. гара Каспичан е важен транспортен възел и пресечна точка на две основни ж.п. линии: София - Варна и Русе - Варна като по този начин се осъществява транспортната ж.п. връзка между Черно море (пристанище Варна) и басейна на р.Дунав (пристанище Русе). Пътната мрежа е добре развита, като общината има добра връзка със съседните общини и големите центрове в североизточна България, но състоянието на пътищата в по-голямата си част е много лошо. На територията на общината са изградени общо 100,740 км пътна мрежа, които първи клас 10,5 км. 53,32 - третокласна пътна мрежа и останалите общински пътища.

Таблица 70. Състояние на Републиканската пътна мрежа на територията на Община Каспичан

Път №	Наименование на Републикански път	от км.	до км.	Добро	Средно	Лошо
А-2	"София - Ботевград - Шумен - Девня - Варна"	357+177	362+600	5,423		
		362+600	363+100	0,500		
		363+320	364+000	0,680		
За АМ				6,603	0,000	0,000
I - 2	"Граница Румъния - Русе - Цар Калоян - о.п.Разград - о.п.Шумен- Девня - Варна"	130+046			0,354	
		130+400	134+800	4,400		
				4,400	0,354	0,000
пътни връзки			0,100		0,100	
За пътища 1-ви клас				4,400	0,100	0,000
III-2006	(о.п.Шумен - Девня) Мътница - Мадара - Каспичан(о.п.Шумен - Девня)	84000,000	13+843	5,843		
		13+843	14+500		0,657	
				5,843	0,657	0,000
Ш-2007	(о.п.Шумен-Девня) Каспичан - Плиска - Златна нива	0+000	6+427	6,427		
		6+427	10+747		4,320	
				6,427	4,320	0,000
III-2082	Провадия - Кривия - Равна- Неново - Косово - Марково - Кюлевча - Мадара	17+500	27+000		9,500	
		27+000	29+000			2,000

		29+000	38+536		9,536	
				0,000	19,036	2,000
Ш-7003	(о.п. Дулово-о.п. Шумен)- Приетое - Каолиново - Лятно - Долина - п,к. Лиси връх - Войвода - Избул - Върбяне - Златна нива - Царев брод - о.п. Шумен	30+600	39+600	9,000		
				9,000	0,000	0,000
За пътища III-ти клас				21,270	24,013	2,000

Таблица 71. Населени места и улици, по които преминават републиканска пътна мрежа на територията на Община Каспичан

Път №	Наименование на пътя	Населено място	от км.	до км.	дт.лж.	Наименование на улипата
III-2006	{о.п.Шумен - Девня) Мътни ца -Мадара – Каспичан (о.п. Шумен -Девня)	гр. Каспичан	11+632	13+843	2,211	ул. "Мадарски конник"
						ул. "Ал. Стамболийски"
		гр. Каспичан	0+000	0+508	0,508	ул. "Плиска"
III-2007	(о.п.Шумен-Девня) Каспичан -Плиска - Злата нива	гр. Плиска	5+007	6+427	1 420	ул. "Хан Омуртаг"
						ул."Георги Ванков"
						ул."Пейо К. Яворов"
						ул. "Цар Симеон"
						ул. "Тодор Петков"
III-2082	Провадия - Кривня - Равна - Неново - Косово - Марково - Кюлевча - Мадара	с. Марково	22+675	24+465	1,790	Ул. „Станьо Василев“
		с Кюлевча	34+498	36+046	1,548	ул. "Васил Коларов"
III-7003	(о.п. Дулово- о.п.Шумен) - Пристое - Каолиново - Лятно -Долина - п.к. Лиен връх- Войвода-Избул-Върбяне- Златна нива-Царев брод- о.п.Шумен	с. Върбяне	33+855	34+559	0,704	ул."Георги Димитров"
		с. Златна нива	35+700	36+942	1,242	ул. "Хан Омуртаг"
						ул. "Петър Берон"

Таблица 72. Републиканска пътна мрежа на територията на Община Каспичан

Наименоваие на показателите		КЛАСИФИКАЦИЯ НА ПЪТИЩА					Пътни вр. при възли на крс.	ОБЩО
		АМ	I клас	II клас	III клас	IV клас		
Степен на изграждане на пътищата								0,0000
пътища с настилка	км	6,603	4,754	0,000	47,283	0,000	0,100	58,740

пътища без настилка	км							0,000
Всичко пътища :	км	6,603	4,754		47,283		0,100	58,740
Състояние на настилката								0,000
добро	км	6,603	4,400		21,270			26,063
средно	км		0,354		24,013		0,100	22,277
лошо	км				2,000			10,400
Всичко:	км	6,603	4,754	0,000	47,283	0,000	0,100	58,740
Пътища по вид настилка								0,000
асфалтобетон на	км	6,603	4,754	0,000	47,283		0,100	58,740
Всичко :	км	6,603	4,754	0,000	47,283		0,100	58,740

Таблица 73. Общинска пътна мрежа на територията на Община Каспичан, по които преминават улици IV клас

№ на път	Наименование на пътя	Участък	Населено място	Име на улица
SHU 1080	/I-2/ КАСПИЧАН – ГРАНИЦА ОБЩИНА (КАСПИЧАН – НОВИ ПАЗАР) - ЕНЕВО – НОВИ ПАЗАР – /I–2/	от км.0+000 до км. 1+000	гр.Каспичан	ул. „Александър Стамболийски“
SHU 2081	/SHU 1080/ КАСПИЧАН – ЖП ГАРА КАСПИЧАН – МОГИЛА – /III–2082/	от км.0+000 до км. 19+710	гр.Каспичан с.Каспичан с.Могила	ул. „Мадарски конник“ ул. „Димитър Благоев“ ул. „9-ти май“ ул. „Цар Асен“
SHU 1082	/III - 2007/ ПЛИСКА – ВЪРБЯНЕ – ГРАНИЦА ОБЩИНА (КАСПИЧАН НОВИ ПАЗАР) – ПРАВЕНЦИ	от км.0+500 до км. 5+550	гр. Плиска с.Върбяне	ул. „Цар Самуил“ ул. „Александър Стамболийски“ ул. „Димитър Благоев“ ул. „Георги Димитров“

SHU 1083	/III - 2007/ ПЛИСКА – АРХ. РЕЗЕРВАТ ПЛИСКА	от км.0+000 до км. 2+940	гр.Плиска	ул. „Хан Крум“
SHU 1111	/III - 701/ НОВИ ПАЗАР – ГРАНИЦА ОБЩИНА (НОВИ ПАЗАР – КАСПИЧАН) – ПЛИСКА – /III–2007/	от км.5+500 до км. 8+500	гр.Плиска	ул. „Цар Борис I“
VAR 1210	/III – 731, ЧЕРНООК - БЛЪСКОВО/ - ГРАДИНАРОВО – СНЕЖИНА – ГРАНИЦА ОБЩИНА (ПРОВАДИЯ – КАСПИЧАН) – МАРКОВО /III–2082/	от км.20+910 до км. 23+920	с.Марково	ул. „Станьо Василев“

На територията на общината са изградени общо 100,74 км. пътна мрежа, от които първи клас 10,5 км., третокласна пътна мрежа 53,32 км. и 36,92 км. общински пътища.

Общинските пътища на територията на община Каспичан са:

- SHU1080 20056 /I-2/ Каспичан - Граница общ (Каспичан - Нови пазар) - Енево - Нови пазар
- SHU1082 20059 /III - 2007 / Плиска - Върбяне - Граница общ.(Каспичан - Нови пазар) – Правенци
- SHU1083 20063 /III - 2007/ Плиска - археол.резерват Плиска
- SHU1111 20061 (1) /III - 701 /Нови пазар - Граница общ.(Нови пазар - Каспичан) - Плиска / III - 2007/
- VAR1210 20054 /III - 731, Черноок - Блъсково /Градинарово - Снежина -1 раница общ. (Провадия - Каспичан) - Марково / III - 2082/
- SHU2081 20058 /SHU1080/Каспичан - жп гара Каспичан - Могила-/III - 2082/

Категоризацията на жп линията, преминаваща през територията на Община Каспичан, съгласно „Наредба за категоризация на железопътните линии в Република България, включени в железопътната инфраструктура, и закриване на отделни линии или участъци от линии“, е железопътна линия I категория.

Класификация на жп линията, преминаваща през територията на община Каспичан, съгласно Нормативната уредба на ДП „НК ЖИ” по товаронапражение е V ТИ клас.

Дължината на железопътната мрежа на територията на община Каспичан е както следва:

- По втора главна жп. линия София - Варна от км 453+481 до км 470+464 с дължина 16,983 км.
- По девета главна жп линия Русе - Каспичан от км 124+518 до км 136+138 е дължина 11,620 км.

- По жп линията Каспичан — Нови пазар от км 0+000 до км 2+020 е дължина 2,020 км.

На територията на общината са разположени 5 броя прелези, както следва:

- По втора жп. линия на км 460+620 и на км 466+310 в междугарието Каспичан - Провадия.

По девета жп. линия на км 125+403 и 125+825 в междугарието Хитрино - Плиска и на км 130+300 в междугарието Плиска - Каспичан.

В обсега на общината се намират гара Каспичан (км 459+400 по II-ра жп линия и 137+470 по IX-та жп линия), Плиска (км 129+870 по IX-та жп линия) и спирките Калугерица (км 455+364 по II-ра жп линия) и Златка нива (км 125+706 по IX жп линия).

Техническото състояние на релсо-траверсовата скара е добро и гарантира заложените в графика за движение на влаковете скорости.

На територията на община Каспичан се намират участъци от 2-ра основна железопътна линия София - Мездра - Горна Оряховица - Каспичан - Синдел - Варна и 9-та основна железопътна линия Русе разпределителна - Каспичан.

- От 2-ра основна железопътна линия са междугарията Мадара-Калугерица (частично), Калугерица- Каспичан (цялото) и Каспичан-Невша (частично),
- От 9-та основна железопътна линия са междугарията Хитрино-Плиска (частично) и Плиска- Каспичан (цялото).

ДП НКЖИ проекти се предвижда следната бъдеща реализация до 2022 година:

- за жп линията Русе-Каспичан-Варна, част от която се намира на територията на Община Каспичан, е разработен технически проект за възстановяване на проектните параметри, който не предвижда напускане на границите на поземлените имоти по съществуващото жп трасе;
- предстои инсталиране на оптичен кабел от жп гара Каспичан до жп гара Русе

СХЕМА ПЪТНА МРЕЖА

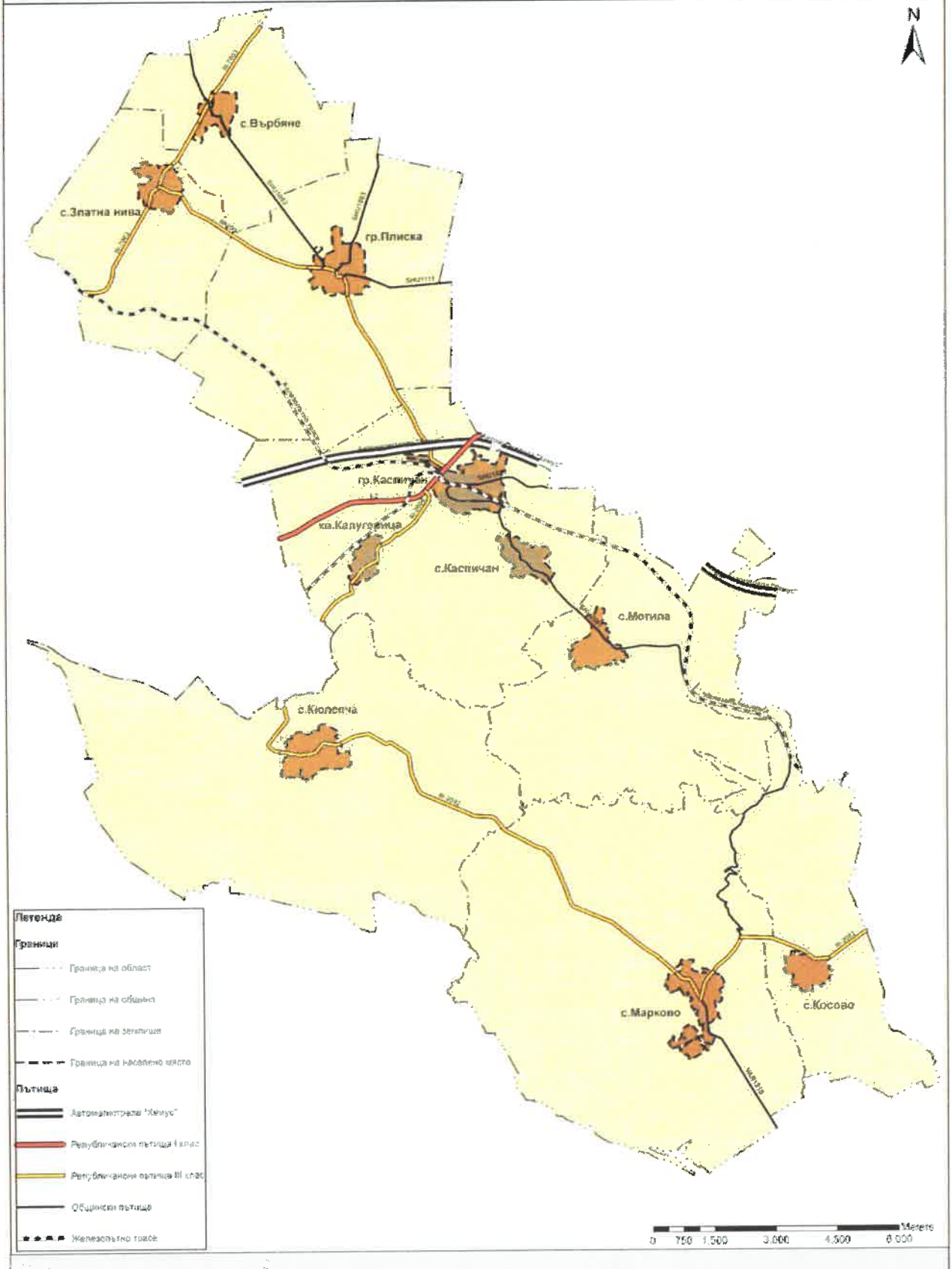

Общ устройствен план Община Каспичан

8.1.7. СМЕТОСЪБИРАНЕ И ТРЕТИРАНЕ НА ОТПАДЪЦИТЕ, ДЕПА ЗА ОТПАДЪЦИ

На територията на Община Каспичан за закрити всички нерегламентирани сметища, като за общинското депо за ТБО в с.Каспичан е приета техническа и биологическа рекутивация. На територията на с. Каспичан е закрито и промишленото сметище на фирма "Рока България" АД, гр.Каспичан. През 2008 година е спряно от експлоатация Депо за твърди битови отпадъци гр. Каспичан, намиращ се в имот №000131, УПИ I от плана на с.Каспичан. През 2012 година е спечелен проект по Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда /ПУДООС/ за „Закриване и рекултивация на общинско депо за битови отпадъци в село Каспичан, община Каспичан".

Във всички населени места на територията на община Каспичан е въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци. Събраните ТБО се транспортират до регионалното депо за неопасни отпадъци в гр.Шумен, кв.Дивдядово.

Община Каспичан участва като член в „Регионално сдружение за управление на отпадъците на общините в област Шумен".

През месец октомври 2008 година е въведена система за разделно събиране на отпадъци от опаковки чрез договор за сътрудничество с Организацията по оползотворяване на отпадъци от опаковки „Булекопак"АД. Към 2013 година процентът на населението от Община Каспичан, обслужвано с контейнери за разделно събиране, е 96.34%.

Въведени са системи за разделно събиране на масово разпространените отпадаци, излязло от употреба електрическо и електронно оборудване /ИУЕЕО/ чрез договор с „Грийнтех България" АД, негодни за употреба батерии и акумулатори /НУБА/ чрез договор с „Рекобат" АД, излезли от употреба моторни превозни средства /ИУМПС/ чрез договор с „Българска рециклираща компания" АД.

Строителните отпадъци, образувани от територията на общината, се предават за обработка на фирма съгласно сключен договор.

Таблица 74: Генерирани отпадъци на територията на Община Каспичан през 2014 г., 2015 г. и 2016 г.

Година	Генерирани отпадъци / тона	Сепарирани отпадъци / тона	Депонирани отпадъци / тона
2014	2472,704	0	2472,704
2015	2359,132	0	2359,132
2016	2118,220	2118,220	1504,896

Източник: Община Каспичан

Необходимо е да се предприемат мерки за въвеждане на система за разделно събиране, транспортиране и последващо компостиране на биоразградимите отпадъци, генерирани от дейностите, свързани с поддръжката на зелените площи от територията на общината и образуваните от домакинствата, което от своя страна ще доведе до облекчаване на систамата за сметосъбиране на битовите отпадъци и по този начин ще бъдат изпълнени заложените цели в Закона за управление на отпадъците. За отделянето и третирането на биоразградимите отпадъци от общия поток битови отпадъци е необходимо изграждането на площадка за компостиране.

Изводи за техническата инфраструктура:

- всички населени маста разполагат с изградена инфраструктура по отношение на електроснабдяване, водоснабдяване, съобщителни връзки и транспортен достъп, но нямат изградена канализация
- необходимо да се изгради нов трафопост за покриване на новите промишлени нужди на гр. каспичан
- в населените места електропреностната мрежа е амортизирана и се нуждае от цялостна подмяна.
- Община Каспичан има значителен потенциал за по-широко използване на ВЕИ. Природните условия са подходящи за използване на слънчева енергия за производство на електроенергия, има възможности за разполагане на слънчеви и фотоволтаични инсталации.
- изградена канализация има само в град Каспичан, която не включва квартал Калугерица. Във всички останали селища се използват септични ями
- липсват пречиствателни съоръжения за отпадните води
- през територията на общината преминава основен газопровод, чрез който са газифицирани няколко предприятия, ЦНСТ „Слънце", ОДЗ "Снежанка", СОУ „П. Волов", както и част от жилищните сгради.
- през територията на Община Каспичан преминава трасето на автомагистрала Хемус, свързваща Варна със София.
- ж.п. гара Каспичан е важен транспортен възел и пресечна точка на две основни ж.п. линии : София - Варна и Русе – Варна
- във всички населени места на територията на община Каспичан е въведено организирано сметосъбиране и сметоизвозване на битови отпадъци

9. ОТДИХ И ТУРИЗЪМ

9.1. ОБЕКТИ, ЗНАЧИМОСТ И СОБСТВЕНОСТ

На територията на общината попада НИАР Плиска и част от НИАР Мадара, като в част от скалният венец. Националният историко-археологически резерват Плиска представлява археологически разкопки, които разкриват градоустройството на първата българска столица. Днес Плиска е малко населено място, но останките разкриват един далечен, величествен свят. Представен е стария град, разделен на две части - вътрешна и външна част. Най-запазени са портата на града и базиликата, която е била средище на българската култура и писменост и най-вероятно там са работили учениците на Кирил и Методий.

На територията на общината има един културен комплекс с национално значение „Дворът на кирилицата", част от културно-историческия комплекс „Стара Плиска", който се състои от над 2 метра високи букви (кирилицата) и скулптури на цар Борис и на св. Кирил и св. Методий. Шест от буквите изписват името на първата българска столица Плиска. Останалите са разположени свободно върху затревената площ, без да следват азбучния ред.

Друга забележителност в землището на града е голямата базилика в Плиска, която е построена през 875 г. и представлява е религиозно-дворцов комплекс, в чиито предели влизат базилика, манастир и архиепископски дворец. Намира се до Националния историко-археологически резерват Плиска и е един от най-големите храмове в Югоизточна Европа през Средновековието. В продължение на няколко стотин години е изпълнявала функциите на катедрален храм и княжеска, манастирска и епископска църква. Базиликата е била оградена с каменна стена с височина над 4 м.

Община Каспичан притежава потенциал за развитие на културно-историческия туризъм, както и на природния /еко туризъм/. Културният календар на община Каспичан включва множество събития, провеждани през годината, които привличат туристически интерес и биха могли да доразвият културния туризъм в културно събитиен.

В общината са разположени редица недвижими културни ценности, категоризирани с национално и местно значение като Голямата Базилика, Побитите камъни в село Златна нива, също така многото възрожденски къщи, разположени в село Кюлевча, а и единствената по рода си Първа частна етнографска колекция, регистрирана в РИМ Шумен, притежание на етнографска къща Калугерци, намираща се в кв.Калугерица, град Каспичан.

В местността Кирека, гр. Каспичан е открита раннохристянска скална гробница, изцяло вкопана в скалата, за която се предполага, че датира от IV-V век, защото носи всички

белези на трако-римските некрополни съоръжения.

В село Марково се намира еднокорабна и едноапсидна църква с каменен градеж от 1856 година.

Сред обектите могат да се споменат и двете стари възрожденски църкви в село Каспичан и село Косово, „Св.Николай Летни" и „Св.Атанасий".

В землището на с. Могила се намират могила "Тепето", водопади Шарлака, местност Елемето и скалният манастир Гюле Бахча.

Голям е броя на къщите за гости, като преобладаващите са в село Кюлевча и село Могила. През 2017 година общият брой туристически обекти наброяват 20, от които: 2 хотела, 16 къщи за гости и 2 комплекса.

В местността „Кирека" е разположен и хотел „Кирека". Основният туристопоток е в град Плиска, заради НИАР Плиска и отскоро отворения „Двор на кирилицата", като през летния сезон туристите наброяват над 60 хиляди капацитет. Като цяло легловата база на туристическите обекти в община Каспичан е с капацитет 241, туристите, регистрирани през регистър за 2016 година са около 2020.

Таблица 75. Обекти на туристическата инфраструктура в Община Каспичан

Обект	Категория	Капацитет	Местоположение
Семейният хотел „Кирека"	две звезди	44 легла	местността „Кирека"
Хотел-механа „Канцлера"	две звезди	40 легла	град Каспичан
„Вила Булгара Еко"	три звезди	30 легла	село Кюлевча
Комплексът „Хановете"	три звезди	25 легла	град Плиска
Къща за гости Чифлик "Елена"	три звезди		село Кюлевча
Къща за гости „При Пената"	три звезди		град Плиска
Къща за гости „Станю Делиолувата Къща"	три звезди		село Могила
Къща за гости „Вила Етно"			село Кюлевча
Къща за гости „Ралица"			село Кюлевча
Къща за гости „Камелия",			село Кюлевча
Къща за гости „При бай Руси",			село Кюлевча
Къща за гости „Рай"			село Кюлевча
Къща за гости „Старата България"			село Кюлевча
Къща за гости „Татар"			село Могила
Къща за гости „Петрова къща"			село Могила
Комплекс „Могила"			село Могила
Комплекс „Стара Плиска"			град Плиска
Къща за гости „Булгари"			село Златна нива

Източник: Община Каспичан, 2017 г.; Стратегия за развитие на туризма в Община Каспичан 2014-2020

Град Каспичан има градски парк и стадион. През 2008 г. по проект "Красива България" е извършен ремонт на стадион "Локомотив" в града. По Програмата за развитие на селските райони Държавният фонд „Земеделие" одобрява проект на община Каспичан на стойност 104 812 лева по мярка 313 „Насърчаване на туристическите дейности" за изграждане на парк-музей, в който ще бъдат показани макети на култови сгради от времето на създаването на нашата държава - Голямата базилика, Крумовият дворец и тронната зала. Предвижда се в парковия комплекс да има търговски базар за местните занаятчии, а също и туристически информационен център, както и места за отдих.

Маркирането на екопътеки и определянето на места за пикник би могло да постави начало на популяризиране и разработване на нови продукти за алтернативни форми на туризъм, представящи богатите природни забележителности на резервата и редките растителни и животински видове. Въпреки набелязаните мерки инфраструктурата на отдиха в община Каспичан е все още слабо развита и морално остаряла.

Голяма част от туристическите обекти за отдих са частна собственост, като държавна са местността „Кирека", стопанисвана от фирма, и НИАР Плиска.

Община Каспичан има традиции и потенциал за развитие на следните видове спортове, които биха привлякли туристическия интерес: скално катерене; спортен риболов; ракетомоделизъм; спортно ориентиране и др.

9.2. ВЛИЯНИЕ В ОБЩОТО ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

През последните 5 години се отчита нарастване броя на местата за настаняване и наличните легла. За периода 2012-2015 г. реализираните нощувки и приходите от тях нарастват повече от два пъти.

Таблица 76. Дейност на категоризирани места за настаняване с 10 и повече легла, за периода 2011-2015 г. в община Каспичан

Показатели	2011	2012	2013	2014	2015
Места за настаняване с 10 и повече легла /брой/	2	5	7	9	10
Легла /брой/	67	144	155	182	192
Легладенонощия /брой/	24 455	31 043	49 112	59 520	60 287
Стаи /брой/	34	55	80	90	94
Реализирани нощувки /брой/		2 949	6 448	5 987	6 599
Пренощували лица /брой/		1 738	3 523	3 087	3 908
Приходи от нощувки /лв./		113 801	189 711	209 834	253 014

Таблица 76.1. Дейност на категоризирани хотели с 10 и повече легла, за периода 2011-2015 г. в община Каспичан

Показатели	2011	2012	2013	2014	2015
Хотели с 10 и повече легла /брой/	2	5	6	7	7
Легла /брой/	67	144	138	155	155
Легладенонощия /брой/	24 455	31 043	43 313	49 975	48 902
Стаи /брой/	34	55	70	75	75
Реализирани нощувки /брой/		2 949	5 357	4 593	4 927
Пренощували лица /брой/		1 738	2 901	2 317	2 836
Приходи от нощувки /лв./		113 801	118 240	119 508	135 550

Източник: НСИ, 2017 г.

През последните години се отчитата положителни тенденции по отношение на развитието на броя реализирани нощувки и приходите от тях, като се наблюдава постоянното им увеличаване.

Таблица 77. Реализирани нощувки и приходи от нощувки в местата за настаняване в Община Каспичан за периода 2001 - 2016 година

Година	Реализирани нощувки в места за настаняване - брой	Приходи от нощувки в места за настаняване - лв
2001	-	-
2002	-	-
2003	-	-
2004	715	13662
2005	3194	65679
2006	8006	132911
2007	5043	98697
2008	3245	91457
2009	3689	82985
2010	1868	46148
2011	1527	123246
2012	2949	113801
2013	6448	189711
2014	5987	209834
2015	6599	253014
2016	7641	402555

Източник: НСИ, 2017 г.; Включват се категоризирани места за настаняване с над 10 легла, функционирали през съответния период.

Развитието на туризма е една от реалните посоки за постигане на икономически възход на общината. Красотата на природните дадености, биологичното разнообразие, наличието на защитени зони - защитена зона "Провадийско-роякско плато" за опазване на дивите птици, защитена зона "Провадийско-роякско плато" за опазване на природните местообитания, защитена зона "Каменица" за опазване на природните местообитания и защитената местност "Каньона", историческите паметници от началото на създаването на българската държава - Националния историко-археологически резерват „Плиска" и част от Националния историко-археологически резерват „Мадарски конник", както и запазените културно-битови специфики от живота на местното население - Етнографски къща-музей Калугерци са добра основа и ресурс за развитие на туристическите услуги в региона.

Изводи за отдиха и туризма:

- богатство на туристически ресурси и потенциали
- природни и антропогенни фактори за развитие на отдиха и туризма
- изградена и функционираща мрежа от обекти на туристическата инфраструктура
- инфраструктурата на отдиха в община Каспичан е все още слабо развита и морално остаряла
- традици и потенциал за развитие на следните видове спортове, които биха привлякли туристическия интерес: скално катерене; спортен риболов; ракетомоделизъм; спортно ориентиране
- през последните 5 години се отчита нарастване броя на местата за настаняване и наличните легла. За периода 2012-2015 г. реализираните нощувки и приходите от тях нарастват повече от два пъти.
- през последните години се отчитата положителни тенденции по отношение на развитието на броя реализирани нощувки и приходите от тях, като се наблюдава постоянното им увеличаване

СХЕМА ОТДИХ И ТУРИЗЪМ

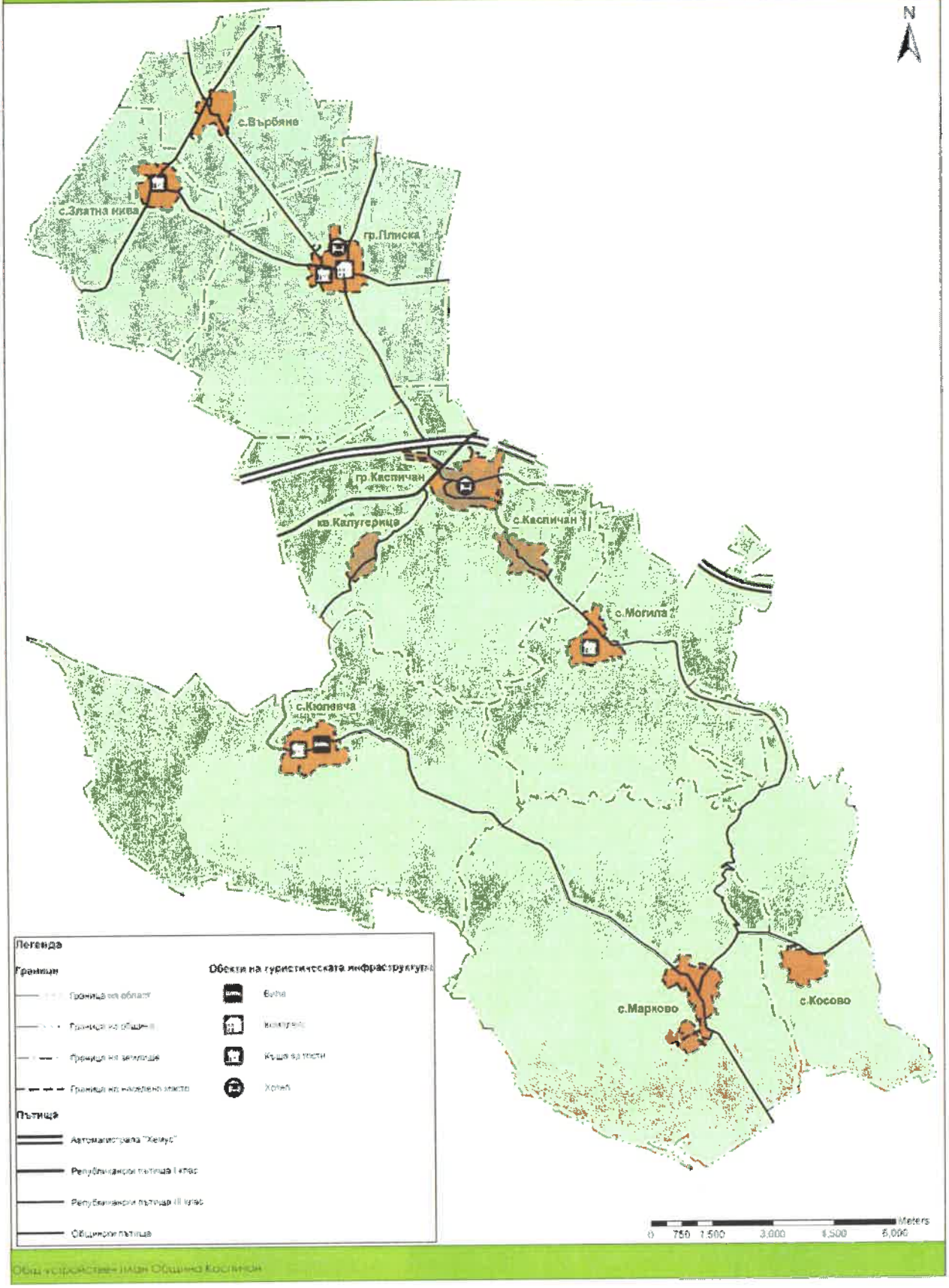

II. ПРОГНОЗА

1. СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКО РАЗВИТИЕ

1.1. ПРОГНОЗА ЗА ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ

Развитието на населението се базира на естественото възпроизводство на населението (фертилни контингенти, очаквана фертилност, смъртност, средна продължителност на живота) и механичния прираст.

За Община Каспичан е характерна благоприятна възрастова структура с висок дял на фертилните контингенти, нисък дял на възрастното население и високи стойности на младите хора.

Прогнозата за демографското развитие на Община Каспичан за периода до 2035 г. е направена посредством екстраполационен метод – на база тенденции в развитието на населението за последните 20 г., тъй като се очаква темпът на намаляване на населението да се запази и в перспектива.

Прогнозата е разработена в три варианта - песимистичен, реалистичен и оптимистичен, като в таблица 78 е представено очакваното демографско развитие при трите варианта за 2020, 2025, 2030 и 2035 г.

И в трите варианта на развитие се очаква намаляване на населението на Община Каспичан като цяло, така и по отделните населени места, но с различни темпове.

Таблица 78. Прогнозно демографско развитие на Община Каспичан – песимистичен, реалистичен и оптимистичен вариант

Песимистичен вариант	**2020**	**2025**	**2030**	**2035**
Население Община Каспичан	7295	6875	6413	5932
0-14 г.	1173	1095	954	809
15-64 г.	4246	4088	3906	3737
65+ г.	1876	1692	1553	1385
с.Върбяне	240	227	213	198
с.Златна нива	599	593	587	581
гр.Каспичан	2775	2622	2457	2284
с.Каспичан	1349	1313	1273	1232
с.Косово	232	214	195	175
с.Кюлевча	298	249	195	139
с.Марково	700	658	612	565
с.Могила	308	276	236	195
гр.Плиска	793	722	645	565
Реалистичен вариант	**2020**	**2025**	**2030**	**2035**
Население Община Каспичан	7334	6955	6542	6114

0-14 г.	1215	1119	1014	904
15-64 г.	4236	4109	3966	3818
65+ г.	1883	1727	1562	1392
с.Върбяне	242	230	217	203
с.Златна нива	599	594	589	583
гр.Каспичан	2789	2651	2503	2350
с.Каспичан	1353	1320	1284	1248
с.Косово	234	218	200	182
с.Кюлевча	303	258	210	160
с.Марково	704	666	625	583
с.Могила	311	283	248	211
гр.Плиска	800	736	667	595
Оптимистичен вариант	2020	2025	2030	2035
Население Община Каспичан	7408	7120	6803	6476
0-14 г.	1205	1169	1076	984
15-64 г.	4285	4173	4056	3943
65+ г.	1917	1778	1671	1549
с.Върбяне	244	235	225	215
с.Златна нива	600	596	592	588
гр.Каспичан	2817	2710	2597	2479
с.Каспичан	1359	1334	1307	1279
с.Косово	237	225	211	198
с.Кюлевча	312	278	240	202
с.Марково	712	682	651	618
с.Могила	313	297	270	242
гр.Плиска	813	763	710	656

Според песимистичния вариант, при запазване на параметрите на естественото възпроизводство, към края на прогнозния период населението на Община Каспичан ще достигне 5932 души. При този вариант на относително забавяне развитието на населението е прогнозирано при хипотези за неблагоприятни социално-икономически процеси в страната.

Според реалистичния вариант, като най-вероятен за сбъдване, формиралите се възрастови структури, в съчетание с миграционните процеси ще имат определящо значение за развитието на населението в перспектива. Предвижда се към края на прогнозния период населението на общината да бъде 6114 души. Реалистичният вариант (при хипотеза за конвергентност) е съобразен с нормативните изисквания на Европейския съюз за демографското и социално-икономическото развитие на страните членки.

Оптимистичният вариант се базира на възприетите хипотези за развитие на основните демографски процеси, които в началото на прогнозния период са близки до тези на останалите варианти, като се предвижда постепенно нарастване на населението, което към 2035 г. да достигне 6476 души. При този вариант на относително ускоряване се предполага, че демографското развитие ще протича при благоприятни социално-икономически процеси в страната.

Графика 10. Прогноза за развитие на населението на Община Каспичан

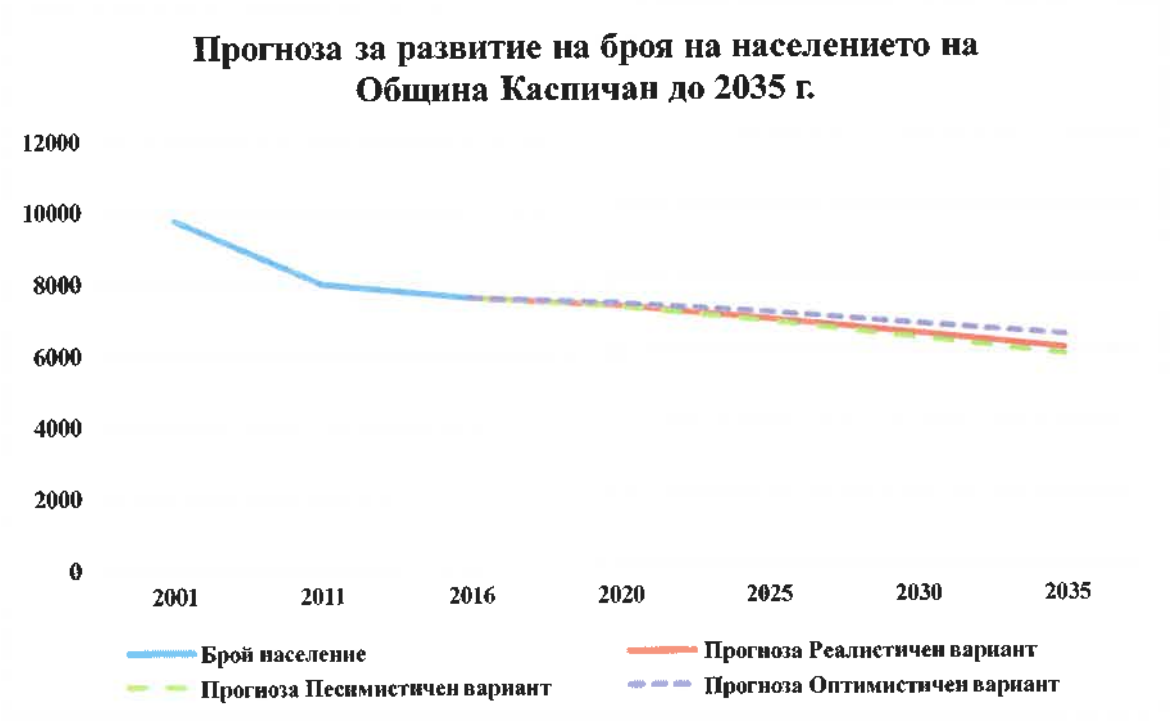

1.2. ПРОГНОЗА ЗА ИКОНОМИЧЕСКОТО РАЗВИТИЕ

В бъдеще се очаква запазване на тенденциите на увеличаване на общия брой икономически субекти на територията на Община Каспичан, очаква се нарастване броя на микропредприятията и запазване броя на малките предприятия. В бъдеще ще се запази тенденцията да няма средни и големи предприятия.

Таблица 79. Прогноза за икономическо развитие – брой икономически субекти на територията на Община Каспичан

Година		2020	2025	2030	2035
Микро	(до 9 заети)	193	199	206	212
Малки	(10 до 49 заети)	18	18	18	18
Средни	(50 до 249 заети)	-	-	-	-
Големи	(над 250 заети)	-	-	-	-

Общо	211	217	224	230

Графика 11. Прогноза за икономическо развитие – брой икономически субекти на територията на Община Каспичан

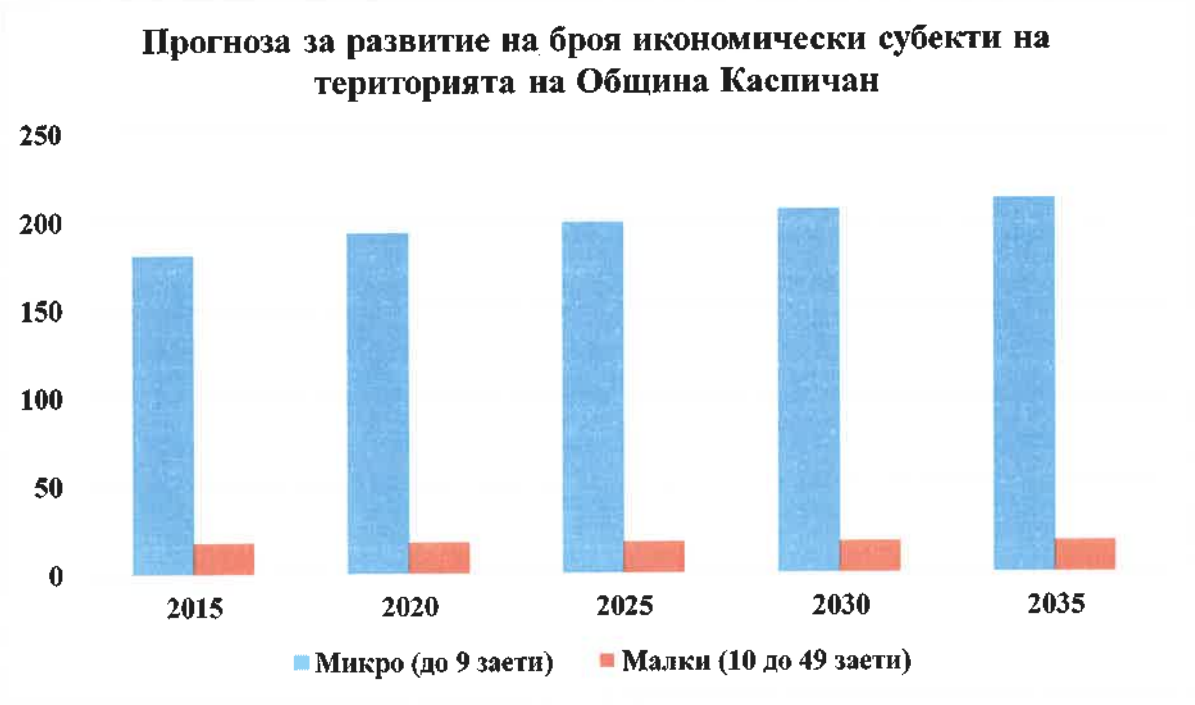

До края на прогнозния период се очаква увеличаване на нетните приходи от продажби с около 12%. Нарастване се очаква и в отделните икономически дейности.

Таблица 80. Прогноза за икономическо развитие - нетни приходи от продажби по икономически дейности

Икономически дейности	Нетни приходи от продажби			
	2020	2025	2030	2035
Общо	134 976	140 982	146 987	152 993
Селско, горско и рибно стопанство	18 069	19 449	20 830	22 210
Преработваща промишленост	107 786	112 810	117 835	122 860
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	6 376	5 837	5 298	4 759
Транспорт, складиране и пощи	1 693	1 755	1 816	1 878
Хотелиерство и ресторантьорство	658	725	791	857
Операции с недвижими имоти	94	98	103	108
Професионални дейности и научни изследвания	89	96	103	110
Хуманно здравеопазване и социална работа	192	190	189	187
Други дейности	19	21	23	25

Графика 12. Прогноза за икономическо развитие – нетни приходи от продажби по икономически дейности

По отношение на структурата на заетостта се очаква нарастване както на общия брой на заетите лица, така и на заетите в отделните сектори с изключение на секторите „Транспорт, складиране и пощи“ и „Образование“, където ще се запази тенденцията на намаляване на заетостта. Прогнозно към края на периода се очаква нарастване на заетите лица с около 12%.

Таблица 81. Прогноза за развитие на заетостта - наети лица по трудово и служебно правоотношение в Община Каспичан

Година	2020	2025	2030	2035
Общо	2241	2321	2402	2482
Селско, горско и рибно стопанство	179	188	196	204
Преработваща промишленост	1444	1505	1565	1625
Доставяне на води; канализационни услуги, управление на отпадъци и възстановяване	32	35	37	40
Търговия; ремонт на автомобили и мотоциклети	107	122	137	152
Транспорт, складиране и пощи	208	199	190	181
Хотелиерство и ресторантьорство	39	43	47	50

Финансови и застрахователни дейности	4	4	4	4
Образование	144	141	139	136
Хуманно здравеопазване и социална работа	69	71	73	75
Други дейности	14	14	14	14

Прогнозата за икономическото развитие включва:

- **Развитие на селското и горското стопанство**
  - Създаване на нови земеделски стопанства за отглеждане на трайни насаждения и зеленчукопроизводство
  - Създаване, модернизация и разширяване на животновъдните обекти
  - Създаване на ловни бази за развитие на ловното стопанство
  - Увеличаване на трайните насаждения (лозя, овощни градини и други);
  - Изграждане и модернизиране на хидромелиоративна инфраструктура;
  - Увеличаване на площите за поливното земеделие;
  - Развитие на зеленчукопроизводство.
- **Развитие на промишлеността**
  - Създаване на нови и разрастване на съществуващите предприятия в промишлеността, търговията, услугите
  - Изграждане на логистични центрове
  - Изграждане на инфраструктура в нова индустриална зона на град Каспичан, включваща електрифициране, ВиК, газифициране и асфалтирани пътища
- **Развитие на туризма**
  - Създаване на къщи за гости и места за настаняване
  - Развитие на интегриран туристически продукт и маркетинг за привличане на туристи
  - Осигуряване статут на „туристическо селище" за с. Кюлевча
  - Възстановяване, опазване, експониране, социализиране, оборудване на туристически атракции и подобряване на обслужващата инфраструктура
  - Създаване на туристически атракции (музей на открито, исторически възстановки, възстановяване на стари занаяти) в гр. Плиска и кв. Калугерица
  - Развитие на туристическата инфраструктура, необходима за нуждите на атракциите и подобряване на транспортния достъп;
  - Създаване на екопътеки и еко-маршрути
  - Изграждане на хотел с капацитет 100 легла, тенис корт и плувен басейн
  - Създаване на спортен комплекс със спортна зала, открити спортни

площадки и плувен басейн

- Развитие на туристически атракции за селски, приключенски и спортен туризъм

За края на периода се очаква развитие на туристическия сектор чрез привличане на по-голям брой туристи и увеличаване на легловата база.

Прогнозирането на очаквания туристически поток се базира на изчисления по следната формула: N=N0*(1+p/100), където N0 е брой нощувки за последната година, а p е среден годишен прираст. За 25-годишен период, ако p се приеме за единица, се получава следното: N=x*(1+0,01) n, като очакваните стойности са представени в таблица 82.

Таблица 82. Прогноза за очакваните реализирани нощувки за периода 2011-2035 г.

Година	2020	2025	2030	2035
Реализирани нощувки	7947	8329	8712	9094

1.3. ПРОГНОЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНАТА БАЗА

Бъдещото развитие на социалната база включва оразмеряване на броя и капацитета на инфраструктурата на образованието и здравеопазването чрез прилагане на действащите нормативи за задоволеност и обхванатост на населението.

➢ **Прогнозното развитие на социалната база включва:**

- Изграждане на паркинг и два тенис корта в ПИ 040028 в землището на гр. Плиска
- Ремонт и обновяване на спортни съоръжения във всички населени места
- Изграждане на нови детски и спортни площадки в община Каспичан
- Благоустрояване и изграждане на паркове, зелени площи, зони за отдих, паркинги и други обществени територии;

➢ **Прогноза за развитие на образованието**

По отношение на прогнозното развитие на учащите в училищата в Община Каспичан се очаква продължаване на тенденцията за постепеннонамаляване на учениците и съответно на броя на паралелките в училищата, като в паралелките от I – IV клас се очаква да се закрива по една паралелка на всеки пет години съгласно нормативите за брой ученици съгласно Наредба за финансирането на институциите в системата на предучилищното и училищното образование, приета с ПМС № 219 от 05.10.2017 г.

За паралелките от V - VII клас се очаква закриване на две паралелки през 2020 г. и по една на всеки пет години след това.

За паралелките от VIII - XII клас се очаква намаляване на броя на паралелките до 2020 г. с една, и закриване на още една паралелка през 2035 г.

Прогнозното развитие очертава тенденция на намаляване на броя на учащите във всяка една от трите групи.

Таблица 83. Прогноза за развитието на учащите в системата на образованието по класове за периода 2015-2035 г.

Година	2020	2025	2030	2035
Учащи I - IV клас	253	240	213	200
Учащи V - VII клас	260	248	226	215
Учащи VIII - XII клас	61	59	55	53
Паралелки I - IV клас	15	14	13	12
Паралелки V - VII клас	14	13	12	11
Паралелки VIII - XII клас	3	3	3	2

- **Прогноза за развитие на здравеопазването и социалните дейности**

Броят на лекарските практики в първичната извънболнична медицина помощ и денталните практики не покрива минималния брой заложен по областна здравна карта. Ето защо е необходимо да се осигурят още две лекарски практики в първичната извънболнична медицина помощ и още една дентална практика.

Таблица 84. Прогноза за броя и разпределението на лекарските практики в първичната извънболнична медицина помощ в съответствие с изискването по здравна карта в област Шумен

Център на лекарската практика	Населени места, обслужвани от практиката	Лекарска практика
Общо	Община Каспичан	5
Плиска	Плиска, Златна нива, Върбяне	1
Марково	Марково, Косово, Кюлевча	1
Каспичан	Каспичан , Каспичан село, Могила	3

Таблица 85. Прогноза за броя и разпределението на лекарските практики по дентална медицина в първичната извънболнична помощ в съответствие с изискването по здравна карта в област Шумен

Център на денталната практика	Населени места, обслужвани от практиката	Дентална практика
Общо	Община Каспичан	5

Плиска	Плиска, Златна нива, Върбяне	1
Марково	Марково, Косово, Кюлевча	1
Каспичан	Каспичан , Каспичан село, Могила	3

- **Прогнозното развитие на здравеопазването и социалните дейности включва:**
  - Разкриване на два центъра от семеен тип за настаняване на възрастни хора в с.Кюлевча и за възрастни хора с увреждания в с.Върбяне с капацитет по 15 места.
  - Разкриване на два центъра за настаняване от семеен тип за лица от 11 до 18 годишна възраст с общ капацитет 8 места, разположени в две общински жилища
  - Разкриване на Кризисен център за деца от 3 до 12 годишна възраст с капацитет 10 места
  - Повишаване броя на лекарите и стоматолозите, обслужващи населението на общината;
  - Подобряване достъпа и осигуряване на мобилност на медицинските услуги;

- **Прогноза за развитие на културата**

По отношение развитието на културата, ОУПО е инструмент за решаване на основните проблеми като включването на културното наследство в единна мрежа и осигуряване на ресурси за финансиране на консервационни и реставрационни дейности. В прогнозното развитие се залага спазване на устройствени режими по реда на ЗУТ и устойчиво развитие и управление на обектите.

Прогнозното развитие включва:

- Изработване на планове за опазване и управление на обектите, които представляват недвижими културни ценности, като с приоритет да бъде изработен такъв за археологическите резервати на територията на общината
- Съхраняване, реставрация, консервация и социализиране на културно-историческото наследство
- Възстановяване и опазване на религиозни храмове на територията на община Каспичан
- Подобряване на достъпа до културни услуги в адаптирана архитектурна среда
- Изработване на културно-туристически маршрути – градски, междуселищни, обвързани с регионалните и националните културни маршрути, както и с

европейските културни коридори

В културно туристическите мршрути следва да бъдат включени следните значими обекти, които представляват недвижими културни ценности:

Таблица 86. Недвижими културни ценности за включване в градски и междуселищни културно-туристически маршрути

Населено място	Наименование на културен обект
с.Златна нива	Побити камъни –250м югоизточно и 500м източно
гр.Каспичан	Църква „Св.Никола"
гр.Каспичан	Паша мааза
с.Косово	Църква „Св.Никола"
с.Кюлевча	Тракийско антично селище – м."Гръцка сеч" 2км.югоизточно
с.Кюлевча	Тракийски некропол в селото
с.Кюлевча	Антично селище м."Брястовец" 1 км. Източно
с.Кюлевча	Антично селище – 2 км. Южно
с.Кюлевча	Късноантично селище – 2 км.северно
с.Кюлевча	Църква „Св.Илия"
с.Марково	Църква „Св.Николай"
с.Марково	Тракийски некропол м."Меришка" 1 км. източно
с.Марково	Антично средновековно селище – м."Шарлъка" 1 км южно
с.Марково	Скални килии – м."Шарлъка" 1 км южно
с.Могила	Праисторическо антично и средновековно селище – върху могила 1 км. Западно
с.Могила	Тракийско антично селище – м."Стража" 2 км. западно
с.Могила	Късноантична крепост – м.Гюре бахча – 7 км. югоизточно
с.Могила	Късноантична и средновековна крепост – Градище дузю – 4 км. източно
с.Могила	Скални килии – м."Могилско платно" 7,5 км. югоизточно
с.Могила	Скален манастир – "Платото" 7,5 км. югоизточно
гр.Плиска	Национален археологически резерват Плиска – 3 км. северно
кв.Калугерица	Антично селище – 1,5 км североизточно
кв.Калугерица	Тракийски некропол
кв.Калугерица	Скална гробница м."Кирека" 1 км.югоизточно
кв.Калугерица	Старобългарски надпис 1,5 км. Югоизточно

Близостта на община Шумен и прекия транспортен достъп по първокласен път предполагат създаването на съвместни туристически продукти и разширяване на местните културни маршрути с посещения до: Регионален исторически музей, ИАР „Шуменска крепост", Паметник „Създатели на българската държава", Къща-музей „Панайот Волов",

Къща-музей „Добри Войников", Къща-музей „Лайош Кошут", Музеен комплекс „Панчо Владигеров", Томбул джамия и други обекти.

В културно-туристическите маршрути следва да се интегрират културните прояви в Община Каспичан, които включват ежегодно провеждане на регионални пленери по живопис в село Кюлевча с художници от централна и източна България, регионален фолклорен събор "Кирека пее и танцува", Национален конкурс Майстори на шеговития къс разказ „Зевзек" гр.Каспичан, Национален събор „Дни на предците", гр. Плиска.

1.4. ПРИОРИТЕТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

От извършения социално-икономически анализ на настоящото състояние на Община Каспичан се очертават някои основни приоритети за целесъобразно бъдещо развитие:

Приоритет 1: Икономическо развитие на района, насърчаване на предприемачеството и инвестициите с приоритети туризъм, селско стопанство, промишленост и логистика

Приоритет 2: Развитие на човешкия капитал, подобряване стандарта на живот, повишаване на заетостта, доходите и задържане на младите хора в района

Приоритет 3: Подобряване и възстановяване на техническата инфраструктура, опазване на околната среда и природното богатство

Приоритет 4: Подобряване на качеството и достъпа до административни, здравни, образователни, социални и културни услуги

2. ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ

Общият устройствен план на Община Каспичан очертава пространственото развитие на общината за период от 20 г. чрез определяне на основното и преобладаващото предназначение, режимите на устройство, правилата и нормативите за прилагането на плана, изискванията към подробните устройствени планове и планирането на мрежите и съоръженията на техническата инфраструктура.

2.1. МОДЕЛ НА УРБАНИСТИЧНО РАЗВИТИЕ

В пространствената структура на Община Каспичан в пространствено и функционално отношение се очертава един център – гр. Каспичан, няколко близко разположени, т. нар. „привилегировани" населени места, разположени в границите до 10-15 мин. изохрон, както и 2 по-отдалечени, т. нар. „дискриминирани" населени места, разположени в границата между 20-30 мин. изохрон.

В първата група попадат населените места: с.Каспичан, с.Могила, гр.Плиска, с.Златна нива, с.Върбяне и с.Кюлевча. Във втората група попадат населените места: с. Марково и с. Косово.

Таблица 87: Транспортни и пешеходни изохрони от общинския център до останалите населени места

От общинския център до останалите населени места	Растояние с автомобил /км/	Транспортен изохрон	Пешеходно растояние /км/	Пешеходен изохрон
Населени места около главния център гр. Каспичан				
с.Каспичан	1.49 км	3 мин.	1.01 км	13 мин.
с.Могила	6.34 км	9 мин.	7.42 км	1 ч. 31 мин.
гр.Плиска	7.88 км	10 мин.	5.67 км	1 ч. 8 мин.
с.Златна нива	10.15 км	13 мин.	10.62 км	2 ч. 5 мин.
с.Върбяне	13.34 км	15 мин.	11.10 км	2 ч. 10 мин.
с.Кюлевча	11.71 км	15 мин.	9.80 км	2 ч. 3 мин.
с.Марково	24.55 км	23 мин.	21.72 км	4 ч. 32 мин.
с.Косово	27.57 км	28 мин.	21.69 км	4 ч. 31 мин.

При извършен анализ на отделните населени места и доколко те отговарят на избрани критерии се очертават два вида населени места:

- Първа група – населени места, не отговарящи не нито един критерий – с. Върбяне и с. Кюлевча
- Втора група - населени места, отговарящи само на един критерий „Наличие на детска градина“ - с.Златна нива, с.Каспичан, с.Косово
- Трета група - населени места, отговарящи на всички критерии - гр. Каспичан, гр.Плиска, с.Марково.

Анализът показва, че се открояват две населени места, които отговарят на равен брой критерии с общинския център гр. Каспичан, а именно гр. Плиска и с. Марково. В тези населени места име детска градина и учебно заведение, както и лекарска практика и дентална, предвидена да функционира съгласно Националната здравна карта на Р България и Областната здравна карта за Област Шумен, като лекарската и дентална практика в с.Марково са предвидени да обслужват населните места Марково, Косово, Кюлевча, а тези в гр.Плиска - населните места Плиска, Златна нива, Върбяне. Лекарските и дентални практики в общинския център също са предвидени да обслужват 3 броя населени места: гр. Каспичан, с. Каспичан и с. Могила.

Освен това, анализът на достъпността и транспортните изохрони показват, че растоянието от с. Златна нива и от с. Върбяне до гр. Плиска е значително по-малко /6-7 мин./, отколкото до общинския център гр. Каспичан /13-15 мин./. Същото важи и по отношение на растоянието от с. Кюлевча и с. Косово до с. Марково /4-9 мин./ в сравнено с разстоянието до гр. Каспичан /15-28 мин./.

Таблица 88. Критерии за анализ на функциите на населените места

Населени места в периферия	Наличие на лекарска практика	Брой населени места, обслужвани от лекарската практика	Наличие на дентална практика	Наличие на детска градина	Наличие на основно училища
ЦЕНТРАЛНА ЗОНА					
гр. Каспичан	X	3	X	X	X
с.Каспичан				X	
с.Могила					
СЕВЕРНА ЗОНА					
гр.Плиска	X	3	X	X	X
с.Върбяне					
с.Златна нива				X	
ЮЖНА ЗОНА					
с.Марково	X	3	X	X	X
с.Косово				X	
с.Кюлевча					

Ето защо за урбанистичния модел за развитие на общината може да се твърди, че има полицентрична структура с един главен център и два вторични центъра.

В модела се очертават три зони:

- Централна зона с център гр. Каспичан, включваща населените места с. Каспичан и с. Могила
- Северна зона с център гр. Плиска, включваща неселените места с. Върбяне и с. Залтна нива
- Южна зона с център с. Марково, включваща неселените места с. Косово и с. Кюлевча.

УРБАНИСТИЧЕН МОДЕЛ НА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА КАСПИЧАН

Полицентрична структура

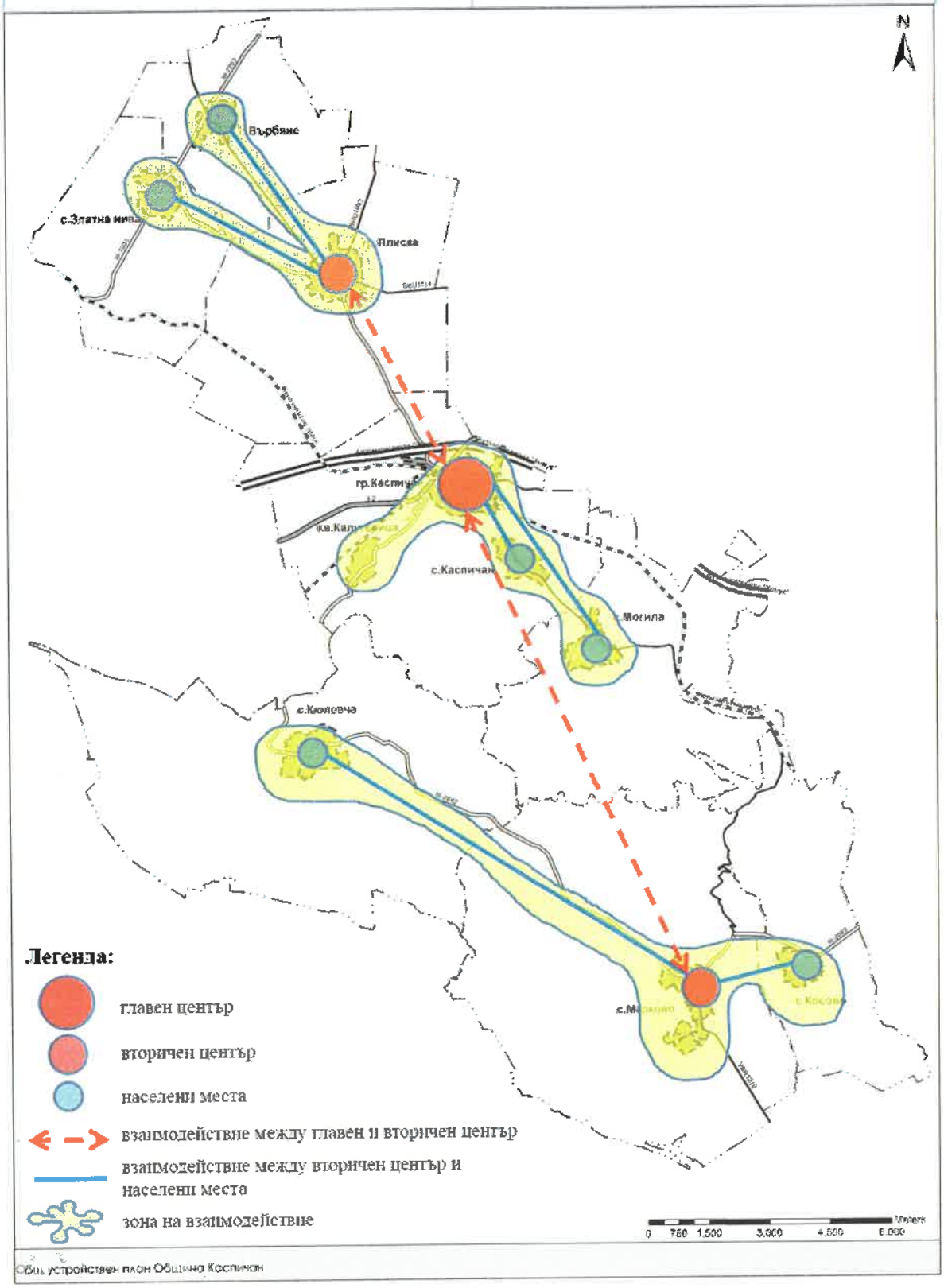

Общ устройствен план Община Каспичан

2.2. ОСНОВНО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ НА ТЕРИТОРИИТЕ

Според основното им предназначение, определено от общия устройствен план, териториите в общината са: урбанизирани територии (населени места и селищни образувания), земеделски територии, горски територии, защитени територии, нарушени територии за възстановяване, територии, заети от води и водни обекти и територии на транспорта.

- Урбанизираните територии са структурирани като населени места, най голямото от които е град Каспичан с площ от 278,72 ха. Град Каспичан е административен център на община Каспичан. Локализиран е в в североизточната част на общината. През него преминават Автомагистрала „Хемус“, Републикански пътища I-2 и III-2006 и общински пътища SHU1080 и SHU2081.

Останалите населени места в общината са:

- Град Плиска - площ от 191,36 ха, разположено на север от общинският център. През града преминават Републикански път III-2007 и общински пътища SHU1082, SHU1083 и SHU1111;
- Село Върбяне - площ от 92,72 ха, разположено в най-северната част на община Каспичан. През селото преминават Републикански път III-7003 и общински път SHU1082;
- Село Златна Нива - площ от 100,58 ха, разположено на северозапад от аминистративният център в общината. През селото преминават Републикански пътища III-7003 и III-2007;
- Село Каспичан - площ от 90,91 ха, разположено на юг от град Каспичан. През селото преминава общински път SHU2081;
- Село Косово - площ от 80,60 ха, разположено на югоизток от общинския център. През селото преминава Републикански път III-2082;
- Село Кюлевча - площ от 177,02 ха, разположено на югозапад от административният център в общината. През селото преминава Републикански път III-2082;
- Село Марково - площ от 193,85 ха, разположено на югоизток от град Каспичан. През селото преминават Републикански път III-2082 и общински път SHU2081;
- Село Могила - площ от 105,89 ха, разположено на юг от общинският център. През селото преминава общински път SHU2081;

На територията на община Каспичан се намират части от три защитени територии, включени в "Натура 2000"

- **Защитена зона "Провадийско-роякско плато" за опазване на дивите птици**, BG0002038, обявена със Заповед № РД- 134/14.02.2012г. на Министъра на околната среда и водите
- **Защитена зона "Провадийско-роякско плато" за опазване на природните местообитания**, BG000104, приет с Решение на МС №661/16.10.2007г.
- **Защитена зона "Каменица" за опазване на природните местообитания**, BG000138, приет с Решение на МС №122/02.03.2007г.

На територията на община Каспичан попадат и следните защитени местности:

- **Защитената местност "Каньона"** за опазване на растителния вид „Нарязанолистен тъжник" /Spiraea crenata L/
- **Защитена местност „Мадарски скални венци"** за опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове.

- Съществуващите земеделските територии заемат площ от 19446,1 ха или около 70,5% от територията на община Каспичан и се намират преимуществено в северната част на общината. Най-голям е делът на земеделските територии в землищата на село Марково (3976,8 ха или около 20,2% от всички земеделски територии на общината), село Кюлевча (3420,9 ха или около 17,5% от всички земеделски територии на общината), град Плиска (3192,9 ха или около 16,1% от всички земеделски територии на общината) и град Каспичан (2742,5 ха или около 13,8% от всички земеделски територии на общината).
- Горските територии заемат площ от 6147,5 ха или около 22% от територията на община Каспичан и се намират преимуществено в южната част на общината. Най-голям е делът на горските територии в землищата на село Марково (1437,1 ха или около 26,9% от всички горски територии на общината), село Могила (1402,2 ха или около 26,3% от всички горски територии на общината) и село Кюлевча (1357,8 ха или около 25,4% от всички горски територии на общината).
- Териториите, заети от води и водни обекти в рамките на община Каспичан са с площ от 253,45 ха. В територията на общината попадат следните по-големи водни тела:
  - Река „Провдийска"; Река "Крива"; "Стара" река; Река "Главница"; Река "Аннадере";
- Териториите на транспорта включват Републикански и Общински пътища.

Републиканските пътища на територията на общината са следните:

- Републикански път А-2 (Автомагистрала „Хемус“) - преминава през землището на град Каспичан;
- Републикански път I-2 - преминава през землището на град Каспичан;
- Републикански път III-2082 - преминава през землищата на село Кюлевча и село Марково;
- Републикански път III-2006 - преминава през землището на град Каспичан
- Републикански път III-2007 - преминава през землищата на град Плиска, село Златна Нива;
- Републикански път III-7003 - преминава през землищата на селата Върбяне и Златна нива;

Общинските пътища, преминаващи през територията на община Каспичан са:

- Общински път SHU1080 - преминава през землището на град Каспичан;
- Общински път SHU1082 - преминава през землищата на град Плиска и село Върбяне;
- Общински път SHU1083 - преминава през землището на град Плиска;
- Общински път SHU1111 - преминава през землището на град Плиска;
- Общински път SHU2081 - преминава през землищата на град Каспичан, село Каспичан, село Могила и село Марково;

2.2.1. УРБАНИЗИРАНИ ТЕРИТОРИИ

С ОУПО се определят проектните граници на урбанизираните територии съгласно Наредба 8 за обема и съдържанието на устройствените планове.

- **град Каспичан:**

Жилищни територии на града са 198 ха, като 175,4 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на жилищните територии е с 22,6 ха и е както следва:

- На юг териториите се разширяват с 4,1 ха;
- На запад териториите се разширяват с 18,5 ха.

Производствените територии на града са 87,8 ха, като 50,1 ха от тях са съществуващи.

- Предвиденото разширение на производствените територии е с 37,7 ха и е на север. Обособява се смесена производствено-обслужваща територия на северозапад от град Каспичан с площ от 39,94 ха.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 15	Жилищни функции	Землище на град Каспичан с ЕКАТТЕ 36587, включва имоти от 10 до 23, от 36 до 43, 45, 46, 50, 51, 95, 97 и 130 от масив 31
Територия 18	Жилищни функции	Землище на град Каспичан с ЕКАТТЕ 36587, включва имоти 223, 225, 226, 227, 228, 297, 298, 299, 300, 302, 303, 315 и от 317 до 321 от масив 36, имоти 1 и 61 от масив 122 и имоти 1237 и 1244 от масив 502
Територия 16	Смесена производствено-обслужваща територия	Землище на град Каспичан с ЕКАТТЕ 36587, включва имоти от 6 до 28 от масив 11 и имоти от 1 до 21, от 23 до 40 и от 42 до 57 от масив 14
Територия 17	Производствени дейности	Землище на град Каспичан с ЕКАТТЕ 36587, включва имоти от 1 до 13, от 15 до 22 и 48 от масив 15 и имоти 4, от 6 до 19,21,22, от 31 до 44, от 46 до 75, от 77 до 92, 100, 102, 103, 204, 351 и 453 от масив 503

- **град Плиска:**

Жилищните територии на селото са 169,99 като 138,3 ха от тях са съществуващи. Предвиденото разширение на жилищните територии е с 31,7 ха и е на северозапад. Съществуващите производствени територии са 27,3 ха, като не е предвидено разширение.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 9	Жилищни функции	Землище на град Плиска с ЕКАТТЕ 56770, включва имоти 111, 112, 256, 257 и 334 от масив 0, имоти 202 и 309 от масив 1, имоти 8,10 и 13 от масив 8, имоти от 27 до 36 от масив 40 и имот 97.2

- **село Върбяне:**

Жилищните територии на селото са 87,8 ха, като 77,1 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на жилищните територии е с 10,7 ха и е както следва:

- На изток териториите се разширяват с 2,9ха;
- На юг териториите се разширяват с 1 ха;
- На запад териториите се разширяват с 6,8 ха.

Производствените територии на селото са 8,6 ха, като 2,5 от тях са съществуващи.

- Предвиденото разширение на производствените територии е с 6,1 ха и е на юг.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 2	Жилищни функции/ Производствени дейности	Землище на село Върбяне с ЕКАТТЕ 12838, включва имоти 16 и 19 от масив 0, имоти от 1 до 4 от масив 15, имоти 247, 248 и 249 от масив 18, имоти 240, 242, 243, 244 и 245 от масив 20 и имот и от 1 до 6 от масив 101
Територия 4	Производствени дейности	Землище на село Върбяне с ЕКАТТЕ 12838, включва имоти 74 и 77 от масив 0 и имот 103.1
Територия 6	Жилищни функции	Землище на село Върбяне с ЕКАТТЕ 12838, включва имоти от 146 до 150, от 152, от 154 до 160, от 202 до 205 и от 207 до 211 от масив 113

- **село Кюлевча:**

Жилищните територии на селото са 156,5 ха, като 151,5 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на жилищните територии е на юг с 5,01 ха.

Съществуващите производствени територии са 10,4 ха, като не е предвидено разширение.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 39	Жилищни функции	Землище на село Кюлевча с ЕКАТТЕ 41109, включва имоти 311,317,332,333,335,

		356,360 и 363 от масив 0, имоти от 63 до 69 от масив 18, имоти 43,44,47,51,54 и 55 от масив 42 и имоти от 3 до 6 от масив 70

- **село Косово:**

Жилищните територии на селото са 81,03 ха, като 78,03 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на жилищните територии е на север и е с 3 ха.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 30	Жилищни функции	Землище на село Косово с ЕКАТТЕ 38804, включва имоти 206 и 214 от масив 0, имоти 36, 37 и 38 от масив 20 и имот 30.29
Територия 31	Производствени дейности	Землище на село Косово с ЕКАТТЕ 38804, включва имоти 1 и 3 от масив 101

- **село Марково:**

Жилищните територии на селото са 170,9 ха, като 169,8 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на жилищните територии е на юг и е с 1,1 ха.

Производствените територии на селото са 27,1 ха, като 24,1 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на производствените територии е с 3 ха и е на югоизток.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 33	Производствени дейности	Землище на село Марково с ЕКАТТЕ 47319, включва имоти 232,282 и 284 от масив 0, имоти от 101 до 111, от 113 до 129,132,133, от 135 до 140 и 145 от масив 48 и имоти 1,2 и 10 от масив 490

- **село Могила:**

Жилищните територии на селото са 107,5 ха, като 105,8 ха от тях са съществуващи.

Предвиденото разширение на жилищните територии е на юг и е с 1,6 ха.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 23	Жилищни функции	Землище на село Могила с ЕКАТТЕ 48773, включва имоти 1, от 3 до 12,312,318,319,320,323 и 324 от масив 49

- **село Каспичан:**

Жилищните територии на селото са 133,87 ха, като всички са съществуващи.

Не се предвижда разширение на жилищните територии.

- **село Златна нива:**

Жилищните територии на селото са 98,36 ха, като всички са съществуващи.

Не се предвижда разширение на жилищните територии.

Съществуващите производствени територии са 2,24 ха, като не е предвидено разширение. Предвижда се обособяване на производствена територия, разположена на юг от село Златна нива. Общата площ на територията е 3,3 ха.

Номер на територия	Тип	Локализация
Територия 41	Производствени дейности	Землище на село Златна нива с ЕКАТТЕ 31084, включва имоти 13,14 и 15 от масив 52

2.2.1.2 РЕЖИМИ НА УСТРОЙСТВО И ПАРАМЕТРИ ЗА НАТОВАРВАНЕ

- Режима на устройство на урбанизираните територии се определя от устройствените показатели, както следва:
  - за жилищните територии се прилага режим на устройство с преобладаващо застрояване с малка височина (до 10м);
  - в отделни структурни части - промишлени зони и бивши селскостопански дворове се прилага режим на устройство предвиден за производствени територии.
- Допустимо натоварване се определя от интензивността на застрояването и допустимите дейности, в зависимост от вида на обекта и неговото предназначение:
  - В жилищните територии се допускат следните нежилищни обслужващи обекти:

1.сгради за социални, учебни, просветни, културни, спортни, здравни и религиозни дейности;

2.магазини и заведения за хранене;

3.сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;

4.обществени озеленени площи;

5.надземни и подземни гаражи и паркинги за леки автомобили;

6.административни и делови сгради;

7.хотелски сгради;

8.Занаятчийски работилници;

9.сгради за безвредни производствени дейности;

10.бензиностанции, газостанции и автосервизи.

- В производствените територии се застрояват предимно с производствени, складови, административни, търговски и обслужващи сгради и съоръжения;
- В териториите за рекреационни дейности и вилни зони, освен вилни сгради може да се разполагат и:

1.магазини и заведения за хранене;

2.сгради за социални, здравни, културни, спортни и други обслужващи дейности;

3.малки хотели с до 40 легла;

4.сгради, мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура;

5.бензиностанции и газостанции.

- Интензитета на застрояване се определя от съответния коефицент на интензивност, в зависимост от вида на обекта и неговото предназначение:
  - За жилищните територии - максимален коефицен на интензивност - 1,2
  - За производствените територии - максимален коефицент на интензивност - 2,5
  - За териториите за рекреационни дейности и вилни зони - максимален коефицент на интензивност - 0,8

➢ **Територии с жилищни функции**

Населените места в Община Каспичан попадат в няколко категории според броя на населението: много малък град до 10 000 жители (гр. Каспичан - 2350 души и град Плиска – 595 души); средно село от 1000 до 2000 души (с.Каспичан – 1248 души); малки села от 200 до 1000 души (с.Върбяне - 203 души; с.Златна нива - 583 души; с.Марково - 583 души; с.Могила - 211 души) и много малки села до 200 души (с.Косово - 182 души и с.Кюлевча - 160 души).

Съгласно прогнозното демографско развитие на общината към 2035 г, в реалистичния вариант, град Каспичан и град Плиска запазват своята категория на много малък град, а селата Косово и Кюлевча преминават от малки села в много малки. Според предвижданията на ОУПО във всички населени места в общината е спазен нормативът за

бруто жилищни територии, Във всички населени места, в които има възможност, са предвидени минимум 5% резервни територии.

В прогнозно положение, в категория много малък град, бруто жилищни територии в кв.м/ жител е 1478 кв.м/жител, което надхвърля норматива за много малки градове – 100-200 кв.м/ жител.

Спазен нормативът за бруто жилищни територии по отношение на различните категории села.

В категорията средни села бруто жилищни територии са 504 кв.м/ жител, което надхвърля определения норматив за средни села 350 кв.м/ жител.

В категорията малки села бруто жилищни територии са 3494 кв.м/ жител, което надхвърля многократно определения норматив за малки села 300-370 кв.м/ жител.

В категория много малки села бруто жилищни територии са 7107 кв.м/ жител, което надхвърля многократно норматива над 350 кв. м/ жител.

С проекта на ОУП прогнозното развитие на териториите за жилищни функции предвижда пространствено развитие съобразено с прогнозния вариант на населението към 2035 г, в реалистичния вариант:

Таблица 89: Показатели за площи на жилищните територии в населените места в Община Каспичан /кв.м./

Населени места	Прогнозно население – (2035) – реалистичен вариант	Категория на населените места	Необходима площ бруто жилищни територии	Площ на бруто жилищни територии - /кв.м./	Бруто жилищни територии в кв.м/ жител - проект	Норматив за Бруто жилищни територии в кв.м/ жител
гр.Каспичан	2350	много малък	470000	1497422	637	200
гр. Плиска	595	много малък	119000	1699279	2856	200
с.Върбяне	203	малко	75110	886452	4367	370
с.Златна нива	583	малко	215710	983621	1687	370
с.Каспичан	1248	средно	436800	629156	504	350
с.Косово	182	много малко	63700	806065	4429	над 350
с.Кюлевча	160	много малко	56000	1565810	9786	над 350
с.Марково	583	малко	215710	1694006	2906	370
с.Могила	211	малко	78070	1075622	5098	370

- **Територии за озеленяване**

Към територите за **озеленяване спадат паркове, градини, улично озеленяване и гробищни паркове.** По голямата част от тези територии са в границите на урбанизираните територии с изключение на някои гробищни паркове.

Нормативите за необходима площ на територии за озеленяване и гробища са:

- Норматив за площ на територии за озеленяване в много малки градове - 8 кв,м,/жител
- Норматив за площ на територии за озеленяване във всички села - 4 кв,м,/жител
- Норматив за площ на територии за гробища - много малки градове - 1,30 кв,м,/жител
- Норматив за площ на територии за гробища - големи села - 1,40 кв,м,/жител
- Норматив за площ на територии за гробища - средни села - 2,90 кв,м,/жител
- Норматив за площ на територии за гробища - малки и много малки села - 4,00 кв,м,/жител

В таблицата е представена площта на територите за гробища по проект, като е направена съпоставка с необходимите територии за покриване на нормативите в отделните населени места на база на демографската прогноза към края на прогнозния период – 2035 г.

Таблица 90: Показатели за площ на територии за озеленяване и площ на територии за гробища в населените места в Община Каспичан /кв.м./

Населени места	Прогнозно население – (2035) – реалистичен вариант	Площ на територии за озеленяване /проектна/	Необходима площ на територии за озеленяване по норматив към 2035 г.	Площ на територии за гробища /проектна/	Необходима площ на територии за гробища по норматив към 2035 г.
гр.Каспичан	2350	117532	18800	43025	3055
гр. Плиска	595	29261	4760	29261	774
с.Върбяне	203	18748	812	18748	812
с.Златна нива	583	23067	2332	23067	2332
с.Каспичан	1248	41414	4992	32151	4992
с.Косово	182	9773	728	9773	728
с.Кюлевча	160	-	640	-	640
с.Марково	583	20151	2332	20151	2332
с.Могила	211	-	844	-	844
гр. Плиска	595	117532	18800	43025	3055
с.Върбяне	203	29261	4760	29261	774
с.Златна нива	583	18748	812	18748	812

ОУПО предвижда територите за озеленяване да запазят своята площ от 25,99 ха, като всички населени места покриват необходимия норматив за озеленена и гробищна площ

на жител с изключение на селата Кюлеча и Могила, за които площта на териториите за озеленяване попада в строителните граници на населените места и съответно няма как да бъде изчислена.

Гробищни паркове, които са извън строителните граници на населените места са:

- Южно от град Каспичан - 2,92 ха
- Северозападно от кв. Калугерица - 1,33 ха
- Югозападно от град Плиска - 0,68 ха
- Северно от град Плиска - 2,23 ха
- Северозападно от село Върбяне, в местност "Алчак" - 1,51 ха
- Югоизточно от село Върбяне, в местност „Саламан" - 0,35 ха
- Югоизточно от село Златна нива, в местност „Долен Екинлик" - 2,11 ха
- Източно от село Златна нива, в местност „Юртлук" - 0,18 ха
- Северно от село Каспичан - 2,44 ха
- Южно от село Каспичан - 0,76 ха
- Южно от село Косово - 0,97 ха
- Югоизточно от село Марково - 2,01 ха

➢ **Резервни територии**

ОУПО предвижда резервни територии за далекоперспективно развитие, Във всички населени места, в които има възможност, са предвидени минимум 5% резервни територии, За резервни територии се използват Земеделски земи с допустима промяна на предназначението, които са в близост до строителните граници на населените места.

2.2.2. ЗЕМЕДЕЛСКИ ТЕРИТОРИИ

В проектно отношение земеделските територии заемат площ от 19266,15 ха или около 70% от територията на община Каспичан, като около 40% от тях са плодородни земи с висока бонитетна катрегория - от I до IV, Поради това и с оглед на запазване на условията за развитие на селскостопанските дейности като един от фундаментите на общинската икономика, проекта за ОУПО предвижда 20037,5 или 98,6% от земедеслките територии да бъдат с режим със забрана промяна на предназначението, Земеделските територии с режим за допустима промяна на предназначението са 184,9 ха или 1,4 % от общата земеделска площ, Също така в ОУПО се предвижда намаляване на земеделските територии с 21,6 ха, които променят своето предназначение за жилищни функции, производствени дейности и смесена производствено-обслужваща територия.

ОУПО предвижда намаляване площта на обработваемите земи – ниви от 14079,3 ха на 13920,6 ха , обработваемите земи – трайни насаждения от 508,53 ха на 505,99 ха и на необработваемите земи – от 4858,4 ха на 4839,6 ха, Земеделските земи с допустима промяна на предназначението са локализирани в териториите:

Номер на територия	**Тип**	**Локализация**
Територия 3	Необработваеми земи	Землище на село Златна нива с ЕКАТТЕ 31084, включва имоти 160,161,162,163,169, 174,175,176,187 и 197 от масив 0
Територия 5	Обработваеми земи (ниви)/ Необработваеми земи	Землище на село Върбяне с ЕКАТТЕ 12838, включва имоти 58,59,61,65,78 и 79 от масив 0 и имоти от 1 до 4 от масив 15
Територия 7	Необработваеми земи/ Обработваеми земи (ниви и трайни насаждения)	Землище на село Върбяне с ЕКАТТЕ 12838, включва имот 0.125, имоти 32 и 33 от масив 123 и имоти от 44 до 48 от масив 126
Територия 10	Необработваеми земи	Землище на град Плиска с ЕКАТТЕ 56770, включва имоти 254, 258 и 268 от масив 0 и имоти 19, 21, 23, 24, 25, 26, 64 и 65 от масив 40

Територия 11	Обработваеми земи (ниви)/ Необработваеми земи	Землище на град Плиска с ЕКАТТЕ 56770, включва имоти 0.326, 40.1, имоти 27,28, от 33до41,43,46,48,49,53,54,55,60,70,71,73,74, 77,78,81,85,103,112 и 113 от масив 22, имоти 1,11,12,13,15 и 16 от масив 23, имоти 16,19,22,24,25,28,33,34,37,41,42, от 44 до 53,от 56 до 72,76,77,78,79, от 84 до 92 и от 97 до 113 от масив 24, имоти 1,2,5, 6,92,93,94,135,136,139,140 и от 154 до 158 от масив 25, имоти от 1 до 3, от 7 до 9,13, 14,15,17,19,24,28, от 31 до 34,80,87,88, от 91 до 100, от 102 до 106, от 110 до 114,от 121 до 123,от 133 до 135,147,148,от 151 до 153,173,174,175,186,187,194,195, от 201 до 203,207,208,209,212 и 213 от масив 34 и имоти 6,7,46 и от 68 до 83 от масив 40
Територия 19	Обработваеми земи (ниви)	Землище на Каспичан с ЕКАТТЕ 36590, включва имоти от 1 до 13, от 18 до 23, от 26 до 48, от 50 до 64,77,79,801 до 804 от масив 26,имоти от 1 до 12 от масив 27, имоти от 13 до 49, 60, от 62 до 66,196,197, 198,261,262 и 280 от масив 28,имоти от 3 до 9,30,32,33,34, от 27 до 40,42, от 48 до 56,58,61,62,298,302,309,311,312,316,318,31 9,342 и 343 от масив 29, имот 32.11, имоти от 1 до 17 от масив 49,имоти от 4 до 119,от 121 до 127,150,188,189,190,195,360 от масив 71,имоти 1,2,189 и 214 от масив 99, имоти от 2 до 9 и от 11 до 22 от масив 100, имоти 2,3,от 5 до 22 и 40 от масив 101, имоти от 2 до 5,191,241,242, 310 и 311 от масив 102, имоти от 1 до 7 и 12 от масив 103, имоти от 1 до 3,36 и 143 от масив 104, имоти 1,2 и 155 от масив 105, имоти 2,3,6,

		8,9,10,от 12 до 21 и 240 от масив 107, имоти 2,3,5,6,7,от 20 до 24 и 164 от масив 108, имоти 9,12,47,48,49,363 от масив 119, имот 122.254, имоти от 1 до 3,6,7,9,10,11 от 15 до 30,156,157 от масив 123 и имот 124.66
Територия 20	Необработваеми земи/ Обработваеми земи (ниви)	Землище на Каспичан с ЕКАТТЕ 36590, включва имоти от 11 до 109,461,от 463 до 469, с изключение на имоти 44,58,63,75,76 и 85 от масив 16, имоти от 1 до 96, с изключение на имоти 22,28,40,53 и 93 от масив 17, имоти от 1 до 18 и 307 от масив 19,имоти от 3 до12,35,48,316,318,319,349 от масив 29 и имоти от 39 до 70,97,99 и 102 от масив 124
Територия 22	Обработваеми земи (ниви)	Землище на село Могила с ЕКАТТЕ 48773, включва имоти 67 и 68 от масив 0, имот 25.2 и имоти от 1 до 6 и от 10 до 14 от масив 47

Територия 23	Обработваеми земи (ниви)	Землище на Каспичан с ЕКАТТЕ 36590, включва имоти от 27 до 37, от 86 до 108, от 111 до 119, от 150 до 163,172,173,182, 183,193,194,203 и 204 от масив 21, имоти от 1 до 161 и 405, с изключение на имоти 121 и 140 от масив 22, имоти от 1 до 61 и 424 от масив 37 и имот 38.438 и землище на село Могила с ЕКАТТЕ 48773, включва имоти 16,319 и 572 от масив 0, имоти 32, 40,46,49,55,56,66,117,121,122,136,137,138,139,150,151 и152 от масив 20,имоти от 1 до 7, от 10 до 16 и 24 от масив 33,имоти от 2 до 13,24,52,53,54 и 57 от масив 34,имоти от 1 до 5,9,11,12,14,16,17,18,21, 23,25,26, 28,29,30,31,32,34,35,37,38,39 и от 43 до 79 от масив 35 и имот 80.19
Територия 25	Обработваеми земи (ниви и трайни насаждения)	Землище на село Могила с ЕКАТТЕ 48773, включва имоти 214,215 и 577 от масив 0, имоти от 33 до 92,264,268,283,284,287,369, 370,372,375,376 и 377, с изключение на имоти 40,63,67 и 84 от масив 30 и имоти 268 и 284 от масив 80
Територия 29	Обработваеми земи (ниви)	Землище на село Косово с ЕКАТТЕ 38804, включва имоти 3,4,5,7,8,9,11,12,34,39,43, 44,45, от 48 до 51 и от 54 до 57 от масив 20
Територия 34	Необработваеми земи/ Обработваеми земи (ниви)	Землище на село Марково с ЕКАТТЕ 47319, включва имоти от 21 до 28 от масив 28

Територия 38	Обработваеми земи (ниви и трайни насаждения)	Землище на село Кюлевча с ЕКАТТЕ 41109, включва имоти 222,238,248,252,255, 257,258,260,278,280,293и 336 от масив 0, имоти от 2 до 7,9,10, от 12 до 14 и от 16 до 30 от масив 20, имоти от 1 до 26, от 30 до 32, от 34 до 42,45,46, от 48 до 50,52 и 53 от масив 42 и имоти 81,86, 117 и 118 от масив 45, имоти 106, 110 и 185 от масив 61, имоти 3,4,5,7,8, от 10 до 15, от 18 до 20,26,28,29, от 33 до 41 и 100 от массив 101, имоти от 2 до 4 и от 100 до 103 от масив 102, имот 104.1, имоти 117 и 917 от масив 180 и имот 268.1

По отношение на земеделските земи ОУПО предвижда:

- опазване на земеделски земи I - IV категория
- въвеждане режим без право на промяна на предназначението за някои обработваеми и необработваеми земи и ценни ландшафти
- режим на устройство без право на промяна на предназначението за най-плодородните земеделски земи с най-висок бонитетен бал

2.2.2.1 РЕЖИМИ НА УСТРОЙСТВО И ПАРАМЕТРИ НА НАТОВАРВАНЕ

Предвидените режими на устройство на земеделските територии са:

- Земеделски територии със забрана за промяна на предназначението

В територии без промяна на предназначението на земеделските земи се разрешава застрояване с обекти, свързано с ползването им, чиито функции са съвместими с предназначението на земята, както следва:

1. при имоти с площ до 10 дка - на едноетажни селскостопански постройки за съхранение на селскостопанска продукция и инвентар, в това число и помещение за обитаване в тях;

2. при имоти с площ над 10 дка - на селскостопански сгради, постройки и съоръжения за съхранение на растителна и животинска продукция и отглеждане на животни съгласно приложението, включително инженерни мрежи и съоръжения за благоустрояване на имотите и на помещения за обитаване от домакинствата на

собствениците на земята и/или на лицата, които произвеждат селскостопанска продукция от съответните земеделски земи.

Интензивността на застрояването в земеделските територии със забрана за промяна на предназначението се определя от коефицент на интензивност на застрояването не по-голям от 0,4.

- Земеделски територии с допустима промяна на предназначението

В землищата извън границите на населените места е възможно да се изграждат:

1. селскостопански обекти;
2. горскостопански обекти;
3. промишлени и складови обекти;
4. транспортни обекти и съоръжения;
5. обекти и съоръжения на техническата инфраструктура;
6. рекреационни и туристически обекти;
7. спортни обекти и съоръжения;
8. търговски и обслужващи обекти;
9. здравни обекти;
10. обекти със специално предназначение;
11. историко-мемориални обекти.

В земеделски територии с допустима промяна на предназначението за изграждането на обектите е необходима промяна на предназначението на земеделската земя за неземеделски нужди по реда на Закона за опазване на земеделските земи.

Интензивността на застрояването се определя със съответния коефицент на интензивност, съответстващ на предназначението на обектите.

2.2.3. ГОРСКИ ТЕРИТОРИИ

Горските територии заемат площ от 6147,5 ха или около 22% от територията на общината.

Площта на горите в землищата на община Каспичан е разпределена по следния начин:

- ✓ Землището на град Каспичан - 790,3 ха (12,8% от горските територии в община Каспичан);
- ✓ Землището на град Плиска - 11,1 ха (0,18% от горските територии в община Каспичан);
- ✓ Землището на село Златна нива - без горскостопански територии;
- ✓ Землището на село Върбяне - без горскостопански територии;
- ✓ Землището на село Кюлевча - 1566,2 ха (25,47% от горските територии в община Каспичан);

- ✓ Землището на село Косово - 473,3 ха (7,70% от горските територии в община Каспичан);
- ✓ Землището на село Марково - 1946,6 ха (31,66% от горските територии в община Каспичан);
- ✓ Землището на село Могила - 1360 ха (22,12% от горските територии в община Каспичан).

Номер на територия	Локализация	Площ/ха
Територия 26	Землище на село Могила с ЕКАТТЕ 48773, включва имоти 166, от 783 до 810 и 812 от масив 0 и имот 15.21	202,7
Територия 27	Землище на село Косово с ЕКАТТЕ 38804, включва имоти 31, 32, 33, 35, 50, 52, 53, 54, 127 и 131 от масив 0, землище на село Кюлевча с ЕКАТТЕ 41109, включва имоти 453, 457, 475,479, 507, 515, 530, 536, 540, 555, 566, 568, 577, 591,592, 596, 610, 620, 623, 629, 645, 652, 653 и 755 от масив 0,землище на село Марково с ЕКАТТЕ 47319, включва имоти от 1 до 10, от 13 до 15, 17, 18, от 20 до 31, от 33 до 35, от 37 до 46, от 49 до 53, от 57 до 60, от 62 до 65, от 68 до 72, 74, 90, 93, 97, от 99 до 104, от 106 до 116, 136, от 142 до 144, от 153 до 158, 170, 173, 180, от 183 до 186, 427, 533,535, 536, от 540 до 544, от 546 до 551, от 571 до 574, 576, от 578 до 592, 616, от 619 до 623, 627, 631, 632 и 634 от масив 0, имоти 5,11,12 и 13 от масив 13, имоти 14.37, 16.23, имоти 1 и 134 от масив 17 и имот 29.7 и землище на село Могила с ЕКАТТЕ 48773 включва имоти 1, 259, 262, 282, 315, 316, 318, 333, 336, 575, 777, 778, 780, 781,782, от 815 до 821, от 823 до 843, от 845 до 848, от 850 до 855, от 857 до 877, 880, 881, 882, 884, 886, от 888 до 890, 892, от 895 до 897, 900, 901, от 905 до 908, от 911 до 919, от 922 до 932, от 934 до 936,	3727,1

	938, 939, 941, 942, 948 и 949 от масив 0, имот 37.3 и имоти 71 и 72 от масив 40	
Територия 28	Землище на село Косово с ЕКАТТЕ 38804, включва имоти 77,90, от 93 до 96,103, от 105 до 110,от 112 до 115, от 117 до 119,121, 672, 673 и от 676 до 680 от масив 0 и имоти 10 и 12 от масив 30	279,8
Територия 40	Землище на село Кюлевча с ЕКАТТЕ 41109, включва имоти 666, 668, 709, 720, 725 и 750 от масив 0 и землище на град Каспичан с ЕКАТТЕ 36587, включва имот 40.147, имоти от 219 до 222, 337 и 810 от масив 41,имоти от 214 до 218,247, 335,336 и от 807 до 809 от масив 42, имот 44.227, имоти 1 и 2 от масив 47, имоти 154,162 и 163 от масив 57, имот 61.806 и имоти 269 и 838 от масив 126	382,4

По отношение на горските територии ОУПО предвижда:

- опазване и многофункционално стопанисване и ползване на ресурси от общинските горски територии

2.2.3.1 РЕЖИМИ НА УСТРОЙСТВО И ПАРАМЕТРИ НА НАТОВАРВАНЕ

За всички горски територии е предвиден устройствен режим за забрана на промяна на предназначението.

Без промяна на предназначението на горските територии са допустимо изграждане на:

1. стълбове за въздушни електропроводи;

2. стълбове за телекомуникационно оборудване, радио- и телевизионно разпространение, съобщителни линии, безжичен интернет и други съоръжения на техническата инфраструктура;

3. сгради и съоръжения, свързани с управлението, възпроизводството, ползването и опазването на горите и дивеча, независимо от тяхната собственост:

а) автомобилни горски пътища;

б) заслони за обществено ползване;

в) ферми за отглеждане на дивеч, риболюпилни и рибарници;

г) посетителски и информационни центрове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;

д) горски и ловни кантони, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване;

е) контролни горски пунктове, които не включват помещения за постоянно или временно обитаване, както и съоръжения за опазване на горите от пожари;

ж) зооветеринарни и биотехнически съоръжения;

4. нефтопроводи, топлопроводи, газопроводи, нефтопродуктопроводи, надземни и подземни проводи за хидротехнически съоръжения за производство на електрическа енергия;

5. надземни и подземни проводи за хидротехнически съоръжения, водопроводи и канализации с диаметър над 1500 мм;

6. станции и стълбове на съществуващи лифтове и влекове, които са търпими строежи по Закона за устройство на територията, включително за нуждите на основен ремонт, реконструкция, подмяна и/или модернизация - за срок до 20 години;

7. съоръжения и обекти за реставрация и адаптация на недвижими археологически културни ценности.

2.2.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗОНИ

В териториалния обхват на Община Каспичан попадат следните защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии:

- **Защитената местност "Каньона"**
  - **Местоположение:** в землището на с. Каспичан, Община Каспичан, обявена със Заповед No.РД-330 от 23.04.2012 г. на МОСВ, бр. 44/2012 на Държавен вестник ;

Площ: 17.58 хектара

Цели на обявяване:

Опазване на растителен вид нарязанолистен тъжник (*Spirea crenata L.*) и неговото местообитание

- **Защитена местност „Мадарски скални венци"**

Местоположение: в землището на с. Кюлевча, Община Каспичан, обявена със Заповед No.РД-535 от 12.07.2007 г. на МОСВ, бр. 68/2007 на Държавен вестник

Площ: 319.13 хектара

Цели на обявяване:

1. Опазване на карстови скални венци, местообитания на изявени петрофилни и защитени животински видове (лешников и горски сънливец, белогръд таралеж, подковоноси и гладконоси прилепи, гарван, белоопашат мишелов, скален орел;

2. Опазване на защитени животински видове: малък лешояд, бухал, черен и белогръд бързолет, скална лястовица, ливаден дърдавец, шипоопашата и шипобедрена костенурка, стенен гущер, дъждовник и др.

3. Опазване на находища на редки и защитени растителни видове (гризебахова кутявка, румелийско подрумиче, източен равнец, ленолистен целолист, източен микс, кавказка копривка, туфест игловръх и др.

- **Защитени зони**

Част от територията на Община Каспичан попада в границите на следните защитени зони от екологичната мрежа „Натура 2000“, по смисъла на ЗБР:

- **Защитени зони по директивата за местообитанията**
  - **BG000104 "Провадийско-роякско плато"** за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, обявена с Решение No.611 от 16.10.2007 г., бр. 85/2007 на Държавен вестник 2-2-104-611-2007; Площ: 50158.59 хектара- с. Каспичан, с. Косово, с. Кюлевча, с. Марково, с. Могила

Зоната попада на територията на Североизточен район за планиране от ниво NUTS 2 и засяга териториите на областите Варна и Шумен.

Зоната е предложена с оглед постигане на следните цели:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

  - **BG000138 "Каменица"** за опазване на природните местообитания, обявена с Решение No.122 от 02.03.2007 г., бр. 21/2007 на Държавен вестник 2-2-138-122-2007; Площ: 1454.53 хектара - гр. Плиска, с. Златна нива, с. Каспичан, с. Могила

Зоната попада на територията на Североизточен район за планиране от ниво NUTS 2 и засяга територията на област Шумен.

Зоната е предложена с оглед постигане на следните цели:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

➢ **Защитени зони по директивата за птиците**

- **BG0002038 "Провадийско-роякско плато"** за опазване на дивите птици, обявена със заповед No.РД-134 от 10.02.2012 г., бр. 30/2012 на Държавен вестник 2-1-2038-134-2012, изменена и допълнена със Заповед № РД-73/ 28.01.2013 г. на Министъра на околната среда и водите (ДВ бр. 10/ 05.02.2013 г.); Площ: 84031.5 хектара - с. Каспичан, с. Косово, с. Кюлевча, с. Марково, с. Могила

Зоната попада на територията на Североизточен район за планиране от ниво NUTS 2 и засяга територията на област Шумен.

Цели на обявяване:

1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

2. Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване (видове и местообитания):

1. Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 3 от ЗБР: Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Блестящ ибис (*Plegadis falcinellus*), Осояд (*Pernis apivorus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Червена каня (*Milvus milvus*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Орел змияр (*Circaetus gallicus*), Тръстиков блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraaetus pennatus*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Сив жерав (*Grus grus*), Турилик (*Burhinus oedicnemus*), Бухал (*Bubo bubo*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земородно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бъбрица (*Anthus campestris*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*);

2. Съгл. чл. 6, ал. 1, т. 4 от ЗБР: Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Черношипа ветрушка (*Керкенез*) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Речен дъждосвирец (*Charadrius dubius*), Обикновена калугерица (*Vanellus vanellus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Пчелояд (*Merops apiaster*), Брегова лястовица (*Riparia riparia*), Степен орел (*Aquila nipalensis*).

➢ **Защитени територии за опазване на недвижимото културно наследство**

Защитените територии за опазване на недвижимото културно наследство се устройват съгласно:

❖ Имоти, в които попадат културни ценности се предвиждат с устройствен режим „Б“ – не се допускат изкопни работи, дълбочинна обработка на почвата, засаждане

на дървета и култури с дълбока коренова система, като се допуска плитка обработка на почвата (оран) до 0,25 м;

- ❖ Имоти попадащи в охранителната зона на културната ценност (съседни имоти) се предвиждат с устройствен режим „Г“, при който се допускат всички дейности, като такива свързани с изкопни работи се съгласуват с Националния институт за недвижимо културно наследство и, ако при извършване на строителни и благоустройствени или селскостопански работи се открият находки, които имат признаци на културни ценности, работата временно се спира. Собствениците и ръководителите на строежа са длъжни да вземат мерки за запазване на откритата находка и да уведомят незабавно общината или най-близкия музей.

По отношение на защитените територии ОУП на Община Каспичан предвижда:

- запазване на биологичното разнообразие и свързаните с него ценности, водни ресурси и почви, уникални и крехки екосистеми и ландшафти
- въвеждане режим без право на промяна на предназначението за ценни ландшафти

2.2.5. ТЕРИТОРИИ, ЗАЕТИ ОТ ВОДИ И ВОДНИ ОБЕКТИ

В изпълнение на разпоредбите на чл.30, ал.2 и ал.3, т.1,2 и 6 от Закона за биологичното разнообразие, планът осигурява устройствени условия за опазване на водните течения, в т.ч. суходолията, водните площи и за съхраняване на средовите характеристики на непосредствените им крайбрежия като:

- Запазване на посочените обекти като елемент на физическата структура на общинската територия
- Отразява защитните режими за онези от тях, които са обхванати в екологичната мрежа Натура 2000, като не предвижда строителна намеса в прилежащата им територия.

ОУПО предвижда запазване площта на водните площи - 253,45 ха.

2.2.6. ТЕРИТОРИИ НА ТРАНСПОРТА

Тези територии са заети от пътища на републиканската пътна мрежа, общински пътища и ЖП линия.

Общата площ на териториите за транспорт е

Прогнозата по отношение на развитието на транспортната инфраструктура преди всичко се касае до повишаване на транспортната достъпност чрез реконструкция и модернизация на съществуващата пътна инфраструктура.

2.3. РАЗВИТИЕ НА ТЕХНИЧЕСКАТА ИНФРАСТРУКТУРА

Прогнозното развитие на техническата инфраструктура включва:

- **Развитие на водоснабдителната и канализационната система**

Прогнозното развитие на водоснабдителната и канализационната система предвижда:

- изграждане на канализация и ПСОВ за град Каспичан
- изграждане на допълнително водоснабдяване в с. Кюлевча
- подмяна на водопроводните мрежи в гр. Плиска, с. Златна нива, с.Кюлевча и с. Каспичан

Таблица 91. Прогноза за подаваните водни количества за населените места в общината /куб.м./

Община, населени места	2020	2025	2030	2035
Община Каспичан	576682	542891	506149	468016
с.Върбяне	14758	14026	13234	12380
с.Златна нива	32286	32016	31747	31423
гр.Каспичан	269465	256132	241832	227050
с.Каспичан	61550	60049	58411	56774
с.Косово	10208	9510	8725	7940
с.Кюлевча	48052	40915	33303	25374
с.Марково	53293	50416	47313	44133
с.Могила	27813	25309	22179	18870
гр.Плиска	59257	54516	49405	44072

- **Развитие на електроснабдителната система**

Степента на изграденост на електрическата мрежа напълно покрива текущото обезпечаване на консуматорите с електрическа енергия. Всички населени места в общината са електрифицирани. В случай на нов инвеститорски интерес в общината ще е нужно да се предвиди разширение на елеектропреносната и електроразпределителните електрически мрежи.

Прогнозата за развитие на електроснабдителната система предвижда повишаване на качеството на електрозахранване и намаляване на технологичните загуби, съгласно средносрочните планове за развитие на мрежата, подмяна на кабелни линии с изчерпан капацитет, изграждане и модернизиране на възлови станции с телеуправление и телемеханика на средно напрежение.

Прогнозното развитие на електроснабдителната система предвижда:

- Повишаване енергийната ефективност на жилищни и обществени сгради;
- Въвеждане на ВЕИ в общинска инфраструктура;

- Изграждане на фотоволтаични централи за усвояване потенциала на територията за използване на слънчевата енергия
- изграждането на резервно захранване на общинския център и нов трафопост за нуждите на разширяващата се Северна промишлена зона на Каспичан

Таблица 92. Прогноза за развитието на работната мощност, подавана към всяко от населените места от подстанциия Каспичан /MB/

Година	2020 г.	2025 г.	2030 г.	2035 г.
гр. Каспичан	1,4	1,6	1,6	1,6
с.Могила	0,15	0,15	0,15	0,15
с.Каспичан	0,25	0,25	0,25	0,25
с.Марково	0,1	0,1	0,1	0,1
с.Косово	0,05	0,05	0,05	0,1
кв.Калугерица	0,05	0,05	0,05	0,1
с.Върбяне	0,1	0,2	0,2	0,2
с.Златна нива	0,3	0,4	0,4	0,4
с.Кюлевча	0,2	0,2	0,2	0,3
гр.Плиска	0,3	0,3	0,4	0,4
Максимална годишна работна мощност	2,9	3,1	3,4	3,6

➢ **Развитие на системата за газоснабдяване**

Прогнозното развитие на системата за газоснабдяване предвижда:

- газификация на общинския център и на останалите населени места, големи индустриални и други стопански обекти
- Изграждането на разпределителни газопроводи за захранване на потребители извън урбанизираната територия на гр. Каспичан, се предвижда в рамките на общинските полски пътища, в сервитута на общински и републикански пътища.

➢ **Развитие на системата за сметосъбиране и управление на отпадъците**

Планът се съобразява и създава устройствени условия за прилагане на Програма за управление на отпадъците на територията на община Каспичан

Прогнозното развитие на системата за сметосъбиране и управление на отпадъците предвижда:

- Изграждане на материално техническа база за управление на битовите отпадъци образувани от територията на община Каспичан
- Изграждане на площадка за компостиране на биоразградими отпадъци
- Рекултивация на общинското депо за битови отпадъци в с. Каспичан

- Рекултивация на промишлено сметище в с. Каспичан
- Ликвидиране на нерегламентирани сметища в общината;

➢ **Развитие на далекосъобщителни и други мрежи**

Прогнозното развитие на системата за далекосъобщителните и други мрежи предвижда:

- Определяне на териториите за разполагане на и изграждане на електронни съобщителни мрежи и съоръжения за свързаност към ЕЕСМ на общинските администрации и на разположените на територията на общината администрации на други държавни органи и техни структури.
- Осигуряване на широколентов достъп и подобряване качеството и обхвата на мобилните услуги
- Подобряване качеството и обхвата на мобилните комуникационни услуги

➢ **Развитие на системата за управление на риска от бедствия и аварии**

Прогнозното развитие на системата за управление на риска от бедствия и аварии предвижда:

- Подобряване превенцията срещу горски пожари

ПРИЛОЖЕНИЕ 1: БАЛАНС НА ТЕРИТОРИЯТА

Наименование на териториалния елемент	Площна съществуващи елементи		Площ на проектни елементи	
	в ха	в %	в ха	в %
Територии с общо предназначение				
1. Жилищни функции	1128,16	4,09	1203,95	4,37
2. Обществообслужващи функции	10,5	0,04	11,9	0,04
3. Производствени дейности	116,64	0,42	166,7	0,60
4. Складови дейности	-	-	-	-
5. Рекреационни дейности, курорти и вилни зони	-	-	-	-
6. Озеленяване, паркове и градини	25,99	0,09	25,99	0,09
7. Спорт и атракции	6,42	0,02	6,42	0,02
8. Комунално обслужване и стопанство	2,91	0,01	2,91	0,01
9. Земеделски територии, в т.ч.:	19446,14	70,51	19266,15	69,85
9.1 обработваеми земи - ниви	14079,25	51,05	13920,59	50,47
9.2 обработваеми земи - трайни насаждения	508,53	1,84	505,99	1,83
9.3 необработваеми земи	4858,36	17,61	4839,57	17,55
10 Горски територии, в т.ч.:	6147,5	20	6147,5	20
10.1 гори	6147,5	20	6147,5	20
10.2 защитни гори	-	-	-	-
10.3 рекреационни гори	-	-	-	-
10.4 горски земи	-	-	-	-
11. Водни площи	253,45	0,92	253,45	0,92
12. Транспорт и комуникации	311,01	1,13	311,01	1,13
13. Техническа инфраструктура	1,1	0,004	1,04	0,004
14. Смесена производствено-обслужваща територия	-	-	39,94	0,14
15. Смесена централна територия	-	-	9,71	0,04
ОБЩА ПЛОЩ	27581,15	100,0	27581,15	100,00
Защитени и нарушени територии				
А) За природозащита - защитени територии и защитени зони	16308,2	59,13	16308,2	59,13
Б) За опазване на културното наследство	131,38	0,48	131,38	0,48
В) С особена териториалноустройствена защита	-	-	-	-
Г) За възстановяване и рекултивация	-	-	3,1	0,01
Д) С активни и потенциални свлачища и срутища	-	-	-	-
Е) Други нарушени територии	-	-	-	-
Ж) ОБЩА ПЛОЩ (с отчитане на препокриването)	16439,58	59,60	16442,68	59,61
Площи, свързани със санитарно-охранителни зони около водоизточници и съоръжения за питейно-битово водоснабдяване				
А) Площи за предстоящо обособяване - пояс I на санитарно-охранителни зони	-	-	1,81	0,006
Б) Приблизителни площи - пояс II и III на санитарно-охранителни зони	-	-	986,4	3,57

ПРИЛОЖЕНИЕ 2: РЕГИСТЪР НА ЗАЛИВАЕМИТЕ ИМОТИ В ОБЩИНА КАСПИЧАН

град Каспичан	36590.101.40	36590.116.10	36590.117.5	36590.124.203	36590.124.61
36590.100.1	36590.101.5	36590.116.11	36590.117.6	36590.124.205	36590.124.62
36590.100.10	36590.101.6	36590.116.12	36590.117.7	36590.124.25	36590.124.63
36590.100.11	36590.101.7	36590.116.13	36590.117.8	36590.124.40	36590.124.64
36590.100.15	36590.101.8	36590.116.14	36590.117.9	36590.124.41	36590.124.65
36590.100.16	36590.101.9	36590.116.183	36590.119.107	36590.124.42	36590.124.66
36590.100.17	36590.101.99	36590.116.3	36590.119.108	36590.124.43	36590.124.67
36590.100.18	36590.102.241	36590.116.4	36590.119.12	36590.124.44	36590.124.68
36590.100.2	36590.104.36	36590.116.46	36590.119.368	36590.124.444	36590.124.69
36590.100.20	36590.104.73	36590.116.5	36590.119.37	36590.124.45	36590.124.70
36590.100.21	36590.11.104	36590.116.6	36590.119.47	36590.124.46	36590.124.71
36590.100.22	36590.11.376	36590.116.7	36590.119.48	36590.124.47	36590.124.77
36590.100.3	36590.11.385	36590.116.8	36590.119.49	36590.124.48	36590.124.97
36590.100.4	36590.11.99	36590.116.9	36590.119.792	36590.124.480	36590.124.99
36590.100.5	36590.115.1	36590.117.1	36590.120.180	36590.124.49	36590.125.206
36590.100.6	36590.115.10	36590.117.10	36590.120.181	36590.124.491	36590.125.46
36590.100.7	36590.115.2	36590.117.11	36590.120.185	36590.124.492	36590.125.47
36590.100.8	36590.115.21	36590.117.12	36590.120.35	36590.124.493	36590.125.73
36590.100.9	36590.101.7	36590.117.14	36590.122.2	36590.124.50	36590.125.74
36590.101.1	36590.115.22	36590.117.15	36590.122.254	36590.124.51	36590.125.91
36590.101.10	36590.115.3	36590.117.16	36590.122.287	36590.124.52	36590.19.307
36590.101.11	36590.115.4	36590.117.17	36590.122.333	36590.124.53	36590.27.1
36590.101.12	36590.115.5	36590.117.179	36590.122.61	36590.124.54	36590.27.10
36590.101.2	36590.115.6	36590.117.18	36590.122.91	36590.124.55	36590.27.100
36590.101.21	36590.115.7	36590.117.19	36590.124.102	36590.124.56	36590.27.11
36590.101.22	36590.115.9	36590.117.20	36590.124.105	36590.124.57	36590.27.12
36590.101.3	36590.116.1	36590.117.3	36590.124.202	36590.124.58	36590.27.2
36590.27.3	36590.28.353	36590.29.12	36590.31.7	36590.97.97	36590.29.33
36590.27.4	36590.28.368	36590.29.29	36590.31.8	36590.98.15	36590.29.34
36590.27.5	36590.28.4	36590.29.294	36590.32.1	36590.98.16	36590.29.35
36590.27.6	36590.28.47	36590.29.296	36590.32.11	36590.98.18	36590.71.190
36590.27.7	36590.28.341	36590.29.298	36590.32.2	36590.98.19	36590.72.2
36590.27.8	36590.28.353	36590.29.3	36590.32.3	36590.98.20	36590.72.68
36590.27.9	36590.28.368	36590.29.30	36590.32.4	36590.98.22	36590.72.80
36590.28.10	36590.28.48	36590.29.32	36590.32.40	36590.98.23	36590.72.81
36590.28.11	36590.28.49	36590.29.4	36590.32.5	36590.98.25	36590.72.83
36590.28.12	36590.28.5	36590.29.48	36590.32.618	36590.98.26	36590.72.89
36590.28.13	36590.28.51	36590.29.49	36590.36.327	36590.98.27	36590.72.92
36590.28.197	36590.28.52	36590.29.5	36590.71.172	36590.98.28	36590.88.66
36590.28.198	36590.28.53	36590.29.50	36590.71.188	36590.98.31	36590.88.78
36590.28.2	36590.28.54	36590.29.6	36590.71.189	36590.98.32	36590.98.29
36590.28.200	36590.28.55	36590.29.7	36590.88.86	36590.98.37	36590.99.129
36590.28.201	36590.28.56	36590.29.8	36590.97.143	36590.98.38	36590.28.28
36590.28.202	36590.28.57	36590.29.9	36590.97.145	36590.98.39	36590.28.29
36590.28.203	36590.28.58	36590.31.100	36590.97.146	36590.98.40	36590.28.291
36590.28.204	36590.28.59	36590.31.103	36590.97.147	36590.98.41	36590.28.3
36590.28.205	36590.28.6	36590.31.27	36590.97.148	36590.98.75	36590.28.31
36590.28.207	36590.28.60	36590.31.28	36590.97.25	36590.98.76	36590.28.32
36590.28.271	36590.28.62	36590.31.29	36590.97.26	36590.100.19	36590.28.33
36590.28.341	41109.0.211	41109.14.104	41109.16.13	41109.19.53	41109.19.47
36590.28.7	41109.0.214	41109.14.105	41109.16.21	41109.19.54	41109.19.48
36590.28.71	41109.0.216	41109.14.106	41109.16.22	41109.19.55	41109.19.49
36590.28.72	41109.0.217	41109.14.107	41109.16.23	41109.19.56	41109.19.5
36590.28.8	41109.0.220	41109.14.108	41109.16.29	41109.19.57	41109.19.27
36590.28.9	41109.0.437	41109.14.111	41109.16.32	41109.19.58	41109.19.28

36590.29.10	41109.0.762	41109.14.112	41109.16.33	41109.19.6	41109.19.29
36590.29.102	41109.0.844	41109.14.113	41109.16.34	41109.19.61	41109.19.3
36590.29.11	41109.0.845	41109.14.61	41109.16.35	41109.19.62	41109.19.30
36590.31.294	41109.0.846	41109.14.62	41109.16.36	41109.19.63	41109.19.31
36590.31.30	41109.0.847	41109.14.63	41109.16.37	41109.19.34	41109.19.32
36590.31.31	41109.0.849	41109.14.64	41109.17.1	41109.19.35	41109.19.33
36590.31.32	41109.0.850	41109.14.65	41109.17.12	41109.19.21	41109.20.19
36590.31.34	41109.0.852	41109.14.66	41109.17.13	41109.19.22	**село Могила**
36590.31.35	41109.0.855	41109.14.67	41109.17.14	41109.19.23	48773.0.130
36590.31.369	41109.0.856	41109.14.68	41109.17.15	41109.19.24	48773.0.131
36590.31.450	41109.14.1	41109.14.69	41109.17.16	41109.19.25	48773.0.952
36590.97.27	41109.14.100	41109.14.71	41109.17.17	41109.19.26	48773.10.36
36590.97.28	41109.14.101	41109.14.72	41109.17.20	41109.19.9	48773.11.1
36590.97.29	41109.14.102	41109.14.73	41109.17.21	41109.19.50	
36590.97.30	41109.14.103	41109.14.74	41109.17.22	41109.19.51	
36590.97.53	41109.14.122	41109.14.75	41109.17.23	41109.19.38	
36590.97.71	41109.14.123	41109.14.76	41109.17.24	41109.19.36	
36590.97.72	41109.14.124	41109.14.77	41109.17.25	41109.19.37	
36590.97.96	41109.14.126	41109.14.78	41109.17.26	41109.19.76	
село Каспичан	41109.14.17	41109.14.79	41109.17.27	41109.19.77	
36587.502.1321	41109.14.18	41109.14.80	41109.17.28	41109.19.78	
36587.502.1322	41109.14.2	41109.14.81	41109.17.31	41109.19.80	
36587.502.899	41109.14.20	41109.14.82	41109.17.32	41109.19.82	
36587.502.1171	41109.14.21	41109.14.83	41109.17.33	41109.19.86	
36587.502.1226	41109.14.22	41109.14.84	41109.17.34	41109.19.87	
36587.502.1244	41109.14.23	41109.15.1	41109.17.35	41109.19.88	
36587.502.1245	41109.14.24	41109.15.2	41109.17.36	41109.19.89	
36587.502.1249	41109.14.25	41109.15.3	41109.17.4	41109.19.9	
36587.502.1278	41109.14.26	41109.15.4	41109.17.6	41109.19.90	
36587.502.1281	41109.14.3	41109.15.5	41109.19.80	41109.19.91	
36587.502.1282	41109.14.37	41109.15.6	41109.19.82	41109.19.1	
село Кюлевча	41109.14.38	41109.15.7	41109.19.64	41109.19.10	
41109.0.9	41109.14.41	41109.15.8	41109.19.65	41109.19.11	
41109.0.182	41109.14.44	41109.15.9	41109.19.66	41109.19.12	
41109.0.183	41109.14.48	41109.15.10	41109.19.67	41109.19.13	
41109.0.185	41109.14.49	41109.15.11	41109.19.52	41109.19.14	
41109.0.187	41109.14.50	41109.15.12	41109.19.68	41109.19.15	
41109.0.188	41109.14.51	41109.15.13	41109.19.69	41109.19.16	
41109.0.189	41109.14.52	41109.15.14	41109.19.7	41109.19.17	
41109.0.190	41109.14.59	41109.15.15	41109.19.70	41109.19.18	
41109.0.192	41109.14.114	41109.15.16	41109.19.71	41109.19.19	
41109.0.194	41109.14.117	41109.15.18	41109.19.72	41109.19.2	
41109.0.196	41109.14.118	41109.15.19	41109.19.73	41109.19.20	
41109.0.197	41109.14.119	41109.15.20	41109.19.74	41109.19.38	
41109.0.198	41109.14.96	41109.15.23	41109.19.75	41109.19.39	
41109.0.200	41109.14.97	41109.15.24	41109.19.82	41109.19.4	
41109.0.201	41109.14.98	41109.15.25	41109.19.83	41109.19.40	
41109.0.202	41109.14.99	41109.15.26	41109.19.84	41109.19.41	
41109.0.204	41109.14.85	41109.15.27	41109.19.85	41109.19.42	
41109.0.205	41109.14.86	41109.15.28	41109.19.86	41109.19.43	
41109.0.207	41109.14.93	41109.15.29	41109.19.87	41109.19.44	
41109.0.209	41109.14.94	41109.15.30	41109.19.88	41109.19.45	
41109.0.210	41109.14.95	41109.15.31	41109.19.89	41109.19.46	